

T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

1 NUMARALI ERZURUM AHKÂM DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (s.131-212)

Yüksek Lisans Tezi

FEYZANUR SUSAM

AMASYA

Aralık-2019

T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

1 NUMARALI ERZURUM AHKÂM DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (s.131-212)

Hazırlayan
Feyzanur SUSAM

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Yılmaz KARADENİZ

AMASYA-2019

Kıymetli Aileme...

ETİK BEYAN

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı ve bu tezi Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünden başka bir bilim kuruluşuna akademik gaye ve unvan almak amacıyla vermediğimi; tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir, aksinin ortaya çıkması durumunda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. 03/12/2019

İmza

Feyzanur SUSAM

TEZ ONAY SAYFASI

Feyzanur SUSAM tarafından hazırlanan 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (s. 131-212) başlıklı bu çalışma aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile 03/11/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi kabul edilmiştir.

Jüri

İmza

Danışman: Prof. Dr. Yılmaz KARADENİZ

Üye: Doç. Dr. Murat HANİLCE

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Gürkan CEVGER

ONAY

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım. 03/11/2019

(İmza)

Feyzanur SUSAM

ÖZET

1 NUMARALI ERZURUM AHKÂM DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (s.131-212)

Feyzanur SUSAM

Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans, Aralık/2019

Danışman: Prof. Dr. Yılmaz KARADENİZ

Ahkâm Defterleri tıpkı “Mühimme, Tahvil ve Ruûs Defterleri” gibi Divan-ı Hümayun’da tutulan defterler içerisindedir. Halkın veya yöneticilerin toplumda karşılaştıkları sorunları buldukları yerde çözememesi durumunda şikâyetleri merkeze gönderilmiş ve burada üretilen çözümler doğrultusunda alınan kararlar Ahkâm Defterlerine kayıt edilmiştir. Bunun dışında Ahkâm Defterleri devrin şartlarını anlayarak yorum yapabilmek için araştırmacılar için önemli bir kaynak niteliğindedir. Şöyle ki, defterler içinde geçen hükümler kendi aralarında kategorilere ayrılarak değerlendirildiği takdirde toplumda yaşanan ekonomik, sosyal ve siyasi sorunlar ve bunların arka planında yer alan nedenler daha kolay kavranabilir. Devletin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılar ve şikâyetler sonucu oluşan karmaşa hali de ahkâm defterlerine yansımaktadır. Bu nedenle artan şikâyetlerin içerikleri bizlere toplumu anlamada ve o karmaşıklığın suç oranına etkisini kavramada yardımcı olmakta ve yaşanan dönem hakkında anahtar bilgiler vermektedir.

Ayrıca bölgede yaşayan önemli şahıslar ve aileler, bugün adı unutulmuş veya değiştirilmiş olan yerleşim birimleri ve günümüze ulaşan/ulaşamayan eserlerin o dönemdeki durumu hakkında bu defterlerden istifade edilebilir. Aynı zamanda araştırmacılar için yeni bir konu tespiti yapabilmek için Ahkâm Defterleri başvurulabilecek örnekler arasındadır. Bu nedenle söz konusu defterler araştırmacılara yeni konuların kapısını aralayacak kaynaklar olarak görülmüştür. Öyle ki, bahsi geçen defter grubundan hareketle yapılacak çalışmalar artırılarak şehir merkezlerinde ve kırsal alanda yaşayan halkın siyasi, sosyal ve ekonomik sorunları ve bunlara getirilen çözümler bu çalışmaların ürünü olarak ortaya çıkarılabilir.

1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nin 131-212. sayfa aralıklarının transkripsiyon ve değerlendirilmesini yapılan bu çalışmada temel amaç Erzurum eyaletinin XVIII. yüzyıldaki yapısı hakkında bilgi vermek ve toplumun o dönemdeki sorunlarını değerlendirebilmektir. Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Ahkâm kavramı ve Ahkâm Defterlerinin muhtevası hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nin biçimsel özelliklerine değinilerek defterin içeriği değerlendirilmiştir. Üçüncü bölümde transkripsiyonu yapılan hükümlerin tasnifi ve özeti sunulmuştur. Son olarak dördüncü bölümde ise çalışılan defterin 131-212. sayfa aralıklarında yer alan hükümlerin transkripsiyonu verilmiş ve çalışma hakkında genel bir değerlendirme yapılmıştır. Ekler bölümünde ise okunan hükümlerin orijinallerine yer verilmiştir.

Transkripsiyon bölümünde okunamayan kelimeler "...” şeklinde ile ifade edilmiştir. Okunduğu halde doğruluğundan emin olunamayan kelimeler “?” şeklinde gösterilmiş ve defterde boşluk olan yerler içinse “()” kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ahkâm Defterleri, Defterhâne, Divan-ı Hümayun, Erzurum, Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyıl, Şikâyet.

ABSTRACT

ERZURUM AHKÂM DEFTERS NUMBERED 1 TRANSCRIPTION AND EVALUATION (p. 131-212)

Feyzanur SUSAM

Amasya University, Institute of Social Sciences,

Department of History, Section of History, December/2019

Supervisor: Prof. Dr. Yılmaz KARADENİZ

Ahkâm Defters are among the books kept in Divan-ı Hümayun like "Mühimme, Tahvil and Ruûs Defters". In case the people or ruler cannot solve the problems they face in society, their complaints were sent to the center and the decisions taken in line with the solutions produced here were recorded in the Court of Accounts. In addition, Ahkâm Defters are a natural light source for researchers to understand and interpret the conditions of the era. In other words, the economic, social and political problems in society and the underlying causes of these problems can be more easily understood if the provisions in the books are categorized among themselves. The state of turmoil caused by the economic problems and complaints of the state is reflected in the court defters. Therefore, the contents of the increasing complaints helped us to understand the society and to understand the effects of the complexity on the crime rate and gave us key information about the period.

In addition, important individuals and families living in the region, the name of the settlement units that have been forgotten or changed today and the status of the works that can not be reached / can not be used in the mentioned books can be used. At the same time, Ahkâm Defters are among the examples that can be used to make a new topic for researchers. Therefore, these defters are considered as the sources that will open the door to new topics for researchers. In fact, by increasing the works to be carried out from the mentioned defters group, the political, social and economic problems of the societies in the cities can be revealed as the product of these studies.

The main purpose of this study was the transcription and evaluation of the 131-212. page intervals of Erzurum No. 1 Ahkâm Defters. century to give information

about the structure and to evaluate the problems of society in that period. This study consists of four chapters. In the first chapter, the definition and evaluation of the concept of Ahkâm and the content of Ahkâm Defters are made. In the second chapter, the formal characteristics of Erzurum No. 1 Ahkâm Defters are discussed and the contents of the book are evaluated. In the third part, the classification and summary of the transcribed provisions are presented. Finally, in the fourth chapter, transcriptions of the provisions in the 131-212. pages of the defters are given and a general evaluation is made. The annexes section contains the original provisions.

The words that cannot be read in the transcription section are expressed as "...". The words which cannot be confirmed even though they are read are shown as "?" and () is used for the places where there is a space in the defters.

Keywords: Ahkâm Defters, Defterhane, Divan-ı Hümeyun, Erzurum, Ottoman Empire, XVIII th Century, Şikâyet.

ÖN SÖZ

Osmanlı Devleti'nin kuruluşunu takiben devlet teşkilatlanmasının bir gereği olarak kayıt geleneği başladığı gibi bu safha, yapılan detaylı tasniflerle titizlikle ileriki yüzyıllarda devam ettirilmiştir. Bu durum da arşivciliğin temeline zemin hazırlamıştır. Söz konusu arşivciliğe örnek gösterilebilecek belge gruplarından birisi de Ahkâm Defterleridir. Merkezde veya taşrada ortaya çıkan sorunların çözüme kavuşturulması noktasında ilgili problemlerden o defterler sayesinde haberdar olunabilmiş, dolayısıyla toplumun refahını sağlamak açısından da bu kayıtlar önem arz etmiştir.

Osmanlı kuruluşundan klasik devrin sonuna kadar merkezi idarenin işleyişinde iyi bir görüntü çizmiştir. Fakat XVIII. yüzyıla kadarki siyasi olaylar neticesinde zayıflayan merkeze gelen şikâyetlerin sayısı artmıştır. Öyle ki, 1742 senesi itibariyle her eyalet için müstakil bir defter grubu oluşturulmuş ve gelen şikâyetler detaylı biçimde kayda tabî tutulmuştur.

Haklı ile haksızın, güçlü ile zayıfın ayrımını daima gözetilen adelete dayalı devlet mekanizmasının gereklerini yerine getirmeye çalışan Osmanlı Devleti için bahsi geçen defterler bu nedenle büyük önem taşımaktadır. Osmanlı'nın tutmuş olduğu defter serilerinin içerisinde büyük öneme sahip olan Ahkâm Defterleri Şikâyet Defterleri'nin devamı niteliğinde olup devrin sosyal, siyasi ve ekonomik yönleri hakkında bilgi veren önemli kaynaklardır. Bu nedenle çalışmanın öncelikle en büyük amacı 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defterini ve içerisinde bulundurduğu konuları literatüre kazandırıp mevcut çalışmalara bir yenisini ekleyebilme gayesidir. Erzurum'a dair belli bir tarih aralığı hakkında bilgi vermek istenen bu çalışmada, aynı zamanda bölgenin sosyal, kültürel ve idari yapısı hakkında yeni bilgilere ulaşmak amaçlanmıştır.

Beni böyle bir çalışmaya yönlendiren değerli hocalarıma, gösterdiği sabırdan ve tecrübesiyle yaptığı yardımlardan dolayı kıymetli hocam Prof. Dr. Yılmaz KARADENİZ'e teşekkür ederim. Ayrıca benim için yerleri ayrı olan ve hiçbir zaman desteklerini esirgemeyen çok değerli ebeveynlerime teşekkürü borç bilirim.

Feyzanur SUSAM

İÇİNDEKİLER

ETİK BEYANI.....	i
TEZ ONAY SAYFASI.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
KISALTMALAR.....	x
TABLolar DİZİNİ.....	xi
GİRİŞ.....	1

I.BÖLÜM

1. AHKÂM DEFTERLERİ.....	2
1.1.Ahkâm Defterlerinin Biçimsel Özellikleri.....	2
1.2.Dil Özellikleri.....	3

II. BÖLÜM

2. 1 NUMARALI ERZURUM AHKÂM DEFTERİ.....	5
2.1.Defterin Fiziksel/Biçimsel Özellikleri.....	5
2.2. Defterin Diplomatik ve Teknik Özellikleri.....	6
2.3. Defterde Ele Alınan Konular.....	7
2.3.1. Güvenlik Meseleleri.....	8
2.3.2. Arazi Meseleleri.....	10
2.3.3. Vergi Meseleleri.....	11
2.3.4 Vakıf Meseleleri.....	13
2.3.5.Alacak-Verecek Meseleleri.....	15

2.3.6. Diğer (Nikâh, Miras, Göç vd.) Meseleler.....	16
---	----

III. BÖLÜM

3.1. Transkripsiyonu Yapılan Hükümlerin Tasnifi ve Özeti.....	19
---	----

IV. BÖLÜM

4.1. 1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri Transkripsiyon ve Değerlendirmesi.....	80
--	----

SONUÇ.....	337
------------	-----

KAYNAKÇA.....	340
---------------	-----

EKLER.....	343
------------	-----

ÖZGEÇMİŞ.....	348
---------------	-----

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. I Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'ndeki Hükümlerin (131-212. sayfalar)
Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı6

Tablo 2. I Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'ndeki Hükümlerin (131-212. sayfalar) Genel
Dağılımı7

KISALTMALAR DİZİNİ

B.	: Receb.
Bkz.	: Bakınız.
CDA.	: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı
C.	: Cemaziyelahir.
CA.	: Cemaziyelevvel.
Çev.	: Çeviren.
DİA.	: Diyanet İslâm Ansiklopedisi.
E.A.D.	: Erzurum Ahkâm Defteri
Haz.	: Hazırlayan.
İA.	: İslâm Ansiklopedisi.
L.	: Şevvâl.
M.	: Muharrem.
N.	: Ramazan.
No.	: Numara.
R.	: Rebiyülahir.
RA.	: Rebiyülevvel.
S.	: Safer.
s.	: Sayfa.
TTK.	: Türk Tarih Kurumu.
Vd.	: ve diğerleri.
Vs.	: ve sair.
Yay.	: Yayınlayan.
Z.	: Zilhicce.
ZA.	: Zilkade.

GİRİŞ

Her devlette adaletin sağlanması, hizmetlerin sorunsuz ve aksamadan yerine getirilmesi ve görevlerin uygulanması için çeşitli dairelere ihtiyaç vardır (Çiçek, 2011: 3). Osmanlı Devleti'nde ise bu tür nizami işlerin konuşulup karara bağlandığı meclis Divan-ı Hümâyûndur. Divan-ı Hümâyûn kelimesi “*padişah divanı*” anlamına gelip dilimize Arapça ve Farsça'dan geçmiştir (Mumcu, 1994: 430). Devletin en yüksek ve bir numaralı karar mercii olan Divan-ı Hümâyûn Osmanlılara İslâm ve Türk-İslâm devletlerinden intikâl etmiştir. Orhan Bey döneminde divan toplantılarının yapılmaya başlandığı zikr edilirken esas teşkilatlanma ve Divan-ı Hümâyûn olarak anılması Fatih Sultan Mehmed döneminde başlamıştır (Ahışhalı, 1999: 24). Başlarda divan toplantıları her gün sabah namazı ile başlayıp öğlene kadar devam ederken zamanla haftada dört güne indirilmiş ve bunun ikisi de arz gününe ayrılmıştır (Uzunçarşılı, 1988: 3). XVII. yüzyıl ortalarından sonra ise sadrazamlar kendilerine tahsis edilen konaklarda bu toplantılara devam etmiş, XVIII. yüzyıla gelindiğinde yerini “Paşakapısı” ve daha sonra “Babıali” ye bırakmıştır (Ahışhalı, 1999: 24).

Divan toplantılarına vezir-i azam, kubbe vezirleri, defterdar, nişancı ve kadıaskerler daimi üye olarak katılmaktadır. Bunun yanı sıra reisülküttaplar, çavuşbaşlıları, tezkireciler ve kapıcı kethüdaları da yardımcı olarak divana katılmıştır. Her türlü adli, askeri, idari ve örfî işler divanda görüşülüp karara bağlanmıştır. Alınan kararlar ve görülen işler “Ahkâm, Mühimme, Ruûs, Tahvil, Name, Ahidname” gibi defterlere kayıt edilerek padişahın vezir-i azamda bulunan mührü ile mühürlenmiş ve “defterhane”¹de muhafaza edilmiştir. (Kul, 2011:1-2)

¹ Ayrıntılı bilgi için bakınız, Erhan Afyoncu, “Defterhane”, *TDVİA*, c.9, Ankara 1994, s.100-103.

I.BÖLÜM

1. AHKÂM DEFTERLERİ

1.1. Ahkâm Defterlerinin Ortaya Çıkışı ve Muhtevası

Ahkâm “*karar, yargı, emir ve ilim*” anlamına gelen “hükm” kelimesinin çoğul hali olup Kur’an-ı Kerim’de yalnız tekil şekilde geçer ve Allah’a, peygamberlere ve diğer insanlara nispet edilerek kullanılır. Daha özel manada ise ahkâm; devlet ve hükümetin otoritesini belli eden bir konu hakkında konulmuş tüm kuralların bütünüdür (Özel, 1988: 550). Ahkâm defterleri de tanımından anlaşılacağı üzere Osmanlı Devleti’nde bozulan siyasi ve sosyal düzene bağlı olarak artan şikâyetlerin kaydının tutulduğu defterlerdir.

Divan-ı Hümayûn bünyesinde muhtelif işler için tutulan otuz altı defter türü arasında “Mühimme, Ahkâm, Tahvil, Şikâyet ve Ruûs Defterleri” en önemlileridir (Halaçoğlu, 2014: 35). Divan-ı Hümayûn’un düzenli toplandığı zamanlarda mali, siyasi, örfi ve idari vb. konular “Mühimme Defterleri”ne kayıt edilmekteydi (Emecen, 2005: 110-111). Devlet işleriyle ilgili meselelerin re’sen görüşülmesi hükümet fonksiyonunun icra edilmesi dışında yüksek mahkeme işlevi de gördüğü için ilk devir mühimmeleri her iki konudaki hükümleri ihtiva etmekteydi. Ancak zamanla idari ve adli konular bir seride toplanmaya ve şikâyet konuları ayrılmaya başlandı (Kütükoğlu, 2006: 520-521). Halktan gelen şikâyetler artınca da 1649 yılı itibariyle bu kayıtlar “Şikâyet Defterleri”ne kaydedilmiştir (Çiçek, 2011: 21). “*Ahkâm-ı Şikâyet Defterleri*” de denen bu defterler 1648-1814 yılları arasında tutulmuştur ve 208 defterden oluşmaktadır (Sahillioğlu, 1988: 551). Kuruluşundan klasik devrin sonuna kadar Osmanlı merkezi idaresi aksaklık barındırmayacak şekilde kusursuz biçimde kendisini hissettirirken XVIII. yüzyıl ve sonrasında otoritenin zayıflamasına bağlı olarak şikâyetler artmış ve buna paralel olarak da şikâyet kalemlerinde iş gücü fazlalaşmıştır (Susam, 2019: 221). Bu iş yükünü hafifletmek ve sorunları çözmek ve dolayısıyla devlet otoritesini yeniden oluşturmak amacıyla Reisülküttap Ragıp Efendi tarafından mahalli tabanlı bir sistemin getirilmiştir (Aydın, 2015: 72). XVIII. yüzyılda özellikle ekonomik sıkıntılar insanları oldukça zor durumda bırakmış ve eşkıyalık, zorbalık neticelerini doğurmuştur. Bu tür durumlarla karşılaşan köylü halk şikâyetlerini en tepeye yani padişaha duyurup önüne geçmek ve kendilerini, topraklarını güvence altına almak

istemiştir. Nizamın bozulmasına bağlı olarak artan bu şikâyetlere kısa sürede cevap vermek ve sorunların pratik biçimde çözülmesi için 1742 yılından itibaren her eyalete müstakil bir defter verilmiştir. Gelen şikâyetler bu defterlere detaylı biçimde kaydedilmeye başlanmıştır. Böylece Şikâyet Defterleri'nin devamı niteliğinde olan ancak küçük farklar ile bu defterlerden ayrılan Ahkâm Defterleri ortaya çıkmıştır. Bu iki defteri birbirinde ayıran hususlar şu şekilde sıralanabilir:

- a. Ahkâm defterleri, şikâyet defterlerine göre şekil olarak daha dar ve uzundur.
- b. Şikâyetlere yazılan karışık ve bağımsız cevaplar defterin türü hakkında bilgi vermektedir (Aydın, 2015: 72).
- c. Ahkâm defterleri belli bir bölge adına düzenlenirken, şikâyet defterleri devletin her tarafından gelen şikâyetleri içerir (Cevger, 2012: 9).
- d. Şikâyet defterlerinin ön yüzündeki kapakta Şikâyet Defteri ifadesi kullanılırken, Ahkâm Defteri'nin kapak kısmında defterin ait olduğu yer yazılmaktadır (Aydın, 2015: 72).

1.2. Dil ve Biçimsel Özellikleri

Ahkâm defterleri genel olarak sade bir Türkçe ile kaleme alınmış olup içlerinde Arapça-Farsça ifadeler de barındırmaktadır. Şikâyetin konusu yalın bir Türkçe ile kaleme alınıp içerik ayrıntılı şekilde anlatılmıştır. Yazı tipi ise “*dîvânî veya dîvânî kırma*”dır. Bu yazı Divan-ı Hümayunda tutulan kayıtlarda kullanılan bir yazı türü olduğu için bu ismi almıştır (Kütükoğlu, 2018: 61).

Şehir tarihi çalışmaları için de önemli bir kaynak niteliğinde olan Ahkâm Defterleri özellikle Erzurum gibi Şer'iyye Sicili bulunmayan şehirler için başvurulacak esas tarihi kaynaklardan birini teşkil etmektedir (Kul, 2011: 14.). Şehrin siyasi sosyal, fiziki, içtimai durumunun anlaşılmasına katkı sağlayan kaynaklardan başlıcası olan Ahkâm Defterlerinde yer alan hükümler 3 ana bölümden meydana gelmektedir. Bunlar:

1. Defterlerde hükmün ilk kısımları şer'i ve örfi yetkililerin ikisine de hitap ederek başlamaktadır.
2. İkinci kısımda ise şikâyeti yapan kişi ya da kişiler verilir, şikâyet nedeni açıklanmaktadır.
3. Son bölümde ise sorunlara getirilen çözümler yazılmaktadır. Hükmün sonunda ise “şer'le görülmek için yazılmıştır.”, “mahallinde şer'le görülmek

bâbında.” , “havale olunmak bâbında.” vb. ifadeler yer almaktadır (Cevger, 2012: 10).

II. BÖLÜM

2. 1 NUMARALI ERZURUM AHKÂM DEFTERİ

2.1. Defterin Fiziki/Biçimsel Özellikleri

Erzurum Ahkâm Defterleri, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı'nda A.DVNS. AHK. ER. d kodunda kayıtlıdır. 1 numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nin sıra numarası "00001"dir. Bu defterin uzunluğu 48 cm, genişliği 17 cm'dir.

Defter toplam 293 sayfa ve 1212 hükümden oluşmaktadır. Defterin 131-212. sayfalarındaki hüküm sayısı 327'dir. Hükümlerin birkaçı yer darlığından dolayı sayfa sonuna çarpraz şekilde yazılmıştır. Hükümlerin satır aralıkları genelde açık ve yazının anlaşılabilirliğini kolaylaştırıcı şekildedir. Buna rağmen okunması oldukça güç olan dar aralıklı yazılmış hükümler de mevcuttur. Yine yazıya mürekkep damlaması ve yanlış yazılan kelimelerin çizilmesi sırasında okunmayı zorlaştıran hatalar da bulunmaktadır. Bu tür zorlukların genel sebeplerinden başlıcası yazının hızlı yazılma gayesi ve hükümleri farklı kâtiplerin kaleme almış olmasıdır.

131-212. sayfaların kapsadığı yıllar 1159-1160(1746-1747)'tir. Hükümlerde yıl bakımından kronolojik bir sıra takip edilmiştir. Ancak aylarda aynı kronoloji göz önüne alınmamış bazen aynı ayda yazılan hükümlerin arasına farklı bir ayın hükmü de eklenmiştir. Hükümler arasında birkaç tane mükerrer hüküm bulunmaktadır. Hüküm sayısı sayfalara göre farklılıklar taşıyabilmektedir.

Defterin kabında "*Min evâil-i Cumâde'l-âhire sene 1155 ilâ evâhir-i Şevvâl sene 1162*" ifadesi yer almaktadır.

Aynı şekilde birinci sayfasında yer alan dibacede "*Bismihî te'âlâ Hâzihî kuyûd-ı ahkâmü's-şikâyât fî zamân-ı sadr-ı sudûrü'l-vüzerâ hazreti Ali Paşa yessera'llâhu mâ-yeşâ ve fî eyân-ı hazreti Muhammed Ragıb Efendi re'isü'l-küttâb nâle mâ yetemennâhu*" ifadesi bulunmaktadır.

Tablo 1. I Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'ndeki Hükümlerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı (1159-1160)

	1159 (1746)	1160 (1747)	Toplam
M.	23	15	38
S.	10	29	39
RA.	22	20	42
R.	22	28	50
CA.	22	25	47
C.	18	19	37
B.	15	13	28
Ş.	12	9	21
N.	4	11	15
L.	6	7	13
ZA.	16	18	34
Z.	10	7	17
Toplam	180	201	381

2.2. Defterin Diplomatik ve Teknik Özellikleri

Defterdeki hükümler genel olarak “emir, hüküm ve ferman” gibi kararların kayıtlarıdır. Osmanlı diplomatiğinde devlet erkânına veya yabancı devlet adamlarına yazılan yazılarda farklı elkablar kullanılması bir gerekliliktir (Kütükoğlu, 2018: 101). Elkab ve dua bölümünden sonra nakil kısmında olay hakkında bilgi verilir. Ancak bu hükümlerde hükmün kime gönderildiği açık bir şekilde ifade edildikten sonra basmakalıp bir ifade olan “*hüküm ki*” kelimesi kullanılır ve hüküm yazılır.

Yazılan hükümlerde bir kişiye hitap edildiği gibi aynı anda birden fazla devlet görevlisine de hitap edilebilir. Bu tür durumlarda hiyerarşi takip edilerek “...

valisine, mütesellimine, naibine hüküm ki” şeklinde görevliler sıralanır. Hükümlerin ikinci kısmında işlenen suçun veya yaşanan olayın içeriğinden bahsedilip konu hakkında bilgi verilir. Bu kısım bizlere davalı ve davacı hakkında bilgi sahibi olma ve olay içindeki ifadelerine erişebilme imkânı sağlamaktadır. Hükümün son kısmında ise yine kalıplaşan ifadeler ile konuyla ilgili yapılması gerekenler söylenerek karara varılır. Cümle sonları genelde “*mahallinde şer’le görülmek için yazılmıştır*”, “*defter-i hakanî mucébince amel olunmak için yazılmıştır*”, “*kanun üzre amel olunmak için yazılmıştır*” şeklinde bitirilir.

Ahkâm defterlerinde kullanılan dil genel olarak sade ve akıcıdır. Arapça ve Farsça ifadeler de bulunmakla birlikte metin üslubu sade Türkçeden oluşur. Yazı olarak “*divani kırma*” kullanılır. İmlâ ve kelimelerin yazılış biçimlerinde çeşitli tutarsızlıklar bulunsa da yazı biçimi kavrandığında rahat okunabilen bir yapıya sahiptir.

2.3. Defterde Ele Alınan Konular

1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri’nin 131-212.sayfaları Muharrem 1159 (Şubat 1746) ile Receb 1160 (Temmuz 1747) tarihlerini kapsamaktadır. Bu tarihler arasında kaleme alınmış 327 hükümün muhteva bakımından dağılımı tabloda mevcuttur.

Tablo 2. I Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri’ndeki Hükümlerin Genel Dağılımı

Hükümlerin Muhtevası	Adet
Güvenlik Meseleleri	141
Vergi Meseleleri	47
Arazi Meseleleri	23
Alacak-Verecek Meseleleri	37
Vakıf Meseleleri	12
Diğer Meseleler	58
Toplam	327 (6 adet mükerrer hüküm, 3 adet iptal edilen hüküm bulunmaktadır.)

2.3.1. Güvenlik Meseleleri

1 Numaralı Erzurum Ahkâm Defteri bünyesinde incelenen 131-212. sayfalarda güvenlik meselelerinin sayıca fazla olduğu görülmektedir. Sosyal devlet anlayışının hâkim olduğu Osmanlı coğrafyası içerisinde insanlar bir yöneticiyi, devlet adamını, din görevlisini, eşkıya zümresini ve adalete uygun düşmeyen durumları rahatça şikâyet edebilmektedir (Susam, 2019:223). Bu duruma bağlı olarak güvenlik ile ilgili davalar sayıca üstünlük oluşturmuştur.

İncelenen güvenlik sorunlarının başında ise eşkıyalık (şekâvet) gelmektedir.² Devlet otoritesinin giderek zayıflamasını fırsat bilen şahıs veya gruplar hane basıp yağma faaliyetleri yürütmekten, adam öldürmekten, cana ve mala kast etmekten çekinmemiştir. Bu durum ahalinin zor durumda kalmasına sebep olmuş ve huzursuzluk artmıştır. Bununla ilgili hükümlerden birinde; Vezir Ali Paşa'nın çukadarı Murtaza adlı şahsın, Tercan kazasına gider iken sayısı elliyi bulan bir eşkıya grubu tarafından eşya ve parasının gasp edilmesi olayı anlatılmaktadır.³ Ancak dikkati çeken husus hükümlerde eşkıya veya suçlulara verilecek cezanın açık şekilde yazılmamasıdır. Bu konuda verilecek cezanın bölgenin yerel idarecisine bırakıldığı düşünülmektedir (Çiçek, 2011: 23).

Güvenlik meseleleri ile ilgili hükümlerde eşkıyalıktan sonra sayıca fazla olan sorunların bir diğeri müdahale ve te'addi⁴ davalarıdır. Bu konuda toprağa müdahale, mala müdahale ve vakf edilen mülke müdahaleler örnek verilebilir. Bu davalarla ilgili bir hükümde; Karahisar-ı Şarkî sancağına bağlı İskefsir nahiyesinde Kınalı adlı karyede yaşayan Seyyid Mehmed Said'in vakıf olan arazilerine zu'âmadan bazı kimselerin gereksiz yere müdahalede bulunmaları anlatılmaktadır.⁵

² Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 131/555, 131/556, 132/558, 134/572, 136/579, 136/583, 140/597, 143/609, 146/621, 164/694, 166/702, 170/717, 172/725, 177/744, 181/758, 182/763, 190/793, 192/803, 192/804, 195/816, 199/832, 203/846, 207/862, 209/869.

³ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 136/579

⁴ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 132/559, 133/565, 136/583, 141/601, 142/607, 144/613, 145/616, 148/625, 148/628, 153/648, 209/871, 210/873, 210/875, 212/879.

⁵ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 132/559

Bunun dışında çok rastlanan güvenlik sorunları içerisinde mal gaspı⁶ ve para gaspı⁷ da bulunmaktadır. Buna dair örnek bir hükümde; Bayburd kazası sakinlerinden Şeyh İsmail'in vekilinin kendisini Ferahsad Beğ evkafı vekili olarak tanıtıp bir kimsenin para ve eşyasını gasp etmesi anlatılır.⁸

Güvenlik meselesi içerisinde geçen hükümlerin içerisinde geçen diğer hususlar ise hırsızlık⁹ ve katl¹⁰ olaylarıdır. Kendisine ait olmayan eşya, para ve mahsulü hırsızlığa başvurarak kolay yoldan elde etme durumu tüm dinlerde aykırı bir davranış olarak kabul edilmektedir. İslâm dini de bu hususta caydırıcı tavsiyelerde bulunmaktadır. Buna rağmen insan gerek içerisinde bulunduğu şartlara bağlı olarak zaruret halinde gerekse rahat ve kolay yoldan istediğini elde etme arzusuna boyun ederek temel gereksinimlerini temine çalışmıştır (Baytimur, 2018: 92). Hırsızlık ile ilgili örnek hükümler incelendiğinde ise çalınan eşyaların çoğunluğunun tarla mahsulü, binek hayvanlar, para ve kıymetli eşyalar olduğu görülmektedir. Bu durum devletin içinde bulunduğu mali duruma ve halkın gelir düzeyinin giderek düşmesine bağlanabilir. Ancak her devlette olduğu gibi Osmanlı Devleti adalet mekanizması da bu suça karşı çeşitli önlemler alarak halkın korkmasını istemiştir. Hırsızlık yapan kişiler sürgüne gönderilmiş ya da kürek cezalarına çarptırılmıştır. Buna rağmen bu suçun işlenmesine tamamen engel olunamamış ve halkın huzurunun her geçen gün bozulmasından kaçınılamamıştır (Susam, 2019: 227).

Deftere kayıt edilen bir diğer güvenlik sorunu ise katl vakalarıdır. İslâm dini insanlara canına, malına ve nesline karşı olan herhangi bir taarruzda müdafaa hakkını tanımış ancak bunun yanında daima iyilikten ve barıştan yana olmayı, zalim ve mazlum olma ayrımında Hz. Peygamberin tavsiye ettiği üzere mazlumların yanında yer almayı öğütlemiştir. Öyle ki Kur'an-ı Kerim'de bir kişinin haksız yere canına kıyılması hakkında şu ayetler geçmektedir:

Bundan dolayıdır ki İsrâîloğulları'na şöyle yazmıştık: Kim bir kimseyi bir cana mukâbil veyâ yeryüzünde çıkardığı bir fesat sebebiyle olmaksızın öldürürse o

⁶ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 153/648, 191/796, 193/807, 203/850

⁷ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 138/591, 141/602, 150/635, 206/861, 208/867

⁸ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 206/861

⁹ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 166/699

¹⁰ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 135/574, 148/626, 151/639, 177/743, 194/811, 199/833, 201/840, 202/843

takdirde bütün insanları öldürmüş gibidir. Kim de bir insanın hayatını kurtarırsa o takdirde bütün insanların hayatını kurtarmış gibidir...(el-Mâide, 32)

Yine başka bir ayette:

“Her kim bir mü’mini kasten öldürürse onun cezası, içinde ebedî kalacağı Cehennemdir. Allah ona gazabetmiş, lânet etmiş ve onun için büyük bir azâb hazırlamıştır.”(Nisâ 4/93)

Bu anlayış tüm semavi dinlerde ve evrensel ahlak kurallarında geçerli olup her ikisinde kasten birini öldürmek onaylanmayan bir davranıştır ve büyük günahlar arasındadır. Bu nedendir ki aynı hassasiyet şer’î hukuk ile yönetilen devletler içerisinde daha etken bir rol oynamıştır. Osmanlı Devleti’nde de bu tür vakalara karşı şer’î hukuka uygun ceza ve yaptırımlar uygulanmıştır. İşlenen cinayet vakalarında Osmanlı hukuku “kasıt” unsurunu ön planda tutmuş ve cezalarını buna bağlı olarak ağır ya da orta şekilde vermiştir. Kasıtlı ve plânlı bir şekilde adam öldürme durumuna karşı ceza olarak idam, ömür boyu hapis veya muvakkat kürek çekme, sürgün, memuriyetten atılma cezaları verilirken “cünha” kapsamındaki suçlar için hapis, sürgün ve para cezası gibi cezalar uygulamıştır. (Öztop, 2015: s.76)

2.3.2. Arazi Meseleleri

Güvenlik sorunlarının dışında Erzurum Ahkâm Defterinde incelenen kısımda arazi meselelerine dair kayıtların da çoğunlukta olduğu görülmektedir. Bu meselelerin içerisinde genellikle toprak zabtı¹¹, toprağa müdahale¹², sınır anlaşmazlığı¹³, iltizâm, timar¹⁴, malikâne, zeamet¹⁵ davalarının kayıtlarına rastlanmaktadır.

Arazi meseleleri ile ilgili davalar arasında bir başkasının toprağını zabt etme durumlarına sıkça rastlanmaktadır. Bu durum bazen aile içinde de görülür. Buna dair örnek bir hükümde; Ahmed adlı şahsın babasının vefatı sonrası kendisi ve

¹¹ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 137/584, 145/619, 146/620, 146/622, 147/624, 176/740, 194/808, 205/857

¹² Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 153/647, 160/676, 163/690

¹³ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 152/645, 166/700, 169/713, 184/771

¹⁴ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 161/680, 180/756, 189/784, 205/855, 206/858, 208/866, 209-210/872, 211/877

¹⁵ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 177/742, 208/868

karındaşına kalan bahçeyi karındaşının zabt ettiği görülmüştür. Bu nedenle Ahmed kendine düşen hissenin verilmesi için müracaatta bulunmuştur.¹⁶

Davalarda toprak zabtından başka en sık rastlanan olaylardan biri de araziye dışarıdan kimselerin müdahale etmesi durumudur. Örneğin; Koyulhisar kazasına bağlı Köprü Başı denen mevkide yaşayan Ebubekir adlı kimsenin bağına Mustafa adlı kimse “Ben bu mülkü Ömer’den satın aldım” diyerek müdahalede bulunmuştur. Erzurum valisi tarafından kendisine buyruldu verilmesine rağmen taciz ve müdahalelerine devam etmiş ve neticede bu müdahalenin engellenmesinin sağlanması istenmiştir.¹⁷ Yine başka bir hükümde Yılanilçe ve Çandır karye ahhalilerinin yaylak arazisi için anlaşmazlığa düştükleri görülmektedir.¹⁸ Bu tür sınır ihtilafı ve arazi paylaşamama durumları kayıtlarda sıkça görülmektedir.

Arazi meselesi hakkında sıkça şikâyete neden olan davalardan biri de araziden elde edilen gelir karşılığı alınan öşr vergisidir. Erzincan’da zeamet sahibi olan Ali adlı kimsenin gelirine aynı kazadan Hancıoğlu Mehmed ve başka kimselerin müdahalesi şikâyete neden olmuştur (Çiçek, 2011: 21).

Ahkâm defterlerinde kayıt altına alınan bu hükümler bizlere davaları inceleme fırsatı yanında başka kapılar da açmaktadır. Defterlerde arazi meselesi ile ilgili kayıt edilen hükümlerden bölgedeki arazi tasarruf eden şahısların ismini ve arazilerinin tasarruf şeklini öğrenmek mümkündür. Bu durum Osmanlı Devleti toprak sistemi içerisinde meydana gelen aksaklıkların başlangıcını, ilerleme seyrini ve devletin bu sistemi ıslah çabalarını anlamakta yardımcı olabilmektedir.

2.3.3. Vergi Meseleleri

Vergi meselesine dair davalar Erzurum Ahkâm defterinde 131-212. sayfalarda güvenlik meseleleri sonrasında sayıca ikinci sıradadır. Bu davalar haksız vergi talebi¹⁹, vergi vermeme²⁰ ve tekâlif-i şakka²¹ başlıkları altında ele alınmaktadır.

¹⁶ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 137/584

¹⁷ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 153/647

¹⁸ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 152/645

¹⁹ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 133/562, 133/563, 134/572, 137/589, 141/604, 143/610, 145/615, 155/658, 157/664, 159/673, 166/701, 168/711, 172/726, 173/731, 174/735, 183/765, 184/770, 195/814, 195/815, 197/824, 203/847, 207/864, 212/874

Bu davalarda en sık karşılaşılanlar ise haksız vergi talepleridir. Ahaliden verdiğiinden daha fazla miktarda verginin talep edilmesi çeşitli şikâyetlere neden olmuştur. Buna dair örneklerden birinde Erzurum valisi tarafından mübaşir tayin edilen İbrahim Paşa-zade Mehmed Bey'in ahaliden “*Sizin zimmetinizde alacak hakkım vardır*” diyerek haksız yere para talep etmesi geçmektedir.²² Yine başka bir hükümde Erzurum’a bağlı Dergâh karyesi ahalisinin avarız vesair rüsumlarını vermelerine rağmen Zaimleri olan kimsenin vakitli vakitsiz vergi ve hayvan, bağ, bahçe, saman vesair taleplerinde bulunması geçmektedir. Ahalinin şikâyeti üzerine Erzurum valisi ve Kemah kadısı meselenin halledilmesi için hüküm vermiştir.²³

Haksız yere vergi talep edilmesine dair davalarda kendilerinden vergi alınması lazım gelmeyen kişi veya topluluktan vergi talebinde bulunulması da kayıtlara geçmiştir. Örneğin; Kuzusin nahiyesine bağlı () karye sakinleri vergi almayı gerektirecek mülkleri olmadığından vergiden muaf kılınmış, buna rağmen bölgede yaşayan Mustafa ve ismi verilmeyen kişiler karye sakinlerinden fuzuli vergi talebinde bulunmuştur. Ahalinin şikâyeti üzerine durumun düzeltilmesi ve vergi talep edilmemesi yönünde hüküm verilmiştir.²⁴

Haksız vergi talebi dışında sık görülen dava konularından biri de vergi vermeme durumudur. Bu davalarda bazen şahısların bazen de birden fazla kişinin ekonomik nedenlerden ya da keyfi olarak vergi vermekten kaçındıkları görülmektedir. Bu duruma tolerans tanınmamakla birlikte gereken verginin talebi konusunda ilgili kişiler daima devlet görevlileri vasıtası ile ikaz edilmiştir. Bu davaya ilişkin örneklerden birinde Karahisar-ı Şarki sancağına bağlı Milas nahiyesinde bulunan Musalu adlı karye ahalisinden sadat²⁵ ve yeniçeri vesair asker gruplarının adet-i ağnam vergisini vermemiş oldukları görülmektedir. Bu meselenin halledilmesi ve gereken kişilerden vergilerin derhal temin edilmesi yönünde hüküm

²⁰ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 135/573, 137/587, 140/600, 142/606, 145/618, 148/629, 158/668, 168/708, 182/762, 182/764, 183-184/768, 189/788, 193/805, 194/812, 200/835, 201/838, 201/841, 202/842, 211-212/878

²¹ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 133/564, 139/593, 139/595, 166/703, 180/755

²² Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 133/563

²³ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 142/604

²⁴ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 143/610

²⁵ Hazret-i Peygamber soyundan gelenler için kullanılan bir terim olan “Seyyid” ifadesinin çoğul halidir.

verilmiştir.²⁶ Yine bir diğer hükümde İbrahim adlı ze'amet sahibinin toprağında bağları olanlardan öşr talep etmesi ve ahalinin ise öşr yerine maktu vermek istemesi geçmektedir. Bunun üzerine İbrahim durumu Erzurum valisine bildirmiş ve ahalinin vergilerini İbrahim'in tasarruf ettiği şekilde vermeleri istenmiştir.²⁷

Haksız vergi talebi ve vergi vermekten kaçınma hususları dışındaki vergi sorunları arasında Tekâlif-i Şakka²⁸ davaları da bulunmaktadır. Bu tür davalar şer'an alınması caiz olmayan kanun dışı vergilerin neden olduğu şikâyetleri kapsamaktadır. XVII. yüzyıldan itibaren kimi zaman daha fazla para ve eşya kazanmak niyeti ile kimi zaman ise ekonomik nedenler yüzünden ahaliden kanunsuz vergiler istenmesi durumu ortaya çıkmıştır. Ancak devlet yönetimi bu duruma net biçimde karşı çıkmış ve davalarda bu talebin kesin bir şekilde reddilmesi ve alınan para veya eşyaların geri tesliminin sağlanması istenmiştir. Tekâlif-i Şakka davalarına dair bir örnekte Karahisar-ı Şarki ahalisinin vergilerini ödemelerine rağmen kaza naibi Ebubekir'in kendi nefsi için ahaliden sekiz-dokuzar guruş tahsil etmesi görülmüştür.²⁹ Yine başka bir örnekte Erzurum'a bağlı Kemah kazasına tabi Gercanis nahiyesinde İbrahim adlı kimsenin bina eylediği caminin hatibi Ali adlı şahıstan kaza naibinin raiyyet rüsumu talep ettiği görülmüştür. Buna karşın Ali adlı hatibin rencide edilmemesi ve vergiden muaf tutulması hükmü verilmiştir.³⁰

Tekâlif-i Şakka davalarında sık görülen olaylardan biri de üzerine vergi düşmeyen kimselerden avarız ve imdad-ı seferiye ile hazeriye talep edilmesidir. Örneğin; Seyyid Hüseyin adlı şahsın vergi vermesi gereken toprağı olmamasına karşı ahaliden bazı kimseler birlik olup "*avarız ve imdad-ı seferiye ve hazeriye vesair tekâlifi siz de bizimle birlikte ödeyin*" diyerek itiraz etmiştir. Bunun üzerine meselenin halledilmesi için Erzurum valisi ve Gercanis kadısı naibine hüküm yazılmıştır.³¹

²⁶ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 145/618

²⁷ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 148/629

²⁸ "Kanunsuz vergiler" adı altında toplanan gayr-i resmi vergiler için kullanılan bir ifadedir.

²⁹ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 166/703

³⁰ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 133/564

³¹ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 139/593

2.3.4. Vakıf Meselesi

Ahkâm defterlerinde vakıflar ile ilgili de davalar bulunmaktadır. İncelenen 131-212.sayfalarda sayıca fazla olmamasına rağmen bu davalar vakıf sahiplerinin, mütevellilerin ve vakıf çeşitlerinin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır.

Vakıflar ile ilgili davalarda rastlanan şikâyetlerden biri vakıf görevlilerinin paraları kendi zimmetlerine geçirmeleri durumudur. Bunun dışında vakıf paralarının şahıslarca keyfi olarak harcanması durumlarına da rastlanmaktadır. Bu tür durumlar az görülmekle beraber şahısların görevlerini kötüye kullanması sınıfında değerlendirilebilir.

Vakıflar ile ilgili şikâyetlerden bir diğeri ise vakıflara dışarıdan yapılan müdahale durumlarıdır. Beldedeki şahıslar veya ahaliden birlik olan gurupların vakfın geliri ve mahsullerine müdahalede bulunması davalara yansımaktadır. Örneğin Karahisar-ı Şarki kazası sakinlerinden Seyyid Ahmed ve oğullarının şikâyeti üzerine incelenen davada şunlar görülmüştür: Sultan Mehmed Han evkafından Sakdışun Bahçesi denen arsanın mutasarrıfı olan Zeynep adlı hatunun vefatı üzerine vakıf oğullarına intikal etmiştir. Ancak Dimyadlı Hüseyin'in oğlu () vakfın amcasına ait olduğunu savunup 1159 Zilhicce'sinde vakfa müdahale etmiştir. Sonuç olarak şahsın vakfa müdahalesinin engellenmesine karar verilmiştir.³²

Bunun yanı sıra vakıf görevlilerinin işlerine de müdahalede bulunulması şikâyet konuları arasında geçmektedir. Buna dair örnek bir hükümde; Karahisar-ı Şarki kazasına bağlı Su Şehri nahiyesine Yazdı karyesinde bulunan zaviyenin vakıf tevliyeti Seyyid Mehmed ve İbrahim'de iken karye toprağında ziraat eden kimselerin vakıf işlerine ve gelirlerine müdahalede buldukları görülmüştür.³³ Vakıf davalarına dair başka örnek bir hükümde Erzurum'da Seyyid Ahmed ve oğullarına ait olan Nursin bahçesinin ve arsasının Ahmed'in vefatı sonrası vakfedildiği geçmektedir. Ancak Halil adlı kimse bu mülkü satın aldığı iddia ederek vakfa müdahalede bulunmuştur.³⁴ Bu meselenin benzerleri vakıf topraklarına dışarıdan yapılan müdahalelerin de olabildiğini göstermektedir.

³² Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 167/707

³³ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 191/798

³⁴ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 189/785

Bunlar dışında doğrudan vakfa müdahale yapılmasa da karmaşaya sebep olan başka şikâyetlere de rastlanmaktadır. Örneğin Erzurum'a ait kayıtlarda adı sık sık geçen Ferahsad Bey Vakfı tevliyeti Mustafa Efendi denen kimsenin babasında iken bu kişi İbrahim adlı şahıstan altı bin iki yüz guruş borç almıştır. Bunun vefatı üzerine vakfın tevliyeti oğlu Mustafa Efendi'ye geçmiştir. Mustafa Efendi İbrahim'e babasının aldığı borcu ödemesine rağmen İbrahim vakfın temessükünü almayı istediğinden bunu inkâr etmiştir.³⁵ Bu durum vakıf davalarına dair kayıtlarda çok sık görülmeyen farklı şikâyet konularından bir tanesidir.

2.3.5. Alacak-Verecek Meselesi

Ahkâm defterlerinde karşımıza çıkan meselelerden biri de alacak-verecek³⁶ davalarıdır. Genel olarak küçük ve basit para meselelerini ihtiva eden bu davalar Bursa ve İstanbul defterlerindeki gibi büyük şirketleşme niteliğindeki davalar gibi değildir (Çiçek, 2011: 25). İncelenen davaların içeriğini daha çok iki veya daha fazla kişi arasında borç alıp geri ödeyememe veya kasıtlı olarak ödememek için bahaneler bulma seyri oluşturmaktadır. Metinlerde görülen örneklerden bir kısmı şu şekildedir:

Ahmed adlı kimsenin Gümüşhane sakinlerinden Mehmed'den bin kuruş alacak hakkı bulunmaktadır. Mehmed'in vefat etmesi sonrası bu hakkı varislerinden talep etse de varisleri vermemek için bahaneler uydurmuştur. Bu nedenle meselenin halledilmesi için hüküm gönderilmiştir.³⁷ Yine başka bir hükümde Erzurum'da yaşayan Ahmed adlı kimsenin vefat eden Veli Paşa zimmetindeki doksan üç bin yedi yüz on iki akçesini paşanın kızından talep etmesine rağmen alamaması kayıtlara yansımıştır.³⁸

Başka bir hükümde geçen mesele ise dikkat çeker niteliktedir. Mustafa adlı şahıs babasının borcunu ödemesi için Deli Mehmed olarak anılan kişiye dokuz yüz elli beş kile buğday ve çiftliğini vermiştir. Ancak Mehmed borcunu ödemiş ve

³⁵ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 206/806

³⁶ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 131/553, 135/575, 137/585, 138/590, 139/594, 140/599, 142/605, 150/636, 156/659, 160/677, 164/691, 169/714, 170/718, 174/732, 176/741, 181/757, 183/767, 187/778, 188/780, 189/787, 190/792, 192/800, 194/809, 198/825, 203/848, 204/853, 209/870

³⁷ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 189/787

³⁸ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 190/792

verilen mülk ile buğdayı kendisi kullanmıştır. Bu nedenle Mustafa'nın şikâyeti üzerine merkezden meselenin halledilmesi için hüküm yazılmıştır.³⁹

Şikâyetlere yansıyan bir diğer husus ise borç inkârı durumlarıdır. Bu tür konulara ilişkin bir hükümde Arkin ve Malkom adlı zimmîlerin Kara Hasan'a üç yüz on beş guruş borç vermelerine rağmen şahsın zimmîlere yüz on guruş borcu olduğunu iddia etmesi geçmektedir. Arkin ve Malkom adlı zimmîlerin şikâyeti üzerine Kara Hasan adlı şahsın borcunu tamamen ödemesi için merkezden hüküm gönderilmiştir.⁴⁰

2.3.6. Diğer Meseleler

Diğer olarak sınıflandırılan konu başlığı altında (zorla) nikâh akdi⁴¹, adi suç, diyet talebi⁴², su anlaşmazlıkları⁴³, vazifeyi kötüye kullanma⁴⁴, cebelü bedeliyesi⁴⁵, iftira⁴⁶, faiz⁴⁷, göç⁴⁸, miras⁴⁹, mihir⁵⁰, nafaka⁵¹ ve mülk anlaşmazlığı⁵² gibi hususlar incelenmiştir. Bu tür hükümlerin sayısı diğer davalara göre daha azdır. Tüm bu konuların dışında yine diğer⁵³ olarak sınıflandırılan yedi farklı hüküm bulunmaktadır.

Nikâh akdine dair örnek bir hükümde Mihoğlu Mustafa Bey ve Emine adlı kimselerin nikâhlanmasına rağmen Kör Çavuş Mustafa denen şahsın Emine'yi zorla kendisine nikâhlanması geçmektedir. Meselenin halledilmesi ve bu nikâhın sahih

³⁹ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 192/800

⁴⁰ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 135/575

⁴¹ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 158/669, 160/678, 192/801

⁴² Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 154/653, 162/684, 162/685,

⁴³ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 136/581, 180/754, 190/790, 190/791

⁴⁴ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 133/563, 170/720, 198/827

⁴⁵ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 134/569, 192/799

⁴⁶ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 132/560, 175/736

⁴⁷ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 189/786

⁴⁸ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 162/687, 188/782, 191/795, 204/851

⁴⁹ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 137/586, 143/611, 144/612, 152/644, 152/646, 153/649, 154/651, 157/666, 161/681, 162/683, 171/723, 173/728, 174/733, 175/737, 185/774, 188/779, 196/817, 201/839, 205/856

⁵⁰ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 164/692

⁵¹ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 158/667

⁵² Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 168/712, 171/721, 171/722, 176/739

⁵³ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 131/554, 148/627, 150/638, 205/854, 206/859, 207/865, 211/876

olmadığının bildirilmesi nedeniyle hüküm yazılmıştır.⁵⁴ Yine başka bir örnekte de Erzurum'a bağlı İspir kazasına tabi Örtükme karyesinden Ahmed ve Keziban adlı kimselerin nikâhlanmasına rağmen Keziban'ın babasının kendisini Süleyman'a nikâhlamak istemesi ve bu nedenle nikâha müdahalesi anlatılmıştır. Yine bu davada da nikâha müdahale edilmemesi ve ikinci nikâhın sahih olmadığı bildirilmiştir.⁵⁵

Diyet talebine dair hükümler ise sayıca fazla olmamakla birlikte karşılaşılan davalardır. Erzurum'a bağlı Endirüs adlı karyede yaşayan İbrahim ve Molla Osman adlı kimseler tartışırken tüfeklerinden çıkan kurşun kızı Hamide'ye isabet etmiş ve Hamide ölmüştür. Bu nedenle İbrahim Osman'dan diyet talebinde bulunmuştur.⁵⁶ Başka bir örnekte ise Karaca adlı zimmînin oğlunun katledilmesi anlatılmaktadır. Oğlunun katili belli olmadığı için Karaca adlı zimmî Komnur adlı karye ahalisinin tümünden diyet talep etmiştir. Ahalinin itirazı üzerine meselenin halledilmesi için hüküm gönderilmiştir.⁵⁷

Su anlaşmazlıklarına dair davalar da sayıca azdır. Genel olarak iki karye, nahiye veya kaza ahalisinin ortak kullandıkları suyun tasarrufu hakkındaki ihtilaflar davalara yansımaktadır. Örneğin bir hükümde Kemah kazasına bağlı Tahsin adlı karye ahalisinin kullandığı suya yine aynı kazaya bağlı Kömür adlı karye ahalisinin müdahalesi geçmektedir. Bunun çözümü için Kemah kadısına başvurulmuştur.⁵⁸

Davalarda rastlanan konulardan biri de vazifeyi kötüye kullanma durumudur. Bununla ilgili hükümlerden birinde Karahisar-ı Şarki kazasına bağlı Akşehir-abad nahiyesine tabi Mekin karyesi camisinin imam ve hatibi olan Osman adlı kişinin mütevellisi olduğu vakfın gelirine kanaat etmeyip mahsulüne el koyması geçmektedir.⁵⁹

Bunlar dışında bir diğer dava konusu ise buldukları yerden izinsiz başka bir yere göç edilmesi hadisesidir. Osmanlı Devleti toplumunda insanlar hükümetin izin verdiği koşullarda düzeni aksatmamak şartı ile hareket etme özgürlüğüne sahiptir

⁵⁴ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 158/669

⁵⁵ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 192/801

⁵⁶ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 154/653

⁵⁷ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 162/685

⁵⁸ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 136/581

⁵⁹ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 198/827

(Güler, 2000: 155). Buna rağmen çoğu zaman izinsiz şekilde göç etme hadiseleri yaşanmıştır. Bu durum bireyden veya toplumdaki kaynaklanan sebeplere bağlanmıştır. Bireyin yaşadığı coğrafyadan rahatsız olması, ekonomik açıdan zorlanması, ağır vergi yükünden aciz duruma düşmesi ve artan eşkıyalık faaliyetleri göçe zorlayabilir. Bunun dışında seferler ve dış baskınlar da göçe zorlayıcı etkenler arasındadır. Hayati sebeplerin dışında ise izinsiz göçlere asla müsaade edilmemiş ve tespit edilenler tekrar eski yerlerine gönderilmiştir. Örneğin Erzincan ve Kelkid bölgesinde yaşayan Müslim ve Zimmî ahaliden bir kısım kişiler Bayburd'a göç etmiş ancak bu kişilerin derhal geri nakledilmeleri emredilmiştir.⁶⁰ Yine başka bir hükümde Simav adlı zimmî ve oğullarının 1159 Şaban'ında izinsiz olarak Bayburd kasabasından Tomruk kazasına göçü tespit edilmiştir. Derhal Bayburd kazasına geri nakilleri istenmiş ve bunun için Karahisar-ı Şarki kadısına hüküm yazılmıştır.⁶¹

Ahkâm defterlerinde karşımıza çıkan bu konuların tümü bizlere devlet ve adalet mekanizmasının işleyişi, kişi ve yer adlarının belirlenmesi, halk ve yöneticiler arasında oto kontrolün sağlanması ve Divan-ı Hümayun'a ulaşan bu şikâyetlere devletin nasıl çözüm bulduğunun anlaşılması hakkında bilgiler vermektedir. Adaletin sağlanması ve devlet mekanizmasının en iyi şekilde kendisini göstermesi halktan gelen şikâyetler aracılığı ile olmuştur (Kul, 2011: 21). Bu sayede halk ve yöneticilerin daima denetlendikleri bilinci ile hareket etmeleri sağlanmak istenmiştir.

⁶⁰ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 204/851

⁶¹ Erzurum Ahkâm Defteri, Nr, 1, 162/687

III. BÖLÜM

3.TRANSKRİPSİYONU YAPILAN HÜKÜMLERİN TASNİFİ ve ÖZETİ

Sf. No	Hük. No	Hükmün Konusu	Hükmün Özeti
131	553	Alacak- Verecek Meselesi	Medine-i Erzurum ahalisinden tüccar Tusin ile Haleb sakinlerinden Ahmed Çelebi arasındaki alacak-verecek meselesinin halli için Erzurum valisi, monlası ve kadılarına yazılan hükümdür.
131	554	Diğer	Kuyuluhisar kalesi muhafızları ve kazanın diğer ahalisinin kale dizdarı İbrahim'in elim bir kaza sonrası fevt olduğunu asitaneye bildirmelerine binaen durumun araştırılması için der-saadetten Karahisar-ı Şarki kadı ve voyvodasına gönderilen cevabi hükümdür.
131	555	Şekavet	Sadat-ı kiramdan Seyyid Çelebi'nin şaki Şehzuvarzade İsmail ve oğlu Mustafa tarafından gasb edilen hayvanat ve hıntasının geri teslimi üzerine Erzurum valisine ve Kuruçay kadısına yazılan hükümdür.
131	556	Şekavet	Sadat-ı kiramdan Seyyid Osman'ın Kösge ve Boğazviran eşkiyalarından Şehsuvarzade İsmail ve oğullarınca elli kile buğdayının cebren zabt edilmesine binaen gasb edilen mallarının geri teslimi için Erzurum valisine ve Kuruçay kadısına yazılan hükümdür.
131	557	Diğer	Mardoros nam zimmînin kızı Margarita nam zimmînin es-seyyid Halil nam kimesneye karşı açtığı hürriyet davasını kazanması sonucu meblağ-ı mezkûrun Halil'den tahsil edilip Margarita'ya ödenmesi için yazılan hükümdür.

132	558	Şekavet	Sadat-ı kiramdan seyyid Çelebi'nin Köşge karyesinde eşkıyalık eden Şehsuvarzade İsmail ile oğlu Mustafa ve Boğazvıran karyesinden bir takım kişilerin birlik halinde dört hanesini yakmaları sonucu gereğinin yapılması için Erzurum valisi ve Kuruçay kadısına yazılan hükümdür.
132	559	Müdahale ve Te'addi	Kaimmakam mütevellisi Seyyid Mehmed Said'in vakf olan mezzarlarına zu'amadan bazı kişilerin gereksiz yere müdahale etmelerine karşın meselenin halli için İskefsir kadısına ve Ayan valisine yazılan hükümdür.
132	560	İftira	Karahisar-ı Şarki kazası sakinlerinden menzilci Mustafa görevinin bitmesine sekiz gün kala kendisine verilen iki yüz altmış guruşu yeterli bulmayıp yüz altmış guruş fazladan haraç almış, bunun emrini de Seyyid İbrahim'in verdiği söylemiştir. Bu iddiaya karşı Seyyid Mustafa'nın Karahisar-ı Şarki kadı ve voyvodasına yazdığı hükümdür.
132	561	Müdahale ve Te'addi	Sadat-ı kiramdan Seyyid İsmail'in Seyyid Osman'dan yedi yüz guruşa satın aldığı vakfa, Erzurum sakinlerinden Abdurrahim'in vakfın dörtte birinin kendisine ait olduğunu belirtip müdahale etmesine karşı Erzurum kadısı ve valisine yazılan hükümdür.
133	562	Haksız Vergi Talebi	Nahiye-i mezbur ahalisi üzerine düşen hazeriye ve seferiye tekâlifini ödüyor iken a'yân ve mütegalibeden bazı kimseler kendilerinden haksız yere vergi almıştır. Ahalinin perişan olmasına neden olan bu meselenin halli için Şıryan nahiyesi naibine

			yazılan hükümdür.
133	563	Görevi Kötüye Kullanma	Erzurum valisi tarafından mübaşir tayin edilen İbrahim Paşa-zade Mehmed Beg'in ahaliye karşı " <i>Sizin zimmetinizde alacak hakkım vardır</i> "deyu haksız yere para talep etmesi sonucu ahali tarafından meselenin halli için Şiryan nahiyesi naibine yazılan hükümdür.
133	564	Tekâlif-i Şakka	Gercanis nahiyesine tabi' nam karyede İbrahim'in bina eylediği cami' şerif hatibi Ali görevini sürdürürken kaza-i mezbûr zabiti kimsenin kendisinden haksız yere tekâlif-i şakka talebine karşı meselenin halli için Erzurum valisi ve Gümüşhane kadısına yazılan hükümdür.
133	565	Müdahale ve Te'addi	(...) Medresesi müderris ve mütevellisi Mustafa Efendi'nin görevine Ecnebi'den bazı kimselerin fuzuli yere müdahale etmesi sonucu meselenin halli için Erzurum valisi ve kadısına yazılan hükümdür.
133	566	Mal Zabtı	Seyyid Hasan aslı kişinin seferde şehiden fevt olması üzerine nakd emvâl ve eşyasının karındaşı Ömer ve kız karındaşı nam hatuna intikal etmesine rağmen babaları Seyyid Hasan ve karındaşı Ali'nin bunları zabt etmesine karşı meselenin halli için Erzurum valisi ve Karahisar-ı Şarki kadısına yazılan hükümdür.
133	567	Müdahale ve Te'addi	Erbab-ı timardan İbrahim nam sipahinin babasının ölümü sonrası kendisine intikal eden timara ve elde edilen gelirine Zeytinçe karyesi maden emini tarafından fuzuli yere müdahalesine karşın meselenin halli için Karahisar-ı Şarki kadısı ve voyvodasına

			yazılan hükümdür.
133	568	Mala Müdahale	Erbab-1 timardan İbrahim nam sipahinin Gediklü nam karye ve gayriden bin beş yüz akçelik timarı babası Osman'ın zimmetinde olup, ahardan () nam kimesne timar mahsulâtına ve on yedi gurusuna müdahalede bulunup zapt etmiştir. Meselenin halli ve meblağ-ı mezkûrun geri verilmesi için yazılan hükümdür.
134	569	Cebelü Bedeliyesi	Erbab-1 timardan Bekir adlı sipahinin on iki bin dokuz elli yedi akçelik timarına şark seferinde gösterdiği hizmet nedeniyle cebelü bedeliyesi ödememesi gerekirken cebelü tahsildarlarının bu ücreti talep etmesi ve fuzuli yere müdahalelerine karşın Erzurum valisi ve naiblerine yazılan hükümdür.
134	570	Mal zaptı	Molla Yakub adlı kişinin kendisine verilen timar ve çiftliğe kanaat etmeyip ahalinin arpa ve buğdaylarının bir kısmına el koyması ve fuzuli müdahalesine karşın gereğinin yapılması ve el konulan arpa ve buğdayların yeniden teslimi için Erzurum valisi ve İspir kadısına yazılan hükümdür.
134	571	Şekavet ve Darp	Mecingerd kazasına tabi Akgözlü karyesinden Hüseyin oğlu Abid Mahmud adlı şahsın Kemer Köprüsü denilen yerde konar-göçer taifesi ve işbirliği içinde oldukları kırk-elli kadar eşkıya tarafından akçesi ve kılıcının çalınması ve kız karındaşının da darp edilmesi sonucu meselenin halli için Erzurum valisi ve Tercan kadısına yazdığı hükümdür.
134	572	Haksız Vergi	Kasrin Kalesi diz-darı olan Ali adlı şahsın

		Talebi	ahaliden haksız yere öşr talep etmesi üzerine meselenin halli için İspir ve (boş) kadılarına yazılan hükümdür.
135	573	Vergi Vermeme	Tamzara nam karyede yaşayan Müslüman ahali üzerlerine düşen avarız ve imdad-ı hazeriye seferiye vesair vergileri verirken zımmi ahali vergilerin tahammüllerinden fazla olduğunu belirtip kavgalara neden olmuştur. Daha önce de tekrarı yaşanan bu meselenin yeniden halli için Karahisar-ı Şarki kadı ve voyvodasına yazılan hükümdür.
135	574	Katl	Seyyid Hasan ve Seyyid Osman adlı kişilerin babaları Halil adlı şahsın Serbeg(?) karyesi sakinlerinden Ahmed, Yusuf ve Hüseyin adlı kişiler tarafından katl etmelerine karşın meselenin halli için Erzurum valisi ve Karahisar-ı Şarki kadısına yazılan hükümdür.
135	575	Alacak-Verecek Meselesi	Arkin ve Malkom adlı zımmilerin Kara Hasan adlı şahsa toplamda üç yüz on beş guruş borç vermelerine karşın şahsın nam zımmilerden yüz on guruş alacak hakkı olduğunu iddia etmesine karşın meselenin halli ve adı geçen meblağın Arkin ve Malkon'a geri verilmesi için Erzurum valisi ve Kuruçay kadısına yazılan hükümdür.
135	576	Mala Müdahale	Sadat-ı kiramdan Mehmed adlı şahsın vefatı sonrası zevcesi ve oğlu Hasan'a miras kalan bağçe ve mezrayı şahsın ammi-zadesi Seyyid Ahmed müteveffa-i merkum hayatta iken bağçe ve mezrayı kırk guruşa satın aldığını belirtip, ispatı olmamasına rağmen miras kalan yerleri fuzuli yere zapt etmiştir. Meselenin

			halli için Karahisar-1 Şarki kadı ve voyvodasına yazılan hükümdür.
135	577	Alacak- Verecek Meselesi	Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ortalarından otuz bir bölüğü oda başısı ve vakfın ihtiyarları kala-i mezburda sakin İbrahim adlı şahıstan alacakları olan bin yüz otuz altı guruşu defa'atle talep etmelerine rağmen alamamışlardır. Meselenin halli için Karahisar-1 Şarki kadısı voyvodasına yazılan hükümdür.
135	578	?	Hüküm iptal edilmiştir.
136	579	Şekavet	Vezir Ali Paşa'nın çukadarlarından olan Murtaza adlı şahsın ba-Pervan kazasında sıla-i rahim yaptıktan sonra dönüşü sırasında Tercan beginin âdemlerinden elli kadar eşkıya şahsın iki bin beş yüz guruşunu ve eşyalarını gasp etmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Tercan kadısına yazılan hükümdür.
136	580	Berat Tevcihi	Ahmed Halife ve Mustafa Halife nam kimesnelere Erzurum'da bulunan Karahisar Beg vakfı karyelerinden Uzbey nam karyede babalarının yedinde olan müderrislik vazifesinin tayin edildiğini bildirmek için yazılan berat tevcihidir.
136	581	Su Anlaşmazlığı	Tahsin karye ahalesinin kullanmış olduğu suya Kömür karyesi ahalesinin müdahalesine dair Kemah kadısına yazılan hükümdür.
136	582	Şekavet	Bazarsuyu ve Akköy kazalarında öteden beri sürekli olarak eşkıyalık yapan Uzun Ali oğlu Ali ve karındaşı Celil ve Fîruh(?) adlı şahısların Gedik Ali zade Osman'ın hanesini basıp harab eylemeleri ve eşyalarını gasp

			etmeleri neticesinde eşkıyalara gereken cezanın verilmesi için kaza kadılarına ve Karahisar-1 Şarki voyvodasına yazılan fermanlardır.
136	583	Müdahale ve Te'addi	Mustafa kızı Hanife nam hatunun kendi rızasıyla Hüseyin adlı şahısa malının yarısını vermesine karşı Hanife'nin karındaşı Mehmed "Benim rıza ve iznim yoğidi" deyu müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisi ve (boş) kadılarına yazılan hükümdür.
137	584	Toprak Zabtı	Ahmed adlı şahsın babasının vefatı sonrası kendisi ve karındaşı () nam kimesneye kalan bağçeyi karındaşı zabt etmiştir. Bu babda Ahmed'e hissesinin verilmesi için Erzurum valisi ve Karahisar-1 Şarki kadısına yazılan hükümdür.
137	585	Alacak-Verecek Meselesi	Tüccar taifesinden Pedrus adlı zımminin Bayezid sancağında Mahmud Paşa, Mehmed Ağa ve Tori adlı şahıslardan çeşitli miktarlarda alacak hakkını istemesine rağmen tahsil edememesi üzerine meselenin halli için Erzurum valisine ve Bayezid kadısına yazılan hükümdür.
137	586	Miras	Ahmed adlı şahsın karındaşının vefatından sonra () nam hatun üzerine olan malları korumak maksadıyla kendisine verilmesi için Erzurum valisine ve Karahisar-1 Şarki kadısına yazılan hükümdür.
137	587	Vergi Vermeme	Karahisar-1 Şarki'ye bağılı () karye ahaliyelerinden bazılarının üzerlerine düşen tekâlifi vermemeleri sebebiyle meselenin halli

			için Karahisar-1 Şarki kadısına ve voyvodasına yazılan hükümdür.
137	588	Alacak- Verecek Meselesi	Pedrus adlı zımminin Bayburd kazası sakinlerinden Atikullah Ağa ve Çolak İsmail adlı şahıslarda belli bir miktar alacağı olup şahıslardan talep etmesine rağmen alamamıştır. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Bayburd ve Erzincan kadılarına yazılan hükümdür.
137	589	Haksız Vergi Talebi	Kûh-i Zir nahiyesi ahalisi ze'amet sahibi Ömer adlı şahsa edası lazım gelen mahsul ve rüsumu vermelerine rağmen, Ömer nam kimesne bunların yanında arpa, saman vesair makulatlari da talep etmiştir. Meselenin halli için Karahisar-1 Şarki ve (boş) kadılarına yazılan hükümdür.
138	590	Alacak- Verecek Meselesi	Pedrus adlı zımminin Kemah sükkânından Kara Yakub Mehmed Beg adlı şahıstan iki yüz elli guruş alacak hakkı var iken merkûm fevt olmuş, bunun üzerine Pedrus nam zımmi Halil ve () vereselerinden alacak hakkını talep etmiş ancak alamamıştır. Meselenin halli için Erzurum valisi ve Kemah kadısına yazılan hükümdür.
138	591	Para Gaspı ve Darp	Ebu'l Nası adlı zımminin Haleb canibinden gelirken Bazaklı, Zağrani ve Rişvan aşiretine mensup eşkıyalar yollarını kesip şahsı ve oğlu Ohan nam zımmiyi ağaca bağlayarak darp etmiş ve dört bin beş yüz ve beş yüz guruşluk mallarını gasp etmiştir. Şahıslar çaldıkları eşyaların bir kısmını cami şeyhi Mahmud ağa adlı şahsa bırakmış durumun haber verilmesi

			üzerine meselenin halli için Erzurum valisi, Sivas beglerbegii, Kuruçay ve Sivas kadılarına yazılan hükümdür.
138	592	Para Gaspı ve Darp	591. hükmün tekrarı yazılmıştır.
139	593	Tekâlif-i Şakka	Sadat-ı kirâmdan Seyyid Hüseyin'in vergi vermesi gereken toprağı yoğ iken ahaliden bazı kimseler birlik olup üzerimizde vaki olan avarız ve imdad-ı seferiye ve hazeriye vesair tekâlifi siz de bizimle birlikte ödeyin diye itiraz etmiş ve fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Gercanis kadısı naibine yazılan hükümdür.
139	594	Alacak-Verecek Meselesi	David adlı Yahudi'nin memhur senedat muciblerinden toplam yüz yirmi sekiz bin dokuz yüz guruşluk alacağı olup henüz bir akçe dahi gönderilmemiştir. Meselenin halli ve paranın bi't-tamam tahsili için Erzurum valisine ve vezir İbrahim Paşa'ya yazılan hükümdür.
139	595	Tekâlif-i Şakka	Erzincan kazası sükkanından Hurufi(?) ve Pervanlı aşiretlerinden Mehmed, Osman, Ali ve İsmail adlı kimseler kaza-i mezbur toprağında ziraat ile uğraşıp üzerlerine edası lazım gelen imdad-ı hazeriye ve seferiye vesair vergilerini verirken kendilerinden daha fazla tekâlif talep edilmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
139	596	Zulm ve Te'addi	Reisü'l-küttab Mustafa dame mecduhunun mutasarrıfı olduğu zeamet-i aklâmından sekiz karye ahalisine tekâlif tarhından dolayı zulm

			edilmiştir. Meselenin halledilmesi ve ahalinin perişan edilmemesi için vezir-i azama gönderilen hükümdür.
140	597	Şekavet	Mersune adlı nahiye ahalsinin uzun süredir kendilerine eziyet eden ve haksız vergi talebinde bulunan Değirmencioğlu Ahmed ve karındaşı İbrahim, Topaloğlu Ali ve Mehmed adlı şakilerden şikâyetçi olmaları üzerine meselenin halli için Karahisar-1 Şarki kadısı ve voyvodasına yazılan hükümdür.
140	598	?	Hüküm iptal edilmiştir.
140	599	Alacak- Verecek Meselesi	Ferahşadbey'in bina eylediği medresede müderrislik yapan Abdürrezzak adlı şahsın vakfın mütevellisi Osman ve vekili Kör İbrahim adlı kimselerden toplamda iki yüz on guruş alacağı olup nam kimesneler a'yan ve mütegalibe ile işbirliği yaparak borcunu ödememiştir. Meselenin halli ve paranın tümünün Abdürrezzak nam kimesneye bi't-tamam geri verilmesi için Erzurum valisine ve Bayburd kadısına yazılan hükümdür.
140	600	Vergi Vermeme	Erzurum'da adı geçen kazaların üzerlerine edası lazım gelen imdad-ı seferiye ve hazeriye ve avarız vesair vergilerini vermemeleri üzere yazılan hükme cevaben İspir kadısına gönderilen fermandır.
141	601	Müdahale ve Te'addi	Osman Kuşçu adlı kimsenin yirmi bin dokuz yüz akçelik ze'metine ehl-i örf taifesi tarafından fuzuli yere müdahale edilmiştir. Şahsın şikâyeti üzerine rüsum-u serbestiyesinin devamı ve müdahalenin önlenmesi için Karahisar-1 Şarki kadısına

			cevaben yazılan fermanıdır.
141	602	Para Gaspı	Karahisar-1 Şarki kazası sakinlerinden Makfeller oğlu olarak anılan zımmiler bin yüz elli () senesinden beru tekâliflerinden kendi nefisleri için on sekiz gurus almıştır. Osman Ağa adlı şahsın şikâyeti üzerine meselenin halli için Karahisar-1 Şarki kadısına yazılan hükümdür.
141	603	Toprak Anlaşmazlığı	Erzurum sancağında bulunan Erkömürlü karye ahalisinin kullandığı yaylağa Sökü nam karye ahalisi fuzuli müdahalede bulunmuş ve yaylağı zapt etmiştir. Meselenin halledilmesi için yazılan hükümdür.
141	604	Haksız Vergi Talebi	Dergâh nam karye ahalisi üzerlerine lazım gelen avarız vesair rüsumları vermesine rağmen za'imleri olan () nam kimesne ahaliden vakitli vakitsiz vergi ve hayvan, bağ, bahçe, od, saman talep etmiştir. Ahalinin şikâyeti üzerine meselenin halli için Erzurum valisine Kemah kadısına yazılan hükümdür.
142	605	Alacak- Verecek Meselesi	Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından İdris nam kimesnenin Kelkid kazasına tabi nam karye sakinlerinden Mustafa Beg ve Osman Ağa adlı şahıslardan belli miktarda alacak hakkı olup tahsil edememesi üzerine meselenin halli için Erzurum valisine Erzurum mollasına ve Kelkid kadısına yazılan hükümdür.
142	606	Vergi Vermeme	Kösge karyesi toprağında ziraat ile uğraşan Şehsuvar-zade İsmail beg ve Abdullah ve Halil adlı kimselerin dört seneden beri vergi vermemeleri nedeniyle meselenin halli için Erzurum valisine ve Kuruçay kadısına yazılan

			hükümdür.
142	607	Müdahale ve Te'addi	Tatar adlı karye ahalilerinden vergi toplama ile görevlendirilen kişilere ahaliden bazı kimseler fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Kuruçay kadısına yazılan hükümdür.
143	608	Müdahale ve Te'addi	Ümmügülsüm nam hatunun Elmalu karyesinde mutasarrıfı olduğu timara ahardan müdahale icap etmez iken Osman nam sipahi fuzuli müdahalede bulunmuş ve timarın divani tarafına ait olan mahsule el koymuştur. Meselenin halli için Erzurum valisi ve kadısına yazılan hükümdür.
143	609	Şekavet	Seyyid Ömer ve Seyyid Süleyman adlı kimselerin mahsullerine eşkiyadan Şehsuvarzade İsmail beg adlı eşkiya fuzuli ve haksız yere el oymuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Kuruçay kadısına yazılan hükümdür.
143	610	Haksız Vergi Talebi	Kuzusin nahiyesine tabi () nam karyede kendisinden vergi alınması icab olmayan nahiyeye sakinlerinden fuzuli yere vergi talep edilmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Karahisar-1 Şarki kadısına yazılan hükümdür.
143	611	Miras	Seksen üç cemâ'atinin çorbacısı Ahmed adlı kişinin muharebede şehadeten fevt olması neticesinde emlak ve eşyasının zevcesi ve sulbi evlatlarına iştiraki için yazılan hükümdür.
144	612	Miras	Ahmed adlı sipahinin oğlu Mehmed'in vefatı sonrası emlak ve eşyası kaza-i mezburdan İsmail'e emanet edilmiş ve müteveffanın

			oğluna intikali için işbu hüküm yazılmıştır.
144	613	Müdahale ve Te'addi	Fatıma nam hatun Mehmed Beg'in vakfının mütevellisi ve zaviyedarı iken ecanibden ve ashab-ı ağrazdan bazı kimseler fuzuli müdahalede bulunmuş ve malikâne tarafına aid mahsule el koymuştur. Meselenin halli için Milas kadısına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına yazılan hükümdür.
144	614	Müdahale ve Te'addi	Osman kuşçu adlı kimsenin Musalu nam karye ve gayriden yirmi bir bin dört yüz akçe ze'ameti bulunup ahardan müdahale gerekmezken havas, evkaf, ze'amet ve timar mutasarrıfları fuzuli müdahalede bulunup mahsul ve rüsuma el koymuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve kadısına yazılan hükümdür.
145	615	Haksız Vergi Talebi	Dergâh-ı muallâm kapucubaşlarından Ahmed dame mecdihunun kölesi Hüseyin nam kimesne tarafından kandırılmış ve kendisinden fazla vergi alınmıştır. Şahıs bunun üzerine firar etmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve kadısına yazılan hükümdür.
145	616	Müdahale ve Te'addi	Osman nam kimesne Kemah sancağında alaybegisi iken mabeyn mahsulü olarak bin üç yüz seksen yedi buçuk guruş oğlu Numan'a vermiştir. Osman'ın vefatı üzerine muhallefatını zabt eden kişiler biz de ol-mikdar hissemizi alınız deyu fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Kemah kadısına yazılan hükümdür.
145	617	Zulüm ve	Kuzulu nam karye ahalileri kendi üzerlerine

		Te'addi	düŖen a'Ŗar-ı Ŗer'iyye vesair hukuk ve rüsumları tamamen eda eder iken karye zabiti Ŗehsuvar-zade Berad buna kanaat etmeyip kendi kullarına ekinleri biçirmiş ve hayvanları fuzuli yere süvar olmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Kuruçay kadısına yazılan hükümdür.
145	618	Vergi Vermeme	Milas nahiyesine bağlı Musalu nam karye ahalisinden sadat ve yeniçeri ve sair asker taifesi üzerlerine edası lazım gelen adet-i ağnam vergisini vermemiştir. Meselenin halli ve verginin alınması için Erzurum valisine ve Milas kadısına yazılan hükümdür.
145	619	Toprak Zaptı	Erbab-ı timardan Ömer nam sipahinin yedine verilmiş olan timar Kemahlı Topal Hasan nam kimesne tarafından fuzuli yere zapt edilmiştir. Meselenin halli ve timar beratının hâlâ Ömer nam sipahide olduğunun belirtilmesi için Rumeli valisine ve Gercanis kadılarına yazılan hükümdür.
146	620	Toprak Zaptı	Erbab-ı timardan Mustafa nam sipahinin altı bin altı yüz akçelik timarına Karaçay kalesine yeni memur olan İbrahim nam kimesne tarafından fuzuli yere müdahale edilmiş ve mahsul ve rüsumatına da tegallüben el konulmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Ŗarki kadılarına yazılan hükümdür.
146	621	Ŗekavet	Karahisar-ı Ŗarki mukata'sı kuralarının ra'iyyeti eşkıyanın tecavüz ve te'addisinden periŖan hale gelmiştir. Meselenin halli ve eşkıyanın buldukları yerde yurtlarına nakil

			edilip iskân ettirilmeleri için Karahisar-1 Şarki voyvodası es-seyyid Hüseyin'e yazılan hükümdür.
146	622	Toprak Zaptı	Erbab-1 timardan Osman nam sipahinin beş bin beş yüz altmış bir akçeli timarının bin akçe yazı ile malikânesi Evran beyin mülkü olup, Evran bey buna kanaat etmemiş ve divanisi tarafına ait mahsul ve rüsuma da el koymuştur. Meselenin halli ve beş bin beş yüz akçenin tümünün Osman nam sipahiye ait olduğunun bildirilmesi için Karahisar-1 Şarki kadısına ve voyvodasına yazılan hükümdür.
147	623	Mala Müdahale	Erbab-1 timardan Mehmed nam sipahinin mutasarrıfı olduğu timarına Mehmed adlı kimse müdahalede bulunmuş ve kendi mahsulüne kanaat etmeyip hissesinden ziyadeye tecavüz etmiştir. Meselenin halledilmesi ve herkesin kanun mucebince hissesine düşene kanaat etmesinin sağlanması için yazılan hükümdür.
147	624	Toprak Zaptı	Zu'emadan İbrahim adlı kimsenin elli bin sekiz yüz on dokuz akçelik ze'ametine Çevgandâr vakfı mütevellisi olan nam kimesne tarafından fuzuli yere müdahale edilmiş ve mahsul ve rüsumatı da alınmıştır. İbrahim de bunun üzerine Çevgamdar vakfının mahsulüne el koymuştur. Meselenin halli ve her iki gurubunda birbiriyle alakalarının kesilmesi için Erzurum valisine, Pasin ve () kadılarına yazılan hükümdür.
148	625	Müdahale ve Te'addi	Erzincan kazası sakinlerinden Manok ve karındaşı Serkis adlı zimmiler kasaba-i

			mezburedeki tarla ve bahçelerini kasabadaki nam zımmilere emanet etmiştir. Ancak kasaba-i mezbure sakinlerinden Karagöz nam sipahi tarla ve bahçelere fuzuli yere müdahalede bulunmuş ve mahsulünü zapt etmiştir. Mülkün emanetçileri ise meselenin halli için Erzincanlı Alemdar Abdurrahman'ı vekil kılmıştır. Verilen fetvaya karşı gelinmesi üzerine meselenin halli için Erzurum valisi ve Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
148	626	Katl	() nam kimesnenin karındaşı Yusuf nam kimesne Karahisar-ı Şarki kazasından bazı kimselerce alet-i cariha ile fevt edilmiştir. Karındaşının istediği deyn ise ödenmemiş, meselenin halli için işbu hüküm Karahisar-ı Şarki kadılarına ve voyvodasına yazılmıştır.
148	627	Diğer	Seyyid İbrahim timar karyelerinden İmanlu ve Küliçeli nam karye topraklarında ziraat ile hâsıl eylediği tereke öşrünü karyeteyn-i mezbureteyne nakl etmek istemiş ancak sipahileri buna kanaat etmeyip pazara getirtmeye çalışmıştır. Meselenin halli için Karahisar-ı Şarki kadılarına ve voyvodasına yazılan hükümdür.
148	628	Müdahale ve Te'addi	Sadr-ı azam katibi Mehmed zide kadrihunun mutasarrıf olduğu zeamet toprağında Hamisi nam karye ahalisi topraklarında her sene koyun ve sair davarları ile yaylaklarına çıkmakta iken Zavra nam karye ahalisi fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Gümüşhane kadısına ve eminine yazılan hükümdür.

148	629	Vergi Vermeme	Zü'emadan İbrahim nam kimesne elli bin sekiz yüz on dokuz akçelik zeamete mutasarrıf olmuş ve toprağında bağları olanlardan öşürleri talep edince ahali öşür değil maktu' veririz diye karşı çıkmıştır. Meselenin halli için Erzurum valisi ve Tortum kadısına yazılan hükümdür.
148	630	Vazifeyi Kötüye Kullanma	Erzurum kalesi dizdarı Mehmed adlı kimse İran seferlerinin uzaması ve ulakların gelmemesi sebebiyle görevini aksatmış ve hainliği görülmüştür. Yeniçeri ağasının ilâmı mucebince amel olunmak için gönderilen hükümdür.
149	631	Müdahale ve Te'addi	Medine-i Erzincan'da Defterdar Mehmed Efendi evkafının mütevelliyesi olan Hafize nam hatuna ahaliden bazı kimesneler tevliyet-i mezkûru zapt eder diyerek ayan ve mütegalibe ile birleşip fuzuli yere müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
149	632	Müdahale ve Te'addi	Erzurum sakinlerinden Ahmed nam kimesne Muhanda nam karye sakinlerinden Ebubekir Ağa'nın bina eylediği dükkânı devir almış ancak Ecanibden bazıları fuzuli yere müdahale etmiştir. Meselenin halli için Erzurum mollasına yazılan hükümdür.
149	633	Müdahale ve Te'addi	Kemah kalesi müstahfızanlarından Ebubekir nam kimesne Tekrim-i Büzürg nam karye ve gayriden bin sekiz yüz akçe gedik timarı üzerinde hizmet ederken aherden İsmail bunun için terk-i hidmettir deyu fuzuli müdahalede

			bulunmuştur. Meselenin halli için Kemah kadısına ve Kemah voyvodasına yazılan hükümdür.
149-150	634	Müdahale ve Te'addi	Erbab-1 timardan Osman nam sipahinin Oba Viran karyesinde bulunan altı bin altı yüz akçelik timarına Cafer ve selefi Hasan nam kimesneler fuzuli yere müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Tekman kadısına yazılan hükümdür.
150	635	Para Gaspı	Tamzara nam karye sakinlerinden Ohan, Kazaz, Anderyas, Agya, Torsoz, Simavon... nam kimesneler kendi hallerinde iken Timürciler karyesi sakinlerinden Kirkor, Todor, Masik ve Garalik adlı zimmiler tarafından on kese akçeleri gasp edilmiştir. Meselenin halli için Karahisar-1 Şarki kadısına ve voyvodasına yazılan hükümdür.
150	636	Alacak-Verecek Meselesi	Sarraf taifesinden Miyas ve Mıkırdıç nam zimmilerin Kogas nam zımmide toplam on bin dört yüz kırk üç guruş alacak hakları var iken Hasan nam kimesneyi alması için vekil kılınmışlar ancak karşı taraf borcunu vermemiştir. Meselenin halli için Erzurum canib-i seraskerine ve kadısına yazılan hükümdür.
150	637	Alacak-Verecek Meselesi	El-hacc Süleyman nam kimesnenin Monla Mustafa adlı kişide toplam iki yüz doksan guruş alacak hakkı olup mezkûr Mustafa vermekte muhalefet etmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzurum kadısına yazılan hükümdür.

150	638	Diğer	İbral adlı kimsenin dayısı hayatta iken İbral nam kimesnenin bahçesinin mahsulünü kullanmasına izin vermiş ancak dayısı fevt olunca varisleri bahçe mahsulünü almasına karşı çıkmıştır. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki kadısına yazılan hükümdür.
151	639	Katl	Haçın nam karye sakinlerinden Saliha nam hatun karındaşı Veli ve validesi nam hatun tarafından katl edilmiş ve cenazesi saklanmıştır. Şahısların firarı bildirilip meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
151	640	Katl	639. hükmün mükerreri olmakla beraber şahısların firarına yardım eden Sultanoğulları demekle maruf kimselerin suçu da bildirilmiştir.
151	641	Vakfa Müdahale	Şeyh Seyyid Kasım adlı kimse Çağırğan Baba Zaviyesi'nin evladiyet ve meşrutiyet üzere zaviyedarı olup aherden ammi-zadesi Mustafa fuzuli yere müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine, Erzurum mollasına ve Kelkit kadısına yazılan hükümdür.
151-152	642	Müdahale ve Te'addi	Ulemadan Şeyh İbrahim'in Çevgendar divanisi timarına aherden bazı kimesneler fuzuli yere müdahalede bulunmuş ve mahsul ile rüsumuna el koymuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Pasin kadısına yazılan hükümdür.
152	643	Haksız Mal Talebi	Ahoren nam zımmi Mustafa Beg dimekle ma'ruf kimesneden ra'y için altmış dört koyun almış, koyunların helak olması üzerine

			kendisinden bi-gayr-i hak senede on iki batman yağ ve üç batman peynir ve beş batman kurutma talep edilmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve İspir kadısına yazılan hükümdür.
152	644	Miras	Seyyid Süleyman ve Seyyid Mustafa adlı kimselerin babaları Serbeğ fevt olmuş emlak ve eşyası bunlara ve karındaşları İbrahim'e kalmıştır. İbrahim ise karındaşlarına hisselerini vermeyip mirasın tümünü zabt etmiştir. Meselenin halli için Milas kadılarına ve Karahisar-1 Şarki voyvodasına yazılan hükümdür.
152	645	Toprak Anlaşmazlığı	Yılanilçe nam karye ahalsinin kayd olumuş tapulu ve temessüklü yaylaklarına Çandır nam karye ahalsi müdahalede bulunmuş ve anlaşmazlık çıkmıştır. Meselenin halli için Sisorta kadısına ve Karahisar-1 Şarki voyvodasına yazılan hükümdür.
152	646	Miras	Kemah kazasına tabi nam karyeden () nam kimesnenin babası fevt olup mülkü ve meyve eşcarları kız karındaşına intikal etmiştir. Ancak kız karındaş bu onunla yetinmeyip nam kimesnenin hissesine de müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Kemah kadısına yazılan hükümdür.
153	647	Toprağa Müdahale	Ebubekir nam kimesnenin Boyacılık nam mevkide Köprü Başı denen bir mülk bağına Mustafa nam kimesne ben bu mülkü satın aldım diyerek fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Koyulhisar kadısına yazılan hükümdür.

153	648	Müdahale ve Te'addi	Züemadan Ömer adlı kimsenin Beraser(?) nam karye ve gayriden yirmi bin beş yüz otuz yedi akçelik zeamet mülhakatına şab-hane eminleri taraflarından fuzuli müdahalede bulunulmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Milas kadısına yazılan hükümdür.
153	649	Miras	Afife nam hatunun eşi Mustafa Ağa fevt olunca vasiyesi Fatıma nam hatun ile vasisi olduğunu söyleyen Aydıncık'da sakin Abdullah nam kimesne arasında mağduriyet yaşanmıştır. Meselenin halli ve eşit paylaşım için Karahisar-ı Şarki muvakkıtı Mevlânâ el-hac Mustafa'ya yazılan hükümdür.
153	650	Vakıf	Şaban Ağa Mescidi imamı olan Abbas Halife Bayburd'da mutasarrıf olduğu bir bahçe ve on üç adet dekakinin tevliyet ve galesini mescid-i mezburda imam olanlara vakfetmiştir. Lakin bahçenin vakfiyesi zayi olmuştur. Meselenin halli için Bayburd kadısına yazılan hükümdür.
154	651	Miras	Trabzon'da vaki Hatuniye Evkâfi tevliyeti mevrusu Mehmed Ağa'nin vefatı üzerşne vakfin makbuzatının Muhlis nam kimesneye devri için yazılan hükümdür.
154	652	Diğer	Karahisar-ı Şarki sancağında bulunan İskefsir kazasına tabi' Kayalu karyesinde inşa edilecek cami vesair ebniyelerde çalışacak amelenin ücretlerinin ve kullanılacak levazımatın bahalarının ödenmesi için yazılan buyrulduur.
154	653	Diyet Talebi	Endirüs nam karye sakinlerinden İbrahim, Molla Osman nam kimesne ile tartışırken tüfekten çıkan kurşun kızı Hamide'ye isabet

			etmiş ve Hamide nam hatun fevt olmuştur. Bu nedenle Osman'dan talep edilen diyet hakkında meselenin halli için yazılan hükümdür.
154	654	Müdahale ve Te'addi	Seyyid Hüseyin'in ammi-zadesinden kendisine intikâl eden mülküne Seyyid Ahmed Bey tarafından müdahale edilmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
154	655	Müdahale ve Te'addi	Sadat-ı kiramdan Seyyid Abdülğafur'un Sultan Mehmed Han camisi ve Kogat zaviyesi zaviyedarlığına Seyyid Şeyh Hasan fuzuli yere müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
155	656	Müdahale ve Te'addi	Erbab-ı timardan Abdullah nam kimesnenin on bin akçe timarına Ecanibden Hüseyin nam kimesne fuzuli yere müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Pasin kadısına yazılan hükümdür.
155	657	Vakfa Müdahale	Koylu Hisar sakinlerinden Osman ve diğer Osman nam kimesnelerin kız karındaşı ve diğerinin eşi Hurides nam hatun müteveffiyeye olunca mülk bahçesi ve Bekir Efendi Cami vakfının mütevelliliği bunlara intikal etmiştir. Ancak mütevelliyetine müdahalede bulunulmuştur. Meselenin halli ve hakkın bunlara intikali için Erzurum valisine ve Koylu Hisar kadısına yazılan hükümdür.
155	658	Haksız Vergi Talebi	Sadat-ı kiram ve asker taifesinden ... nam kimesneler üzerlerine edası lazım gelen a'şar-ı şer'iyeleri verirken sipahileri mezbur buna kanaat etmemiş ve kendilerinden fazla vergi ve hayvanat talebinde bulunmuştur. Meselenin

			halli için Karahisar-1 Şarki naibine yazılan hükümdür.
156	659	Alacak- Verecek Meselesi	İbrahim Paşa-zade Mehmed'in Ebubekir nam kimesne zimmetinde altı yüz guruş alacak hakkı olup mezkur fevt olunca oğullarından talep etmiştir. Alamaması üzerine meselenin halli için Gümüşhane kadısına ve Gümüşhane eminine yazılan hükümdür.
156	661	Katl	İbrahim Paşa-zade Mehmed'in Gümüşhane kasabasında sakin Osman nam kimesne ile Gümüşhane'den Trabzon'a giderken yanında mevcut altını ve parasını Osman gasp edip kurşun ile de katletmiştir. Meselenin halli için Gümüşhane kadısına ve eminine yazılan hükümdür.
156-157	662	Haksız Vergi Talebi	Karahisar-1 Şarki sancağında bulunan nefsi-i Karahisar nam-ı diğer İsonya sakinlerinden Ömer, Mustafa ve diğer Ömer ve sairler mukayyed bağ ve bağçelerinden hâsıl olan mahsulâtlarından edası lazım gelen tekâlifi ödemelerine rağmen kendilerinden fazla vergi talep edilmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
157	663	Müdahale ve Te'addi	Kuruçay kazasına tabi Refik nam karyeden nam kimesnenin çayrlarına Holuk oğlu Mehmed ve ammisisi oğlu Mehmed fuzuli yere müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Kuruçay kadısına yazılan hükümdür.
157	664	Haksız Vergi Talebi	Gercanis kazasına tabi Mernik Dersi nahiyesinde tekâlif alınması icap etmeyen mülkü bulunan Ahmed nam kimesneden haksız yere tekâlif talep edilmiştir. Meselenin

			halli için Gercanis kadısına yazılan hükümdür.
157	665	Zulüm ve Te'addi	Ezitdir nam karye ahalisinden adı geçen zimmiler ahaliye karşı şerir ve gammazlık içinde olup zulmetmiştir. Meselenin halli için Karahisar-1 Şarki kadısına ve voyvodasına yazılan hükümdür.
157	666	Miras	Karahisar-1 Şarki sakinlerinden Ayşe ve Rahime nam hatunların babaları fevt olunca Sultan Mehmed Han cami-i şerif evkafından olan dükkânları bunlara intikal etmiştir. Ancak mütegalibeden Kürdoğlu Hüseyin burası benim mülkümdür deyu müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Karahisar-1 Şarki kadısına ve voyvodasına yazılan hükümdür.
158	667	Nafaka	Firdevs nam hatun ve zevci Seyyid Hasan arasındaki nafaka davası hükmüdür. Seyyid Hasan Firdevs nam hatunun nafaka ve sair levazımını görmediği için Karahisar-1 Şarki kadısına ve voyvodasına yazılan hükümdür.
158	668	Vergi Vermeme	Karahisar-1 Şarki kazasında vaki Şeyh Behlül Zaviyesi'nin zaviyedarı ve nam karye reayası üzerlerine lazım gelen hukuk ve rüsumları verirken ashab-1 agrazdan nam kimesneler vermemiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Karahisar-1 Şarki kazası kadılarına yazılan hükümdür.
158	669	Nikâh	Mihoğlu Mustafa beğ ve emine nam hatun akd-i nikâh edip Emine nam hatunun üzerine nikâh-ı vech-i şer'i sahih değil iken Hanlı karyesi sakinlerinden Kır Çavuş Mustafa nam kimesne kendisine zorla nikâh eylemiştir.

			Meselenin halli için Habsmane kadısına ve Karahisar-1 Şarki voyvodasına yazılan hükümdür.
158	670	Müdahale ve Te'addi	Karahisar-1 Şarki'de bulunan Taş Mescid'in imamı olan Ali Halife vefat edince yerine Seyyid Ahmed görevlendirilmiş ancak Karahisar-1 Şarki sakinlerinden diğer Ali Efendi bunun vazifesine müdahalede bulunmuştur. Meselenin halledilmesi için yazılan hükümdür.
158	671	Müdahale ve Te'addi	Divan-ı Hümayun kâtiplerinden Mehmed Şefik'in mutasarrıfı olduğu ze'amete Karahisar-1 Şarki sükkânından Seyyid Hasan nam kimesne fuzuli yere müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Koylu Hisar kadısına ve Karahisar-1 Şarki voyvodasına yazılan hükümdür.
159	672	Müdahale ve Te'addi	Karahisar-1 Şarki kazası sakinlerinden Hüseyin Odabaşı adlı kimsenin emlakine Kadioğlu Hasan adlı kimse tarafından müdahale edilmiş ve toprağı zapt edilmiştir. Meselenin halli için Karahisar-1 Şarki kadısına ve voyvodasına yazılan hükümdür.
159	673	Haksız Vergi Talebi	Suşehri nahiyesine tabi nam karye ahalileri karyeleri mutasarrıfı olan nam za'imin kendilerinden fazla vergi talep ettiğini bildirmiştir. Meselenin halli için Karahisar-1 Şarki kadısına yazılan hükümdür.
159	674	Müdahale ve Te'addi	Erbab-1 timardan Ahmed nam mütekaid bin beş yüz akçe timarı için gereken cebelü bedelini vermiş ancak ol-mikdar akçe timara sahip Mehmed nam kimesne tarafından

			fuzuli yere müdahalede bulunulmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve monlasına yazılan hükümdür.
160	675	Müdahale ve Te'addi	Meryem nam hatunun vefat etmesiyle karındaşı Mustafa'ya kalan mallarına ahardan Hüseyin ve İbrahim Ağa ve Ali nam kimesneler fuzuli yere müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Karahisar-1 Şarki kadısına ve voyvodasına yazılan hükümdür.
160	676	Toprağa Müdahale	Fındıklı nam karye sakinlerinden Hasan adlı kimse vefat edince ziraat eylediği toprağı evlatlarına kalmış ancak ahardan Hüseyin Odabaşı nam kimesne ol-yerler benim idi diyerek müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Karahisar-1 Şarki kadısı ve voyvodasına yazılan hükümdür.
160	677	Alacak-Verecek Meselesi	Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden çorbacı Hüseyin adlı kimse yetmiş dokuz cemaatinin Saki Bayrakdar nam kimesnesinden dört yüz kırk guruşa bir köle satın almış ancak köle rüknünü ispat etmiş ve özgürlüğüne kavuşmuştur. Bu nedenle Hüseyin nam kimesne dört yüz kırk gurusunu geri istemektedir. Meselenin halli için vezir Ali Paşa'ya yazılan hükümdür.
160	678	Nikâh	Şihman nam karye sakinlerinden Feyzi nam kimesne Fatıma nam hatun ile nikâhlanmış ancak Nuh oğlu Mustafa Ağa demekle maruf kimse bunların hanesini basıp Fatıma nam hatunu kaçırmıştır. Meselenin halli için Habsmane kadısına ve Karahisar-1 Şarki

			voyvodasına yazılan hükümdür.
161	679	Müdahale ve Te'addi	Burhaneddin Cami'i müezzini Mehmed halife babasının fevti sonrası berat-ı şerif ile atandığı müezzinlik görevine devam ederken ahardan fuzuli yere müdahalede bulunulmuştur. Meselenin halli için Gümüşhane kadısına ve eminine yazılan hükümdür.
161	680	Timar Mutasarrıflığı	Erbab-ı timardan Osman nam sipahi İnaylu nam karye ve gayriden beş bin beş yüz altmış bir akçelik timara Mehmed'in fevtinden sonra mutasarrıf tayin edilmiş ancak Ahmed nam kimesne de kendisinin mutasarrıf olduğunu iddia etmiştir. Osman nam kimesneye müdahale edilmemesi ve meselenin halli için Karahisar-ı Şarki kadısına ve voyvodasına yazılan hükümdür.
161	681	Miras	Tebriiz Kapusu Mahallesi sakinlerinden nam kimesnelerin ammi-zadeleri Seyyid Mahmud'un vefatı sonrası eşyaları zevcesi ve kızına intikal etmiş ancak Karapınar nam karye sakinlerinden bazıları mirastan bizler de alırız diye müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve kadısına yazılan hükümdür.
162	682	Mal Zaptı	Hokas adlı zimmînin bin beş yüz guruşluk emlak ve eşyası Mahmud Ağa demekle maruf kimesne tarafından tegallüben zapt edilmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Bayburd kadısına yazılan hükümdür.
162	683	Miras	Seyyid Mahmud Efendi adlı kimsenin vefatı sonrası terekesi karındaşları Osman, Mahmud, Mustafa, Abdurrahman, Ebu Bekir, Hüseyin,

			Mehmed, İsmail ve Salih'e kalmış ancak kardeşleri Mahmud Efendi'nin de hissesine el koymuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzurum monlasına yazılan hükümdür.
162	684	Diyet Talebi	() Nam kimesnenin eşi katledilmiş, bu işe eşinin katili na-malûm olup Doğancı nam karye ahalisi sorumludur diyerek onlardan diyet talep etmiştir. Meselenin halli için Akçaşehir kazası naibine yazılan hükümdür.
162	685	Diyet Talebi	Karaca adlı zimmînin oğlu cerihan katli olup katili na-malûm olduğundan Komnur nam karye ahalisinden diyet talebinde bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Tercan kadısına yazılan hükümdür.
162	686	Toprak Meselesi	Bogos, Maros ve Agob adlı zimmîler babalarının toprağında ziraat ile uğraşırken Melkon nam zimmî fuzuli müdahalede bulunmuş ve topraklarını zapt etmek istemiştir. Babalarının ve Melkon'un fevtinden sonra ise bu kimseler kendilerine intikal eden toprakta ziraata devam etmek istemiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve İspir kadısına yazılan hükümdür.
162	687	Göç	Simav ve oğulları Serkiz, Kalos, Kirlık ve Artin nam zimmîler buldukları yerden izinsiz şekilde tomruk kazasına göç etmiştir. Tekrar Bayburd kazasına nakil edilmeleri için Karahisar-1 Şarki kadısına yazılan hükümdür.
163	688	Müdahale ve Te'addi	Erbab-1 timardan Ahmed nam sipahinin timar karyelerine Kızıl Elma karyesi şab-hane eminleri tarafından fuzuli müdahalede

			bulunulmuştur. Meselenin halli için Karahisar-1 Şarki kadısına ve sancak mütesellimine yazılan hükümdür.
163	689	Vakıf	Erzurum'da vaki Makoniye Medresesi muidi ve diğer görevlilerin aylık beş akçe olan galle-i vakfin aynı şekilde paylaşımına devamı ve görevlilerin yine aynı şekilde görevlerine devam etmeleri için yazılan fermandır.
163	690	Toprağa Müdahale	Züemadan Ali nam kimesnenin berat tevcihi ile mutasarrıf olduğu zeamete bazı kimseler fuzuli yere müdahalede bulunmuş ve mahsulüne el koymuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve mollasına yazılan hükümdür.
164	691	Alacak-Verecek Meselesi	Serkiz adlı zimmi karye-i merkûmede sakin Avanis nam zimmi ve karındaşından yirmi beş gurus borç almış ancak ödemedi vefat etmiştir. Oğulları borcu ödemeyince Avanis ve karındaşı Serkis'in oğullarının mallarını zapt etmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisi ve İspir kadısına yazılan hükümdür.
164	692	Mihr	Zeynep adlı hatunun eşi Süleyman nam kimesne evli iken mihr olarak kendisine bağını hibe etmiştir. Süleyman'ın fevti sonrası üvey evlatları Zeynep nam hatunun mihrini teslim etmemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
164	693	Müdahale ve Te'addi	Kiyel nam hatunun babası Ohan'dan kalan mülk menzil ve bağına ahardan Serkis nam zimmi fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
164	694	Şekavet	Kara Mehmed ve Kara Hasan oğlu diğer

			Mehmed nam şakiler kendilerine borcu olan Mıgırdıç nam zimmînin evini basıp zevcesini darp ve katletmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve monlasına yazılan hükümdür.
164	695	Alacak- Verecek Meselesi	Müteveffa İbrahim Paşa-zade Mehmed'in varislerinden nam kimesneler Bulur nam karye sakinlerinden Bulur beği zevcesi ve oğlu zimmetlerindeki malûm'ül-mikdar alacak haklarını talep etmişlerdir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
165	696	Vakıf	Bayburd kazasında vaki Ferahşad Beğ ailesinin vakfının mütevellisi Hüseyin adlı kimse, vakfa ait olan Örik köyünün eşkıya zümresince müdahaleye maruz kaldığını iddia etmiştir. Hüseyin, Şamahı müftüsü Abdürrezzak ve oğlu Ahmed'in eşkıya ile bir olup köye sahte müderris ve müteveli tayin ettiğini ve vakfa zarar vermek istediğini belirtmiştir. Abdürrezzak'ın oğlu Ahmed ise bunu reddetmiştir. Meselenin halledilmesi ve hangi tarafın doğru söylediğinin belirlenmesi için Erzurum ve Erzincan kadılarının görevlendirildiğini bildiren hükümdür.
165	697	Vazife	Dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ortalarından kul kethüdası Mustafa'nın asitane-i saadete gidişi nedeniyle görevine vekâleten bakılması ve bir iş-güzar zabıt tarafından görevine müdahale edilmemesi için yeniçeri zabiti Hasan nam kimesneye yazılan hükümdür.
166	698	Gasp	Kasım oğlu Monla Hasan nam kimesnenin beş yüz gurusuna Ali oğlu Eyüp denen kimse

			tarafından el konulmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve kadısına yazılan hükümdür.
166	699	Hırsızlık ve Firar	Hacı Mehmed nam kimesnenin hanesinde sakin gulâmı Koşlı Receb denen kimse tarafından kandırılmış ve Mehmed'in para ve eşyasını çalarak firar etmiştir. Receb ve gulâmın yakalanıp çalınan eşyalarının da geri teslimi için Erzurum ve Kars valisine yazılan fermanıdır.
166	700	Toprak Anlaşmazlığı	Musa Danişmend nam karye ahalesinin koru bölgesine civar kura ahalesinden bazıları fuzuli yere müdahale etmiştir. Anlaşmazlığın çözülmesi için Erzurum valisine ve monlasına yazılan hükümdür.
166	701	Haksız Vergi Talebi	Musa Danişmend nam karye sakinlerinden Mehmed Beşe adlı yeniçeriden Zıbkı Beğ adlı kişi haksız yere rüsum-ı ra'iyet talebinde bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve monlasına yazılan hükümdür.
166	702	Şekavet	Seyyid Ahmed ve evlatları diyar-ı aharda iken Halil denen şaki tarafından evleri basılmış ve zevcesi Zeynep nam hatun ve kızı bi-gayr-i hak helak edilmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
166	703	Tekâlif-i Şakka	Karahisar-ı Şarki ahalesi üzerlerine edası lazım gelen tekâlifleri eda etmesine rağmen kaza naibi Ebubekir nam kimesne kendi nefsi için ahalden sekizer dokuzar guruş tahsil etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
167	704	Müdahale ve Te'addi	Erbab-ı timardan Ali nam kimesnenin mutasarrıfı olduğu topraklara dahl icab etmez

			iken Mehmed nam sipahi fuzuli müdahalede bulunmuş ve mahsul ile rüsuma el koymuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine, mollasına ve Pasin kadısına yazılan hükümdür.
167	705	?	Hüküm iptal edilmiştir.
167	706	Para Gaspı	Tatoğlu Kancak adlı zimmînin ol-mikdar akçesi yek-dil olan nam zimmîler tarafından gasp edilmiştir. Meselenin halli ve ol-mikdar akçenin geri teslimi için Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarki kadılarına yazılan hükümdür.
167	707	Müdahale ve Te'addi	Sultan Mehmed Han evkafından Sakdışun bağçesi denen arsanın mutasarrıfı Seyyid Ahmed'in zevcesi vefat edince vakıf oğullarına intikal etmiş ancak ecanibden Dimyadlı Hüseyin'in oğlu nam kimesne burası amcamın mülküdür diye müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
168	708	Vergi Vermeme	Çirmelü nahiyesinde Han-i Viran nam karye gayriden mutasarrıfı olduğu zeamet karyelerin öşürlerini vermekte direnenlere karşı Erzurum valisine ve kadısına yazılan hükümdür.
168	709	Müdahale ve Te'addi	Ebubekir nam kimesnenin zeametine ahardan nam kimesne karye-i mezkure için ben alurum sana zabt ettirmem deyu fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine, mollasına ve Tortum kadısına yazılan hükümdür.
168	710	Müdahale ve Te'addi	İbrahim zide-mecdihunun mutasarrıfı olduğu zeamete ecanibden zümre-i cebabireden olan kimesnelere fuzuli müdahalede bulunmuş ve re'ayanın perişanlığına sebep olmuştur.

			Meselenin halli için Erzurum valisine ve mollasına, Tercan kadısına yazılan hükümdür.
168	711	Haksız Vergi Talebi	Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden bazılarının tasarruflarındaki tekâlif icap etmeyen topraklardan tekâlif talep edilmiştir. Meselenin halli için Pasin kadılarına yazılan hükümdür.
168	712	Mülk Anlaşmazlığı	Osman İmam Neccar-zade demekle maruf kimesne kendi halinde olup İbrahim nam kimesne ise ona ammisinden iştirâ eden mülke ben senden daha önce iştirâ eylemişim diye el koymuştur. Meselenin halli için Erzincan müftüsüne yazılan hükümdür.
169	713	Toprak Anlaşmazlığı	Sübhan nam karye sakinlerinden Mehmed nam kimesne tarla ve çayırlarının mutasarrıfı olup müdahale icap etmez iken karındaşı Ahmed nam kimesne karındaşından alacağı olduğunu iddia edip topraklarını zapt etmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Pasin kadılarına yazılan hükümdür.
169	714	Alacak-Verecek Meselesi	Sübhan nam karye sakinlerinden Mehmed nam kimesnenin karındaşı Ahmed'e bin guruş borcu olup karındaşını rencide etmiş ve hapsini istemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
169	715	Alacak-Verecek Meselesi	714. hükmün tekrarıdır. Ancak Mehmed nam kimesnenin borcunu taksit halinde ödemesi istenmiştir.
169-170	716	Müdahale ve Te'addi	Seyyid Ahmed'in hemşiresi Ümmügülsüm vefat edince mutasarrıfe olduğu yerler karındaşı Ahmed'e intikal etmiş ancak eşirra ve mütegalibeden Hüseyin ve oğlu Halil nam

			kimesneler buraları Ümmügülsüm nam hatun hayatta iken bize ferağ etmişti diyerek müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
170	717	Şekavet	Fatıma nam hatun karındaşı Ali adlı kimsenin vefatı sonrası kızı Hatice'yi yanına almış ancak ahardan bazı kimseler evlerini basıp Hatice nam hatunu kaçırmıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
170	718	Alacak- Verecek Meselesi	David nam Yahudi'nin eytamı nam kimesnenin yüz yirmi sekiz bin guruş alacak hakkı olup bunun yalnız on sekiz bin guruşu ödenmiştir. Kalan miktarın ödenmesi için Erzurum valisi İbrahim Paşa'ya yazılan fermanıdır.
170	719	Alacak- Verecek Meselesi	718. hükmün tekrarı yazılmıştır.
170	720	Vazifeyi Kötüye Kullanma	Kozbağı nam karyede vaki Sufi Ömer Paşa mescid-i şerifinde imam olan Osman nam kimesne hakkında ahalinin şikâyeti üzerine meselenin halli için yazılan hükümdür.
171	721	Mülk Anlaşmazlığı	Halil, Bekir ve Hüseyin ile Ahmed nam kimesneler emlak devri için anlaşmaya varamamıştır. Meselenin halli için İskefsir kadısına yazılan hükümdür.
171	722	Mülk Anlaşmazlığı	721. hükmün tekrarı yazılmıştır.
171	723	Miras	Çiftlik-i Hasan Çelebi karyesi toprağında arazi tasarruf edenlerden Ömer nam kimesne fevt olup geride evladı kalmadığı için mülkü kız karındaşlarına kalmış ancak mütegalibeden

			bazı kimseler buraları fuzuli zapt etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
171	724	Vakıf	Hamzalı nam karyede vaki bir miktar yerler temlikname-i hümayun ile Ömer ve Eyyüb nam kimesnelere intikal etmiş ancak Milas kazası sakinlerinden nam kimesne buraları satın aldım deyu anlaşmazlık çıkarmıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
172	725	Şekavet	Bekir Bölükbaşı demekle maruf kimesne karındaşı Mustafa ile birlik olup eşkıyalık yapmıştır. Büyük Erendir nam karye ahalisinin şikâyeti üzerine yazılan hükümdür.
172	726	Haksız Vergi Talebi	Kaza-i mezbur ahalisi üzerlerine edası lazım gelen rüsumları eda etmelerine rağmen Trabzonlu Debbağ ve Deli Süleyman denen kimseler ahaliden ve kölelerinden haksız vergi talep etmiştir. Meselenin halli için Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
172	727	Müdahale ve Te'addi	Gülabi beğ Cam-i şerifi evkafının gelirlerine ecanibden bazı kimesneler müdahalede bulunmuş ve vakfa ait mahsule el koymuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
173	728	Miras	Ramon ve Avadik nam zimmîlerin babaları mürd olunca kalan malları valideleri Maryem ve evlatlarına intikal etmiş ancak Maryem nam hatun halike olup diğerlerinin hissesine de müdahale etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
173	729	Müdahale ve Te'addi	Erbab-ı timardan Mustafa nam sipahinin mutasarrıf olduğu timarının mahsul ve rüsumuna Ali Efendi demekle maruf kimesne

			müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
173	730	Müdahale ve Te'addi	Erbab-ı timardan Hüseyin nam sipahinin timarına dahl icap etmez iken ahardan bazı kimesneler fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
173	731	Haksız Vergi Talebi	Kahud nam karyenin defterlü re'ayası üzerlerine edası lazım gelen tekâlifi vermesine rağmen karye zabiti Mustafa Ağa halktan haksız tekâlif talebinde bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
174	732	Alacak-Verecek Meselesi	Erzurum nam mahallerde sakin kaza ahalipleri Erzurum kalesi dizdarı Mehmed'e menzil umurlarını gördürüp karşılığında masrafların tümünü ödememiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
174	733	Miras	Rum ta'ifesinden Brasko nam zimmî mürd olunca tasarrufundaki mülk karındaşına intikal etmiş o da ölünce kızlarına intikal etmiştir. Ancak zimmî taifesinden bazı kimseler buna fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
174	734	Müdahale ve Te'addi	Hamansa nam karye ve gayriden otuz dokuz bin beş yüz akçelik ze'amet vezir Ali Paşa tarafından Salih veled-i Süleyman'a tevcih edilmiş ancak re'isü'l-küttab Mustafa pişman oldum diyerek geri almak istemiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
174	735	Haksız Vergi	Baginik nam karye ahalipleri öşürlerini harman

		Talebi	vaktinde verirken karye sipahileri nam sipahiler vakitli vakitsiz halktan akçe vs. talep etmiştir. Meselenin halli için Kemah kadısına yazılan hükümdür.
175	736	İftira	Seküle nam karye sakinlerinden Seyyid Mustafa'ya ahali sen nam kimesneyi katlettin diyerek iftira atmıştır. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadılarına yazılan hükümdür.
175	737	Miras	Ümmü nam hatunun zevci Mehmed nam kimesne fevt olunca terekesi Ümmü ile kızlarına intikal etmiş ancak kızları annelerinin hissesini de talep edip fuzuli zapt etmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
175-176	738	Müdahale ve Te'addi	Seyyid Halil'in hizmet ettiği vakfa veledi İsmail ve nam sipahiler fuzuli müdahalede bulunmuş ve çiftliğini zapt etmek istemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
176	739	Mülk Anlaşmazlığı	Seyyid Hüseyin ve Seyyid Ahmed bir kıta mülk nedeniyle anlaşmazlık yaşayıp davalarına mülkün Seyyid Hüseyin'e verilmesine ve Seyyid Ahmed'in men edilmesine karar verilmiştir. Ancak Ahmed nam kimesne buna riayet etmemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
176	740	Toprak Zabtı	Fatıma nam hatunun mülk bağçesini ammisi nam kimesne bir başkasına bey etmiş, Fatıma nam hatun talep etmesine rağmen nam kimesne burayı amminden satın aldım diyerek vermemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.

176	741	Alacak- Verecek Meselesi	Seyyid Hacı Abdullah'ın Mansur-zade Mustafa Efendi'de malum miktarda alacak hakkı olup bunun ödenmesi için yazılan hükümdür.
177	742	Ze'amet	Osman nam kimesnenin ze'ametine o görevde iken zarar gelmemesi üzerine tevcihen atanan kimselerin bildirilmesi üzerine yazılan hükümdür.
177	743	Katl	Erzincan sükkânından Seyyid Mehmed Said ve ammisi Seyyid Abdurrahman çiftliklerine gider iken Yakub Beşe ve karındaşı Mustafa Beşe denen kimseler bunları darp etmiştir. O esnada Kör İbrahim Ağa demekle meşhur kimesne Yakub'u bıçakla katletmiş ve suçu da Seyyid Abdurrahman'a yüklemek istemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
177	744	Şekavet	Avanis, Matos ve Agaman nam zimmîler Toprak Kal'a nam mahale geldiklerinde eşkıyadan Magak nam zimmî önlerini kesip paralarını ve altınlarını gasp etmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve kadısına yazılan hükümdür.
178	745	Müdahale ve Te'addi	Erbab-ı timardan Rüstem nam sipahiye tevcih edilen timarın eski mutasarrıfı hasad-ı terekisi benim zamanımda vaki oldu, beratın sicile sonradan kayıt ettirdik deyu müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Bayburd kadısına yazılan hükümdür.
178	746	Vakıf	Bayburd kasabasına vaki Şaban Beşe mescid-i şerifinin imamı olan Abbas Halife mutasarrıf olduğu bahçe ve üç dükkânı mescide imam

			olanlara vakfetmiştir. Ancak İbrahim nam kimesne mülkü fuzuli zapt etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
178	747	Toprak Meselesi	Köganis kazasına tabi Dağnus nam karye ahalisinin kuru ve kışlaklarına dahl olunmak icap etmez iken Köganis Kalesi sakinlerinden Ahmed, Süleyman ve Yusuf adlı kimseler koruları kırmış ve kışlaklara cebren çıkmıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
178	748	Toprak Meselesi	747. hükmün tekrarıdır.
179	749	Müdahale ve Te'addi	Erbab-ı timardan Yusuf nam sipahinin timarına dahl olunmak icap etmez iken ahardan bazıları timara müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve kadısına yazılan hükümdür.
179	750	Müdahale ve Te'addi	Erbab-ı timardan Ahmed nam sipahinin timarı mülhakatına Mustafa nam kimesne fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Bayburd kadısına yazılan hükümdür.
179	751	Müdahale ve Te'addi	Modus nam karye sakinlerinden Ahmed, Mehmed ve Hasan Beg demekle maruf kimesnelerin yaylağına müdahale gerekmez iken mütegalibeden İbrahim Ağa ol yaylağı satın aldım deyu müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
179	752	Müdahale ve Te'addi	Ebubekir nam kimesne fevt olan babasından kendisine intikal eden çayırında ziraat yaparken ammisi oğlu Mehmed ve Ömer fuzuli müdahalede bulunup çayırı zapt etmiştir. Meselenin halli için yazılan

			hükümdür.
180	753	Müdahale ve Te'addi	Kirdebar nam karye ahalisinin zeameti mahsul ve rüsumuna Kördiyos karyesi ahalisi müdahalede bulunmuş ve tegallüben zapt etmiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Pasin kadısına yazılan hükümdür.
180	754	Su Anlaşmazlığı	Pasin kazasına tabi İkiabad nam karye ahalisinin kullandığı suya Badılhan karyesi ahalisi müdahalede bulunmuş ve anlaşmazlık çıkmıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
180	755	Tekâlif-i Şakka	Kemah kazasında vaki Kemah kalesi derunundaki ahalinin tekâlif icap eder emlak ve yerleri yokken kendilerinden vergi talep edilmiştir. Meselenin halli için Kemah kadısına yazılan hükümdür.
180	756	Timar Tevcihi	Erbab-ı timardan İsmail nam sipahiye tevcih edilen timara kimsenin müdahale etmemesi için yazılan emirdir.
181	757	Alacak-Verecek Meselesi	Erbab-ı timardan Mehmed Haki nam sipahinin timarı karyelerinin mahsulat ve rüsumatının bir miktarı ahz bir miktarı re'ayası zimmetlerinde olup Çavuş-zade Mehmed Efendi üç seneden beri bir akçesin dahi ödememiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
181	758	Şekavet	Tercan kazasında sakin Vican beği Ahmed nam şaki karye be karye gezip fukaraya eziyet etmiş ve eşkıyalık yapmıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
181	759	Müdahale ve Te'addi	Erbab-ı timardan Hasan veled-i Osman nam sipahinin mutasarrıfı olduğu timara ahardan

			bazı kimesneler birlik olup fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
181	760	Para Gaspı	Kemah kazasına tabi nam karyeden Hacı Ömer'in yüz elli guruşu eşirradan bazı kimselerce gasp edilmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
182	761	Toprak Meselesi	Osman nam kimesnenin üzerine tevcihi olan timarına bunu Ahmed'in refinden almıştır diyerek müdahalede bulunulmuş ve mahsulü buna verilmemiştir. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Tortum kadısına yazılan hükümdür.
182	762	Vergi Vermeme	Güzel Kebir nam karye toprağında ziraat ve hiraset eden bazı karye ahalipleri öşürlerini vermemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
182	763	Şekavet	Es-seyyid Mehmed'in mutasarrıf olduğu çiftliğe eşkıyadan Kürt Süleyman ve damadı ve Kızılbaş oğlu Mecnun zarar vermiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
182	764	Vergi Vermeme	Asker taifesinden bazı kimselerin bizler yeniçeriyiz diyerek vergi vermekte diretmesine karşın meselenin halli için Erzurum valisine, Kelkid ve Bayburd ve Köganis kadılarına yazılan hükümdür.
183	765	Haksız Vergi Talebi	Kaza-i mezbur ahalipleri üzerlerine edası lazım gelen hukuk ve rüsumları eda idüb vergi memuru olanlar ise fazla vergi talep etmişlerdir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
183	766	Müdahale ve	Erbab-ı timardan Seyyid Ali nam sipahinin

		Te'addi	mutasarrıfı olduğu timarına Gümüşhane kazası sakinlerinden Ebubekir Beğ ve Numan adlı kişiler fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
183	767	Alacak- Verecek Meselesi	Alanhu nam karye toprağında vaki timarın beş bin dokuz yüz akçesi Ebubekir veled-i Ömer'e on sekiz bin dört yüz yetmiş üç akçesi ise Hüseyin veled-i İbrahim'e verilmiş ancak İbrahim buna kanaat etmeyip bin akçe hissem vardır deyu itiraz etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
183-184	768	Vergi Vermeme	Erzincan ve karye-i İskenderde ziraat ve hirasat eden zimmî taifesi üzerlerine edası lazım gelen ispençe ve sair hukuk ve rüsumları noksan verdiği için ahali şikâyetçi olmuştur. Meselenin halli için Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
184	769	Müdahale ve Te'addi	karahisar-ı Şarki'de bulunan Taş Mescid vakfının tevliyeti Ali Halifeye tevcih edilmiş ancak ecanibden Seyyid Mustafa ve Ahmed Efendi fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
184	770	Haksız Vergi Talebi	Kürd Hasan ve Bali ve Koli ve sairlerin baba ve anneleri Karahisar-ı Şarki'ye yerleşince üzerlerine edası lazım gelen vergileri eda etmiş ancak voyvoda bunlardan fazla vergi talebinde bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
184	771	Sınır Anlaşmazlığı	Bagisi nam karye ahalisinin evvelden beri kullandıkları Mirancık Yaylağı'nı Sanuli nam karye ahalisi yaylak bizimdir deyu kanuna aykırı şekilde kullanmaya başlamıştır.

			Meselenin halli ve sınırların belirlenmesi için yazılan hükümdür.
184	772	Müdahale ve Te'addi	Zü'emadan Ebubekir nam kimesnenin Tortum sancağında bulunan zeametine ve rüsum-ı serbestiyesine ecanib ve yeniçerilerden bazıları fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Tortum kadısına yazılan hükümdür.
185	773	Müdahale ve Te'addi	Divan-ı Hümayun kâtiplerinden Mehmed Şefik'in mutasarrıf olduğu ve devraldığı timarına ahardan müdahale edenler olmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
185	774	Miras	Karahisar-ı Şarki'de bulunan Nursin bağçeleri Recep Ağa'nın fevt olması neticesinde Mehmed ve kızı Fatıma nam hatuna intikal etmiş ancak Mehmed fevt olunca damadı ve kızı hissesini tegallüben zapt etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
186	775	Müdahale ve Te'addi	Arpa emini olan el-hac Halil'in mutasarrıfı olduğu ze'amete Halilullah Çelebi buraların öşr ü resmin ben alırım diyerek müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
186-187	776	Müdahale ve Te'addi	Taş Mescid demekle maruf mescid-i şerifin imamı ve vakfının mütevellisi olan Ali Halife'nin vazifesine Karahisar mukataası voyvodası ile Şeyh Yusuf vakfı mütevellisi fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
187	777	Müdahale ve Te'addi	Arpa emini olan el-hac Halil'in mutasarrıfı olduğu ze'amete Serkis veled-i Mıkriç ve Şehzade bint-i Abdülgaffar nam kimesneler fuzuli müdahalede bulunmuş ve öşr ile rüsuma

			el koymuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
187	778	Alacak- Verecek Meselesi	Bayburd kazası sakinlerinden Mustafa nam kimesnenin Hayak Yusufu nam karye sakinlerinden Aleksan ve Vartan ve karındaşı Salost ve sair zimmîlerde bir miktar alacağı olup zimmîler vermeyince meselenin halli için yazılan hükümdür.
188	779	Miras	Ulema ve sülehadan Şeyh Seyyid Mehmed'in babası fevt olunca onun mütevellisi olduğu vakfa evladiyet hakkı ile sahip olmuş ancak ahardan bazı kimseler vakf-ı evladiyet iddiası ile müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
188	780	Alacak- Verecek Meselesi	Sarrafi Manas zimmînin Gedikçi Markar nam zimmî zimmetinde yüz kırk kuruş alacak hakkı olup tahsil edemeyince meselenin halli için yazılan hükümdür.
188	781	Müdahale ve Te'addi	Züemadan Mustafa nam kimesnenin mutasarrıf olduğu ze'amete ecanibden bazı kimseler ol yerlerin nısfı bizimdir deyu fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için Erzurum valisine ve Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
188	782	Göç	Züemadan Ahmed nam kimesnenin mutasarrıf olduğu ze'ameti karyelerinde mukayyed re'ayası izinsiz şekilde göç etmiştir. Göç ettikleri yerden tekrar kaza-i mezbura nakilleri için yazılan hükümdür.
188	783	Müdahale ve Te'addi	Sadat-ı kiramdan Seyyid Yusuf ve Ali nam kimesneler sahihün-neseb sadat-ı kiramdan

			olduklarını ispat etmelerine rağmen Badıllı has mutasarrıfı olan Mehmed beğ benim reayamdansınız diyerek vergi talep etmiştir. Meselenin halli ve müdahalenin önlenmesi için yazılan hükümdür.
189	784	Timar Tevcihi	Erzurum sancağında Tercan-ı Süfla nahiyesinde Humpar ve Ma'an nam karyeler ve gayriden altı bin iki yüz kırk dokuz akçe timar Hüseyin'in şhadeten fevti nedeniyle karındaşına tevcih edilecektir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
189	785	Vakıf	Seyyid Ahmed ve oğullarının Nursin Bağçesi demekle maruf bahçe ve arsa ve vakfı fevt olmaları sonrası vakfa intikal etmiş ancak Halil nam kimesne bu mülk ammimden bana intikal etti deyu müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
189	786	Faiz	Sıdık ve Hasan nam kimesneler beş yüz guruşa zaim-i merkum İshak'tan zabt temessükü almış ancak İshak nam kimesne yüz seksen guruş faiz almıştır. Meselenin halli için Erzincan kadısına yazılan hükümdür.
189	787	Alacak-Verecek Meselesi	Ahmed Vasi nam kimesnenşn Mehmed Beğ'de bin guruş alacak hakkı olup Mehmed fevt olmağla varislerinden talep etmiş ancak tahsil edememiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
189	788	Vergi Vermeme	Kemah kazası ahalisinden bazıları Erzurum valilerine verilmesi icap eden irad-ı hazeriye ve seferiyelerini vermemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
190	789	Vakıf	Kul kethüdası İbrahim Ağa ve Zağarcı başı Ali

			Ağa'nın bina eylediği vakfın akaratının ve masrafının yeniçerilerden nam kimesne tarafından muhasebesin görülmesi için yazılan hükümdür.
190	790	Su Anlaşmazlığı	Temreze nam karyede sakin Ohan, Karamanik, Şahin, Bedros ve Taler ve nam zimmîler ile Bağdasar, Mıkırdıç ve Serkis nam zimmîler arasındaki su ve bostan anlaşmazlığının çözülmesi için yazılan hükümdür.
190	791	Su Anlaşmazlığı	790. hükmün tekrarı yazılmıştır.
190	792	Alacak-Verecek Meselesi	Ahmed nam kimesnenin fevt olan Veli Paşa zimmetinde doksan üç bin yedi yüz on iki akçe alacak hakkı olup paşanın kızından talep etmesine rağmen tahsil edememiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
190	793	Şekavet	Bağdadlı Gedik oğlu Mehmed nam kimesne Karahisar-ı Şarki kazasında eşkıyalık edip Kerem oğlu Hacı Mehmed'in malını gasp ve bir veledini de helak eylemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
190	794	Müdahale ve Te'addi	Suşehri nahiyesine tabi Taru nam karyede bulunan Behlül Zaviyesi vakfının zaviyedar ve mutasarrıfı Seyyid Mehmed'in vakfına nam kimesneler tarafından fuzuli müdahalede bulunulmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
191	795	Göç	Erzurum eyaletinde vaki kazalarda bulunan ahaliiler seferler nedeniyle Sivas eyaletine göç etmiş ve geri Erzurum'a dönmek için izin istemiştir. Meselenin halli ve yol üzerinde sıkıntı yaşamamaları için yazılan hükümdür.

191	796	Mal Gaspı	Habsmane kazası sakinlerinden Hanife nam hatun bir oğulluk alıp kendi rızası ile eşya ve hayvanatını ona hibe etmiş ancak hatunun fevti sonrası Hacı Ahmed nam kimesne eşya ve hayvanatı tegallüben gasp etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
191	797	Müdahale ve Te'addi	Erbab-ı timardan Ahmed nam sipahinin mutasarrıfı olduğu timarın mütevellileri malikâne tarafına ait öşre kanaat etmeyip divani tarafına ait olan mahsul ve rüsuma fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
191	798	Vakıf	Suşehri'ne tabi Yazdı nam karyede vaki zaviyenin vakfının tevliyeti Seyyid Mehmed ve İbrahim üzerine olup karye toprağında ziraat eden nam kimesneler vakıf gelirine müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
192	799	Cebelü Bedeliyesi	Ahmed nam kimesneye mukayyed olan dört buçuk nefer cebelü bedeliyesi ref olunup cebelü tahsildarının sene-i mezkure içinde yeniden talep etmesi üzerine meselenin halli için yazılan hükümdür.
192	800	Alacak-Verecek Meselesi	Mustafa nam kimesnenin babası Mehmed'in Deruni Mustafa nam kimesneye belli bir miktar borcu olup Deli Mehmed nam kimesneye borcumu öde deyu dokuz yüz elli beş kile hinta ve mülk çiftliği vermiş ancak Mehmed nam kimesne borcu ödememiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
192	801	Nikâh	Örtükme nam karyeden Ahmed nam kimesne Kezban nam hatunu kendüye akd ü nikah idüp

			bunun kayınbabası ise ben nam hatunu üç yaşında Süleyman'a nikah edecektim deyu fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
192	802	Alacak- Verecek Meselesi	Dergâh-ı mu'allam kapıcı başlarından Mehmed Sadık'ın Zahoran-ı Büzürg aşireti kethüdası Kara Osman zimmetinde alacak hakkı olup tahsil edememiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
192	803	Şekavet	Elden Gitdi, Aşura ve Bikir ve Bolak ve Zukar ve sair kura ahalişi Badıllı aşiretine mensup nam kimesnelerin zulmüne uğramış ve mahsulleri itlaf edilmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
193	804	Şekavet	Nam zimmî Erzurum'dan Haleb'e giderken şakiler önünü kesip iki bin iki yüz gurusunu gasp etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
193	805	Vergi Vermeme	Mustafa ve Osman nam kimesneler ve karye ahalişi üzerlerine edası lazım gelen rüsumları verirken mütegalibeden bazıları vermemekte direnmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
193	806	Müdahale ve Te'addi	Es-seyyid Mehmed'in Bardı Zaviyesi zaviyedar ve mütevellisi olduğu vakfa müdahale gerekmez iken İbrahim nam kimesne Hüseyin ve oğlu Ömer ve oğulları kimesneler ile müttefik olup fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
193	807	Mal Gaspı	Mırt Ali demekle maruf kimesnenin şer'an edası lazım gelen malına Ahmed, Osman ve

			Mehmed nam kimesneler kefil olmasına rağmen Süleyman nam kimesne ile birlik olup yem ve yiyecek ve kuzuları ve yüz seksen gurusunu gasp edip firar etmişlerdir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
194	808	Toprak Zabtı	Erbab-ı timardan Zeynel nam sipahinin mutasarrıfı olduğu timarına müştereki olanlar mahsul ve rüsumundan hissesine düşeni vermemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
194	809	Alacak- Verecek Meselesi	Alacahan zabiti Haşim nam kimesnenin Emir Ali ve Abdürrezzak ve Mikail ve nam kimesnelerde malum miktarda alacak hakkı olup talep etmesine rağmen tahsil edememiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
194	810	Alacak- Verecek Meselesi	Bayburd kazasına tabi nam karyenin ehl-i zimmet re'ayasının Hasan Ağa ve Osman Ağa ve Ahmed Ağa demekle maruf kimselere borçları olup meselenin halli için yazılan hükümdür.
194	811	Katl	Hasan nam kimesne Kırcık nam karyede cerihan katl edilp katili ise malum değildir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
194	812	Vergi Vermeme	Es-seyyid İsmail uhdesinde olan ze'amet-i karyelerinden üzerlerine edası lazım gelen rüsumu talep edince ahaliden Halil bin Orar nam kimesne ahaliyi kışkırtmış ve vergiyi ödemek istememiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
195	813	Müdahale ve Te'addi	Küskür nam karye ve gayriden elli üç bin sekiz yüz beş akçelilk timarın rüsum-u serbestiyetine Bayburd voyvodaları ve sair

			ehl-i örf taifesi fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
195	814	Haksız Vergi Talebi	Ulaş nam karyenin re'ayası üzerlerine edası lazım gelen vergilerini verirken karye zabıtları buna kanaat etmeyip vakitli vakitsiz vergi talebinde bulunmuş ve evlerindeki yiyeceklerden de alıp ahaliyi perişan etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
195	815	Haksız Vergi Talebi	Alacık nahiyesine tabi Samcal nam karye ahalisinden vergilerden ziyade cebren yiyecek ve hayvanat talebinde bulunulmuş ve ahali perişan edilmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
195	816	Şekavet	Unmuş bağçesi sakinlerinden Mehmed Beşe nam kimesne hasan nam kimesnenin hanesini basıp validesini darp ve bir evladını helak eyleyip parasını da gasp etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
196	817	Miras	Maçka kazasına tabi nam karye sakinlerinden Salih nam kimesnenin babası Osman hayatta iken mutasarrıf olduğu mülk ve bahçeleri oğlu ve karındaşı İbrahim ve kız karındaşı Saliha nam hatuna devretmiştir. Ancak mezkurun vefatı sonrası hissedarlar arasında anlaşmazlık çıkmıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
196	818	Müdahale ve Te'addi	Firdevs nam hatunun oğlunun mütevellisi olduğu vakfa müdahale gerekmez iken Erzincan'dan birkaç nefer eşirra zapt için türlü uğraşlarda bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.

197	819	Toprak Meselesi	Gümüşhane kazası ahalisinin koyun ve sair davarlarının otladığı mezraya nam zimmiler burası bize babamızdan intikal etti diyerek müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
197	820	Müdahale ve Te'addi	Torulhan nam karye sakinelerinden Fatıma nam hatunun mutasarrıfı olduğu tarla fevt olunca geride yakını kalmadığı için mutasarrıf Ahmed ve Süleyman'a intikal etmiş ancak Sırık nam kimesne fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
197	821	Müdahale ve Te'addi	Hüküm olmağla müceddeden tahrir olunmuştur.
197	822	Müdahale ve Te'addi	Mehmed çukadar-ı sadr-ı alinin tahviline düşüp der-anbar olan mahsule Osman nam kimesne fuzuli müdahale etmiş ve el koymuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
197	823	Toprak Meselesi	Ermeni nam karye sakinlerinden Salih nam kimesnenin eşi Gevher nam hatun müteveffiyeye olup tarlaları eşine intikal etmiş ancak kızları ve eşleri hakk-ı tapu bizimdir diye müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
197	824	Haksız Vergi Talebi	Karahisar-ı Şarki kazası ahalisi üzerlerine edası lazım gelen tekâlifleri vermesine rağmen kaza naibi kendi nefsi tekâlife için beşer onar gurus zam yapmıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
198	825	Alacak-Verecek	Kaza-i mezbur ahalileri tekâlif ve sair umur ve hususları görmesi için mûmâ-ileyhi vekil tayin

		Meselesi	etmiş ancak mezburların umur ve hususları için sarf ettiği on bin guruşu ödememiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
198	826	Müdahale ve Te'addi	Su Şehri nahiyesinde vaki Bardi Zaviyesi'nin üçte bir hissesine sahip Hüseyin ve Abbas nam kimesneler buna kanaat etmeyip fuzuli müdahalede bulunmuş ve mahsule el koymuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
198	827	Vazifeyi Kötüye Kullanma	Mekin nam karyede cami-i şerifin imam ve hatibi Osman nam kimesne mütevellisi olduğu vakfın gelirine kanaat etmeyip mahsulünü zapt etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
198	828	Alacak-Verecek Meselesi	Abdurrahman nam kimesnenin Veli Paşa'da altı yüz guruş alacağı olup şahsın fevt olması neticesinde terekesinden talep etmiş ancak alamamıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
199	829	Toprak Meselesi	Abdurrahman nam kimesne Öğrük nam karye toprağında arazi tasarruf eden zimmîlerden bir tarla almış ancak nam zimmî tarlaya fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
199	830	Müdahale ve Te'addi	İskefser kazasına tabi Ermeni nam karye sakinlerinden Salih nam kimesnenin toprağına Ali nam kimesne fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
199	831	Şekavet	Erzurum sakinlerinden Kafırbaşı oğlu Ahmed Ağa demekle maruf kimesne Seyyid Ali ve Molla İsmail nam kimesnelerin kırk yedi

			mismar buğday ve akçelerini gasp etmiş ve evlerini defalarca basmıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
199	832	Şekavet	Gümüşhane sakinlerinden Sağır Yusuf nam kimesnenin ailesi Bayburd kazasında iken Osman Ağa ve Mehmed Ağa nam kimesneler bunun hanesin basıp geçisini, iki gulamını ve iki cariyesini kaçırmıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
199	833	Katl	Vartanas nam karyeden Ahmed Beşenin validesi Fadime nam hatun Bayburd kazası sakinlerinden Kör Açak nam kimesne tarafından tüfek ile katledilmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
200	834	Müdahale ve Te'addi	Erbab-1 timardan Ahmed nam sipahi kendisine tevcih edilen timar üzerinde hizmet ederken Kars Kalesi muhasara olunmuş ancak o katılamamıştır. Bunun üzerine timarına Erzurumi İsmail ve Ali nam kimesne fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
200	835	Vergi Vermeme	Erbab-1 timardan Hasan nam sipahinin mutasarrıfı olduğu timar karyesi re'ayası üzerlerine edası lazım gelen tekâlifî ödemek istememiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
200	836	Mal Zaptı	Sâdât-1 kirâmdan Seyyid Halim ammisinden müntakil malını ve akçesini baliğ olmadığı için bazı kimselere hakemsiz şekilde ikraz ve teslim etmiş geri almak istediğinde ise başarılı olamamıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.

200	837	Müdahale ve Te'addi	Erbâb-ı timardan Hasan ve Ali nam sipahilerin mutasarrıfı olduğu timara Bayburd kazası sükkânından nam kimesneler fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
201	838	Vergi Vermeme	Erbâb-ı timardan Salih nam kimesne mutasarrıfı olduğu timar karyelerinden öşre muadil resmleri ashabından talep etmiş ancak ahali vermemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
201	839	Miras	Zagina karyesinden İbrahim ve Yakub nam kimesnelerin babaları fevt olunca mülk değirmeni bunlara ve valideleri Raziye nam hatuna intikal etmiş ancak Raziye nam hatun hissesine kanaat etmeyip değirmeni zapt etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
201	840	Katl	Magdıror ve İhvador nam zimmîlerin babaları Zakar nam zimmî tarafından darb ve katledilmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
201	841	Vergi Vermeme	Erbab-ı timardan Ali ve Hasan nam sipahiler üzerlerinde olan timarın mahsul ve rüsumunu vermekte muhalefet etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
202	842	Vergi Vermeme	Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Rizi nam karye ahalişi üzerlerine edası lazım gelen tekâlif öderken Folalı nam karye ahalişi vermemekte diretmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
202	843	Katl	Rizi nam karye ahalişinden Kasbar ve Kirkor nam zimmîlerin Mustafa Efendi'ye doksan

			guruş borçları olup edaya razılar iken çıkan anlaşmazlık sonucu Mustafa Bey Horik nam nasraniyeyi darp neticesinde katletmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
202	844	Müdahale ve Te'addi	Rizi nam karye ahalisinden Kasbar ve Kirkor ve sairlerin kadimden beri kullandıkları Bazar Yolu'na Hacı Osmanoğulları ve nam kimesneler duvar örmüştür. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
202	845	Müdahale ve Te'addi	Ulemadan Şeyh İbrahim Halife'nin vakf-ı zaviye-i Çevgandar divanisine müdahale gerekmez iken İbrahim nam kimesne Çevgandar vakfı ve divanisi benim ze'ametim aklâmındandır diyerek müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
203	846	Şekavet	Bazar Suyu sakinlerine musallat olan ve emval ve eşyalarını gasp eden şakiler hakkında gerekenin yapılması için yazılan hükümdür.
203	847	Haksız Vergi Talebi	Bazar Suyu kazasına tabi nam karyelerin ahalisinden fazla vergi talep edilmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
203	848	Alacak-Verecek Meselesi	Hacı Yusuf Efendi Vakfı'nın mütevellisi Fatıma nam hatun ve Ahmed nam kimesnenin talep ettiği dükkân ve sair galle-i vakfı Mehmed nam kimesne tarafından verilmemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
203	849	Alacak-Verecek Meselesi	Erzurum sakinlerinden Uzun Mustafa Ağazade Mustafa Ağa Ali nam kimesneden timarını kasr-ı yed itmek için deve, kürk ve sair eşyalarını vermiş ancak timarı ve

			eşyalarını geri devralamamıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
203	850	Mal Gaspı	Nari nam karye yeniçerilerinden Ahmed nam yeniçerinin otuz sağman koyunu Hızır oğlu Mustafa Ağa tarafından gasp edilmiştir. Meselenin hakkında yazılan hükümdür.
204	851	Göç	Erzincan ve Kelkid nahiyelerindeki Müslim ve zimmî ra'iyet oğullarından bazıları karyelerinden Bayburd kazasına göç etmiştir. Meselenin halli ve gidenlerin nakli için yazılan hükümdür.
204	852	Müdahale ve Te'addi	Derviş Hasan veled-i Bektaş el-mezburenin zaviyedar ve vakıf mütevellisi Ak Fatma el mezburun toprağına ve gelirlerine hass-ı hümayun voyvodası olanlar fuzuli müdahalede bulunmuştur.
204	853	Alacak-Verecek Meselesi	Aişe nam hatun Mahallecik karyesi toprağında mutasarrıfe olduğu bir buçuk sumar tohumu İbrahim nam kimesneye bırakmış ancak İbrahim nam kimesne öşür ü resmi ödememiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
205	854	Diğer	Cami-i Kebir Mahallesi sakinlerinden Ahmed nam kimesne elli re's koyunu kışlatıp geri getirirken koyunlar kış şartlarından helak olmuştur. Bu hususta Ahmed nam kimesneye müdahale edilmemesi için yazılan hükümdür.
205	855	Timar Tevcihi	Yusuf nam kimesnenin mutasarrıfı olduğu timar Kars muhafazasında na-mevcut olduğu için Mustafa nam kimesneye tevcih edilmiştir.
205	856	Miras	Rizi nam karye sakinlerinden Seyyid Derviş'in babası fevt olunca iki göz mülk değirmeni

			bunlara intikal etmiş ancak kaza-i mezbur sakinlerinden Sekban Bölükbaşı Osman fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
205	857	Toprak Zaptı	Çakraz nam karye sakinlerinden Hasan nam kimesne karye-i mezbur toprağında yirmi seneden beri ziraat yaparken İmam Osman demekle maruf kimesne buralar benim tasarrufumda idi diyerek müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
206	858	Timar Tevcihi	Erzurum sakinlerinden Ahmed nam kimesnenin mutasarrıfı olduğu timar Kefe muhafazasında na-mevcut olduğu için Mehmed Paşa tarafından Süleyman nam kimesneye tevcih edilmiştir.
206	859	Diğer	Masat nam zimmî ile Ali Ağa nam kimesnenin şirketlerinde iki yüz elli guruş zarar edilmiş ancak Ali nam kimesne bu zararın tümünü Masat nam zimmîye yüklemiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
206	860	Vakıf	Ferahşad Beğ vakfının tevliyeti Mustafa Efendi'nin babasında iken mezbûr fevt olmuş ve istikraz eylediği altı bin iki yüz guruşu oğlu Mustafa Efendi İbrahim nam kimesneye ödemiştir. Ancak İbrahim nam kimesne bunu inkâr edip vakfin temessükünü almayı murad etmiştir. Meselenin halli ve Mustafa nam kimesneye hakkının teslimi için yazılan hükümdür.
206	861	Para Gaspı	Karahisar-ı Şarki sakinlerinden Mehmed nam kimesnenin altı yüz guruşu Köfniöğullarından

			Ahmed ve Süleyman tarafından gasp edilmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
207	862	Şekavet	Erbab-1 timardan Hasan nam sipahinin anbarı eşkıyadan Cafer tarafından kırılıp iki yüz kile mahsulü çalınmıştır. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
207	863	Müdahale ve Te'addi	Ferahşad Beğ cami-i şerifi ve imareti vakfına mir-i miran ve mirliva ademleri ve voyvoda ve mütesellim ve sair taifelerden kimesneler fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
207	864	Haksız Vergi Talebi	Ferahşad Beğ evkafı karyeleriden Bulur nam karye ahalişi üzerlerine edası lazım gelen tekâlifi eda ederken hass-1 mezbur zabiti ademleri haksız veri talebinde bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
207	865	Diğer	Tomarza nam karyeden Arzotin nam zimmînin çayırıları hürremşah oğulları demekle maruf kimesnelerin söğüt ağaçları nedeniyle zarar görmüştür. Duvar örülmesine rağmen anlaşmazlık çözülemeyince meselenin halli için yazılan hükümdür.
208	866	Timar Tevcihi	Hınıs Sancağı ve nahiyesinden ve gayriden sekiz bin akçe timarın mutasarrıfı Ali nam kimesne cismen na-mevcut olduğundan vezir Ali Paşa timarı kendisine tevcih etmiş ancak Hasan nam kimesne timarın mahsul ve rüsumuna müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli ve timarın Halil nam sipahiye tevcihi için yazılan hükümdür.
208	867	Para Gaspı	Bayburd kazasında vaki bulur nam karye

			<p>sakinlerinden Seyyid Şeyh İsmail kendisinin vekilini Ferahşad Beğ evkafının vekili olarak tanıtır nam kimesnenin parasını, at ve at kesmesini ve Bağdat abasını gasp etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.</p>
208	868	Ze'amet	<p>Ali nam sipahinin ze'amet-i karyelerine aherden kimselerin tecavüzünün engellenmesi ve beratları yazularından ziyadeye müdahale etmemeleri için yazılan hükümdür.</p>
209	869	Şekavet	<p>Kars canibinden Tercan'a giden Ebubekir nam kimesnenin dört yüz elli guruşu, başlık ve bir palaskası ve sair eşyaları Ahmed Beğ denen eşkıya ve neferlerince gasp edilmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.</p>
209	870	Alacak- Verecek Meselesi	<p>Bihabet nam zimmînin kaza-i mezbur sakinlerinden nam zimmîler zimmetinde birer miktar akçe alacak hakkı olup tahsil edememiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.</p>
209	871	Müdahale ve Te'addi	<p>Erbba-ı timardan Ali nam sipahinin Mağil nam karye ve gayriden mutasarrıfı olduğu timarına Halil nam kimesne fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.</p>
209-210	872	Timar Tevcihi	<p>Erzurum Sancağı'nda vaki Vadi-i Vanik nahiyesinde Armahulus nam karye gayriden üç bin akçe timar mutasarrıfı İvaz'ın Kars muhafazasına katılmaması nedeniyle timar tevcihi mezbur Ali'ye verilmiştir.</p>
210	873	Müdahale ve Te'addi	<p>Erbab-ı timardan Mahmud nam sipahinin timarına Erzincan sakinlerinden serdengeçti ağalarından nam kimesnelere fuzuli</p>

			müdahalede bulunmuş ve mahsulünü gasp etmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
210	874	Haksız Vergi Talebi	Yuşan nam karyeden ayan ve mütegalibeden bazı kimesneler ahaliden cebren vergi talebinde bulunmuş ve perişan olmalarına sebep olmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
210	875	Müdahale ve Te'addi	Niksar'da vaki Hadım Ali Ağa hamam ve çeşme ve vakfın evladiyeti Seyyid Mehmed nam kimesne olup ahardan müdahale icap etmez iken Veys ve oğulları fuzuli müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
211	876	Diğer	Kemahlı Dizdar Mehmed nam kimesneye vilayetine gitmek için izin verilmiş gezip dönerken kürkleri ve gayri eşyası çalınmıştır. Eyalet-i Cezayir gedüklülerinden Mustafa nam kimesne kürklerin Mehmed zimmetinde olduğunu belirtmiş ve bulunduğu mahalden asitane-i saadete gönderilmesini istemiştir. Meselenin halli için yazılan fermandır.
211	877	Timar Tevcihi	Ali nam kimesnenin üzerinde olan timarın mezbûrun katil olması üzerine Seyyid Abbas'a tevcihi için yazılmıştır.
211-212	878	Vergi Vermeme	Erzurum Sancağı'nda Erzincan nahiyesinden ve gayriden otuz bin sekiz yüz akçe ze'amete mutasarrıf Abdullah nam kimesnenin ashabından öşre muadil maktu'lar talep olununca ahali vermekte direnmiştir. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
212	879	Müdahale ve	Erbab-ı timardan Ali nam sipahinin mutasarrıfı

		Te'addi	olduğu timara müdahale gerekmez iken ahardan diğer Ali nam kimesne fuzuli müdahalede bulunmuş ve mahsul ve rüsumuna el koymuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.
212	880	Vakıf	Medine-i Niksar'da medfûn Sinan Beğ'in bina eylediği vakfın divanileri tarafına ait olan gelire yetinmeyen Osman Ağa malikâneleri tarafına ait mahsulâta müdahalede bulunmuştur. Meselenin halli için yazılan hükümdür.

IV. BÖLÜM

4. I NUMARALI ERZURUM AHKÂM DEFTERİ TRANSKRİPSİYON ve DEĞERLENDİRMESİ (131-212.Sayfalar)

Sahife No: 131

Hüküm no: 553

Tarihi: [11-20] Muharrem 1159 [3-12 Şubat 1746]

Erzurum valisine Erzurum monlasına ve kadılarına hüküm ki

Medine-i Erzurum'da sakin ehl-i zimmet tüccar taifesinden Tusin(?) nam zımmi gelüb bunun Medine-i Haleb sakininden olub taife-i mezbureden Ahmed Çelebi dimekle ma'ruf kimesne ile bundan akdem bir iki sene kadar beyinlerinde muamelat ve ahz ve i'ta cari olub cem'an muhasebe gördüklerinde zimmetinde yerlerine zuhur iddiginden naşi mezkûr huzur-u mesammatda bunun zimmeti ibrâ-yı amm ile ibrâ ve isgat idüb bu yine hüccet-i şer'iyeler virülüb deyu mukaddema ibra-yı zimmet birle hüccet-i şer'iyye virilen davanın istima' memnu'ken mezkûr zuhur ve mücerred celb-i mâl için envâ-i tezvîr davadan mürekkebe ve muğayir-i ibrasıyla senden alcağım vardır deyu hevasına nam dahî ehl-i örfe istinaden taht-ı hükümet ve kazanızda ticaret tarikiyle mürûr-u ubûr eyledüğün yerlerde bunun hilaf-ı şer'-i şerif ve muğayir-i ibra fuzuli te'addi ve taciz ve rencideden hali olmadığın ve bu babda davasına muvafık şeyhü'l islâmdan henüz fetava-yı şerifesi olduğun bildürüb feteva-ı şerife hüccet-i şer'iyeleri mücebince amel olunub mezkurun hilaf-ı şer'-i şerif ve muğayir-i feteva-yı münif ve ibra ve ol vechle zahir olan te'addisi men' ve def olunmak babında emr-i şerifim rica eyledigin ecilden mahalinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fi evasıt-ı M. Sene 1159.

Sahife no: 131

Hüküm no: 554

Tarihi: [11-20] Muharrem 1159 [3-12 Şubat 1746]

Karahisar-ı Şarkî kadısına ve Karahisar-ı Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki

Kuyuluhisar kal'asının mustahfizan cema'ati ile sair ahali kaza fukaraları gelüb hâlâ kal'a-i mezburda diz-dar olan İbrahim nam kimesne kendü halinde olub ziyade tamakar ve gırar olduğundan ma'ada kal'a-ı mezburede olan cebehane ve mühimmat-ı saireyi furuht ve itlaf ve iza'ât ve kendü umuruna sarf-ı istihlak ve ekl ve bel' ve bunun emsali hayatına hasaret eyledüğünden naşi mezburlar bir vechle eminleri olmadığın bildürüb siz ki mevlana ve voyvoda muma-ileyhümasız ma'rifetler ile mezburun keyfiyet-ı ahvali sual ve vaki'-i hal der-saadetime arz olunmak babında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden vech-i meşruh üzere amel olunmak babında ferman-ı âlişan yazılmışdır.

Fi evası-ı M. Sene 1159.

Sahife no: 131

Hüküm no: 555

Tarihi: [1-10] Muharrem 1159 [24 Ocak-2 Şubat 1746]

Erzurum valisine ve Kuruçay ve kadısına hüküm ki

Sadat-ı kiramdan Seyyid Çelebi zide şerefihu südde-i saadetime arzuhal idüb bu kendü halinde olub hilaf-ı şer-i şerif kimisine vaz' ve te'addisi olub ve üzerine dahi şuhûd udûl ile şer'an bir nesne sabit olmuş degil iken Kuruçay kazasına tabi' nam karyede sakin eşkiyadan Şehsuvar-zade İsmail beg dimekle ma'ruf Şaki ile oğlu Mustafa nam kimesne kendü hallerinde durmayub birbirleriyle yek-dil ve yekvücut ve bin yüz elli senesinde hilaf-ı şer'i şerif ve bi-gayri hak teğallüben üç re's öküz ve bir re's inek ve bir sim tüfenk ve İstanbul kilesiyle iki yüz kile hıntasını gasb-u garet eyledüklerinden ma'ada ana dahi kanaat itmeyüb menzillerin dahi ihrak bi'n-nâr ziyade ğadr ve te'addi eylediklerin bildürüb şer'le görülüb mezburların hilaf-ı şer'i şerif fuzuli ve tegallüben gasb-u ğaret eyledikleri ol-mikdar re's öküz ve inek tüfenk ol-mikdar kile hıntasıyla menzil-i merkumun kıymeti alıvirilüb ta'allül ve muhalefet

ve inat itdürülmeyüb icra-yı şer' ve ihkak olmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecilde mahalinde şer'le görülmek emrim olmuştur.

Fi evail-i M. Sene 1159.

Sahife no: 131

Hüküm no: 556

Tarihi: [1-10] Muharrem 1159 [24 Ocak-2 Şubat 1746]

Erzurum valisine ve Kuruçay ve kadısına hüküm ki

Sadat-ı kiramdan Seyyid Osman zide şerefihu südde-i saadetime arzuhal idüb bu kendü halinde arzla ve kimesneye hilaf-ı şer'-i şerif bir dürlü vaz' te'addisi yoğken Kuruçay kazasına tabi' Köşge ve Boğazviran nam karye ahalilerinden eşkıya ve cabbareden Şehsuvar-zade İsmail Beg oğlu dimekle ma'ruf Mustafa ve Rıdvan oğlu Osman ve Cafer oğlu Ömer ve köse Hasan oğlu Mahmud ve ve ve nam kimesneleriyle birbirleriyle yek-dil ve yekvücut ve bin yüz elli senesinde bunun salifü'z-zikr Boğazviran nam karyesinde vaki' mutasarrıf olduğu bir kaç adet haneleri ihrak bi'n-nar eylediklerinden ma'ada elli keyl İstanbul hıntası dahi cebren ve kahren zabt ve ziyade ve te'addi etmeleriyle murafa' şer' murad eyledigin mezburdan ita'at-i şer' itmeyüb murafa'den aba ve imtina' ve iptal-i hak sevdasında oldukları ve merkumdan ziyade eşkıya taifelerinden olduklarından naşi bir dürlü mukavemete iktidarda olmadığı bildürüb şer'le görüleb ihrak bi'n-nar eyledikleri menzillerin şer'an icab iden kıymetli ile ol-mikdar hıntası dahi şer'le tahsil ve bî-kusur buna alıvirilüb bir dürlü ta'allül ve tereddüd itdürülmeyüb icra-yı şer' ve ihkak-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica itmegin mahalinde şer'le görülmek emrim olmuştur.

Fi evail-i M. Sene 1159.

Sahife no: 131

Hüküm no: 557

Tarihi: [11-20] Muharrem 1159 [3-12 Şubat 1746]

Karahisar-ı şarkî kadısına Karahisar-ı şarkî voyvodasına hüküm ki

İsmail nam kimesne gelüb mezkur bin yüz elli senesinde Karahisar-ı şarkî de sakın Seyyid Halil Ağa dimekle ma'ruf kimesneden iki yüz yetmiş guruş karatla bir re's cariye iştirâ ve astaneye getürdükde mezbure câriye hürriyet davası idüb badehu hürriyetini zaide idüb ol-vechle buna ğadr olunduğun bildürüb mezkura virdiği meblağ-ı merkur girü kendüye alıvrilüb tamamen teslim itdirilmek babında hükm-i hümayunum reca ve refte inkiyadlarını muterife orta boylu kara kaşlu kara gözli Maryem binti Mardoros şahsı bade't tarif divan-ı âlîde ma'kud meclis-i şer'de mezbureyi ve sadriye sagire kızı Margirita refiki olmak üzere vaz-ı yed sabit olan İsmail Beşe ibn Mustafa muvacehesinde ben vilayet-i Anadolu'da Van kazasına tabi Çubuklu karyesinde meskun reayadan olan Mardoros nam fil-asl zımmînin firâşından hâsıla ve zevcesi Siriden zımmiyeden mütevellide hürre olub ve kezalik işbu sagire kızım Margirit benden mütevellide hüre olub olub kat'a bana ve ebeveynime ve kızım mezbureye rev tarî olmamışiken merkur İsmail Beşe ben de refikası olmak üzere vaz-i yed ider. Sual olunub sebilimiz tahliye olunmak matlubumdur deyu bil-asale ve bil-velaye bade'd-dava ve's-su'al mezbur İsmail Beşe ben merkumeyi sadriye kızı ile ma'an kasaba-i Karahisar'da Halil Ağa nam kimesneden refiki olmak üzere iki yüz yetmiş guruşa iştira eyledim. Mezburenin ve kızının minval-i muharrer üzere hürre oldukları malum degildir deyu inkâr itmegin mezbure Maryem müddeasını badet-tezkiye adaletleri zahir olan Karakollukcu Kürd Mehmed beşe bin Süleyman ve Osman beşe ibn Monla Ebubekir şehadetleri ile mezbur İsmail beşe muvacehesinde vech-i şeri üzere isbat itmegin mucibince bade'l hüküm sebillerini tahliye ve bundan akdem bir defa dahi merkume Maryem'in arz-ı hali haşiyesine ilâm olunduğu tescil olunduğu hala İstanbul kadısı Mevlana Hüseyin zidet-fazalihu tekrar ilâm itmegin mevlanayı muma-ileyhin ilâm ve vech-i meşruh üzere meblağ-i mezkûrun merkur Es-seyyid Halil'den şer'le bade's-sübut tahsil itdirilmek emrim yazılmışdır.

Fi evasıt-ı M. Sene 1159.

Sahife no: 132

Hüküm no: 558

Tarihi: [1-10] Muharrem 1159 [24 Ocak-2 Şubat 1746]

Erzurum Valisine ve Kuruçay Kadısına hüküm ki

Sadat-1 Kiram'dan Esseyyid Çelebi zide şerefihu sütte-i saadetime arzuhal idüb bu kendi halinde olub hilaf-1 şerif kimesneye vaz' ve te'addisi olmayub ve üzerine dahi şühüd udül ile şer'an bir nesne sabit ve zahir olmuş degil Kuruçay kazasına tab' Köşge nam karye sakinlerinden eşkiyadan Şehsuvar-zade İsmail beg dimekle ma'ruf kimesnenin oğlu Mustafa yine kaza-i mezbura tabi' Boğazviran nam karyeden hevadalları Rıdvan oğlu Osman ve Cafer ağa dimekle ma'ruf Ömer ve köse Hasan oğlu Mahmud ve karındaşı Ömer vesairleriyle yek-dil yekvücut ve bin yüz elli (Bos) senesinde bunun salifü'l-beyan Boğazviran karyesi toprağından malik olduğu dört adet hanesin hilaf-1 şer'-i şerif ve bi-ğayri hak ihrak-ı bi'n-nar idüb ziyade ğadr ve te'addi eyledikleri ve bu babda davasına muvâfik şeyh'ülislâmdan feteva-yı şerifesi olduğun bildürüb mucibince şer'le görülüb icra-yı şer' ve ihkak-ı hak olunmak babında hüküm-i hümayunum rica eyledigin ecilden mahalinde şer'le görülmek emrim olmuştur.

Fi evail-i M. Sene 1159.

Sahife no: 132

Hüküm no: 559

Tarihi: [11-20] Muharrem 1159 [3-12 Şubat 1746]

İskefsir kadısına ve Ayan valisine hüküm ki

Seyyid Mehmed Said Sütte-i Saâdetime gelüb muma-ileyhin kaimakam mütevellisi olduğu ve vakfının Selatin-i mâziye temlikî mucibince defterde mukayyed vakıf karye ve mevrâlarından Karahisar-1 Şarkî sancağında İskefsir nahiyesinde Kınalu nam karye ile ve (boş) ve (boş) nam mevrâların hudud ve sınırları kadimden berü muayyen olub bu ana gelince müdahale olduğu Boğaz'ın civarlarında vaki' olacak zuema erbab-ı timar ve evkaf karyeleri mutasarrıfları taraflarından kadime muğayir fuzulî müdahale ve nizâ'dan hali olmadıkların bildürüb karye-i mezburda ve mevrâ'a larda zira'at ve hırâset ile me'lûf olub vukuf-u tamı

olan misün-ü ihtiyarlarından su'al ve kadimi hudud ve sınırları sahihi ve hakikati üzere hüccet-i şer'iyye olunub vaki' hâl der-devlet-i medarıma ilâm olunmak babında hükm-i hümayunum rica itmegin vech-i meşruh üzere amel olunmak için yazılmıştır.

Fi evasıt-ı M. Sene 1159.

Sahife no: 132

Hüküm no: 560

Tarihi: [21-30] Muharrem 1159 [13-22 Şubat 1746]

Karahisar-ı Şarkî ve (boş) kadılarına ve Karahisar-ı Şarkî kaza voyvodasına hüküm ki

Karahisar-ı Şarkî kazası sakinlerinden Sadat-ı Kiram'dan kıdvetü's-sâdâti'l kirâm Seyyid İbrahim zide şerefihu gelüb bu kimesneye benim için yağma ve tasarruf ile deyu emr itmeyüb ve üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken menzilci Mustafa nam kimesne zuhur ve şirrete salık ve siz kaza-i mezburesi menzileciligin bir seneye degin iltizam idüb lakin sene-i tamamından sekiz gün müvezzi bana sipariş de sekiz gün için tarif etmek üzere iki yüz guruş verüb siz dahi meblağ-ı mezburesinden olub sarf eyledigine kifayet itmeyüb yüz altmış guruş dahi haraç ve sarf eyledim üzere bana ver deyu hilaf-ı şer'i şerif ve bi-ğayri hak te'addi ve ğadr murad eyledügi ve bu bâbda davasına muvafık şeyhü'l-islâmdan feteva-i şerifesi olduğın bildürüb feteva-i şerifesi mucebince amel olunub hilaf-ı şer'i şerif ve bi-ğayri hak ol-vechle te'addisi men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim rica itmegin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi evahir-i M. Sene 1159.

Sahife no: 132

Hüküm no: 561

Tarihi: [21-30] Muharrem 1159 [13-22 Şubat 1746]

Erzurum kadısına, valisine hüküm ki

Sadat-ı Kiram'dan seyyid İsmail zide şerefihu gelüb Erzurum mahallatından Cafer Efendi Mahallesi toprağında vaki' malum-ul hudud bir bab mülk-ü menzil

mutasarrıf Yusuf zade seyyid Osman nam kimesne menzil-i vakfımı bin yüz elli bir senesinde semen misüllü olan yedi yüz guruş bey'-i bat-ı kat'i ile buna bey' ve teslim ve bu dahi iştirâ' ve teslim meblağ-ı mezburı bi't-tamam merkurum eda ve canib-i şer'iden birine hüccet-i şer'iyeye verilüb mülk-i müşterası olan menzil-i merkuma bir vechle dahl olunmak icab etmez iken bu diyar ahara kandığın yine Erzurum sakinlerinden Abdurrahim nam kimesne zuhur ve menzil-i merkumun yararlığı merkurum emir Osman'dan iştirâ' eyledim rub'u benimdir deyu fuzuli müdahale ve bunun zabtına mümani'at te'addiden hali olmadığım bildürüb yed'inde olan hüccet-i şer'iyeye mucebince menzil-i merkum bi'l-cümle zabt ve mezkurun hilaf-ı şer'i muğayir-i hüccet zahir olan müdahale ve te'addisi men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim rica itmegin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi evahir-i M. Sene 1159.

Sahife no: 133

Hüküm no: 562

Tarihi: [21-30] Muharrem 1159 [13-22 Şubat 1746]

(Boş) kadısına ve Şıryan nahiyesi naibine hüküm ki

Nahiye-i mezbureye tabi ve ve ve nam mahalle ahalileri gelüb bunlar üzerlerine edası lazım gelen imdad-ı hazeriye ve seferiye vesair emr-i şerifimle vaki tekalifden tahmillerine göre hisselerine düşen emir ve rüsumlar mucebince cem'ine memure edaya razılar iken ayan ve müteğallibeden bazıları bazı kimesneler ile yekdil ve bunlara tahmillerinden ziyade tekâlif tahmili ile te'addi ve rencide itmeleriyle bunlar tahmillerinden ziyade tekâlif virmege takat getüremediklerinden bundan akdem perakende ve perişan olmaz iken tahmillerinden ziyade tekâlif tahmili ile rencide olmamak üzere kanun ve karar ile yedlerine gelen ve yedlerine taraf-ı şer'iden mürasele ve ilâm ve İran valisi tarafından buyruldu dahi virilmemek emir-i muğayirine ol vechle te'addi ve rencide ve bir vechle çekecek takatleri olmayub tekrar perakende ve perişan olmalarına bais ve badi oldukların bildürüb yedlerinde olan sınırlarına ve kanuna muğayir ol vechle olan te'addileri men' ve def' olunmak babında hükm-i hümayunum rica eylediği ecilden kanun üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evahir-i M. Sene 1159.

Sahife no: 133

Hüküm no: 563

Tarihi: [21-30] Muharrem 1159 [13-22 Şubat 1746]

(Boş) kadısına ve Şıryan nahiyesi naibine

Şıryan ahalisi gelüb bunların üzerlerine şer'an bir nesne sabit olmuş degil iken İbrahim Paşa-zade Mehmed beg dimekle maruf kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve Erzurum valisi tarafından ve üzerlerine mübaşir ta'yin ve benim sizin zımmetinizde alacak hakkım vardır deyu iddiâ ve bundan akdem murafa'a-i şer'-i şerif odlularında şer'an bunlardan bir nesne lazım gelmeyüb ve sabit dahi olmayub men' ve affa (?) davadan birbirleri zimmetlerinde ve ıskat birle kibel-i şer'den yedlerine hüccet-i şer'iyye virilmeyub ve bu minvale murafa-i şer'le görölüb kabul olmayub eda-yı zimmet birle hüccet-i şer'iyye verilen davanın tekrâr istimâ'i memnu'iken mezkûr kanî hilaf-ı şer'i şerif ve muğayir-i hüccet-i şer'iyye yine ol-vechle niza' ve mücerred ızrar kasdıyla bunlardan teşekkî ve ğadr murad ve husûs-ı mezburu sen ki naîb-i muma-ileyhsin Mehmed zide ilmihusun ğarez eyledüğün bildirib hüccet-i şer'iyye mucibince amel olunup muğayir-i hüccet-i şer'iyye te'addi ve rencide işidilmeyüb men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim rica eyledigin ecilden yedlerinde olan hüccet-i şer'iyye mucibince amel olunub hilaf-ı şer'-i ve muğayir-i hüccet-i şer'iyye te'addi itdirilmemek için yazılmıştır.

Fi evahir-i M. Sene 1159.

Sahife no: 133

Hüküm no: 564

Tarihi: [21-30] Muharrem 1159 [13-22 Şubat 1746]

Erzurum Valisine Gümüşhane kadısına hüküm ki

Kemah kazası muzafatından Gercanis nahiyesine tabi' olan umurun nam karyede vaki' İbrahim nam sahibü'l hayrın bina eyledigi cami'-i şerifin bil-fiil berat-ı şerifimle birkaç hüsn-i hatibi olan sülehadan Ali halife zide salahuya gelüb bu cami'-i şerifde eda-i hizmet idüb ahardan bir-vechle dahl olunmak icab itmez iken kaza-i mezbur zabiti olan (Boş) nam kimesne rusum-ı raiyyet ve ehl-i örf taifesinden bila emr-i şerif sair tekâlif-i şakka talebiyle te'addi ve rencideden hali olmadıkların

bildirüb ol-babda kanun üzere hükm-i hümayunum rica eylediği ecilden imdi eimme ve huteba-i maiyetlerini tesis oldukları aşarıyla rusum-ı raiyyet bila emr-i şerif tekâlif-i şakka taleb olunan zahmetiyle senin de muaflardır kanun üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evahir-i M. Sene 1159.

Sahife no: 133

Hüküm no: 565

Tarihi: [21-30] Muharrem 1159 [13-22 Şubat 1746]

Erzurum valisi vezire ve Erzurum kadısına hüküm ki

Mehmed Halife zide-sâlâhu gelüb Erzurum'da vaki ashab-ı hayratdan Mustafa Efendi nam sahibü'l-hayrın Şükriye namıyla bina eylediği medresenin hâlâ berat-ı şerifimle müderris ve mütevellisi olub uhdesine lazım gelen hizmetin eda idüb ahardan bir vechile dahl olunmak icab itmez iken ecanibden bazı kimesneler hilaf-ı şer'i şerif ve bilâ-berat ve bilâ-sened tevliyeti ve müderrisliği umuruna fuzuli müdahale ve niza'dan hâli olmadıkların bildirüb şer'le görölüb ashab-ı ağrazdan olan mezkurların hilâf-ı şer'-i şerif ve bilâ-berat ve bilâ-sened ve bi-vech-i şerî zahir olan müdahale ve te'addileri men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim reca eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi evahir-i M. Sene 1159.

Sahife no: 133

Hüküm no: 566

Tarihi: [21-30] Muharrem 1159 [13-22 Şubat 1746]

Erzurum valisine ve Karahisar-ı Şarkî ve (boş) kadılarına

Karahisar-ı Şarkî kazasında seyyid Zülfikâr gelüb bunun adem karındaşı seyyid Hasan nam kimesneye bin yüz elli (boş) senesinde sefer-i hümayunumda şehiden fevt olub nakd vesair emval ve eşyası ırs-i şer'le bununla ve ve kaza-i mezburdan li-ebeveyn karındaşı seyyid Ömer ve kız karındaşı (boş) nam hatuna intikal eyledikte yine kaza-i mezburda ademin babası Rıza oğlu Seyyid Hasan ve karındaşı mezbur Ali cümlesin fuzuli tegallüben zabt itmeleriyle bu dahi hissesin taleb eyledikte mütegalibe-i cebaireye istinaden virmegin teallül ve gazez idmegin ve bu babda davasına muvafık şeyhü'l-islâmdan feteva-i şerifesi olduğın bildirüb feteva-i şerifesi mucebince şer'le görölüb muhalefat-ı mezburesi hissesini tamamen tahsil ve alıverilmek babında emr-i şerifim rica itmegin mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi evahir-i M. Sene 1159.

Sahife no: 133

Hüküm no: 567

Tarihi: [21-30] Muharrem 1159 [13-22 Şubat 1746]

Karahisar-ı Şarkî sancağına vaki (boş) kadısına ve Karahisar-ı Şarkî Hassı voyvodasına hüküm ki

Erbab-ı timardan İbrahim nam sipahi arzuhal idüb Karahisar-ı Şarkî sancağına kaza-i mezbura tabi Gediklü nam karye ve ğayriden yigirmi dokuz akça timar bundan akdem babası Osman fevtinden buna tevcih ve hâlâ berat-ı şerifimle üzerinde olmağla timar-ı karyelerinden kaza-i mezbura tabi Zeytinçe nam karyesinden mümtaz ve muayyen hududu dahilinde kadimden öşr ve resm-i timarı tarafından alınagelen yerlere bir vechle dahl olunmak icab itmez iken mahallinde vaki (boş) hass-ı karyelerinden kaza-i mezbura tabi (boş) nam karyenin hass-ı mezbur voyvodası olan maden emini tarafından zabtiyçün (boş) nam kimesne zuhur ve benim zabiti olduğum hass-ı mezbur karyesi toprağında avarızhane olmağla rica

itmek emrim varub ol yerleri ziraat ve hiraset etmeleriyle hass-ı mezbur karyesi toprağından olmuş olur öşr ve rüsumatı bana lazım deyu hilaf-ı kanun ve muğayir-i kadim müdahale ve te'addiden hali olmadıkların ve bu babda davalarına muvafik şeyhü'l-islâmdan feteva-i şerifesi olduğın bildürüb mucebince amel olunub ol vech-i müdahalesi men' ve def' ve bunun öşr ve resmi ahz ü kabz li-ebeveyn babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden kanun üzere amel olunmak olmuşdur.

Fi evahir-i M. Sene 1159.

Sahife no: 133

Hüküm no: 568

Tarihi: [21-30] Muharrem 1159 [13-22 Şubat 1746]

Karahisar-ı Şarkî sancağında vaki Mevlana kadısına ve Karahisar-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Erbab-ı timardan İbrahim nam sipahi gelüb Karahisar-ı Şarkî sancağında kaza-i mezbura tabi Göyüklü nam karye ve ğayriden bin beş yüz akça timar berat-ı şerifimle babası Osman üzerinde olub timar-ı mezbur karyelerinden bin yüz elli ve elli senelerinin mahsûlat ve rüsûmatın babası mezburun tahvili tarihine düşüb kaza-i mezbur sakinlerinden Ahmed nam kimesne timar-ı mezbur karyelerini taşir ve malumel-mikdar mahsulü ahz ve der-anbar ve babası mezbur mahsul-i mezbur ile sene-i mezburda babası mezburun zimmetinde olan on yedi guruşunu almadın fevt olub irs-i şer'le buna intikâl ve taleb eyledikde dürlü dürlü illet ve bahane ile edada ta'allül eyledigin ve bu babda davasına muvafik şeyhü'l-islâmdan feteva-yı şerifesi olduğın bildirüb mucebince şer'le görölüb alıverilüb icrâ'-yı hak olunmak babında emr-i şerifim reca eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi evahir-i M. Sene 1159.

Sahife no: 134

Hüküm no: 569

Tarihi: [1-10] Safer 1159 [23 Şubat-4 Mart 1746]

Erzurum valisi vezire ve Bayburd ve kadılarına hüküm ki

Erbab-ı timardan Bekir nam sipahi gelüb Erzurum sancağında Bayburd nahiyesinde Miver nam karye ve gayriden on iki bin dokuz yüz elli yedi akçe timar Ömer veled-i Ahmed ve kasr-ı yedinden elli dört senesinde buna tevcih ve hala berat-ı şerifimle üzerinde ve bâ-ferman-ı âlî mezburda olduğu şark seferinde bayrağı altında üç dört seneden berü mevcut ve hidemat-ı hümayunumda bulunub timarına bir vechile dahl icab itmeyüb ve bunun sabî ve tekâüd kaydı olmayub sefer-ber iken mücerred taciz için liva-i mezburda cebelü tahsildarı tarafından cebelü bedeli talebiyle te'addi ve rencide eylediklerin hilaf-ı kanun ve muğayir-i defter-i hakani cebelü bedeliyesi mütalebesiyle te'addi ve rencide itdürülmemek babında hükm-i hümayunum reca ve defterhane-i amiremde mahfuz olan ruz-namçe-i hümayunuma müracaat olundukda vech-i meşruh üzere hâlâ berat-ı şerifimle üzerinde olduğu mestur ve mukayyed bulunmağın defter-i hakani mucibince amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evail-i S. Sene 1159.

Sahife no: 134

Hüküm no: 570

Tarihi: [1-10] Safer 1159 [23 Şubat-4 Mart 1746]

Erzurum valisine ve İspir ve (boş) kadılarına hüküm ki

İspir kazasına tabi Kasrik kal'ası mustahfızana mahsus gedik timar karyelerinden nefis-i Kasrik ahalisi gelüb mezkûrlar üzerlerine edası lazım gelen a'şar-ı şer'îye ve sair hukuk ve rüsûmları kanun ve defter mucebince karyeleri zabıtine edada bir dürlü kusurları olmayub ve kala-i mezbure müezzini Molla Yakub Beğ gedik timarı karyelerinden Kemerisa ve mülhakatından çiftlik-i Allahvirdi deyu mukayyed karye ve çiftlik topraklarında ziraat itmeyüb ve defterlü reayasından olmayub bunlar da bir dürlü alakası yoğken mezkur molla Yakub gedik timarı karye ve çiftliğini zabta kanaat itmeyüb hilaf-ı defter-i hakani ve muğayir-i kanun bin yüz

elli senesinde on beş sumar buğday ve şa'irlerin fuzuli ve tegallüben ahz ve gadr-ı külli eyledigin bildirüb defter-i hakani mucibince amel olunub mezkurun hilaf-ı defter-i hakani ve muğayir-i kanun te'addisi men' ve fuzuli aldığı ol-mikdar arpa ve buğdayların girü kendülere alıvırilüb ihkak-ı hak olunmak babında hükm-i hümayunum reca ve defter-hane-i amiremde mahfuz olan ruz-namçe-i hümayun ve defter-i icmale müraca'at olundukda karye-i nefis-i Kasrik defter-i icmalde bin iki yüz akçe yazı ile muharrer kalemiyle tahrir ve kal'a-i mezbur müstahfazanına bir gedik timar ve gedik-i mezbur ile kal'a-i mezbur müstahfızlığı beratıyla Mustafa veled-i Abdullah üzerinde ve yine defter-i icmalde karye-i İsa tabi'-i İspir deyu altı bin altı yüz ve çiftlik-i Allahvirdi veled-i Çoban deyu altı yüz akçe yazular ile tahrir ve birikdirilüb altı bin altı yüz akçe yekününden bin yüz akçesi ifraz ve kal'a-i mezbur müstahfazanına mahsus bir gedik timar olub timar-ı mezbur ile kal'a-i mezbur müezzinliği beratıyla merhum Molla Yakub üzerinde olduğu mestur ve mukayyed bulunmağın defter-i hakani mucibince amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evail-i S. Sene 1159.

Sahife no: 134

Hüküm no: 571

Tarihi: [1-10] Safer 1159 [23 Şubat-4 Mart 1746]

Erzurum valisine Tercan ve (Boş) ve (Boş) kadılarına hüküm ki

Mecingerd kazasına tabi' Akgözlü nam karye sükkanından Han Mahmud bin Hüseyin nam kimesne gelüb bu bin yüz elli senesinde yine Mecingerd kazasında vaki Kör Köprüsü nam mahalde ehl ü iyâliyle kendü halinde esna-i rahde gider iken konar ve göçer ekrad taifesinden Mirîli aşiretinden Osman bin Nebi ve Ömer bin Kasım ve Hüseyin nam kimesneler birbirleriyle yek-dil ve mücerred hetk-i ırz kasdıyla üzerine hücum ve kırk-elli guruş nakd akçesiyle bir şalvar ve bir kılıcın ahz eylediklerinden gayri mezkur Hüseyin bunun kız karındaşı nam hatunu hilaf-ı şer ve bî-gayr-i hak kılıc ile darb ve cerh ve gadr ü taaddi eylediklerini müş'ar kıbel-i şer'den hüccet-i şer'îye verildiğün ve mezburlar hâlâ taht-ı hükümet ve kazanızda mürûr ve ubûr üzere oldukların ve bu babda fetva-yı şerife verildigin bildirüb fetva-yı şerife ve hüccet-i şer'îye muciblerince buldukları mahalde şer'le görölüb icrâ'-yı şer' ve

ihkak-ı hakk olunmak babında hükm-i hümâyûnum reca itmegin buldukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi evail-i S. Sene 1159.

Sahife no: 134

Hüküm no: 572

Tarihi: [1-10] Safer 1159 [23 Şubat-4 Mart 1746]

İspir ve (boş) kadılarına hüküm ki

Kasrin kalesi diz-darının gedik timar-ı karyelerinden İspir kazasına tabi Üsküvan(?) nam karyesinin ahalisi gelüb bunların karyeleri toprağında nefer kullarından olan bağlarından defterde maktu' yazılmamış bunlar dahi hissesi olan mahsullerinden öşre mu'âdil maktû'ların kargirinden berü eda idüb kusurları yoğken meblağ-ı mezburenin diz-darı olan Ali nam kimesne kanaat itmeyüb tam-ı ham' tayin ile maktû'a almam öşr alırım deyu hilaf-ı kanun ve defter te'addi ve rencide ve gadr murad eyledigin ve bu babda davalarına muvafik şeyhü'l-islâmdan feteva-i şerifeleri olduğın bildürüb feteva-i şerifeleri mucebince amel olunub hilâf-ı kanûn ve defter öşr alırım deyu zahir olan gadr ve te'addisi men' def' olunmak babında emr-i şerifim rica eyledigin ecilden kanun üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evail-i S. Sene 1159.

Sahife no: 135

Hüküm no: 573

Tarihi: [1-10] Safer 1159 [23 Şubat-4 Mart 1746]

Karahisar-ı Şarki kadısına ve Karhisar-ı Şarki voyvodasına hüküm ki

Kaza-i mezbura tabi Tamzara nam karyede mütemekkin ehl-i İslâm'dan ve (boş) vesaireler gelüb bunlar üzerlerine edası lazım gelen avarız ve imdâd-ı hazeriye ve seferiler vuku'unda seferiye vesair emr-i şerifimle vaki' tekalifden hisselerine düşeni ahali-i karye ile ma'an edaya razılar iken muharreme tarafında mütemekkin zimmî taifesi birbirleriyle yek-dil ve bunlara tahammüllerinden ziyade tekâlif tahmil itmek murâd itmeleriyle babalarına münâza'at-ı kesre vaki' olduğundan bundan

akdem husûs-ı mezbûr-ı şer'le görüldükde emlâk ve nizam verilüb tarafına fi ma ba'd birbirleriyle ferah itmek üzere ta'ahhüt ve kabili's-şer'den hüccet-i şer'îye verilmiş iken ol hüccet-i şer'îye yine niza-ı tesaddi olunmak iktiza itmez iken mesfurların şirrete sülûk hilâf-ı kanun ve muğayir hüccet-i şer'îye te'addi ve rencideden hâlî olmadıkların bildirüb hüccet-i şer'îye mucebince amel olunub mesfurların hilâf-ı kanun ve muğayir hüccet-i şer'îye amellerinden ziyade tekâlîfe tahammülleriyle olan te'addileri men' u def' olunmak babında hükm-i hümayunum rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi evail-i S. Sene 1159.

Sahife no: 135

Hüküm no: 574

Tarihi: [11-20] Safer 1159 [5-14 Mart 1746]

Erzurum valisine Karahisar-ı Şarki ve (boş) kadılarına hüküm ki

Seyyid Hasan ve seyid Osman zide şerefuhû gelüb bunların babaları Halil nam kimesne kendü halinde olub hilaf-ı şer'-i şerif vaz' u te'addisi yoğiken Karahisar-ı Şarki kazası muzafatından Şirvan nahiyesinde Serbeg(?) karyesi sakinlerinden Yavuz oğlu Ahmed ve Resul oğlu Yusuf ve Erhan oğlu Hüseyin nam kimesneler kendi hallerinde olmayub ziyade müteğallibeden olmalarıyla birbirleriyle yek-dil ve yekvücut ve bin yüz elli (boş) senesinde babaları mezkûru hilaf-ı şer'-i şerif ve bi gayr-i hakkın katl idüb ziyade gadr u te'addi eylediklerin ve bu babda da'valarına muvafık feteva-i şerifleri olduğın bildirüb mucebince şer'le görüleb ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-i hümayunum rica eylediği mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi evasıt-ı S. Sene 1159.

Sahife no: 135

Hüküm no: 575

Tarihi: [1-10] Safer 1159 [23 Şubat-4 Mart 1746]

Erzurum valisine ve Kuruçay ve kadılarına hüküm ki

Kuruçay kazasına tabi Armudan nam karye sükkânından Arkin ve Malkom nam zımmîler südde-i saadetime arzuhâl idüb bunların yüz elli senesinde Kuruçay kazasına tabi Köşge nam karye sakinlerinden Murahabacı taifesinden Hacı Mustafa oğlu Kara Hasan nam kimesne zimmetine otuz guruş Asitane-i mezbur muamele tamıyla yüz guruş ve bir defa dahi yüz altmış guruş ve bir defa dahi yirmi beş guruş ahz iddigine kanaat itmeyüb hilâf-şer'i şerif bunları mir-i şerir ile murad ve fuzuli bir re'sleri dahi ahz eyledikten mâ-adâ benim sizde yün on guruş alacak hakkım var deyu te'addiden hali olmadığım ve bu babda davasına muvafik şeyhü'l islâmdan feteva-i şerifesi olduğın bildirüb feteva-i şerifesi mucebince şer'le görülüb bilâ-gadr-ı şer' murad men'le aldığı akçeleri asl-ı mâl'a benim ve kabz ve ziyadesiyle aldığı meblağ-ı mezkûr ve bir re's gerü kendülerine alıverilüb icrâ'-yı hakk olunmak babında hükm-i hümayunum rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuştur.

Fi evail-i S. Sene 1159.

Sahife no: 135

Hüküm no: 576

Tarihi: [11-20] Safer 1159 [5-14 Mart 1746]

Karahisar-ı Şarki kadısına voyvodasına hüküm ki

Sadat-ı kiramdan kıdvetü'l-sadatül-kiram Timuryaylı Seyyid Hasan zîde şerefîhu südde-i saadetime arz-ı hal idüb Karahisar-ı Şarki kazası toprağında vaki Norşîn bağçesi dimekle ma'ruf mülk bağçe ile kurbunda vaki mülk menzile mutasarrıf olan Mehmed bin el-Hac Süleyman bin yüz elli senesinde fevt oldıkda zikr olunan bağçe ile menzil ve sair eşyası irs-i şer'le zevce-i metrukesi Ümmügülsüm ile sülb-i sagir oğlu Mehmed intikal ve sagir-i mezkûr dahi fevt olmağla hissesi validesi mezkûre ile bu ammi-zadesi olmak hasebiyle buna intikal idüb âhardan dahl olunmak icab itmez iken kaza-i mezbure sâkinlerinden müteveffa-

yı mezbur sagirin vasisi seyyid Ahmed zuhur ve ol bağçe ile menzil müteveffa-yı merkum Mehmed ibn el-Hac Süleyman hâl-i hayatında bana kırk guruşa bey' ve ben dahi iştira' etmişdim deyu zabt murad ve bundan akdem murâfa'a-ı şer' olduklarında mezbur müddeasın isbata kadir olamayub böyle bî-vech mu'arazadan men' birle canib-i şer'den müteaddid hücec-i şer'iyeye verilmişken yine fuzuli zabt idüb gadr eyledigin bildirüb şer'le görülüb alıverilüb icrâ'-yı hakk olunmak babında hükm-i hümayunum rica itmegin mahallinde şer'le görülmek emrim olmuştur.

Fi evasıt-ı S. Sene 1159.

Sahife no: 135

Hüküm no: 577

Tarihi: [21-29] Safer 1159 [15-23 Mart 1746]

Karahisar-ı Şarki kadısına ve voyvodasına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ortalarından otuz bir bölüğü oda başısı ve orta vakfının mütevellî vesair ihtiyarları gelüb vakf-ı merkumun malından Karahisar-ı Şarki kal'ası diz-darı olan menzilci oğlu Ömer dimekle maruf kimesnenin oğlu kal'a-i mezburda sakin İbrahim nam kimesne zimmetinde bin yüz elli (boş) senesinde orta malından ber-muceb-i temessük bin yüz otuz altı gurusu alacak ortaya mal olmağla meblağ-ı mezburu defa'atle taleb eylediklerinden virmekle ta'allül ve mahallinden ve gadr murad eyledigi ve tarafların da (boş) nam kimesnenin ve ta'allül eyledigin bildirib mezkûr ahz ber-muceb-i temessük orta merkumun hakkı bi-kusûr tahsil ve alıverilmek babında hükm-i hümayunum rica eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi evahir-i S. Sene 1159.

Sahife no: 135

Hüküm no: 578

Tarihi:

Karahisar-ı Şarki ve (boş) kadılarına hüküm ki

Erbab-ı karye-i Karahisar-ı Şarki kazasına tabi' (?) nam karye ahali gelüb...

Hüküm iptal edilmiştir.

Sahife no: 136

Hüküm no: 579

Tarihi: [21-29] Safer 1159 [15-23 Mart 1746]

Erzurum valisine Tercan ve (boş) kadısına hüküm ki

Hâlâ Anadolu valisi olub Şark canib-i seraskeri ve sâdır-ı esbâk vezirim Ali Paşa edâmallahu teala iclâlehunun çukadarlarından kıdvet'ül-emasili ve'l akran Murtaza zide kadrihu gelüb bu mukata'a beratı olan ba-Pervan kazasına varub sıla-i rahim edüb kendü halinde gelür iken Tercan beginin ademlerinden elli kadar ma'lûmü'l-esâmî eşkıya esna'yı rahd'da bunun önüne inüb işbu bin yüz elli dokuz senesinde bunun yanında mevcut gerek nukud ve gerek eşya iki bin beş yüz guruşluk emval ve eşyasın gasb-ü garet idüb hâlâ ol-tarafda oldukların ve bu babda şeyhü'l islâmdan feteva-i Şerifeleri olduğun bildürüb şaki'i mezburlar ahz ve şer'le görülüb icra-yı hakk olunmak babında hükm-i hümayunum rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek yazılmışdır.

Fi evahir-i S. Sene 1159.

Sahife no: 136

Hüküm no: 580

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1159 [24 Mart-2 Nisan 1746]

Erzurum valisine ve Erzurum mollasına, kadısına ve Erzincan kadısına hüküm ki

Ahmed halife ve Mustafa halife zîde ilmehuma gelüb nezaret-i sadr-ı azamiden asude olan evkaftan Erzurum'da Ba-Pervan kazasına tabi Mulur nam karyede vaki' Karahisar beg vakfi karyelerinden Erzincan kazasında Uzbey nam karye vazife-i muayene mukabelesinde tain ve tahsis için mahsulâtla Erzincan'da vaki' cami'i kebirde tedrisi şartıyla medrese-i mezburenin müderrisi olan babaları Abdürrezzak efendi yedinde olan beratın verüb müderrislik mezburı hüsn-ü rızasıyla kasr-ı yed etmekle kuzatdan ve sülehadan Abdürrezzak zîde ilmehunun mutasarrıf olduğu medresenin müderrisliği ile vazifesi mukabelesinde tain'i için karyenin sülûsat-ı veled-i sülbi mûmâ-ileyh Ahmed ve yine müderrislik ile karye-i mezburenin sülûsü veled-i sülbi mûmâ-ileyh Mustafa zîde ilmehuya tevcih ve kasr-ı yed ve her birinin

yedine başka başka berat-ı şerifim verilmek için bi'l-fiil şeyh'ül-islâm ve müftî'u'l-enâm olan Mevlânâ Piri-Zade Mehmed edâmallahu teala feza'ilehuya işaret itmeleriyle Mevlana-i müşârun-ileyh işaretleri mucabince elli sekiz senesi zilkadesinin yigirminci (yirminci) gününde kendüye ve hâlâ sülûsan-ı mûmâ-ileyh Ahmed halife ve sülûsan-ı mûmâ-ileyh Mustafa halifenin başka başka berat-ı şerifimle üzerlerinde olmağla vakf-ı mezburenin mütevellisi ashab-ı garazdan olub Erzurum ayanından bazı kimesneler istar olduğundan nâşî müderrislik mezburı babaları mûmâ-ileyhin üzerinde iken mücerred ırz-ı dünyevîyesini eda kasdıyla taarruz üzerine musallat ve her yana gelen vaki ve kasdında iştirak ve te'addi ve birkaç defa Erzurum müşiri ile mürafi' olduklarında dahi da'valarına şer'an kabz verilmeyüb ve kabz verildiğini müşir yedine sened-i şer'i verilmişken bir dürlü memnû' ve münbas olmayub taaruz kuvvetleri ve babaları mezkurı ta'ciz ve te'addiden halî olmayub ahvalleri diger gün olmadığın bildirüb müteveli-i mezbur bad'l-yevm ta'ciz kasdıyla tekrar da'vaya kasd ider ise Erzurum'da istima' olunmayub asitane-i saadetimde mestur istifade-i karz verilmek için cevap olunmak babında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden dahi müşârun-ileyhe cevap olmak için yazılmışdır.

Fi evail-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 136

Hüküm no: 581

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1159 [24 Mart-2 Nisan 1746]

Kemah kadısına hüküm ki

Kaza-i mezbura tabi Tahsin nam karye ahali gelüb bunların karyelerine Karaköy'den cereyan iden Uçulsuyu Kömür nam karyesinden çayır içi yolu üzerinde karşak başında tetkik olunub kadim'ül-eyyamdan berü tetkik bunların karyelerine ve tetkik-i aheri civarlarında vaki' Kömür nam karyeye cereyan iden ber-vech ile dahl olunmak icab itmez iken mezkûr Kömür karye ahali mütecevizden rahatı olmayub ol halvetin cümlesi biz karyemizde cereyan etdiririz sizin karyenizde cereyan etdirmeyiz deyu kadime mugayir te'addi üzerine oldukların bildirüb salifü'z-zikr cereyan iden suyu tetkik bunların karyelerinde vazife icra Kömür karyesi icra ve

tetkik etdirilüb kadime mugayir ve te'addi ettirilmemek babında hükm-i hümayunum rica eylediği mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fi evail-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 136

Hüküm no: 582

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1159 [24 Mart-2 Nisan 1746]

Bazarsuyu ve Akköy ve (boş) ve (boş) kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına ve Sincan emini Seyyid Hüseyin'e hüküm ki

Karahisar-ı Şarki sancağı kazalarından Bazarsuyu ve Akköy kazalarında sakin eşkiyadan ve öteden beru fesad ve şekavet ile meşhur ve haklarında defa'atle evamir-i şerifim sadır olan Uzun Ali oğlu Ali ve karındaşı Celil ve Firul dimekle ma'ruf şakiler hakkında gâh iki yüz ve gâh seksen mikdarı tüfenk endâz kurşunuyla şakileriyle bin yüz elli (boş) senesinde zikr olunan hanelerin mütesellimi Gedik Ali zâde Osman zîde kadrihunun hanesin basub derununda bulunan emvâl ve eşyasını nihayet ve gazez ve hanesin harab eyledikten gayri zikr olunan kazaların mütesellimi iddi'asıyla kendileriçün fukaraya zad-u zahire ve salyane ve cem' ve tahsil birle zulumlerinin nihayeti olmayub umur-u mühimmenin tutulmasına ba'is oldukları Şarkî sancağı emini muma-ileyhsin bu def'a memhûr-u mektu' beglere i'lâm eylemek hasebiyle marifetinle eşkıya-i merkum ahz-u şer'i şerifi ihzâr ve fukara-i aiyetden hilaf-ı şerif aldıkları her ne ise bade't-tahsil asiyyab-ı hukuk bi't-tamam istirdad ve teslimi oldukdan sonra mar'uz-zikr şakilere lazım gelen cezaları bir muktezâ-yı şer kav-i icra ve keyfiyet-i suret sicilatıyla arz ve i'lâm olunmak babında ferman-ı alışanım yazılmışdır.

Fi evail-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 136

Hüküm no: 583

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1159 [24 Mart-2 Nisan 1746]

Erzurum valisine ve Erzurum eyaletinde vaki' ve (boş) ve (boş)kadılarına hüküm ki

Konar-göçer şekavet-i ekrâdından Çolak Mustafa ve Hüseyin nam kimesneler ile Hanife bint-i Mustafa nam hatun gelüb mezbur Hanife bint-i Mustafa rızasıyla nısfını mezbur Hüseyin'e terk-i tarafından ammisi mezbur Çolak Mustafa'yı vekil olduğu vekâleti hasebiyle taktim mezbur Hüseyin dahi kabul idüb hâlâ taht-ı makamında olub dahl icab etmez iken mezbur Hanife'nin karındaşı Mehmed nam kimesne zuhur ve ubur-u mezbure benim izin ve rıza'm yoğidi deyu üzerlerine şer'an bir nesne sabit olmayınca taht-ı hükümet ve kazanızda mürûr eyledikleri mahallerde bunları hilaf-ı şer'i şerif ve bi gayr-i hakk te'addi ve bundan akdem murafa'i şer oldukdan hilaf-ı şer'i şerif te'addisi men' birle hüccet-i şer'iyeye verilmişken mezkûr tabi olmayub hevasına tabi ehl-i örf taifesine tercim ve tağrimden hali olduğun ve bu babda şeyh'ül islâmdan da'valarına muvafık feteva-i şerifleri olduğun bildirüb feteva-i şerife mucebince amel olunub zahir olan te'addisi men' def' olunmak babında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden feteva-i şerife mucebince şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi evail-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 137

Hüküm no: 584

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel [24 Mart-2 Nisan]

Erzurum valisine ve zîde Karahisar-ı Şarkî kadısına hüküm ki

Kaza-i mezbur sakininden Ahmed nam kimesne gelüb bunun babası (boş) nam kimesne bin yüz elli (boş) senesinde fevt oldukda kaza-i mezburda vaki' mezburun olduğu malından bağçe ırs-i şer'le ona ve karındaşı (boş) nam kimesneye intikal idüb lakin karındaşı mezbur nam merkum müstakilen zabt idüb o dahi bağçe-i merkumda şer'le inayet eden hissesin taleb kılmak üzere iken almadan fevt olmağla oğlu kaza-i mezburda sakin nam kimesnenin meziyeti deyu gelmeyi bu dahi hissesin vaki' mürafi-i seyyid olan oğlu mezburdan taleb eyledikde babam yedinde bulundum deyu hilaf-ı şer'le te'addi eyledigin bu babda da'vasına muvafık feteva-i şerifesi verildigin bildirüb mucebince şer'le görölüb hisse-i sabıkası alıverilüb icra-yı şer' olunmak babında emr-i şerifim rica eyledigi ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi evail-i RA. Sene (boş)

Sahife no: 137

Hüküm no: 585

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1159 [24 Mart-2 Nisan 1746]

Erzurum valisine Bayezid boş ve boş kadılarına hüküm ki

Tüccar taifesinden Karaoğlan Pedrus nam zımmî gelüb Bayezid sancağında müteferrika Mahmud paşa zimmetinde bin yüz elli senesinden beru bin beş yüz guruş ve divan kitabeti umuruna olan (boş) ve (boş) nam kimesne zimmetinde dahi yüz yigirmi sekiz guruş ve akrabası Ayas Ağa oğlu Mehmed Ağa zimmetinde iki yüz kırk guruş ve Molar Kürd de sakin Tori nam zimmi zimmetinde dahi yüz yigirmi guruş ber muceb-i temessük alacak hakkı olub bundan akdem taleb eyledikde her birleri edada ta'allül ve muhalefet ve meblağ-ı mezbur ıyl-i nam olduğundan hâsılları ile kabz ma'zur olduğu bildirüb sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin marifetinle şer'le görülüb ber muceb-i temessük mezburların zimmetlerinde olan hakkı tahsil aliverilüb ihkak-ı hakk olunmak babında emr-i şerifim rica eyledigi ecilden sen ki vezir-i üşârun-ileyhsin marifetinle mahallinde şer'le sabit olan hakkı tahsil olunmak için yazılmışdır.

Fi evail-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 137

Hüküm no: 586

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1159 [24 Mart-2 Nisan 1746]

Erzurum valisine ve zide ve Karahisar-ı Şarki kadısına hüküm ki

Kaza-i mezbur sakinlerinden olan Ahmed nam kimesne gelüb bundan akdem bunun karındaşı nam kimesne bin yüz elli senesinde fevt oldukda evlad-ı sigarının ebb ü ced vasiden birisi olmamağla hükm-i şer'le ammileri mezbur vasi kabz idüb bu dahi mal ahz ve kabz ve hıfz itmek murad eyledikde kaza-i mezburda sakin mal-ı eytam vaz'ül-yed olan nam kimesne ile nam hatun hilaf-ı şer'i şerif ta'allül üzere oldukların ve bu babda da'vasına muvafık fetva-yı şerife verildiğın bildirüb mucebince şer'le görülüb mal-ı eytam vesayeti hasebiyle kendüye aliverilüb hıfz itdirilmeyüb mezburlara hilaf-ı şer'-i şerif ve muğayir fetva-yı münif ta'allül

itdirilmemek babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

Fi evail-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 137

Hüküm no: 587

Tarihi: Rebi'ül-evvel 1159 [Nisan 1746]

Karahisar-ı Şarki kadısına hass-ı voyvodasına hüküm ki

Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Körtir nahiyesinde Birdor nam karye ahalileri gelüb bunların karyeleri civarında vaki' ve ve ve dahi ba'zılarının karye-i mezbure toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında hane-i avarıza bağlı tekâlif alınmak icab eder kadimi reaya emlak ve yerleri olmağla emr-i şerifimle vaki' olan tekâlifden hisselerine düşeni talep eylediklerinde mezkûrlar hilaf-ı kanun dürlü illet ve bahaneler ile tekâlif vermediklerinden ibâ ve imtinâ ve bunlara çekdurub ziyade gadr u te'addi ve ol ahvalleri ile dige gün ve perişan olmalarına bâdî oldukların bildirüb emr-i şerifimle vaki' olan tekâlifi bunlar ile maan eda etdirüb taallül ve muhalefet itdirilmemek babında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden kanun üzere amel olunmak için yazılmıştır.

Fi (boş) RA. Sene 1159.

Sahife no: 137

Hüküm no: 588

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1159 [24 Mart-2 Nisan 1746]

Erzurum valisine ve Bayburd ve Erzincan kadılarına hüküm ki

Karaoğlan Pedrus nam zimmî südde-i saadetime arzuhal edüb bunun Bayburd kazası sakinlerinden Atikullah ağa dimekle ma'ruf kimesne zimmetinde bin yüz elli (boş) senesinde bin dört yüz on guruş ve Erzincan kazası sükkânından Çolak İsmail nam kimesne zimmetinde dahi sene-i mezburda yüz seksen guruş alacak hakkı olub talep eyledikde vermekde taallül ve muhalefet ve gadr sevdasında oldukların bildirüb şer'le görölüb icra-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak babında hükm-i hümayunum rica eylediği eilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuştur.

Fi evail-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 137

Hüküm no: 589

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1159 [24 Mart-2 Nisan 1746]

Karahisar-1 Şarki ve (boş) kadılarına

Erzurum karyelerinden Karahisar-1 Şarki kazasına tabi Ziri nam karye ahalisi gelüb Karahisar-1 Şarki sancağı ve kazası muzâfâtından Kûh-i Zir nahiyesinde Ziri nam karye ve gayriden bağçesine vaki' olan (boş) nam za'im ze'amet-i mezbur karyelerine beher sene kalemiye ve mütalebeden Ömer nam kimesneye verüb mezkûrda da ziyade tamâ'kâr olduğundan ziyade anlar ve adem ile ehl-i ıyâlleri sakin oldukları edaları üzerlerine varub a'şar-ı şer'iyeye vesair hukuk ve rüsumları kanun ve defter mucebince almağa kanaat etmeyüb hilaf-ı kanun ve defter-i suğur ve mecamen ve temlik ve arpa ve saman vesair makûlatların olduğundan ma'adâ ahire haremle(?) getirüb ehl-i ıyâllerine dürlü dürlü mevadd ve edna ve levahakıyla ahvalleri diger gün oldukları müruriyet-i mezbur subaşılıktan ref'i ve birine reayaya enfi' müstalik dizdarı olan kasaba subaşı nasb olunmak babında hükm-i hümayunum rica eylediklerin kanun üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evail-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 138

Hüküm no: 590

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1159 [24 Mart-2 Nisan 1746]

Erzurum valisine ve Kemah kadısına hüküm ki

Erzurum kazası sükkânından Pedrus Karaoğlan dimekle ma'ruf zımmi südde-i saadetime arzuhal edüb bunun kaza-i Kemah sükkânından Kara Yakub nam Mehmed beg dimekle ma'ruf kimesne zimmetinde bin yüz elli (boş) senesinde ba-temessük iki yüz elli gurus alacak hakkı olub taleb ve almak üzere iken imdi merkûm fevt olmakla muhalefat-ı kabz iden Kemah sükkânından Halil (boş) ve (boş) vereselerinden taleb eyledikte vermekde ta'allül ve muhalefet ve gadr sevdasında oldukların bildirüb şer'le görülüb mezburların zimmetlerinde müteveccih olan ol-mikdar gurus hakkı mütevaffa-i merkum malından alıverilüb ta'allül ve muhalefet etdirilmeyüb icra-yı

şer' ve ihkak-ı hakk olunmak babında hükm-i hümayunum rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek emrim olmuştur.

Fi evail-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 138

Hüküm no: 591

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-evvel 1159 [3-12 Nisan 1746]

Erzurum valisine ve Sivas beglerbegisine Kuruçay ve Sivas ve (boş) ve (boş) kadılarına hüküm ki

Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Tamzara nam karye sakinlerinden Ebul'l-Nasi nam zımmi gelüb tüccar taifesinden olub Haleb canibinden gelür iken Kuruçay kurbunda Gökçe-il dimekle maruf mahalde Bazaklı aşiretinden Miroğlu Halil Ve oğulları Osman ve İbrahim ve Zağrani aşiretinden Mustafa ağa ve Rişvan aşiretinden Gemûsoğulları Halil ve İbrahim dimekle maruf şerikler bin yüz elli (boş) senesinde yoluna çıkub bunu ve oğlu Ohan nam zımmiyi tutub bağlayub katl itmek sevdasıyla birkaç yerinden alet-i câriha ile darb ve cerh eylediklerinden ma'ada aherden ve gayriden istidane ve işтира eylediği dört bin beş yüz guruşluk meta' ile refiki Mihail zımminin olmak üzere bunun yedinde olan beş yüz guruşluk meta' zımmi nehy ve garet ve fukaraların hayvanatına tahmil ve Aşudi Nahiyesinde cami' şeyhi Mahmud ağa dimekle meşhur kimesnenin hanesine nakl ve beş gün anda mekned ve mezbur Mahmud yediyle beynlerinde taksim ve bir pandul saati mezbur Mahmud'da olduğunu bazı kimesneler haber verüb ve mezbur Mahmud dahi şaki-i mezburların şeriki olub mesfurun garet olunan mal-ı îyl-i malım olmağla medyun olub ber-vechile edaya iktidar olmayub usulden ziyade diger gün olduğunda mezburlar firar üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde şer'le görölüb nehy ve garet eyledikleri eşyası şer'le tahsil ve bi-kusur kendüye alıverilüb ta'allül ve muhalefet etdirölmeyüb icra-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak babında hükm-i hümayunum rica itmegin şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi evasıt-ı RA. Sene 1159.

Sahife no: 138

Hüküm no: 592

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-evvel 1159 [3-12 Nisan 1746]

Karahisar-ı Şarki ve Diyarbekir ve (boş) ve (boş) ve (boş) kadılarına ve Karahisar-ı Şarki hass-ı voyvodasına ve Diyarbekir voyvoda voyvodasına hüküm ki

Karahisar-ı Şarki kazasına tabi Tamzara nam karye sakinlerinden Ebu'l-Nasi nam zımmi gelüb tüccar taifesinden olub Haleb canibinden gelür iken Kuruçay karibinde Gökçe-il dimekle maruf mahalde Bazaklı Aşiretinden Miroğlu Halil ve oğulları Osman ve İbrahim ve Zağrani aşiretinden Mustafa ağa Rişvan Aşiretinden Gemûsoğulları Halil ve İbrahim dimekle maruf sarikler bin yüz elli (boş) senesinde yoluna çıkub bunu ve oğlu Ohan nam zımmiyi tutub bağlayub katl itmek sevdasıyla birkaç yerinden Alet-i câriha ile darb ve cerh eylediklerinden ma'ada aherden ve gayriden ile istidane ve işтира eylediği dört bin beş yüz guruşluk meta' ile refiki Mihail zımminin olmak üzere bunun yedinde olan beş yüz guruşluk meta' dahi nehy ve garet ve Mekrailerin hayvanatına tahmil ve Aşudi nahiyesinde Cami' şeyhi Mahmud ağa dimekle meşhur kimesnenin hanesine nakş ve baskun idmekle ve mezbur Mahmud yediyle beynlerinde taksim ve bir pandul saati mezbur Mahmud'da olduğunu bazı kimesneler haber verüb ve mezbur Mahmud dahi şaki-i mezburların sariki olub mesfurun garet itmek mal-ı ıyl malım olmağla medyun olub ber-vechile edaya iktidarı olmayub usulden ziyade diger gün olduğunda mezburlar firar üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde şer'le görülüb nehy ve garet eyledikleri eşyası şer'le tahsil ve bi-kusur kendüye alıverilüb ta'allül ve muhalefet etdirilmeyüb icra-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak babında hüküm-i hümayunum rica itmegin şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi evasıt-ı RA. Sene 1159.

Sahife no: 139

Hüküm no: 593

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-evvel 1159 [3-12 Nisan 1746]

Erzurum valisine Gercanis kadısı naibine hüküm ki

Sen ki naib mûmâ-ileyh Seyyid Ali zide ilmihu sütte-i saadetime mektub gönderüb e'imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâmdan kıdvetü's-sâdât Seyyid Hüseyin zide şerefihu meclis-i şer'e varub bunun kaza-i mezbur muzâfâtından Herakine(?) nahiyesine tabi' Altıköy nam karye toprağından bi'l-fiil zabt ü tasarrufundan hane-i avarızhaneye bağı tekâlif alınmak icab eder kadim re'aya emlak ve yerleri olmayub tekâlif talebiyle ber vech ile dahl ve rencide olunmak icab itmez iken karye-i mezbur ahalisi kaza-i mezburdan ba'zı cebaireden ve mütegalibe kimesneler ile yek-dil ve mücerred taciz ve celb-i mâl ve kayd-ı tekâliflerin tahfif için üzerimizde vaki' olan avarız ve imdad-ı seferiye ve hazeriye vesair tekâlifi siz dahi bizimle ma'an ver deyu ve ehl-i örf taifesi taraflarından bilâ-emr-i şerif tekâlif-i örfiye ve şakka mutâlebesiyle fuzuli te'addi ve rencideden hâlî olmamalarıyla men' ve def' olunmak babında vaki' hâlî olmasıyla emr-i şerifim verilmek ricasına arz eylediği ecilden kanun üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evasıt-ı RA. Sene 1159.

Sahife no: 139

Hüküm no: 594

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-evvel 1159 [13-22 Nisan 1746]

Erzurum valisine vezirim İbrahim Paşa'ya hüküm ki

Sen ki vezirim müşârun-ileyhsin Dergâh-ı Mu'allâm yeniçerileri ağalığın müddetinde ocak bezirgânı olan David nam Yahudi'nin memhur senedatin muciblerince senet mâ'lümü'l-mikdâr alacağı olub ve rütbe-i samiye-i vezaret'ül makam oldugundan matlubu olan meblâ'nın edasına usret gayan olmakdan naşi bu taraftan hin-i hareketlere iktiza iden levazımatlığı tedarik ve iştirası için dahi tarikine nakd akçe mukaddem ve memhur senetden matlub olan akçelerimden hays'ul mecmû' yüz yirmi sekiz bin dokuz yüz guraşa balığ olub ve henüz tarikinden bir akçe gönderilmeyüb mağdud ve matlum olmağla zimmetinde müstehakk olan

meblağ-ı mezkuru tarafından kabzına me'mur nam kimesneye tamamen ve kâmilen eda ve teslim eylemek için emr-i şerifim sûdurını bezirgân-ı mesfûr arzuhalimle istida' ve istirahat ve vech-i meşrûh üzere amel olunmak ferman olmağın sen ki vezirim müşârun-ileyhsin verdigin memhur senedat mucebince zimmetinde mutazarrır olan meblağ-ı mezkuru bilâ avf ve tehir fi-ğayr-i tevsik ve tekasir-i â'le eyyihâl tedarik ve tamamen kamilen kabzına me'mur eda ve teslim veyahut mesfûr tarafına irsal ve tespîd eyleyüb gadr iradesiyle tereddüd ve mümataleden hazer ve müba'deret eylemek babında ferman-ı alişan yazılmışdır.

Fi evahir-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 139

Hüküm no: 595

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-evvel 1159 [13-22 Nisan 1746]

Erzurum valisine Erzincan kadısına hüküm ki

Sen ki Erzincan kadısı Mevlana es-seyyid Mustafa zide fazlihusun sūdde-i saadetime mektub gönderüb Erzincan kazası sükkânından olub Hurufi (?) ve Pervanlı Aşiretlerinden olan Mehmed ve Osman ve Ali ve İsmail vesair mâ'lûmü'l-esâmi kimesneler meclis-i şer'e varub mezkûrlar müddet-i medideden beru kaza-i mezburda sakin ve kendü hallerinde olub hilaf-ı şer' şerif kimesneye vaz' ve te'addisi olmayub ve kaza-i mezbur toprağında ziraat ve hırâset edüb ziraatleriyle hâsil eyledikleri terekelerinden kanun ve defter mucebince müteveccih olan öşrleri ve ziraat eyledikleri mahalleri terekelerine ve üzerlerine edası lazım gelen imdad-ı hazariye ve seferiye vesair emr-i şerifimle vaki' tekâlifden dahi tahmillerine kendi hisselerine isabet edeni cem'ine memur olmaları tamamen eda edüb ber-vech-i te'addi ve rencide olmaları icab itmez iken ehl-i örf taifesi taraflarından bilâ emr-i şerif tekâlif-i şakka talebi ve teftiş bahanesi vesair nam Yahudi ile hilaf-ı şer' şerif ve bilâ emr-i münif te'addi ve rencide ve remîde ve tahrinden hâli olmamalarıyla hilaf-ı şer' şerif ve bilâ emr-i münif olmağla tekâlif-i şakka vesair bahane ile mezkûrlar bir dürlü te'addi ve rencide etdirilmeyüb zahir olan müdahale ve bunların men' ve def' olunmak babında hükm-i hümayunum verilmek recasına vaki' hâli bi'l-iltimâs arz eyledigin ecilden hilaf-ı şer' ve kanun te'addi etdirilmemek için yazılmışdır.

Fi evahir-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 139

Hüküm no: 596

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-evvel 1159 [13-22 Nisan 1746]

Erzurum valisine hüküm ki

Bi'l-fiil reisü'l-küttabım olan el-hacc Mustafa dame mecduhûnun Erzurum sancağında Bayburd nahiyesinde berat-ı alişânımla mutasarrıf olduğu zeamet-i aklâmından Hasmanis ve meharike ve kesanına ve Su ve Sıra Orak ve Kinesi ve Ağonos ve Hana nam sekiz aded karye ahalisine Bayburd ahhalilerinin tekâlif tarhından olan zulm ve te'addilerine binâ'en kaza-i mezbura nahiyeye-i merkumenin ifrâz ve Gümüşhane kazasına nakil ve ilhak olub sâdır olan emr-i şerif mucebince vaki' olan tekâliflerin Gümüşhane kazası ahhalileriyle ma'an eda ederler iken Bayburd nahiyesi a'yanları birçok zımmî kendüleri ile tekâlif vermeleriyeçün cevri ve te'addi ve kaza-i merkum ahhalilerine garaz ve adavet ile edna şey tecrim ve takdim kasdıyla sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin tarafından buyuruldu getürdübahane ile fukaraya tecrim itdirdub ahhalisinin perişanlıklarına ba'is oldukları âhar kaza-i merkum arz-ı halleriyle inha etmeleriyle kaza-i merkum ahhalileri emr-i şerifimle vaki' olan tekâliflerin Gümüşhane kazası ahhalileriyle ma'an eda eylediklerinden sonra Bayburd kazası ahhalisiyle ma'an eda eylesinler deyu kimesne tarafından rencide ve remide etdirilmeyüb ve nahiyeye-i merkumenin ahhalisi ve â'yan kaza-i mezbura müdahale ile kat'an umurlarına karışmayub kendü hallerinde olmak üzere muhkem tenbih ve tekid ve kendü mütenebbih oldukları suretde haklarından gelinmek için ism ve şöretleriyle der-âliyeme arz ve i'lam olunub ve bilâ-mucib Erzurum tarafından dahi mübaşir ve buyurıldı irsâliyle fukara ta'ciz ve rencide olunmayub himâyet ve sıyânetlerine tekayyüd ve ihtimam olunmak için sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin sana hitaben emr-i şerif sudûrunu reisü'l-küttabım mûmâ-ileyh istida itmegin vech-i meşruh üzere amel olunmak babında ferman-ı âlişan yazılmışdır.

Fi evahir-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 140

Hüküm no: 597

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-evvel 1159 [13-22 Nisan 1746]

Mevlana Karahisar-1 Şarki kadısına Karahisar-1 Şarki voyvodasına hüküm ki

Karahisar-1 Şarki hass-1 mülhakatından kaza-i mezbur muzâfatından Mersûne nahiyesi ahalileri gelüb bunlar kendü hallerinde olub hilâf-ı şer' şerif kimesneye vaz' ve te'addileri olmayub ve emr-i şerif ile üzerlerine edası lazım gelen tekâliflerince dahi cem'iyet marifet ve marifet-i şer'le tevzi' defteri mucebince cem'ine me'mur olanlara eda idüb dahl olunmaları icab etmez iken nahiyeye-i mezbure sakinlerinden eşkiyadan Değirmenci oğlu Ahmed ve karındaşı Küçük İbrahim ve Topal oğlu Ali ve Musa oğlu Mehmed bölükbaşı demekle ma'ruf kimesneler bin yüz elli (boş) senesinden berü kendü hallerinde olmayub şekavet üzere olmalarıyla ribat-ı gahire ve sahib-i cem'iyet olduklarından naşi emr-i şerifim ile üzerlerine derd olan tekâlifden hisselerine isabet ideni vermeyüb bunlara çekdirüb hilâf-ı kanun küllî gadr eylediklerinden gayri bilâ emr-i şerif kendi nefsi için nahiyeye-i mezbure ahali üzerlerine küllî akçe salyâne ve cebren ve kahren tahsil-i ahz ve nice hukukun haklarına ibtal ve umûr-ı mühimmenin tahsil nizasına ba'is olmalarıyla ol-vechile olan te'addilerine ruhsat vermeyüb şer'le men' ve ahkâm-ı hilâf-ı inha' birer tarikiyle teşkili ve azl etdirmeyüb bunun emsâl-i zulm ve te'addilerinin nihayeti olmayub merkumların şer ve mazeretlerinden ahvalleri diger gün ve perakende ve perişan olmalarıyla bad'i oldukları bildirüb mahallinde şer'le görülüb merkumların zimmetlerinde vech-i meşruh üzere oldukları hakkı fukaraya tahsil ve ashabına hukuka istirdad olunub icra-yı şer' ihkâk-ı hakk arz olunmak babında hüküm-i hümayunum rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi evahir-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 140

Hüküm no: 598

Tarihi:

Erzurum valisine ve kadısına hüküm ki

Zu'amadan Musa...

Hüküm iptal edilmiştir.

Sahife no: 140

Hüküm no: 599

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1159 [23 Nisan-2 Mayıs 1746]

Erzurum valisine ve Bayburd ve (boş) kadısına hüküm ki

Erzincan sakinlerinden müderrisin-i kirâmdan Abdürrezzak zîde-ilmehû südde-i saadetime arz-ı hal edüb mevlâna-yı muma-ileyh Bayburd kazasına tabi Pulur nam karyede vaki' ashab-ı hayratdan mütevaffa el-hac Feraşad Bey nam sahibü'l-hayrın bina eylediği medresesinde bi'l-fiil berat-ı şerifimle müderris olub tedris-i ilm ile meşgul ve uhdesine lazım gelen hıdmetin eda ve hilaf-ı şer-i şerif kimesneye vaz' u te'addisi olmayub ve üzerine dahi şühûd-ı udûl ile şer'an bir nesne sabit ve zahir olmuş degil iken yine karye-i mezbur sakinlerinden vakf-ı mezburun mütevellisi olan Hüseyin ve vekili Kôr İbrahim Akrî dimekle maruf kimesneler kendü hallerinde olmayub Erzurum sakinlerinden a'yan ve mütegalibeye istinaden ehl-i örf taifesiyle yek-dil ve yek-cihet ve bin yüz elli senesinde bir defa üç yüz guruş ve bir defa beş yüz guruş ve bir defa yüz elli guruş cebren hilaf-ı şer'-i şerif ve ve bi-gayr-i hak fuuzli alub ziyade gadr ve te'addi eylediklerin ve bu babda da'vasına muvafık şeyhü'l islâmdan fetva-yı şerife verildigin bildirüb fetva-i şerifesi mucebince şer'le görülüb mezburların hilaf-ı şer'-i şerif ve bî-gayr-i hak aldıkları ol-mikdar guruşu girü muma-ileyhe tamamen bî-kusur alıverilüb taallül ve muhalefet etdirmeyüb icra-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi evail-i R. Sene 1159.

Sahife no: 140

Hüküm no: 600

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1159 [23 Nisan-2 Mayıs 1746]

İspir kadısına hüküm ki

Enderun-ı hümâyûnum çukadarlarından Hasan zîde-mecdihu gelüb eyalet-i Erzurum'da vaki' liva-i İspir ve tevabii mukâta'sı ber-vech-i mâlikâne muma-ileyhin uhdesinde olub ve liva-i mezbur kazaları ahalipleri üzerlerine edası lazım gelen imdad-ı seferiye ve hazeriye ve avarız ve sair emr-i şerifimle vaki' olan tekâlifi tahammüllerine göre edada bir dürlü kusurları olmayub ve seferler takribiyle kendülere tarî olmuşken eyalet-i Erzurum'un aher kazalarından tahsil olunmayan sehmi dahi kat itdirüb re'aya fukarası üzerlerine tarh ve tahsil ve kezalik liva-i mezbur nevahisinden Kabahor nahiyesinin gerek mübayaa ve gerek sair tekâlifi dahi bunlara tevzi ve tahmil eylediklerinden ahvalleri diger-gün ve mukaddema Tortum gibi salyane tarh olunub ziyade talebiyle te'addi olunmamak için emr-i şerifim sadır ve Erzurum mahkemesi sicilatında mestur iken mugayir-i emr-i âlî eyle iki katı mezburların üzerine tarh olduğundan perakende ve perişan olmaları mukarrer olduğun bildirüb hass-ı mezbur re'ayaları üzerlerine varide olan bi'l-cümle tekâlif mukaddema cümle marifetiyle verilüb nizam üzere Erzurum sicilatına kayd olunan ferman-ı alîşanım mucebince tarh olunub tahammüllerinden ziyade tekâlif tarh olunmamak babında emr-i şerifim sudurını istida' itmegin divan-ı hümayunumda mahfuz seferîye tertibi defterlerine nazar oldukda İspir kazasından Erzurum valileri için sekiz yüz guruş imdad-ı seferiye tayin olunduğu ve işbu elli dokuz senesine mahsuben sair malikâne olan sancaklar misillu İspir sancağından dahi imdadiye-i miri olmak üzere on kise akçe seferiye tahsil ve muaccelen hazine-i amireme irsâli ve teslim olunmak için elli sekiz senesi evahir-i şevvalinde emr-i şerifim verildiği mukayyed bulunmağın bu suretde ahali-i sancak miriye verilmesi fermanım olunan akçeyi canib-i miriye ve vali için seferiyeyi dahi şürotı üzere vali tarafına ve evamir-i şerifimle vaki' sair tekâliflerin dahi tahammüllerine göre cem'ine me'mur olanlara eda ve teslim eylediklerinden sonra aher kazaların tekâlifleri bunların üzerlerine tarh ve mugayir-i emr-i defter ziyade mutalebesiyle rencide olunmamak üzere emr-i şerifim sudurını ve bi'l-fiil reisü'l-küttabım olan el-hacc Mustafa dame mecdihû i'lâm itmegin i'lâmı mucebince amel olunmak babında ferman-ı alîşan yazılmışdır.

Fi evail-i R. Sene 1159.

Sahife no: 141

Hüküm no: 601

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1159 [23 Nisan-2 Mayıs 1746]

Karahisar-ı Şarki (boş) ve (boş) ve (boş) kadılarına hüküm ki

Osman Kuşçi-i teberdar-ı Hassa zide kadrehu gelüb Karahisar-ı Şarki sancağında Milas nahiyesinde Musalu nam karye ve gayriden yigirmi bir bin dört yüz akçe ze'amete berat-ı şerifimle mutasarrıf olub ve beratı unvanına hatt-ı hümayun-ı şevket-makrunım keşide kılınub ze'ametın başkalemi olan maru'z-zikr Musalu nam karye ile liva-i mezburda mahsul-i adet-i ağnam ve bad-ı heva nahiye-i Levan ve Kovane ve Kesmes ve Şemseddin ve Ferik timar-hâ-i serbestiyet ve magayrehu birikdirilüb yigirmi bin dokuz yüz akçe ze'amet deyu bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamamen mûma-ileyh Osman zide-kadrihunun kaydında olub icmallü ze'amet serbest olub rüsum-ı serbestiyesine dahl olunmak icab itmez iken hilâf-ı kanun müdahale olundukda hariçden müdahale olunmamak için merhum ve mağfurun-leh ammim Sultan Ahmed Han aleyhi'r-rahmeti ve'l-gufran zamanında selefi mezkur iltimasıyla verilen emr-i şerif mucebince amel olunmak için kırk beş senesi Zilhiccesi evasıtında müceddeden mûma-ileyh Osman zide-kadrehu iltimasıyla emr-i şerifim verilmişken muğayir-i emr-i şerif rüsum-ı serbestiyesine ehl-i örf ta'ifesi tarafından müdahale olunduğunu bildirüb defter-i hakani ve mukaddema verilen emr-i şerifim mucebince amel olunub rüsum-ı serbestiyesi hilâf-ı defter-i hakani ve muğayir-i kanun dahl ve ta'arruz etdirilmemek babında emr-i şerifim reca ve defterhane-i amiremde mahfuz olan ruznamçe-i hümayunum ve defter-i icmal ve mufassala müracaat olundukda vech-i meşruh üzere olduğu mestur ve mukayyed bulunmağın imdi icmallü serbest olmak kanun ü mukarrerdir. Bu babda defter-i hakani mucebince kanun üzere amel olunmak babında ferman-ı alışanım yazılmışdır.

Fi evail-i R. Sene 1159

Sahife no: 141

Hüküm no: 602

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1159 [23 Nisan-2 Mayıs 1746]

Karahisar-ı Şarki ve (boş) kadılarına hüküm ki

Karahisar-ı Şarki kazası ahalileri südde-i saadetime arzuhâl edüb bunlar üzerlerine edası lazım gelen emr-i şerifimle vaki' tekâlifleri emr defter mucebince cem'ine me'mur olanlara eda idüb kusurları yoğken Karahisar-i Şarki kazası sakinlerinden Sahak Makfeller oğlu demekle ma'ruf zimmiler bunların vekilleri oldukları hissiyle bin yüz elli (boş) senesinden beru tekâlifleri te'addisinden kendü nefsleriçün on sekiz guruş emr defterden ziyade akçeleri olub bunların dahi hesabları görüb zimmetlerine zuhur iden haklarını almak murad eylediklerinden Osman ağa dimekle ma'ruf kimesne mesfurların muayyen ve taraf-girleri olmağla ber vechiyle icra-yı hakk mümkün olmadığı bildirüb şer'le görülüb mesfurların zimmetlerine zuhur iden hakları tahsil ve bunlara teslim etdirilüb ihkak-ı hakk olunmak babında emr-i şerifim rica eyledikleri ecilden mübaşir ma'rifetiyle mesfurların zimmetlerine şer'an sabit olan hukuk-ı fıkra tahsil olunmak için yazılmışdır.

Fi evail-i R. Sene 1159.

Sahife no: 141

Hüküm no: 603

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1159 [23 Nisan-2 Mayıs 1746]

Erzurum valisine Erzurum eyaletinde vaki' Mevlana (boş) kadısına hüküm ki

Zu'amadan Musa Kilârî-i hassa zide-kadrehu gelüb Erzurum Sancağı'nda kaza-i mezbur muzafatından Sarayca nahiyesinde Ermeksor nam karye ve gayriden otuz iki bin sekiz yüz elli akçe berat-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'ametinin baş kalemi olub müşterekiyle kayd ve beratına dahil salifü'z-zikr Ereke-i Mansur karyesinin ve muzafatından hasılı tahtında yaylak-ı Ak Çavuşluhor ve Bardırlu Bordo ahali-i karye-i mezbure ve nefsi Serceme ve kurâ-yı Rüstem Beğ veled-i Seydi Ahmed Beg Duhavi ber-muceb-i atik deyu mukayyed olan kadimi yaylağı kadimü'l-eyyâmdan beru salifü'z-zikr Erekmisor karyesi ahalisi aba 'an-ced mutasarrıf olmalarıyla her sene zamanında koyun ve sair davarlarıyla çıkub yaylayub

otundan ve suyundan intifa ve tahammüllerine göre yaylak resmlerin müşterekiyle seleflerine ve buna eda idüb bir dürlü alakası olmayub bir vechile dahl olunmak icab etmez iken yine nahiye-i mezbura tabi Sekü nam karye ve gayriden on altı bin dokuz yüz kırk altı akçe timar mutasarrıf erbab-ı timardan Ali nam sipahi timarının baş kalemi olub müşterekiyle kayd ve beratına dahil salifüz-zikr Sekü Virânı karyesi tahtında ve hasılıyla mahsub yaylak-ı Pelütbaşı deyu mukayyed yaylağı müşterekiyle zabt ve zamanında çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifa' edenlerin tahammüllerine göre yaylak resimlerin müşterekiyle ahz ve kabzına kana'at etmeyüb timarı karyesi ahalileriyle yek-dil ve yek-cihet ve mücerred ta'ciz için fuzuli resmi müşterekiyle zeametine hasıl yazılan mezbure birkaç seneden beru timar karyesi re'ayasını çıkarub ve resimleri dahi muğayir defter-i hakani tagallüben kendüsü alub ol-vechile zeameti mahsulüne gadr-i külli eyledigin bildirüb Serceme nahiyesine tabi' salifüz-zikr Ermeksor karyesinin tahtında yaylak-ı Akçavuşluhor ve Baldırân Yurd ahali-i karye-i mezbure deyu defter-i hakanide mukayyed yaylağı ber-muceb-i defter-i hakani müşterekiyle kendüye zabt ve zamanında koyun ve sair davarlarıyla çıkub yaylayub otundan suyundan intifa' edenlerin kanun üzere tahammüllerine göre yaylak resimlerin müşterekiyle kendüye ahz ve kabz etdirilüb hilaf-ı defter-i hakani sipahi-i mezburun ve aherin ol-vechile zahir olan müdahale ve te'addileri men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim reca ve defter-hane-i amiremde mahfuz olan ruz-namçe-i hümayun ve defter-i icmâl ve mufassala müracaat olundukda Serceme nahiyesine tabi kırk iki nefer re'aya ve bir mezra'a ve bir zemin ve hasıl-ı tahtında ispençe ve hınta ve yaylak-ı Akçavuşluhor ve Baldırân Yurd ahali-i karye-i mezbure nefsi Serceme ve karye-i Berday ve Rüstem Beg veled-i Seydi Ahmed Beg Duhavi ber-muceb-i defter-i atik ve ma'-gayreha birikdirilüb yigirmi beş bin akçe yazusu olan Emerke Mansur nam karye defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde müstakil zeamet deyu bir icmâl ve icmâl-i mezburun on dokuz bin akçesi mûmâ-ileyh Musa Kilârî-i Hassa zide-kadrehunun zeameti mülhakatı bakisi müştereki kaydında ve yine nahiye-i mezbura tabi' yedi nefer müselmanan ve kırk dokuz nefer girân ve bir çiftlik ve nîm ve ispençe ve hınta yekûn-ı ma'-gayreha birikdirilüb bin sekiz yüz akçe yazuyla ve yaylak-ı Pelütbaşı ve hatimlik Pınar-ı Yurd ahali-i karye-i mezburda ber-muceb-i defter-i atik deyu Sekü Viranı nam karye defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde ma'-gayreha birikdirilüb on dokuz bin beş yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezburun beş bin dokuz

yüz yigirmi sekiz akçesi merhum Ali Beg mülhakatı bakisi müşterekiyle kaydında olduğu mestur ve mukayyed bulunmanın defter-i hakani mucebince amel olunmak için yazılmıştır.

Fi evail-i R. Sene 1159.

Sahife no: 142

Hüküm no: 604

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1159 [23 Nisan-2 Mayıs 1746]

Erzurum valisine Kemah kadısına hüküm ki

Ze'amet karyelerinden kaza-i mezbura tabi' Dirik nam karye re'ayası gelüb bunlar üzerlerine edası lazım gelen aşar ve sair hukuk ve rüsumların kanun ve defter mucebince karyeleri mutasarrıf olanlara edâda kusurları olmayub rencide olunmak icab etmez iken hâlâ za'imleri olan nam kimesne almağa kanaat etmeyüb vakitli vakitsüz ziyade atlu ve adem ile karyelerine varub ehl ü iyalleriyle sakin oldukları evlerine konub müft ü meccanen yem ve yimek ve koyun ve kuzu ve bal ve yağ ve odun ve saman ve sair me'kûlatların aldığından ma'ada çayır zahiresi namıyla iki kuzu ve harman vaktinde harman izni namıyla dahi iki kuzu ve ölçek namıyla mahsul taleb ve sair bunun emsali nice güne bed-i mezalim ve te'addilerinin nihayeti olmayub perakende ve perişan olmalarına ba'is olduğun bildirüb men' ve def' olunmak babında hükm-i hümayunum reca eyledikleri ecilden kanun üzere amel olunmak için yazılmıştır.

Fi evail-i R. Sene 1159.

Sahife no: 142

Hüküm no: 605

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1159 [24 Mart-2 Nisan 1746]

Erzurum valisine Erzurum mollasına Kelkid kadısına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından el-hacc İdris zide-kadrehu gelüb bunun Kelkit kazası sakinlerinden ma'lûme'l-esami kimesneler zimmetlerinde yine Kelkit kazasına tabi' çiftlik nam karye sakinlerinden Mustafa Beg ve Osman Ağa dimekle ma'ruf kimesnelerin kefaletleriyle bin yüz elli dört senesinde ber-muceb-i temessük

iki yüz guruş ve yine mezburların kefaletleriyle imzalu defter mucebince yüz kırk üç buçuk guruş ve yine Çiftlik karyesi sakinlerinden Seyyid Abdülaziz nam kimesne zimmetinde dahi memhur temessük mucebince yetmiş guruş alacak hakkı olub defa'atile taleb eyledikde dürlü illet ve bahane ile edâda muhalefet ve ibtal-i hakk üzere oldukların bildirüb şer'le görülüb mezburların temessükleri ve imzalu defter mucebince zimmetlerinde asalete ve kefalete müteveccih ve sabit olan ol-mikdar guruş hakkını tamamen tahsil etdirilüb icra-yı hak olunmak babında hükm-i hümayunum reca eylediği ecilde mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi evail-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 142

Hüküm no: 606

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1159 [23 Nisan-2 Mayıs 1746]

Erzurum valisine ve Kuruçay kadısına hüküm ki

Erbab-ı timardan İsa-zade seyyid Numan nam sipahi südde-i saadetime arzuhal edüb berat-ı şerifimle mutasarrıf olduğu timar-ı karyelerinden Köşge nam karye toprağında ziraat ve hırsaset edenlerden Şehsuvar-zade İsmail beg ve deli İbrahim oğlu Zarihanur Abdullah ve Veli Ahmed oğlu Halil nam kimesnelerin ziraatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kanun ve defter mucebince öşrleri talep olundukda mezkûrlar vermediklerinden ma'ada sair ahali karye dahi mezkûrlar bi'l-istinad ziraatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden dört seneden beru kanun ve defter mucebince öşrleri edâda ta'allül ve timarı mahsulüne gadr olunduğu bildirüb karye-i mezbur toprağından ziraat edenlerin ziraatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kanun ve defter mucebince öşrleri tamamen alıverilüb ta'allül etdirilmemek babında hükm-i hümayunum rica itmegin kanun üzerine amel olunmak emrim olmuştur.

Fi evail-i R. Sene 1159.

Sahife no: 142

Hüküm no: 607

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1159 [23 Nisan-2 Mayıs 1746]

Kuruçay kadısına hüküm ki

Kaza-i mezbura tabi' Tatar nam karye sakinlerinden seyyid Abdullah zide şerefihu südde-i saadetime arzuhal edüb kaza-i mezbur ahalileri emr-i şerifimle vaki' olan tekâlif vesair umûr ve hususları görmek için cümle marifet ve marifet-i şer'le bazı taraflarından bi'l-cümle vekil-i nasb etmeleriyle bu dahi vaki' olan tekâlif vesair umûr ve hususları sirakat ve istikamet üzere görüb hilaf-ı şer'-i şerif kimesneye vaz' ve te'addi olunmayub herkes erza-ı ve etrarından hoşnud razılar olub bir vechile dahl olunmak icab etmez iken ashab-ı ağrazdan bazıları hilaf-ı şer'-i şerif ve bilâ emr-i münif müdahale ve te'addiden halî olmadıkların bildirüb men' ve def' olunmak babında hükm-i hümayunum rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuştur.

Fi evail-i R. Sene 1159.

Sahife no: 143

Hüküm no: 608

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1159 [23 Nisan-2 Mayıs 1746]

Erzurum valisine Karahisar-ı Şarki sancağında vaki' Mevlana (boş) kadısına hüküm ki

Ümmügülsüm nam hatun gelüb Karahisar-ı Şarki sancağında kaza-i mezbur muzafatından Emlak nahiyesinde İmanlu karyesinin defter-i hakanide malikâne mülk-i İdris veled-i Evran Beg divanisi timar ve mezbure evladından ve karye-i mezburenin malikânesine mülkiyet üzere mutasarrıf olub aherden bir vechle dahl olunmak icab etmez iken karye-i mezburenin divanisi erbab-ı timardan Osman nam sipahinin timarı mülhakatından olmağla mezkur Osman karye-i mezburenin divanî tarafına a'id olan mahsul ve rüsûmatı kanun ve defter mucubeince ahz ve kabzına kana'at etmeyüb malikâne tarafına a'id olanı dahi ahz ve kabz murad etmekle divanisine mutasarrıf olan mezkûr Osman nam sipahi ve tarafından ademisi İbrahim hilâf-ı defter-i hakani karye-i mezburenin malikâne tarafına a'id olan mahsulü fuzuli

müdahale ve te'addiden hâli olmadıkların bildirüb defter-i hakani mucebince amel olunub hilâf-ı defter-i hakani ol vechile zahir olan müdahale ve te'addisi men' ve def' olunmak babında hükm-i hümayunum reca ve defterhane-i amiremde mahfuz olan ruznamçe-i hümayun ve defter-i icmâl ve mufassala müracaat olundukda Emlak nahiyesine tabi' yigirmi beş nefer re'aya ve iki aded zemin ve hâsılı tahtında hinta ve şa'ir yekûn-i ma' gayriha iki bin beş yüz altmış ber-vech-i malikâne bin akçe yazu ile karye-i İmanlu malikâne mülk-i Üveys veled-i Evran Beg hala mülk-i mevrus Piri ve Seydi Ali veledan-ı Üveys hâlâ hisse-i Seydi Ali mülk-i mevrus el-mezbur hâlâ mülk-i mevrus-ı Yahya ve Piri ve Hasan veledan-ı Mustafa ve diger veledan-ı Mehmed an-anbar Piri el-mezbur deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde divanî yazusu ma-gayreha beş bin beş yüz altmış bir akçe bir icmâl ve tamamen defter-i hakanide mestur olduğu üzere Osman üzerinde olmağın ol takdirce zikr olunan karye-i mezkûrenin aşarının nısfı mülk-i mezbur ve nısf-ı aheri karye-i mezburenin rüsumatı ile ma'an merkum Osman'ın tarafından zabt olunmak iktiza eylediği bi'l-fiil defter emini olan Mehmed Said dâme-mecdühu arz itmegin mûmâ-ileyhin arzı mucebince amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evail-i R. Sene 1159.

Sahife no: 143

Hüküm no: 609

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1159 [23 Nisan-2 Mayıs 1746]

Erzurum valisine ve Kuruçay kadısına hüküm ki

Seyyid Ömer ve seygid Süleyman zide şerefihuma südde-i saadetime arzuhal edüb bunlar ber vech-i iştirak berat-ı şerifimle mutasarrıf oldukları zaviyeleri karyelerinden İslâm şehri nam karyelerinin bin yüz elli (boş) senesinde hasıl ve od anbar olan ve dörd keyl od'dan yedi yüz keyl iştirah mahsullerine ahzdan ber vechile dahl olunmak icab etmez iken kaza-i mezbur sakinlerinden eşkiyadan Şehsuvar-zade İsmail beg nam şaki hilaf-ı şer'i şerif ve bi-gayri hakkın fuzuli eşkiyanın zabt edüb ziyâde gadr u te'addi eylediklerin bildirüb şer'le görülüb mezkûr hilaf-ı şer'i şerif fuzuli ve tegallüben ahz ü kabz eylediği ol-mikdar kile mahsulü alıverilmek babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuşdur.

Fi evail-i R. Sene 1159.

Sahife no: 143

Hüküm no: 610

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1159 [23 Nisan-2 Mayıs 1746]

Erzurum valisine ve zide ve Karahisar-ı Şarki kadısına hüküm ki

Ve (boş) ve (boş) ve (boş) ve dahi ba'zıları südde-i saadetime arzuhal edüb bunlar (boş) nam cedid köprücülerini olub kaza-i mezbure muzafatından Kuzusin(?) nahiyesine tabi (boş) nam karye toprağından bi'l-fiil zabt ve tasarruflarından haneye bağımlı emlak ve yerleri olmayub tekâlif talebiyle ber-vechile rencide olunmaları icab etmez iken nahiyeye sakinlerinden ashab-ı ağrazdan müderris Mustafa vakf-ı mülk-i ve (boş) ve (boş) nam kimesneler hevâlarına tabi' a'yan ve ehl-i örf ve mütegalibeye istinaden keyl yüz elli (boş) senesinde salyane namıyla bunların hilâf-ı şer'i şerif ve bi-gayri hakk sekiz yüz gurusları olub ziyâde gadr u te'addi ve zulm-i sarîh eylediklerin bildirüb şer'le görülüb mezburların hilâf-ı şer'i şerif ve bi-gayri hakk oldukları meblağ-ı mezburi bi't-tamam tahsil ve alıverilüb ta'allül etdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak babında hükm-i hümayunum rica eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi evail-i R. Sene 1159.

Sahife no: 143

Hüküm no: 611

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-evvel 1159 [3-12 Nisan 1746]

Hâlâ ocakda zağarcıbaşı olub Erzurum'da ordu'yu hümayunumda dergâh-ı muallâm yeniçerileri zabiti olan Mustafa zide-mecdühuya hüküm ki

Ordu'yu nusret makrumuma me'mur ortalardan seksen üç cemâ'atinin çorbacısı Ahmed bundan akdem vaki' olan muharebede şehiden fevt olub emvâl ve eşyası ol-tarafda yetmiş üç cemâ'atinin çorbacısı beytü'l-mal emini olmak hasebiyle zabt u rabt itmekle bu taraftan merkûm müteveffa çorbacı Ahmed'in zevcesi ve iki sulbi yetim evladları kalub halleri gayetle diğer-gün ve perişan hal oldukların istirahat ve müteveffa seksen üç cemâ'atinin Ahmed'in astane-i sa'adetimde düyunları olub akçeye ehl-i kefil olduğundan naşi dayinleri her bar akçe talebiyle mezbureyi rencide ve ta'cizden hali olmamağla ol-vechile merkûm hatuna ve iki

evladlarına gadr-ı külli olmağla ordu'yu hümayunuma me'mur yetmiş üç cemâ'atinin çorbacısı emin-i beytü'l-mal olduğu ecilden müteveffa-yi merkumun müfredat defteri mucebince makbuzu olmağla müfredat defteri natık olduğu vech üzere emin-i beytü'l-mal olan Çorbacı merkumdan müteveffa-yi mezkûrun emval ve eşyasın ahz ve asitane-i sa'adetim tarafına irsâl ve isâl olunması için istid'â etmeleriyle ile irsâl olundu. İnşaallahu te'ala vusulünde müteveffa-yi merkûm seksen üç cemâ'atinin çorbacısı Ahmed'in emvâl ve eşyası müfredat defteri mucebince yine beytü'l-mal emini olan merkûm çorbacıdan ahz ve asitane-i sa'adetim tarafına irsâl ve isal eyleyesiz deyu bi'l-fiil dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan İbrahim ağa dame-luvvûhû tarafından mühürlü mektub verilmegin vech-i meşruh üzere amel olunmak babında ferman-ı alişânım yazılmışdır.

Fi evasıt-ı RA. Sene 1159.

Sahife no: 144

Hüküm no: 612

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-evvel 1159 [3-12 Nisan 1746]

Erzurum valisine ve Erzincan kadısına hüküm ki

Ahmed sipahi gelüb bunun oğlu Mehmed nam kimesne bundan akdem müteveffa yedinci Mehmed Paşa'nın dividdarı iken bin yüz elli (boş) senesinde Erzincan kazasında fevt oldukda emlak ve eşyası marifet-i şer'le ve kaza-i mezbur voyvodası olan Süleyman nam kimesne marifetleriyle furuhet ve yine kaza-i mezbur sükkanından İsmail beg dimekle ma'ruf kimesne ma kayd-ı sahi nasb ve furuhet olunan eşyanın akçesini yine marifet-i şer'le İsmail'e emaneten vaz ve teslim etmeleriyle bu dahi oğlu müteveffa-i mezburdan minkad akçe ve vasi emir olan ve mezbur İsmailden ber muceb-i defter taleb almak murad eyledikde hilaf-ı şer'i şerif edada ta'allül ve gadr sevdasında olduğun bildirüb şer'le görülüb oğlu müteveffa-i mezburdan müteveffa-i mezburun zimmetinde olan akçe her ne ise bi't-tamam tahsil ve alıverilüb ta'allül ve muhalefet etdirilmeyüb icra-yı şer' ve ihkak-ı hakk olunmak babında emr-i şerifim rica itmegin şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fi evasıt-ı RA. Sene 1159.

Sahife no: 144

Hüküm no: 613

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-evvel 1159 [13-22 Nisan 1746]

Milas ve (boş) kadılarına hüküm(?) ve Karahisar-ı Şarki hass-ı voyvodasına hüküm ki

Fatıma nam hatun gelüb Karahisar-ı Şarki sancağında Milas nahiyesinde karye-i Bayramlı nısf malikâne mülk-i Rasim beg ve nısf-ı ahâr mülk-i akçenin haliya malikâne vakf-ı zaviye ve hangâh-ı Mehmed Paşa ber muceb ve kazaya verilmesine ber muceb-i defter-i atik dîvânı tımar-ı Müslimânân fukaratdan ve gebrân otuz dokuz ve hâsılı tahtında caba ve hınta ve sair yekûn ma'a gayriha on üç bin ve nısf-ı malikâne-i yüz akçe yazular ile defter-i hakanide muğayir ve mezbur Fatıma hatun zıkr olunan malikâne vakf-ı zaviye ve hangâh Mehmed Paşa'nın bi'l-fiil malikâne beratıyla mütevellisi ve zaviyedarı olub eda-yı hizmet idüb ber-vechile dahl olunmak icab etmez iken ecânibden ve ashab-ı ağrazdan ve mütegalibeden Karahisar-ı Şarki sakinlerinden (boş) nam kimesne zıkr olunan malikâne tarafına aid olan mahsul birkaç seneden beru fuzuli ve tegallüben ahz ve kabz idüb vakf-ı şerife ziyade ğadr ve te'addi eyledigi ve ol-vechile vakf-ı şerifin hevasına bais ve badî olunduğun bildirüb salifü'z-zıkr Bayramlı karyesi ber muceb-i defter-i hakani divanî mutasarrıfları ve malikâne mutasarrıfları ile kendüye zabt ve vaki' olan mahsulatdan nısf-ı malikâne tarafına aid olan mahsul kanun ve defter mucebince ahz u kabz etdirilüb hilâf-ı defter-i hakani ve yedinde olan maliye beratına muğayir mezkûrı ahz ber-vechile dahl ve ta'arruz etdirilmemek babında hükm-i hümayunum rica ve defter-i hakani-i amiremde mahfuz olan defter-i mufassala müracaat olundukda vech-i meşruh üzere olduğı mestur ve mukayyed bulunmağın defter mucebince amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evahir-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 144

Hüküm no: 614

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1159 [13-21 Mayıs 1746]

Erzurum valisine ve Mevlana ve kadılarına hüküm ki,

Züemadan Osman Kuşçu teber-dar-ı hâssa zide-kadrehu gelüb Karahisar-ı Şarki Sancağında Milas nahiyesinde Musalu nam karye ve gayrîden yigirmi bir bin dört yüz akçe berat-ı şerifimle mutasarrıf olduğu ze'ametinin baş kalemi olub müstakilen kayd ü beratına dâhil salifüz-zikr Musalu karyesinin defter-i mufassalda rub' malikane vakf imaret-i Mehmed Paşa ve rub malikane ve divânisi timar deyu mukayyed ber-muceb-i defter-i hakani malikane mutasarrıfiyla zabt ve karye-i mezburenin defter-i hakanide mukayyed hudud ve sunuru dâhilinde kadimül-eyyâmdan berü öşr ü resmi yerlerin öşr ü rüsumatlarından zeameti tarafına aid olan ahz ü kabz idegelüb aherin alakası olmayub bir vechle dahl olunmak icab itmez iken civarında vaki havas ve evkaf ve zeamet ve timar mutasarrıfları hilaf-ı defter-i hakani karye-i mezburenin defter-i hakanide mukayyed hududu dâhilinde kadimden öşr ü resmi alınagelen yerlere fuzuli müdahale ve ahz ü kabza muhalefet ve bundan akdem mahal-i nizam üzerinde mürafa'a-i şer olduklarında vech-i meşruh üzere olduğu şeran sabit ve zahir ve taraf-ı şerden sabıkı yedine hüccet-i şeriye dahi virilmiş iken mugayir-i hüccet-i şeriye ve hilaf-ı defter-i hakani taaddiden hali olmadıkların bildirüb salifüz-zikr Musalu karyesi ber-muceb-i defter-i hakani malikane mutasarrıfiyla zeameti tarafından zabt ve vaki olan mahsul ve rusumu kanun ve defter mucebince ahz ü kabz itdirilüb hilaf-ı defter-i hakani ve mugayir-i hüccet-i şeriye aheri dahl ü taarruz itdirilmemek babında hüküm-i hümayunum reca ve defter-hane-i amiremde mahfuz ruz-namçe-i hümayun ve defter-i icmal ve mufassala müracaat olundukda Milas nahiyesine tabi seksen üç nefer reaya ve altı aded zemin ve Alaca Kilise'den Emre sudan büyük ırmağa ve orak değirmeni (?) ve andan Sıdika tarlasından On Armud kurbunda Tekye Taşa ve andan büyük (?) armud ağacına ve andan İsa tarlası başından Orluk Kayası başına ve andan Karahisarlu deresinden Viran-ı Müstehak ve andan Mustafa kovanlığı başına ve andan Hüseyin Turadur depesine ve andan Nasûh tarlasına ve andan Sivaslus tarlasına giden tekye kayd-ı beratı Köse ve andan Kalık alanına ve Dua Buyurdı deresine Ömer Toğa ve Amâ Başı ve andan yola ve andan Küçük Gödi'ye ve andan Firak yoluna ve andan Kızıl

Kaya köyüğünden dikem taşdan Alaca Kilise yoluna andan suya varınca karye-i mezbure sunuru dâhilinde olduğuna hüccet-i şeriye kayd olundu ve hasılı tahtında hınta ve rub' malikâne yekun-ı ma'-gayrehâ üç bin akçe yazusu olan karye-i Musalu rub' malikâne vakf-ı imâret-i Mehmed Paşa ve sülüs-i erba'a malikâne ve divânî timâr deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde karye-i Musalû tabi-i Milas rub malikâne ve divânî hasıl üç bin akçe yazu-yı mezkure ile tahrir ve ma'-gayrehâ birikdirilüb yigirmi bin dokuz yüz akçe zeamet bir icmâl ve icmâl-i mezbur tamamen mumâ-ileyh Osman Kuşçu teber-dâr-ı hâssa zide-kadrehunun zeameti olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hakanî mucebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evahir-i R. Sene 1159.

Sahife no: 145

Hüküm no: 615

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-evvel 1159 [13-22 Nisan 1746]

Erzurum valisine ve Erzurum kadısına hüküm ki

Dergâh-ı muallâm kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-hacc Ahmed dame mecdihu südde-i saadetime arzuhâl idüb mûma-ileyh bundan müteveffa Ahmed paşa tarafına me'muren müteveffa müşaru'n-ileyhin fevti esnasında mûma-ileyhin abd-i memlûku olan Gürciyyü'l-aslı Hüseyin nam gulâmını müteveffa-i müşaru'n-ileyhin köyliyan ağası olub hâlâ Erzurum'da sakin müteveffa Hüseyin nam kimesne bin yüz elli (boş) senesinde iğfal ve iklâl ve gulâm-ı mezbur dahi bunun resm-i vezne ve resm-i bilâ iska ve bir ... baha gani alub firar ve hâlâ Erzurum'da mezkûr Hüseyin yedinde olduğu ve bu taraftan (boş) zide kadrihuyu vekil eyledüğün bildirüb mahallinde şer'le görülüb zikr olunan kimesne ile i'lâm-ı mezbur vekil-i merkûma alıverilüb ta'allül etdirilmek babında emr-i şerifim rica itmegin mahallinde şer'le görülmek emrim olmuştur.

Fi evahir-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 145

Hüküm no: 616

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-evvel 1159 [13-22 Nisan 1746]

Erzurum valisine ve Kemah kadısına hüküm ki

Kaza-i mezbur sakinlerinden sadat-ı kiramdan kıdvetü's-sadat-ı kirâm seyyid Numan zide şerefihi gelüb bu kendü halinde olub hilâf-ı şer'i şerif kimesneye vaz' ve te'addi ve deyn ve kefaleti olmayub ve üzerine dahi şer'an bir nesne sabit vaz' te'addi olmuş degil iken ashab-ı ağrazdan bazıları zuhur ve şirrete sülûk idüb babası Osman nam kimesne bundan akdem Kemah sancağında alaybegisi iken sancak-ı mezburda mabeyn-i mahsulü olmak üzere iken bin üç yüz seksen yedi buçuk guruş babası marifetiyle verilmiş idi şimdi babası merkûm fevt olmağla muhallefatını zabt iden ol-mikdar hissemizi aluruz deyu mücerred celb-i mal ve ızzar kasdıyla hilaf-ı şer'i şerif ve bi-gayri hakkın te'addi ve rencideden hali olmadıkların bildirüb mezburların ol vechle hilaf-ı şer'i şerif zahir olan te'addisi men' ü def' olunmak babında hükm-i hümayunum rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuştur.

Fi evahir-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 145

Hüküm no: 617

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1159 [13-21 Mayıs 1746]

Erzurum valisine ve Kuruçay kadısına hüküm ki

Kaza-i mezbura tabi Kuzulu nam karyeden ebna-yi sipahiyandan Veli sipahi ve Rıdvan sipahi ve Mehmed Paşa demekle ma'ruf kimesneler ile sairler sūdde-i saadetime arzuhal idüb bunlar üzerlerine edası lazım gelen a'şar-ı şer'iyye vesair hukuk ve rüsumları kanun ve defter mucebince tamamen eda idüb ber-vechile dahl olunmak icab itmez iken karyeleri zabiti olan Şehsuvar-zade Berad nam kimesne kanaat etmeyüb inadlık ve üçer davarları ahzab ü götürüb üçer beşer gün kendü kullarıyla ekinleri biçdirüb vesair hizmetinde istihdam ve hayvanatına fuzuli süvar olub ol-vechile kendü cera'itleri görmeğe defteri kalmayub ziyade gadr ve te'addi ve zulm-i sarih ve perakende ve perişan olmalarına ba'is oldukların bildirüb mezburun

hilâf-ı şer'î kanun ol-vechile zulm ve te'addisi men' ü def' olunmak babında hükm-i hümayunum rica eyledikleri ecilden kanun üzere amel olunmak emrim olmuştur.

Fi evahir-i R. Sene 1159.

Sahife no: 145

Hüküm no: 618

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1159 [13-21 Mayıs 1746]

Erzurum valisine Karahisar-ı Şarkî Sancağında vaki Milâs ve kadılarına hüküm ki

Züemadan Osman Kuşçu teber-dâr-ı hâssa zide-kadrehu gelüb Karahisar-ı Şarkî Sancağı'nda Milas nahiyesinde Musalu nam karye ve gayriden yiğirmi bir bin dört yüz akçe zeamete berat-ı şerifimle mutasarrıf olub Milas nahiyesine tabi hâsıl bin akçe yazı ile mahsul-i adet-i ağnam ve bâd-ı hevâ nahiyeye-i Uluhan ve tevâbi ve Sinek ve Selçuk Ladin ve Sırık ve Boran ve Bazar Suyu gayr-i ez-timar-hâl-i serbestiyet deyu defter-i hakanide mukayyed ve müstakilen muma-ileyhin kayd ü berâtına dâhil olmağla Uluhan ve tevabi ve İstinek ve Selçuk Aldın ve Sırık ve Boran ve Tarla Suyu nahiyelerinde serbest olmayan timâr karyelerinde sakin sadât ve yeniçeri ve sair ehl-i örf tâifesinin kendü maişetleriçün besledikleri yüz ellişer re's koyunlarından ma'ada mutasarrıf oldukları koyunlarıyla kurâ-i mezburenin defterde mukayyed raiyyet ve ra'iyyeti oğullarının tasarruflarında olan cümle koyunlarından 'adet-i ağnamlarıyla üzerlerine şer'an bir cürm sabit olan re'aya taifesinin kanun üzere icâb iden cürm-i cinâyet ve bâd-ı hevâların kanun ve defter mucebince ahz ü kabz murad eyledikde sadât ve yeniçeri ve sâir askerî taifesinden olanlar birbirleriyle yek-dil ve bizler bil-cümle koyunlarımızdan adet-i ağnâm vormeyüz deyu hilâf-ı kanun ve mugâyir-i defter-i hakanî ta'allül ve zeameti mahsulüne gadr-i külli olduğun bildirüb salifüz-zikr nahiyelerde serbest olmayan timâr karyelerinde sakin sadât ve yeniçeri ve sair askerî taifesinden kendi maişetleriçün besledikleri yüz ellişer res koyunlarından ma'ada tasarruflarında olan koyunlarıyla kura-i mezburenin defterde mukayyed raiyyet ve ra'iyyeti oğullarının cümle koyunlarından kanun ve defter mucebince adet-i ağnâmları tamamen alıvirilüb hilaf-ı defter-i hakanî ve mugâyir-i kanun ta'allül ve muhalefet itdirilmemek babında emr-i şerifim recâ ve defter-hane-i âmiremde mahfûz olan ruz-nâmçe-i hümayun ve defter-i icmâl ve

mufassala müracaat olundukda Milas nahiyesine tabi hasıl bin akçe yazı ile mahsul-i adet-i ağnâm ve bâd-ı hevâ-i nahıye-i Uluhan ve tevabi ve İstinek ve Selçukaldın ve Sırık ve Boran ve Tarla Suyu gayr-i ez-timâr-hâ serbest deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde yine Milas nahiyesine tabi Musalu nam karye ve ma'-gayrehu birikdirilüb yigirmi bin dokuz yüz akçe zeamet deyu bir icmâl ve tamamen muma-ileyh Osman Kuşçu teber-dâr-ı hâssanın kaydında oldığı mestur ve mukayyed bulunmağın defter-i hakanî mucebince amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evahir-i R. Sene 1159.

Sahife no: 145

Hüküm no: 619

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1159 [13-21 Mayıs 1746]

Rumeli valisine ve zide ve Gercanis ve (boş) kadılarına hüküm ki

Erbab-ı timardan Ömer nam sipahi südde-i saadetime arzuhal idüb Erzurum sancağında Gercanis nahiyesinde Sobron nam karye ve gayriden on dokuz bin yedi yüz akçe timar mutasarrıfı Ebubekir bin Osman'ın fevtinden bin yüz elli sekiz Rebiyülevvelinin yigirmi beşinci gününden buna tevcih ve hâlâ berat-ı şerifimle üzerinde ve mezbur dokuz yüz onar on beşer akçe tekâlifi nizamü'l-âlem nazım-ı münâzım'el-imam sunuh-u şeyh vezir-i a'zam Hasan Paşa edâma'llâhu te'âlâ iclâlehû ve zâ'afe bi't-te'yîdi iktidarehû ve ikbâlehûnun hizmetlerinde olmağla hizmetlerinde oldukça beratı altında mevcut bulunmadı deyu timarına zarar gelmemek üzere sene-i mezburun Rebiyülahirinin yigirmi beşinci gününde baferman-ı âl'i kaydına şerh verilmekle timar-ı mezburu ber muceb-i defter-i hakani ve yedinde olan berat-ı şerifim mucebince tarafından subaşısı olan (boş) nam kimesne zabt ve elli sekiz senesinde berat mucebince tahvil tarihine düşen mahsul ve rüsumu kanun ve defter mucebince ahz murad eylediği Kemahlı Topal Alucu Hasan nam kimesne hilaf-ı defter-i hakani ve yedinde olan beratına muğayir berat mucebince tahvil tarihine düşen mahsul ve rüsumu kanun ve tegallüben ahz ü kabz idüb ziyade gadr ü te'addi eyledüğün bildirüb timar-ı mezbur ber muceb-i defter-i hakani ve yedinde olan berat-ı şerifim kendüye zabt ve vaki' olan mahsul ve rüsumu kanun ve defter mucebince ahz ü kabz etdirilüb hilaf-ı defter-i hakani ve yedinde olan beratına muğayir-i mezkûru ve ahz-ı ber vechile dahl ve ta'arruz etdirilmemek babında emr-i

şerifim rica ve defterhane-i amiremde mahfûz olan Ruznamçe-i hümayuna müracaat olundukda timar-ı mezbur vech-i meşruh üzere tarih-i mezburda merkûm Ömer buna tevcih ve hâlâ berat-ı şerifim üzerinde olduğu mestur ve mukayyed bulunmağın defter-i hakani mucebince zabt etdirilmek için yazılmışdır.

Fi evahir-i R. Sene 1159.

Sahife no: 146

Hüküm no: 620

Tarihi:[21-30] Muharrem 1159 [13-21 Şubat 1746]

Erzurum valisine ve zide Karahisar-ı Şarki kadılarına hüküm ki

Erbab-ı timardan Mustafa nam sipahi gelüb Karahisar-ı Şarki sancağında Uluçhan nahiyesinde karye-i Karayörük (?) ve Şiran nahiyesinde karye-i Karaçay ve gayriden altı bin altı yüz akçe yazı bi't-teviyet timar berat-ı şerifimle mezkûr Mustafa'nın üzerinde iken Karahisar-ı Şarki kazası muzafatından Şiryan nahiyesinde Karaçay nam karye ve gayriden bin beş yüz akçe yazı bir teviyeti dahl eda olmak üzere İbrahim bunun ref'inden olub yeni me'mur olduğu Karaçay kal'ası tama'larında na-mevcud olduğundan bin yüz elli beş senesi Recebinin dördüncü gününde sipah-ı Erzurum canib-i ser'askeri vezir Ahmed Paşa tarafından mezkûr Mustafa'ya ilhaken ibka ve tezkire ve mucebince elli dokuz senesi Rebiülevvelinin yigirmi birinci gününde Asitane-i Saadetümden dahi berat edüb hâlâ berat-ı şerifimle üzerinde olmağla zikr olunan altı bin altı yüz akçe yazı teviyeti timarı defter-i hakani ve yedinde olan berat-ı şerifim mucebince zabt ve berat mucebince tahvil tarihine düşen mahsulât ve rüsumatını kanun ve defter mucebince ahz ü kabz murad eyledigin mezkûr İbrahim aherden ba'zı kimesneler ile yekdil ve timar-ı mezbura hilaf-ı defter-i hakani ve muğayir berata fuzuli müdahale ve zabtına muhalefet elli beş senesinden beru bunun beratı cebince tahvil tarihine düşen mahsul ve rüsumatı tegallüben ahz ü kabz ve ziyade gadr ü te'addi eyledigin bildirüb timar-ı mezbur defter-i hakani ve yedinde olan berat-ı şerifim mucebince tarih-i mezburdan kendüye zabt ve berat mucebince tarihine düşen mahsûl ve rüsumatı kanun ve defter mucebince tamamen kendüye alüverilüb hilaf-ı defter-i hakani ve muğayir berat-ı mezburı ve ahzı dahl ve ta'arruz etdirilmemek babında emr-i şerifim rica ve defterhane-i amiremde mahfuz olan ruznamçe-i hümayunum müraca'at olundukda

vech-i meşruh üzere olduğu mestur ve mukayyed bulunmağın defter-i hakani mucebince knun üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evahir-i M. Sene 1159.

Sahife no: 146

Hüküm no: 621

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1159 [13-21 Mayıs 1746]

Karahisar-ı Şarki voyvodası es-seyyid Hüseyin zide mecdihuya ve (boş) ve (boş) kadılarına hüküm ki

Sadr-ı a'zam ve vekil-i mutlak efham-ı malikâne uhdelerinde olan Karahisar-ı Şarki mukata'ası kularınının defterde mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğulları bazı eşkiyanın tecavüz ve te'addileri hasebiyle perakende ve perişan oldukları i'lâm ve inha olunmağla malikâne-i merkûm re'ayası her ne mahalde bulunurlar ise hâlâ oldukları yerlerde müdahaleyle hane-i avarıza kayd olunmayub ve sakin olan on sene üzere Karahisar-ı Şarki voyvodası mûma-ileyhin ma'rifetiyle a'le eyy-i hâl oldukları mahallerden getirülüb kularına ve yurdlarına nakl ve iskân etdirilüb bu babda hilâf-ı kanun bir ferde muhalefet ve müdahale itmegin ve işbu ferman-ı alışan mazmun-u münifi edasına cümleler müzeyyed'ül-ihitimam ve dikkat itmek babında ferman-ı alışanım sadır olmuşdur.

Fi evahir-i R. Sene 1159.

Sahife no: 146

Hüküm no: 622

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-evvel 1159 [13-22 Nisan 1746]

Karahisar-ı Şarki ve (boş) kadılarına ve Karahisar-ı Şarki voyvodasına hüküm ki

Erbab-ı timardan Osman nam sipahi gelüb Karahisar-ı Şarki sancağında ve kazası muzafatından olan nahiyesinde Osmanlu nam karye ve gayriden beş bin beş yüz altmış bir akçe timardan berat-ı şerifimle mevcut olub zikr olunan Osmanlu nam karyenin bin akçe yazu ile malikânesi ovası veled-i Evran beg mülkü olub ve iki bin beş yüz altmış bir akçe yazu ile divanisi bunun timarı mülhakatından olmağla karye-i mezburenin malikânesi mutasarrıfı olmaları malikâne tarafına aid olan mahsule kanaat etmeyüb divanisi tarafına aid olan mahsul ve rüsum dahi hilâf ve defter-i hakani müdahale ve timarı mahsulüne gadr murad eylediklerin bildirüb karye-i mezbur ber muceb-i defter-i hakani malikâne mutasarrıflarıyla kendüye zabt etdirilüb ve vaki' olan mahsulât ve rüsumatından bunun tarafına aid olan mahsulât ve rüsumat ahz ü kabz erdirilüb mülk mutasarrıfları malikâne tarafına aid olan mahsulden ziyade yine tecavüz ve dahl ü taarruz etdirilmeyüb men' ü def' olunmak babında hükm-i hümayunum rica ve defterhane-i amiremde mahfuz Ruznamçe-i hümayun ve defter-i icmal ve mufassala müracaat olundukda Uluhan nahiyesine tabi' yigirmi beş nefer re'aya ve iki zemin ve hâsıl-ı tahtında hinta yekûn ma'a gayr-i ha iki bin beş yüz altmış malikâne bin akçe yazu ile karye-i Osmanlu malikâne mülk-ü ovası veled-i Evran beg ber muceb-i defter-i atik hâlîya mülk-i mevrus-ı yeri ve seyyid Ali ve evlad-ı ovası ber muceb-i defter-i atik hâlîya hass-ı Seyyid Ali mülk-i mevrus-ı yeri el-mezbur(?) ber muceb-i defter-i atik hâlîya mülk-i mevrus-ı Yahya ve Piri Hasan veledanı Mustafa ve Bekir ve Osman veledanı Mehmed an enba-i yeri el-mezbur deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde iki bin beş yüz altmış bir akçe ve bunun yazusu şehri nahiyesine tabi' üç bin akçe yazusu olan Alayundlu nam karye ile birikdirilüb beş bin beş yüz akçe ber icmâl ve tamam merkûm Osman'ın beradı olduğu mestur ve mukayyed bulunmağın defter-i hakani mucebince amel olunmak için yazılmışdır.

Fi evahir-i RA. Sene 1159.

Sahife no: 147

Hüküm no: 623

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1159 [13-21 Mayıs 1746]

Erzûrûm vâlisi vezîre ve Erzûrûm kâdîsına hüküm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Mehmed nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında kazâsı muzâfâtından Dimlü nâhiyesinde karye-i Kinolos ve gayrîden dört bin sekiz yüz akçe tîmâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tîmârının baş kalemi olan karye-i Kinolos ve mezra'a-i Börcikik-i Karaca Beğ deyu defter-i hâkânîde on altı bin akçe yazar mukayyed ve müşterekleriyle mezkûr Mehmed'in kayd ü berâtına dahil olmağla karye-i mezbûrede müştereki olanlar karye ve mezra'aların vâki' olan mahsûlünden ber-mûceb-i defter-i hâkânî berâtları yazûsuna göre hisselerine isâbet ideni almağa kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât hisselerinden ziyâdeye tecâvüz ve bunun berâtı yazûsına göre hissesine düşen mahsûl ve rûsûmu dahi tagallüben ahz ü kabz idüb buna gadr eylediklerin bildirüb karye-i Kinolos ve mezra'a-i Börcikik-i Karaca Beğ el-mezbûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekleriyle kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmundan herkese berâtı yazûsuna göre hissesine isâbet iden kânûn ve defter mûcebince itdirilüb müştereklerini hilâf-ı defter-i hâkânî berâtları yazûsundan ziyâdeye tecâvüz itdirilmeyüb zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda Damlu nâhiyesine tabi on altı bin akçe yazû ile karye-i Kinolos ve mezra'a-i Börcikik-i Karaca Beğ deyu defter-i icmâlde tahrîr ve iki bin iki yüz iki akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu birikdirilüb iki bin üç yüz elli akçe bir icmâl ve tamâmen mezkûr Mehmed kaydında ve karye-i Kinolos ve mezra'a-i Börcikik Karaca Beğ el-mezbûrenin on altı bin akçesi yazû-yı mezkûresinden iki defa ikişer bin beş yüz akçeleri ifrâz ve başka ve başka iki aded icmâl ve bin iki yüz elli akçesi dahi ifrâz ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' Tırasonik nâm karye ve ma'-gayrehu üç bin iki yüz elli akçe ol dahi başka bir icmâl ve iki bin beş yüz akçe yazar icmâl-i evvelin bin iki yüz ve üç bin iki yüz elli akçe yazar icmâl-i saninin dahi bin iki yüz elli akçeleri mezbûr Mehmed'in tîmârı mülhakâtı ve yine icmâl-i evvelin bâkî kalan bin üç yüz akçesi yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' Surbiranı nâm karye ve ma'-gayrehu iki bin beş yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun iki bin akçesi yine mezkûr Ahmed ve beş

yüz akçesi dahi merkûm Süleyman'ın kaydlarında ve karye-i mezbûrenin yazû-yı mezkûresinden iki bin akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehâ iki bin yüz akçe bir icmâl ve beş yüz akçesi dahi ifrâz ve Hürremlû nâhiyesinde Söğütlü nâm karye ve ma'-gayrehâ on üç bin iki yüz akçe ol dahi başka bir icmâl ve iki bin beş yüz akçesi ifrâz icmâl tamâmen karye-i Minabe el-mezbûre ve gayrîden on bir bin beş yüz akçe tîmâra mutasarrıf İsmâ'il'in kaydında ve on üç bin iki yüz on akçe yazar icmâlin altı bin akçesi karye-i Söğütlü ve gayrîden altı bin beş yüz akçe tîmâra mutasarrıf Hasan ve iki bin dokuz yüz doksan dokuz akçesi dahi Karaarz nâhiyesinde Kökli nâm karye ve gayrîden on bir bin dokuz yüz doksan sekiz akçe tîmâra mutasarrıf Mustafa ve bâkîsi müşterekleri kaydlarında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1159.

Sahife no: 147

Hüküm no: 624

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1159 [13-21 Mayıs 1746]

Erzûrûm vâlisine, Pâsîn ve kâdîlarına hüküm ki,

Zü'emâdan İbrâhîm zîde-kadrehu 'arz-ı hal idüb Erzûrûm ve Pâsîn sancaklarında Suv'at ve gayrî nâhiyelerde Karye-i İs kal'ası ve gayrîden elli bin sekiz yüz on dokuz akçe ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olup ze'âmeti mülhakâtından Pâsîn sancağında kazâsı muzâfâtından Kuzay nâhiyesinde Kirdebar nâm karye dokuz bin akçe yazû ile defter-i hâkânîde mukayyed ve müstakilen mûmâ-ileyhin kayd ü berâtına dahil olmağla ber-müceb-i defter-i hâkânî âherin 'alâkası olmayub bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken yine Pâsîn sancağında Köni nâhiyesinde dokuz bin akçe yazar Ködüyos karyesinin mâlikânesi Çevgandâr zâviyesi vakfı ve dîvânîsi tîmâr mülhakâtından olmağla Çevgandâr zâviyesinin zâviyedar vakfının mütevellîsi olan nâm kimesne Köni nâhiyesine tâbi' karye-i Kördüyos el-mezbûreyi dîvânîsine mutasarrıf olan ile zabt ve vâki' olan mahsûlünden mâlikâne tarafına aid olan mahsûlü almağa kanâ'at itmeyüb karye-i Kirdebâr el-mezbûrenin mâlikânesinde 'alâkası olmayub müstakil ze'âmeti mülhakâtından iken mücerred tama'-ı hâmindan nâşî mâlikânesi Çevgandar zâviyesi evkâfındandır deyu hevâsına tâbi' 'avânelerinin i'ânetleriyle hilâf-ı defter-i hâkânî

fuzûlî zabt ve ve mahsûlünü ahz ve ze'âmeti mahsûlüne gadr eyledüğün bildirüb Kuzay nâhiyesine tâbi' karye-i Kirdebâr el-mezbûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî müstakilen ze'âmeti tarafından zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmatı tamâmen kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb zâviyedar-ı mezkûru mâlikânesi Çevgandar zâviyesi vakfıdır deyu bir vechle dahl ü ta'arruz ve müdâhale itdirilmeyüb müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Kuzay nâhiyesine tâbi' yığirmi beş nefer re'ayâ ve hâsılı tahtında ispençe ve hinta ve şa'îr yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin akçe yazar karye-i Kirdebar defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde dört bin beş yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu beş bin dokuz yüz doksan dokuz bir icmâl ve dört bin beş yüz akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu beş bin beş yüz akçe ol-dahi bir icmâl ve icmâl-i mezbûrlar ze'âmetine mahlûl gedik ilhâk idinceye değın hidemâtda mevcûd olunmaları deyu zarar gelmemek üzere kaydına meşrûha olmağla mûmâ-ileyh İbrâhîm zîde-kadrehunun kaydında olub ve Köni nâhiyesine tâbi' sekiz nefer re'ayâ ve dört zemîn ve hâsılı divânî resm-i dona ve hinta ve şa'îr yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin ve mâlikâne üç bin akçe yazar karye-i Kördüyos mâlikâne-i vakf-ı zâviye-i Çevgandar dîvânî tîmârı deyu defter-i hâkânîde mestûr oldığı üzere ol-dahi defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî Kuzay nâhiyesinde olub dokuz akçe yazûsu olan Kirdebâr nâm karye mûmâ-ileyh za'îm İbrâhîm zîde-kadrehu tarafından zabt olunub ve Köni nâhiyesinde olub dokuz bin akçe tîmârı ve üç bin akçe mâlikânesi olan Kördiyus karyesinin dahi mâlikânesi zâviye-i Çevgandar vakfı tarafından zabt olunub birbirlerinde 'alâkaları olmamak iktizâ eyledüğün bi'l-fi'l defter emîni olan Mehmed Sa'îd dâme-mecduhu 'arz itmeğın mûmâ-ileyhin 'arzı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1159.

Sahife no: 148

Hüküm no: 625

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1159 [13-21 Mayıs 1746]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân kâdîsına hüküm ki,

Erzincân kazâsı sâkinlerinden Manok ve karındaşı Serkis nâm zimmîler gelüb bunlar bundan âkdem diyar-ı âhere gider olduklarında kasaba-i mezbûre toprağında vâki' mutasarrıf oldukları ma'lûmetü'l-hudûd tarla ve mülk bağçelerin yine kasaba-i mezbûrden nâm zimmîlere görüb gözetmek üzere emâneten sipariş itmeleriyle anlar dahi emânete taraflarından zabt ve yerleri her sene zirâ'at ve öşr ü resmin sahib-i arza eda ve bunların her üç senede bir sıhhati haberleri ve mektûbları gelüb behasbe'ş-şer' ve'l-kânûn bir vechle dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken yine kasaba-i mezbûre sâkinlerinden sahib-i arz Karagöz nâm sipâhî mütegalibeden olmağla bin yüz elli senesinde zikr olunan tarla ve mülk bağçelerin hilâf-ı şer' ve kânûn fuzûlî zabt ve hâsıl olan mahsûlün ahz ve derûnunda magrûs ma'lûme'l-hudûd mülk mîve eşcarların dahi tagallüben zimmetlerinden kat' ve istihlâk idüb küllî gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan müte'addid fetvâ-yı şerîfe virüldüğün ve taraflarından Erzincânlı Hacı Ahmed oğlu Alemdâr Abdurrahman nâm kimesneyi vekîl eylediklerin bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince şer'le görilüb hilâf-ı şer' ve kânûn fuzûlî ahz ü zabt eylediği sâlifü'z-zikr tarla ve mülk bağçelerin ve mahsûlünü tagallüben kat' ve istihlâk eylediği mülk mîve eşcarlarının tamâmen kıymetleri vekîlleri mezbûre alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer' ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1159.

Sahife no: 148

Hüküm no: 626

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1159 [22-31 Mayıs 1746]

Karahisâr-1 Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-1 Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki,

(Boş) Nâm kimesne gelüb bunun karındaşı Yusuf nâm kimesne kendü halinde olub kimesneye vaz' ü hareketi yoğiken Karahisâr-1 Şarkî kazâsı muzâfâtından Gözned nâhiyesine tâbi' Avratlı nâm karye âhâlisinden ma'lûme'l-esâmî nâm kimesneler nâm kimesne ile muharebe ve karındaşı mezbûru bin yüz elli senesinde âlet-i câriha ile fevt ve bilâ-izn-i şer'î keşf ü defn idüb gadr itmeleriyle bu dahi karındaşı mezbûrun deynini mezbûrlardan taleb eyledikde hilâf-1 şer'-i şerîf ta'allül üzere oldukların ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mûcebince şer'le görilüb alıvırilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 148

Hüküm no: 627

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1159 [22-31 Mayıs 1746]

Karahisâr-1 Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-1 Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki,

Seyyid İbrâhîm zîde-şerefuhu gelüb tîmâr karyelerinden Karahisâr-1 Şarkî kazâsı muzâfâtından Göznir nâhiyesine tâbi' İmanlu ve Küliçeli nâm karyeler topraklarında zirâ'atiyle hâsıl eylediği terekese örşin karyeteyn-i mezbûreteynde olan anbara nakl itmeğe razı iken sipâhîleri olanlar kanâ'at itmeyüb hilâf-1 kânûn âheri bazara getürtmek teklîfi ile ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 148

Hüküm no: 628

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1159 [22-31 Mayıs 1746]

Gümüşhâne kâdısına ve emînine hüküm ki,

Hâlâ sadr-ı azam hazîne kâtibi olan Mehmed zîde-kadrehunun berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mülhakâtından kazâ-i mezbûr muzâfâtından Maçoka nâhiyesine tâbi' Hamisi nâm karye âhâlîsi südde-i sa'âdetime 'arz-ı hal idüb bunların karyeleri toprağında vâki' her sene zamanında koyun ve sâ'ir davârlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifâ' idgeldikleri tapulu ve temessüklü yaylaklarına âherden bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken civarında vâki' Zavra nâm karye âhâlîleri fuzûlî müdâhale itmeleriyle bundan âkdem mürafaa-i şer' olduklarında yaylak-ı mezbûrde karye-i mezkûre âhâlîlerinin 'alâkaları olmayub iddiaları lagz-ı mahz olduğu şer'ân sâbit ve bunlara hüküm ve kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husumet birle hüccet-i şer'îye virilüb ve bu makule bir def'a şer'le görülüb kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husumet birle kibel-i şer'den hüccet-i şer'îye virilen da'vânın tekrar istimâ'ı memnû' iken karye-i mezbûre âhâlîsi memnû' ve mündefi' olmayub yine mugâyir-i hüccet-i şer'îye müdâhale ve mu'ârazadan hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb yedlerine olan hüccet-i şer'îye ve fetvâ-yı şerîfe mücebberince 'amel olunub mezbûrların zâhir olan müdâhale ve mu'ârazaları men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için emr-i şerîf sâdir olmuşdur.

Fî evâil-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 148

Hüküm no: 629

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1159 [22-31 Mayıs 1746]

Erzûrûm vâlisi vezîre, Tortûm ve kâdîlarına hüküm ki,

Zü'emâdan İbrâhîm zîde-kadrehu gelüb Erzûrûm ve Pâsîn ve Tortûm sancaklarında Sav'at ve gayrî nâhiyelerde İs Kal'ası nâm karye ve gayrîden elli bin sekiz yüz on dokuz akçe ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub Tortûm sancağında ve Tortûm kazâsı muzâfâtından Kayacık nâhiyesine tâbi' on bin akçe

yazar Milo nâm karye Bozundı ‘an-havâs müstakilen mûmâ-ileyhin kayd ü berâtına dahil olmağla karye-i Milo el-mezbûreyi ber-mûceb-i defter-i hâkânî müstakilen mûmâ-ileyhin ze’âmeti subaşısı zabt ve toprağında zirâ’at ve hirasat idenlerin zirâ’atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden ve karye-i mezbûre toprağında tasarruflarında bağları olanların hâsıl olan ormanlarından ve müstakil mîve ve sâ’iresi satılır bağçe ve bostanları olanların dahi bey’ ve intifâ’ olunan mîve ve sebzelerinden kânûn ve defter mûcebince müteveccih olan öşrlerin taleb ve almak murad eyledikte karye-i mezbûrede gerek zirâ’at idenler ve gerek bağ ü bağçe ve bostan âshâbı bizler öşr virmeyüb ancak senede bir mikdâr akçe maktû’ virmek üzere kavlı ü ta’ahhüd itmişdik. Hâlâ virmeyüb kavlı olunduğı üzere maktû’ viririz deyu hilâf-ı kânûn ta’allül ve muhâlefet ve ze’âmeti mahsûlüne gadr olunduğın ve bu bâbda da’vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb tamâmen ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe kânûn ve defter mûcebince öşrleri alıvirilüb maktû’ virmek üzere kavlı itmişdik. Öşr virmeyüb maktû’ viririz deyu fetvâ-yı şerîfeye ve kânûna mugâyir ta’allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i ‘âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuna mürâca’at olundukda Tortüm Sancağı’nda Kayacık nâhiyesine tâbi’ on bin akçe yazar karye-i Milo Bozundı ‘an-havâs deyu mûmâ-ileyhin kaydı dahilinde olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 148

Hüküm no: 630

Tarihi: [1-10] Cemaziye’l-Evvel 1159 [22-31 Mayıs 1746]

Erzûrûm vâlisî vezîr İbrâhîm Paşa’ya hüküm ki,

Erzûrûm kal’asının hâlâ dizdârı Mehmed zîde-hıfzehunun fi’l-asl dizdârlık umurını rû’yet ve idâreye iktidarı nümayan iken nefsi-i Erzûrûm eyaletinde vâki’ yedi aded menâzilin dahi rû’yet ve idâresi uhdesinde olmağla İrân seferlerinin temâdisi ve ulakların kesret üzere murur ü ‘ubûrları ve ol-havalinin ihtilali takribiyle hem dizdârlık hizmetini ve hem menâzil umurını kemâ-hüve-hakkiha idâreye ‘adem-i kudret ve liyakatin sen ki, vezîr-i müşarün-ileyhsin, ‘arz ve dizdâr-ı mûmâ-ileyh Mehmed zîde-hıfzehu İrân seferinin imtidadından berü hem dizdâr ve hem cümlelerin

marifeti ile menzil umurları hizmetlerine istihdâm oluna gelüb hizmet-i vâfresi sebkât ve vücûh ile şâyeste-i merhamet olduğundan gayrî mukaddema hâlâ sadr-ı azam ilamıyla dizdârlık-ı mezbûr mûmâ-ileyhe tevcih olunalıdan berü mûmâ-ileyhin hizmetinde istikameti ve ‘adem-i hiyâneti meşhûd olmağla min-ba’d nâ-marzâ hareketi zuhûr itmemek üzere taksiratı avfve mazhar-ı ‘inâyet ve re’fet olunmak recâsına bi’l-fi’l dergah-ı muallam yeniçerileri ağası olan İbrâhîm Ağa dâme-‘uluvvuhu ilam itmeğın ilamı mûcebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 149

Hüküm no: 631

Tarihi: [1-10] Cemaziye’l-Evvel 1159 [22-31 Mayıs 1746]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzincân kâdîsına hüküm ki,

Medîne-i Erzincân sâkinlerinden müderris-i kirâmdan Seyyid Mustafa zîde-ilmehu gelüb medîne-i mezbûrede vâki’ müteveffa Defterdar Mehmed Efendi evkâfının evlâdiyyet ve meşrutiyet üzere mütevellîyesi validesi Hafize nâm hatun müteveffîye olub ve bu dahi evlâd-ı vâkıfdan olmağla nevbet-i tasarruf mûmâ-ileyhe intikal itmekle tevliyet-i mezkûr şart-ı vâkıf üzere bin yüz elli dokuz senesi Muharremü’l-Haram’ında mezkûre Hafize’nin mahlûlünden mûmâ-ileyhe tevcih ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub ol-dahi bir vechle müdâhale îcâb itmez iken bundan âkdem nice müddet tevliyet-i mezkûru zabt ider idi. Biz dahi zabt ideriz deyu ayan ve mütegalibeye istinâden mûmâ-ileyhin mutasarrıf oldığı tevliyet-i merkûm bî-vech ve bilâ-berât ve bilâ-sened ve bî-vech-i şer’î fuzûlî müdâhale ve zabtına muhâlefet ve ziyâde gadr ve ta’addî eylediğın bildirüb yedinde olan berâtı mûcebince ‘amel olunub mezbûrları bî-vech ve bilâ-berât ve bilâ-sened ve bî-vech-i şer’î mûmâ-ileyhin tevliyeti umurına müdâhale itdirmeyüb ol-vechle zâhir olan müdâhale ve ta’addîleri men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri [ecilden] mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 149

Hüküm no: 632

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [1-10 Haziran 1746]

Erzûrûm mollâsına hüküm ki,

Erzûrûm sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne gelüb medîne-i Erzûrûm kazâsına tâbi' Muhanda nâm karye sâkinlerinden âshâb-ı hayrâtdan bunun mevlası Ebubekr Ağa dimekle ma'rûf kimesne binâ eylediği bir kıta bukâra medîne-i mezbûrede vâki' mutasarrıf olduğu iki kinik mülk dükkânını hal-i hayâtında tescîl-i şer'î ve teslîm-i ile'l-mütevellî birle vakf tevliyet ve tasarrufun evlâd-ı evlâdına ba'd-ı vefâte 'itkâsına şart ve tayin eylediği vakfiye-i ma'mûlün-bihâsına mukayyed ve bu vâkıfın 'utekâsından olub ber-mûceb-i şart-ı vâkıf ve bâ-hüccet-i şer'îye mutasarrıf olub âherden bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken ecanibden ba'zıları bî-vech ve bilâ-berât ve bilâ-sened bunun tevliyeti umuruna müdâhale ve ta'addî eylediklerin bildirüb men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görüle deyu yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1159.

Sahife no: 149

Hüküm no: 633

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [1-10 Haziran 1746]

Kemah kâdîsına ve Kemah voyvodasına hüküm ki,

Kemah kal'ası müstahfizlarından Ebubekr gelüb Erzûrûm Sancağı'nda Ortaîl nâhiyesinde Tekrim-i Büzürg nâm karye ve gayrîden bin sekiz yüz akçe gedik tîmâr ile kala-i mezbûre müstahfizlığı berât-ı şerîfimle bunun üzerinde ve eda-yı hizmet idüb bir vechle kusurı yoğiken âherden İsmâ'il şirrete süluk ve bunun için terk-i hidmetdir deyu elli altı senesi Cemaziye'l-Evveli'nin yigirmi sekizinci gününden üzerinden alub gadr itmekle gedik tîmâr-ı mezbûr merkûm İsmâ'il'in refinden kala-i mezbûre dizdârı Ali 'arziyla elli yedi senesi Muharrem'inin yigirmi dokuzuncu gününde sahib-i evvel mezkûr Ebubekr'e ibka ve mukayyed ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve eda-yı hizmet idüb mahsûlat ve rûsûmatına âherden bir vechle dahl îcâb itmez iken yine kala-i mezbûre sâkinlerinden Dişlak Osmân dimekle ma'rûf kimesne

şirrete süluk ve birkaç seneden berü bunun berâtı mücebince hidmeti mukabelesinde müstehak olduğu mahsûl ve rüsûmu fuzûlî ve tagallüben ahz ü kabz idüb gadr-i külli eyledüğün ve tarafından babası nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb gedik tîmâr-ı mezbûr ber-müceb-i defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince kendüye zabt ve berâtı mücebince hidmeti mukabelesinde müstehak olduğu mahsûl ve rüsûmu her kimden teveccüh ider ise bî-kusur vekîl-i merkûma alıvirilmek [bâbında] emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i ‘âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca’at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşruh üzere hâlâ berât-ı şerîfimle merkûm Ebubekr üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1159.

Sahife no: 149-150

Hüküm no: 634

Tarihi: [11-20] Cemaziye’l-evvel 1159 [1-10 Haziran 1746]

Erzûrûm vâlisine Tekman kâdîsına hüküm ki,

Erbâb-ı tîmârdan Osmân nâm sipâhî gelüb Tekman sancağında ve nâhiyesinde Eğri Çayır nâm-ı diğer Oba Vîrân nâm karye ve gayrîden altı bin altı yüz akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tîmârının baş kalemi olub müşterekiyle kayd ü berâtına dâhil sekiz bin yedi yüz akçe yazûsu olan salifü’z-[zîkr] Eğri Çayır nâm-ı diğer Oba Vîrân nâm karyeye ol-diyarda elsine-i nasda Talus ismiyle müsemma ve karye-i mezbûrede âherin bir vechle ‘alâkası olmayub dahl olunmak îcâb itmey iken yine nâhiye-i mezbûrede Eğrice Çayır nâm karye ve gayrîden dört bin dört yüz akçe tîmâra mutasarrıf Ca’fer nâm sipâhînin selefi Hasan nâm kimesne bundan âkdem zîkr olunan Eğrice Çayır karyesini zabta kanâ’at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî bunun tîmârının baş kalemi olan müşterekiyle kayd ü berâtına dâhil marü’z-zîkr Eğri Çayır nâm-ı diğer Oba Vîrân nâm karye için tîmârım mülhakâtından olan Eğrice Çayır karyesidir deyu fuzûlî müdâhale ve Erzûrûm sâkinlerinden mütegalibeden nâm kimesneye istinâden bin yüz elli senesinde fuzûlî zabt ve bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmu tagallüben ahz ü kabz ve gadr ve ta’addî ve Erzûrûm kâdîsı huzurunda mezkûr mürâfaa-i şer olunduklarında mezbûrun iddiası mugâyir-i defter-i hâkânî olub ve mesbûkü’z-zîkr [Eğri] Çayır nâm-ı diğer Oba Vîrân

karyesi müşterekiyle merkûm Osmân'ın tîmârı mülhakâtından olduğu lede'ş-şer' sâbit ve zâhir ve hilâf-ı defter-i hâkânî ol-vechle olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' ve fuzûlî ve tagallüben ahz ü kabz eylediği mahsûlat ve rûsûmatın girüye reddiçün taraf-ı şer'den hüccet-i şer'îye dahi virilmişiken edada ta'allül ve muhâlefet eylediğünden ma'âdâ halefi mezkûr Ca'fer dahi yine karye-i mezbûrenin mahsûl ve rûsûmunun ahz ü kabzına muhâlefet ve ol-vechle tîmârı mahsûlünün kesr ü noksan tertîbine bâ'is ü bâdî olduğun bildirüb sâlifü'z-zikr Eğri Çayır nâm-ı diğer Obavîrân karyesi ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekiyle kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî mezkûr Ca'fer'in ol-vechle zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' ve selefi mezkûr Hasan'ın dahi bî-gayr-i hak ahz ü kabz eylediği kendüye alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-i hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda Tekman nâhiyesinde sekiz bin yedi yüz akçe yazûsu olan Eğri Çayır nâm-ı diğer Oba Vîrân nâm karyenin üç def'a ikişer bin ikişer yüz akçeleri ifrâz ve üç aded başka başka icmâller olub ve icmâl-i mezbûrlar tamâmen merkûm Osmân'ın tîmârı bâkîsi müştereki kaydında ve yine nâhiye-i mezbûrde beş bin yedi yüz akçe yazûsu olan Eğrice Çayır nâm karye dahi defter-i icmâlde ma'-gayrehâ birikdirilüb altı bin yedi yüz akçe yekûnundan iki bin iki yüz akçesi ifrâz ve bir icmâl ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' beş bin yedi yüz akçe yazûsu olan Eğrice Çayır nâm karye dahi defter-i icmâlde ma'-gayrehâ birikdirilüb altı bin yedi yüz akçe yekûnundan iki bin iki yüz akçesi ifrâz ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûrlar dahi merkûm Ca'fer'in tîmârı bâkîsi müştereki kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1159.

Sahife no: 150

Hüküm no: 635

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1159 [22-31 Mayıs 1746]

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına, Karahisâr-ı Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Tamzara nâm karye sâkinlerinden Hubyar oğlu Ohân ve Tellî Kazâz ve Telli 'Anderyâs ve Telli Agyâ ve Telli Torsoz ve Telli Simavon ve Ağzı Kara Nazar ve Fazik Sinan ve Kapudan Arotîn ve Çoban Kirkor ve İnce Kara Manok nâm zimmîler gelüb bunlar kendü hallerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz ü ta'addîleri olmayub ve üzerlerine dahi şühûd-ı 'udûl ile şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Timürciler nâm karye sâkinlerinden Çakır oğlu Kirkor ve Manik oğlu Todor ve Masik ve Garalîk ve ve nâm zimmîler kendü hallerinde olmayub bin yüz elli senesinde hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı şer' ve bî-gayr-i hak bunların on kîse akçelerin tagallüben gasb idüb ziyâde gadr eyledüğün ve bu bâbda şeyhü'l-islamdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb icrâ-yı şer' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 150

Hüküm no: 636

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [1-10 Haziran 1746]

Erzûrûm canibi ser-'askerine ve kâdîsına hüküm ki

Sarrâf taifesinden Miyas ve Mıkırdıç nâm zimmîler ile Sekrim nâm nasraniye sütte-i sa'âdetime gelüb yine sarraf taifesinden olub mesfûr Manas'ın karındaşı ve şeriki Kazâr ile mal-ı şirketden bâ-temessük yine sarraf taifesinden Kogâs nâm zimmî zimmetinde bin yüz elli senesinden sekiz bin altı yüz ve temessükden haric yine sene-i mezbûreden bin sekiz yüz kırk üç gurûş on akçe cem'ân on bin dört yüz kırk üç gurûş on akçe alacak hakları var iken almadın bunun karındaşı ve şeriki mesfûr Kazâr mürd olmağla mesfûr Kogâs zimmetinde olan hakkı irsü's-şer'î oğlu mesfûr Mıgırdıç ile zevcesi mesfûre Sekrime'ye intikal itmiş iken yine almadın mesfûr Kogâs dahi mürd olub emvâl ü eşyâsını oğlu Tatos ile Ogas ve dayıları

Aktitos nâm zimmîler ahz ü kabz itmeleriyle bundan âkdem dava ve taleb için bâ-hüccet-i şer'îye taraflarından vekîlleri Hasan nâm kimesne vardukda bî-vech-i şer'î edada ta'allül ve muhâlefet ile ibtâl-i hak ve külli gadr sevdâsında oldukların ve mesfûrlar hâlâ ordu'yu hümâyûnumda oldukların bildirüb âher husûs için ol cânibe emr-i şerîfîm ile mübaşir tayin olunan kıdvetü'l-emâsil-i ve'l-âkrân zîde-kadrehu marifetiyle şer'le sâbit olan hakları alıvırilüb icrâ-yı hak ve bir vechle ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledikleri ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1159.

Sahife no: 150

Hüküm no: 637

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [1-10 Haziran 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdîsına hüküm ki

El-Hâc Süleyman zîde-kadrehu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hal idüb bunun Erzûrûm sâkinlerinden sâz katibi olan Monlâ Mustafa dimekle ma'rûf [kimesne] zimmetinde bin yüz elli senesinde değirman bahasından doksan ve ber-mûceb-i defter iki yüz cem'ân iki yüz doksan gurûş alacak hakkı olmağla defa'âtile taleb eyledikde bî-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer'le görilüb mezbûrun zimmetinde müteveccih olan ol-mikdâr gurûş hakkı tahsîl ve alıvırilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek emrim olmuşdur.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1159.

Sahife no: 150

Hüküm no: 638

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [1-10 Haziran 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden İbrâl nâm kimesne gelüb yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden bunun dayısı nâm kimesne hal-i hayâtında kazâ-i mezbûrde vâki' mutasarrıf olduğu mülk bağçesinin mahsûlünü buna ibâha ve ihlâl idüb bu dahi bir müddet ol bağçenin mahsûlünü ahz ve ekl eyledikten sonra dayısı mezbûr fevt olmağla yine kazâ-i mezbûr sükkânından varis-i âherleri zuhûr ve şirrete sülûk ve mevrûsûmuz mezbûrun sana ihlâlini tutmazız. Bu mahsûlü senden aluruz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve akçe talebiyle rencîdeden hâlî olmadukların ve bu bâbda şeyhül-islâm dan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince 'amel olunub mezbûrların zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1159.

Sahife no: 151

Hüküm no: 639

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [1-10 Haziran 1746]

Erzûrûm vâlisine Erzincân ve kâdîlarına hüküm ki

İsmihan nâm hâtûn gelüb Erzincân kazâsına tâbi' Haçın nâm karye sâkinlerinden Muhib oğlu Ahmed ve oğlu Ali dimekle ma'rûf kimesnenin bunun kızı Saliha nâm hâtûn taht-ı nikâhında iken mezbûr karındaşı Veli ve vâlidesi nâm hâtûn ile yek-dil ve bin yüz elli senesinde hânesinde kızı mezbûreyi bî-gayr-i hak katl ve cenazesin ihtifâ itmekle da'vet-i şer' olundukda ita'ât-ı şer'-i şerîf itmeyüb taht-ı kazânızda firâr üzere olduğun bildirüb bulunduğu mahalde şer'le görilüb icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın bulunduğu mahalde görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1159.

Sahife no: 151

Hüküm no: 640

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [1-10 Haziran 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Erzincân kâdîlarına hüküm ki

Ercincan kazâsına tâbi' Haçin nâm karye sâkinlerinden İsmihan nâm hâtûn südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunun kızı Saliha nâm hâtûnun zevci olub yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed-zâde birâder-i Ahmed Ali dimekle ma'rûf Ali nâm kimesne kendü halinde olmamağla bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf bî-gayr-i hak kızı mezbûreyi bıçak ile darb ü katl itmekle bundan âkdem ahz ü habs olundukda Sultanoğulları dimekle ma'rûf kimesneler mezbûreden ahz-ı rüşvet itmeleriyle firâr ve ihtifa ittirmeleriyle ol-bâbda henüz icrâ-yı hak olunmaduğın bildirüb şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1159.

Sahife no: 151

Hüküm no: 641

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [1-10 Haziran 1746]

Erzûrûm vâlisine, Erzûrûm mollâsına ve Kelkit kâdisına hüküm ki

Kelkit kazâsı sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Şeyh Seyyid Kasım zîde-şerefuhu gelüb mûmâ-ileyh yine Kelkit kazâsına tâbi' Şürut nâm karyede vâki' âshâb-ı hayrâtdan Çağırğan Baba Zâviyesi'nin evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere zâviye-dar olub uhdesine lâzım gelen hizmeti eda idüb âherden dahl îcâb itmez iken 'ammi-zâdesi Seyyid Mustafâ ve kâh tarafında diğeri Seyyid Mustafâ zuhûr mücerred celb-i mâl için bî-vech ve bilâ-sened ve bilâ-berât zâviye-darlığı umûrına müdâhale itmeleriyle bundan âkdem Rumili kâdi-'askeri şer'iatcısı huzûrunda mürâfa'a olduklarında mezbûrlar mu'ârazadan men birle cânib-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'iyeye virilmiş iken memnû' ve mündefî' olmayub tekrâr nizâ' ve ta'addîden hâlî olmadukları men' ü def' olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1159.

Sahife no: 151-152

Hüküm no: 642

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [1-10 Haziran 1746]

Erzûrûm vâlisine, Pasîn ve kâdîlarına hüküm ki

Ulemadan Şeyh İbrâhîm Halife gelüb Pasîn Sancağı'nda Pasîn kazası muzâfâtından Köni nâhiyesinde Kördiyos nâm karyenin defter-i hâkânîde mâlikânesi vaskf-ı zâviye-i Çevgandar dîvânîsi tîmâr ve birkaç nefer erbâb-ı tîmârın kayd ü berâtlarına dâhil deyu hâlâ zâviye-i mezbûrenin berât-ı şerîfimle zâviye-dârı olub âherin 'alâkası olmayub bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken Erzûrûm ve Torham ve Pâsîn sancaklarında Şogin ve gayrî nâhiyelerde Res kal'ası nâm karye ve gayrîden kırk bin sekiz yüz on dokuz akçe ze'âmete mutasarrıf İbrâhîm ze'âmeti mülhakâtından Pâsîn Sancağı'nda Kobrati nâhiyesinde Kirvemar nâm karyesin müşterekiyle zabta kanâ'at itmeyüb za'îm-imerkûm İbrâhîm'in mâlikânesi Çevgandar Vakfı ve dîvânîsi tîmâr olan sâlifü'z-zikr Kördiyos karyesinde bir dürlü 'alâkası yoğiken karye-i mezbûre dahi benim ze'âmetim âklâmındandır deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir fuzûlî müdâhale ve karye-i mezbûre âhâlîsi üzerlerine musallat ve enva-ı cevri ü tahvik ile vâki' olan mahsûl ve rûsûmun ze'âmeti mülhakâtından olmak üzere tagallüben ahz ü kabz ve karye-i mezbûr âhâlîsinin perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is ü bâdî olduğun bildirüb sâlifü'z-zikr Kördiyos karyesinin ber-mûceb-i defter-i hâkânî mâlikânesi zâviye-i mezbûre vakfî tarafından ve dîvânîsi dahi dîvânî mutasarrıflarına zabt ve vâki' olan mahsûl ü rûsûmu kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve berâtlarına mugâyir âherden olan mezkûr İbrâhîm'i bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Köni nâhiyesine tâbi' dokuz nefer re'âyâ ve dört zemîn ile karye-i Kördiyos mâlikâne-i vakf-ı zâviye-i Çevgandar 'an-kıbel-i Hudavedigar ve dîvânî tîmâr hâsılı-ı resm-i dövinçe ve ispençe ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin ve mâlikâne-i karye-i mezbûre üç bin akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde dokuz bin akçe dîvânî yazûsundan bin beş yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin akçe bir icmâl ve bin akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin üç yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve iki bin beş yüz akçesi dahi

ifrâz ol-dahi başka bir icmâl ve bin akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin beş yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve bin beş yüz akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin akçe ol-dahi başka bir icmâl ve altı yüz akçesi dahi ifrâz ve İnîk nâhiyesine tâbi' Kırmirik nâm karye ve gayrehu ile birikdirilüb ikişer bin ikişer yüz akçe anlar dahi başka başka iki 'aded icmâl ve icmâl evvel ve sani ve salis tamâmen Ahmed kaydında ve icmâl-i rabi ve hamis hâlâ der-dest-i ahîfi ve icmâl-i sadis ve sabi'in ikişer bin akçeleri Mustafâ ve ve Ahmed ve ikişer yüz akçeleri dahi İsmâ'il kaydlarında ve Kozay nâhiyesine tâbi' yigirmi beş nefer re'âyâ ve hâsılı tahtında ispençe ve hınta yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin akçe yazar karye-i Kürdbar defter-i mufassalda muharrer kalemiyle ol-dahi tahrîr ve defter-i icmâlde dört bin beş yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu beş bin dokuz yüz doksan dokzu akçe bir icmâl ve dört bin beş yüz akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu beş bin beş yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve tamâmen icmâl-i mezbûr defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere İbrâhîm kaydında olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî tarafeynin icmâl ve mufassalları başka başka olub zikr olundığı üzere Köni nâhiyesinde olan Kördiyos nâm karyenin dokuz bin akçe dîvânîsi erbâb-ı tîmâr ve üç bin akçe mâlikânesi Çevgendar Zâviyesi vakfi tarafından ve Forlari nâhiyesinde dokuz bin akçe yazûsu olan Kirdebar nâm karye dahi mûmâ-ileyh za'îm İbrâhîm tarafından zabt olunub bir dürlü 'alâkaları olmamak iktizâ eyledüğün iftiharü'l-emâcid-i ve'l-ekârım bil-fi'l defter emîni olan Mehmed Sa'îd dâme-mecduhu 'arz itmeğın mûmâ-ileyhin 'arzı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1159.

Sahife no: 152

Hüküm no: 643

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [11-20 Haziran 1746]

Erzûrûm vâlisine, İspir ve kâdîlarına hüküm ki

İspir kazâsına tâbi' nâm karye sâkinlerinden Ahoren nâm zimmî südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb kırk sene mukaddem Nevruz oğlu Mustafâ Beğ dimekle ma'rûf kimesne bunun ra'y için altmış dört koyun virüb ve koyunlarının kuzu ve (...) olundukda helâk olmuş iken mezkûr şirrete sülûk bu benim sana virdiğim koyunlarımın mahsûlidir deyu bin yüz elli senesinden berü hilâf-ı şer' ve bî-gayr-i hak senede on iki batman yağ ve üç batman peynir ve beş batman kurutma deyu ma'lûmel-mikdâr hakkını ahz ve dahi girü almak üzere iken fevt olmağla İspir kazâsında sâkin terekesin ahz iden oğlu nâm ile kızlarından mal-ı müteveffâdan ol-mikdâr hakkını girü taleb ve almak istedikde mezbûrlar şirrete sülûk ve babamızın sana ra'y için virdiği zikr olunan hayvânları senden aluruz deyu üzerine bir nesne sâbit olmadın hilâf-ı şer' ta'allül ve rencîde eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb mücebince şer'le görilüb mezkûr Mustafâ'nın aldığı ol-mikdâr hakkı girü bana oğlu ve kızları mezbûrlardan mal-ı müteveffâdan alıvirilüb ihkâk-ı hak ve hilâf-ı şer' ta'addî itdirilmemek bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 152

Hüküm no:644

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [11-20 Haziran 1746]

Milâs ve kâdîlarına Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına ki

Milâs kazâsına tâbi' Yavşan nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Süleymân ve Seyyid Mustafâ nâm karındaşlar gelüb babaları Serbeğ nâm kimesne fevt oldıkda karye-i merkûmede malik olduğu emlâk ve emvâl ü eşyâsı bunlara ve karındaşları Seyyid İbrâhîm nâm kimesneye intikâl idüb hisselerine dahl olunmak îcâb itmez iken karındaşları mütegalibeden olmağla cümlesin fuzûlî ve tagallüben ahz ü zabt idüb bunlara bir nesne virmeyüb gadr itmekle bunlar dahi babalarından

müntakil zikr olunan emvâl ü eşyâdan hisselerin talep ve almak üzere iken karındaşları mezbûr İbrâhîm fevt ve tagallübü zâ'il olmağla muhallefatin kabz iden karye-i mezbûreden oğulları ve ve nâm kimesnelerin yedlerine düşmekle hisselerin talep eylediklerinde mezbûrlar kâh zamân mürûr eyledi ve kâh babamız yedinde bulduk deyu bî-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve gadr murâd eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfelerin olduğun bildirüb mücebince şer'le görilüb vech-i meşrûh üzere babalarından müntakil hisse-i şayiaları vazü'l-yed olan mezbûrlardan alıvirilüb bermüceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 152

Hüküm no: 645

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [11-20 Haziran 1746]

Sîsorta ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Sis Orta kazâsına tâbi' Yılanilçe nâm karye âhâlîsi gelüb bunların karyeleri toprağında resmi defterde sâhib-i ârza hâsıl kayd olunmuş tapulı ve temessüklü ma'lûmetü'l-hudûd mer'â yaylaklarına âherden dahl olunmak icâb itmez iken civârında vâki' Çandır nâm karye âhâlîsinden Süleymân ve Bodur Hasan ve ba'zıları hilâf-ı kânûn davârlarıyla getürüb ra'y ve bunlar küllî müzâyaka virüb ta'addî eylediklerin ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince 'amel olunub men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 152

Hüküm no: 646

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [11-20 Haziran 1746]

Kemâh kâdîsına hüküm ki

Kemâh kazâsına tâbi' nâm karyeden nâm kimesne gelüb bunun babası nâm kimesne fevt oldıkda karye-i mezbûre toprağında mutasarrıf olduğı nâm tarlası be-

hasbe'l-kânûn meccânen buna ve içinde olan işleme ve terbiyesiyle neşv-i nemâ bulmuş mülk meyve eşcârları dahi irs-i şer'le yine bunun ile kazâ-i mezbûr sâkinlerinden kız karındaşı nâm hâtûna intikâl itmiş iken kız karındaşı mezbûre hissesine kanâ'at itmeyüb eşcâr-ı mezbûreden bunun hissesin zabt iderim deyu fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hâlî olmaduğun ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesin olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince mezbûrenin müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 153

Hüküm no: 647

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-evvel 1159 [11-20 Haziran 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Koyul-hisâr ve kâdîlarına ki

Koyulhisâr kazâsı sâkinlerinden Ebûbekr bin Ramazan nâm kimesne gelüb Koyulhisâr kazâsında vâki' Boyacılık nâm mevkide Köprü Başı dimekle ma'rûf mutasarrıf olduğu bir kıta mülk bağında âherin bir dürlü 'alâkası ve medhali olmayub bir vechle dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken âherden yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Mustafâ bin Ali nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve ol bağı ben Ömer nâm kimesneden satun almışdım deyu fuzûlî müdâhale ve bin yüz elli senesinde tagallüben zabt idüb gadr-i küllî itmekle bundan âkdem mezbûr ile mahallinde mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında mezbûrun bir dürlü 'alâka ve medhali olmaduğu şer'ân sâbit ve zâhir ve buna hükm ve zabtı için cânib-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'îye ve mürasele virilmiş iken yine kendü halinde durmayub ol hüccet-i şer'îyeye mugâyir yine ol-vechle müdâhale ve tekrâr mürâfa'a-i şer' olduklarında mezbûrun bir dürlü 'alâkası olmaduğunu müşar ol hüccet-i şer'îye üzerine mürâfa'adan tekrar imtina ve mukaddemâ Erzûrûm vâlisi tarafından yedine buyurıldı virilmiş iken mezkûr Mustafâ kâni' ve mündefi' olmayub her bâr bunu taciz ü tekdirden hali olmayub mezbûrun elinden aciz kalub âhvâli gayet diğergun olduğun bildirüb yedinde olan hüccet-i şer'îye mücebince bağ-ı mezbûr buna zabt ve mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye müdâhale ve ta'addîsi men'

ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikde hüccet-i şer'iyeye şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 153

Hüküm no: 648

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-ahir 1159 [21-30 Haziran 1746]

Erzûrûm vâlîsine Milas ve kâdîlarına hüküm

Zü'emâdan Ömer zîde-kadrehu gelüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında Milas nâhiyesinde Beraser nâm karye ve gayrîden yigirmi bin beş yüz otuz yedi akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mülhakâtından müşterekiyle kayd ü berâtına dahil Milas nâhiyesine tâbi' bin beş yüz akçe yazûsu olan mezra'a-a-i Kinler der-karye-i Beraser deyu defter-i hâkânîde mukayyed mezra'aya âherden bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken şab-hâne emînleri taraflarından hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve mezra'a-i mezbûreyi tagallüben zabt ve vâki' olan mahsûl ü rûsûmun ahz ü kabz idüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb Milas nâhiyesine tâbi' bin beş yüz akçe yazûsu olan sâlifü'z-zikr mezra'a-i Kinler der-karye-i Beraser deyu defter-i hâkânîde mukayyed olan mezra'ayı ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekleriyle kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ü rûsûmu kânûn ve defter mûcebinde ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî şab-hâne emînlerini ve âheri bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Milas nâhiyesine tâbi' altı nefer re'âyâ ve bir 'aded zemîn ve hâsıl-ı ma' er-rûsûm deyu bin beş yüz akçe yazûsu olan olan mezra'a-i Kinler der-karye-i Braser defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yine nâhiye-i mezbûre tâbi' Braser nâm karye ve ma'-gayrehâ birikdirilüb on bir bin akçe yekûnundan sekiz yüz akçesi ifrâz vema'-gayrehâ birikdirilüb beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçesi mûmâ-ileyh Ömer zîde-kadrehunun ze'âmeti mülhakâtı bâkîsi müştereki kaydında ve Kõrid nâhiyesine tâbi' otuz altı nefer re'âyâ ve beş 'aded zemîn ve hâsılı tahtında bennâk ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ on üç bin doksan iki akçe yazûsu olan Mortlenkük nâm karye defter-i mufassalda muharrer kalemiyle ve

defter-i icmâlde karye-i Mort Küreç ve ma'-gayrehâ birikdirilüb havâs-ı hümâyûnumdan şab-hâne-i Karahisâr hassı mülhakâtından oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i C. Sene 1159.

Sahife no: 153

Hüküm no: 649

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-ahir 1159 [21-30 Haziran 1746]

Karahisâr-ı Şarkî muvakkıtı Mevlânâ El-Hâc Mustafâ'ya hüküm ki

'Afife nâm hâtûn gelüb bunun zevci olub Aydınçık kasabasında bin yüz elli senesinde vefât iden Sarrac-zâde Mustafâ Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin firaşından hâsıl ve bundan mütevellîde sagîre kızı Fâtîma'nın bu vasiyesi olub hâlâ Aydınçık'da sâkin Abdullah nâm kimesne mütegalibeden olmağla müteveffâ-yı mezbûrun vasiye-i mezbûrede ve Kapu Dağı'nda ve sâ'ir mahallerde olan bi'l-cümle terekesini vasiyim deyu cebren kabz idüb bu sagîre kızı ile İstanbul'da bulunmakla tereke-i mezbûre taksîminde kısmet-i 'âdile bulunmayub mağdure olduğun bildirüb husûs-ı mezbûre mutemedün-aleyh bir mütevellî ta'yîn ve hak üzere 'alâ-mâ-farzullahi te'alâ beyne'l-verese taksîm olunmak üzere 'inde'l-bad recâ ve sen ki, Karahisâr-ı Şarkî muvakkıtı El-Hâc Mustafâ zîde-fazlehusun, balada mezkûr husûsa mütevellî ta'yîn olunman için emr-i şerîfim südüru bâbında bi'l-fi'l şeyhü'l-islâm olan Mehmed Emîn edamallahu te'alâ fazâ'ilihu işâret itmeleriyle mevlânâ-yı müşârün-ileyhin işâretleri mücebince mütevellî olman için yazılmışdır.

Fî evâil-i C. Sene 1159.

Sahife no: 153

Hüküm no: 650

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-ahir 1159 [21-30 Haziran 1746]

Baybûrd ve kâdîlarına hüküm ki

Baybûrd'da vâki' Şa'bân Ağa Mescidi'nin bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mütevellî ve imâmı olan Abbas Halife zîde-salahu gelüb âshâb-ı hayrâtdan ve nâm kimesne Baybûrd'da vâki' mutasarrıf olduğu bir bağçe ve on üç 'aded dekâkînin tevliyet ve

gallesini tescîl-i şer'î ve teslîm-i ile'l-mütevellî birle mescid-i mezbûrde imâm olanlara vakf idüb kadîmden bu ana değin imâmı olanlar zabt idegelüb lâkin bağçenin vakfiyesi zayi olmağla mescid-i mezbûrde sâbika imâm olan müteveffâ ve nâm kimesnenin vârisleri zuhûr mücerred vakfiyen zayi olmağla mülkiyet üzere biz zabt ve mirasa idhâl ideriz deyu hilâf-ı şer' ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i C. Sene 1159.

Sahife no: 154

Hüküm no: 651

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-ahir 1159 [21-30 Haziran 1746]

Gümüş-hâne kâdîsına ve Gümüşhâne emînine hüküm ki

Ömer Paşa-zâde Ahmed ve birâderi Osmân zîde-kadrehuma gelüb Trabzon'da vâki' Hâtûniye Evkâfı tevliyeti mevrûsları müteveffâ-yı mezbûrun berât-ı şerîfimle üzerinde iken me'mûr olduğu Van tarafına azimet eyledikde vakf-ı mezbûrun tevliyeti ve bi'l-cümle umûr-ı vakfî rü'yet ve kurâ ve mezari'âtın cânib-i vakfa 'a'id ve raci olan mahsûlât ve rüsûmlarını ahz ü kabz itmek için Gümüş-hâne kazası muzâfâtından Manastır'da sâkin Murtaza Kethüdâ ve karındaşı Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesneyi bin yüz elli senesinde tarafından vekîl ve merkûm Mehmed dahi tevliyet-i merkûmu hasebiyle üçer sene tamâmen zabt ve bi'l-cümle kurâ ve mezari'âtının hâsıl olan mahsûlât ve rüsûmâtını ve sâ'ir îrâd-ı vakfî ahz ü kabz idüb zimmetinde iken mûmâ-ileyh fevt olmağla bunlar dahi sinîn-i merkûmede merkûmun mevrûsları tarafından vekâleten makbuzatı her sene muhâsebesi görilüb zimmetinde kalanı almak üzere iken Mehmed dahi fevt olmağla yine Manastır'da sâkin Muhlis bin Feyzîden oğlu nâm kimesne ile ma'rifet-i şer'le muhâsebe görüb babası müteveffâ-yı mezbûrun makbuzatı almak murâd eyledikde vakf-ı mezbûrun kurâ ve mezari'âtından babası müteveffâ-yı mezbûrun makbuzatını inkâr ve vakf-ı mezbûr karye ve mezra'alarının âhâlî ve re'âyâsından ma'rifet-i şer'le tefahhus olundukda bi'l-cümle vakf-i mezbûre 'a'id olan mahsûlât ve rüsûmâtı sinîn-i merkûmede vekâleten kabz eyledüğü bî-garaz müslimîn ala-tarikü's-şehâde haber

virdükleri cânib-i şer'den i'lâm itmiş iken mücerred virmemek kasdıyle dürlü illet ve bahâne ile bî-vech-i şer'î ta'allül ve muhâlefet üzere olduğun bildirüb mahallinde şer'le görilüb muhâsebesi görilüb mezbûr tarafından vekâleten Mehmed'in makbuzatı her ne ise muhallefatın kabz iden oğlu mezkûrden mal-ı müteveffâdan tamâmen tahsîl ve bî-kusûr alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i C. Sene 1159.

Sahife no: 154

Hüküm no: 652

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-ahir 1159 [21-30 Haziran 1746]

Tokad mollâsına ve Karahisâr-ı Şarkî ve Koyul-hisâr ve Üsküfer ve Milas ve ve kâdîlarına hüküm ki

Kıdvetü'l-emâcid-i ve'l-ayan Hasan emîn-i binâ zîde-mecduhusun, südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl gönderüb düstûr-ı ekrem müşîr-i efham nizâmü'l-'âlem nâzım-ı munzamü'l-essah vezîr-i â'zam ve vekîl-i mutlak-ı emcedim olan Es-seyyid Hasan Paşa edamallahu te'alâ iclâlehu ve zaik-i bi't-teyid-i iktirân ve ikbâlehunun Karahisâr-ı Şarkî sancağında İskifer kazâsına tâbi' Kayalu nâm karyede vâki' müceddeden binâ ve ihyâsını murâd itmelerinden nâşî emr-i binâsı fermânım olan câmi'-i şerîf ve sâ'ir ebniyelerinin iktizâ iden 'amele ve levâzımat-ı sâ'iresinin mahallinde killet ve nedreti ve müzâyaka ve 'usreti olduğına binâ'en ol-havâlilerde ve taht-ı kazânızda vâki' kasabat ve kurâlarda ve etrâf-ı erba'ada bulunan yerlerde iktizâ iden 'amelenin rayiç olan ücretleri ve levâzımat-ı sâ'irenin dahi kıymet-i cârîsi üzere olan bahâları mûmâ-ileyh emîn-i binâ tarafından virilmek şartıyla kimesneye ta'addî ve rencîde olunmaksızın 'amele ve levâzımat-ı sâ'irenin cem ve tahsîl ve tehiye ve tedârîki husûsunda imdâd ve i'ânet ve müzâheret olunub dikkat-i tam ve sa'y-ı ihtimâm olunmak bâbında siz ki, mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz, size hitâben emr-i şerîfim sūdûrını istid'â itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şanım 'amel olunmak buyurıldı.

Fî evâil-i C. Sene [1]159.

Sahife no: 154

Hüküm no: 653

Tarihi:[11-20] Cemaziye'l-ahir 1159 [1-10 Temmuz 1746]

Karahisâr-1 Şarkî kâdîsına Karahisâr-1 Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Yakacık nâhiyesine tâbi' Endirüs nâm karye sâkinlerinden İbrâhîm nâm kimesne gelüb bu kendü halinde olub hilâf-1 şer'-i şerîf kimesneye vaz ü ta'addîsi ve deyn ve kefâleti olmayub ve üzerine dahi şühûd-1 adil ile şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken karye-i mezbûre sâkinlerinden eşirradan Mollâ Osmân nâm kimesne kendü halinde olmayub hevâsına tâbi' vâlidesi Satur nâm hâtûn ile yek-dil ve mücerred celb-i mâl kasdıyla bundan âkdem sen tûfengini asılı koyub yavul asduğun tûfeng boşanub kurşunu kızım Hamide nâm sagîreye isâbet idüb ol-vechle helâk olmağla diyeti senden aluruz deyu ba'zı zî-kudret kimesnelere istinâden hilâf-1 şer'-i şerîf ve buna ta'addî ve rencîde eyledüğün bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildürüb mücebince 'amel olunub hilâf-1 şer'-i şerîf ve kânûn ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğün mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1159.

Sahife no: 154

Hüküm no: 654

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-ahir 1159 [1-10 Temmuz 1746]

Karahisâr-1 Şarkî kâdîsına Karahisâr-1 Şarkî voyvodasına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tâbi' Kurşın Bağçeleri nâm karyeden Seyyid Hüseyin Bâbilî zîde-şerefuhu gelüb bunun 'ammi-zâdesi sagîr Mehmed'den irsen kendüye intikâl iden karye-i mezbûrde vâki' bir kıta mülk bağçe ve mülk metirisinde âherin 'alâkası yoğiken yine karye-i mezbûrden Seyyid Ahmed Beğ dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve ayana istinâden emlâk-ı merkûmeyi yedinden almak sevdâsıyla üzerine musallat ve mürâfa'a-i şer oldıklarında üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmaduğundan kat-ı nizâ' ve ibra-yı zimmet birle hüccet-i şer'îye virilüb ve bu makûle bir def'a şer'le görilüb ibra-yı zimmet birle hüccet-i şer'îye virilen emlâk da'vâsının istimâ'ı memnû' iken mezbûr kâni' olmayub yine mugâyir-i hüccet-i şer'îye ta'addîden hâlî

olmaduğun ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince ‘amel olunub mugâyir-i hüccet-i şer’iye ve fetvâ-yı münîfe zâhir olan ta’addîsi men’ ü def’ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1159.

Sahife no: 154

Hüküm no: 655

Tarihi: [21-30] Cemaziye’l-ahir 1159 [11-20 Temmuz 1746]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Abdülgafûr gelüb Karahisâr-ı Şarkî muzâfâtından Suşehr nâhiyesinde çiftlik-i Uluçukur deyu defter-i hâkânîde mukayyed vakf çiftlik kasaba-i mezbûrde vâki’ Sultan Mehmed Hân ‘aleyhi’r-rahmeti ve’l-gufrân câmi’-i şerîfide bâ-şart-ı tedrîs ve Kogat Zâviyesi zâviye-darlığına Seyyid Şeyh Hasan bin yüz elli bir senesinde merkûm Seyyid Albdülgafur’a tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfime üzerinde olub edâ-yı hizmet idüb bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sükkânından nâm kimesne zuhûr ve bunun yedinde olan berât-ı şerîfe mugâyir bilâ-berât ve bilâ-sened müdâhale ve zabtına mümâna’at ve gadr üzere olduğun bildirüb mezbûrun fuzûlî ve bilâ-sened ve bunun yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir müdâhale ve ta’addîsi men’ ü def’ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin berâta mugâyir müdâhalesi men’ ü def’ olunmak [içün] emrim yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene [1]159.

Sahife no: 155

Hüküm no: 656

Tarihi: [11-20] Cemaziye’l-ahir 1159 [1-10 Temmuz 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Pâsîn kâdîsına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Abdullah gelüb Pâsîn sancağında kazâsı muzâfâtından Köni nâhiyesinde Sol Ahmed nâm karye ve gayrîden on bin akçe tîmâr mutasarrıfı Mustafâ’nın fevtinden bin yüz elli beş senesi Şa’bân’ının sekizinci gününde mezkûr Abdullah ‘arz-ı hâli mücebince tevcîh ve berât ile üzerinde olub mezkûr Abdullah’ın

eküb ve nüzule iktidarı olmamağla kânûn üzere cebelüsün Erzûrûm defterdarına teslîm eyledikten sonra ancak bir sene alay beğisi bayrağı altında mevcûd değildir deyu elli altı ve elli yedi senelerinde tîmârına zarar gelmemek için kaydına şerh virilüb tîmâr-ı mezkûrun mahsûl ve rûsûmuna dahl olunmak îcâb itmez iken ecânibden Hüseyin nâm kimesne zuhûr idüb müteveffâ-yı mezbûr Mustafâ'nın atik terekesi yedine girmekle oğlu olmak zu'muyla müdâhale ve ba'zı mütegalibeye istinâden elli altı senesinin vâki' olan mahsûlâtın tagallüben ahz idüb ba'dehu mezkûr Abdullah'a istirdad olunduktan sonra mezkûr yine mütenebbih olmayub elli yedi ve elli sekiz senelerinin vâki' olan mahsûlâtın hilâf-ı defter-i hâkânî ve berâtına mugâyir bilâ-sened fuzûlî ve tagallüben zabt idüb gadr itmekle mezkûrun hilâf-ı defter-i hâkânî ve berâtına mugâyir sinîn-i mezbûreynde fuzûlî ve tagallüben ahz ü kabz eylediği mahsûlâtı alıvrilmek için emr-i şerîf sūdûrunu istirham ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezkûr vech-i meşrûh üzere hâlâ berât-ı şerîfimle mezkûr Abdullah'ın üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mücebince tahvîl târîhine düşen mahsûl ve rûsûmun iki senelik mezbûr mı almışdır? Yohsa gayrîde midir? Yahud re'âyâ zimmetinde mi kalmışdır? Her kimden teveccüh ider ise alıvrilmek için kânûn üzere emr-i şerîfim sūdûru bâbında bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1159.

Sahife no: 155

Hüküm no: 657

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-ahir 1159 [1-10 Temmuz 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Koylı Hisâr ve kâdîlarına hüküm ki

Koylı Hisâr kazâsı sâkinlerinden Osmân ve diğer Osmân nâm kimesneler sūdde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Osmân'ın kız karındaşı ve mezbûr diğer Osmân'ın zevcesi Hurides nâm hâtûn bundan âkdem müteveffîye oldıkda kazâ-i mezkûrede vâki' mutasarrıfe olduğu bir kıta mülk bağçesi ile boyacılık ta'bîr olunur bir kıta mülk bağı ırs-i şer'le bunlara intikâl idüb ve müteveffîye-i mezbûre hayâtında zikr olunan emlâki tescîl-i şer'î ve teslîm-i ile'l-mütevellî birle vakf itmiş değil iken yine kasaba-

i mezbûrede vâki' Bekir Efendi Câmî'i dimekle ma'rûf câmi' vakfının mütevellîsi olan nâm kimesne zuhûr ve tezvîrata tasaddî ve mücerred gadr için mevrûsenin müteveffîye-i mezbûre hayâtında mutasarrîfe olduğı mârû'z-zikr emlâkini benim mütevellîsi olduğım câmi'-i merkûme vakf itmekle vakfiyet üzere alub zabt iderim deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechle nizâ'dan hâlî olmadığı ve bu bâbda şeyhü'l-islâm dan fetvâ-yı şerîfe virildiğün bildirüb mücebince 'amel olunub müteveffîye-i mezbûreden müntakil sâlifü'z-zikr emlâk ve terekesi bunlara zabt itdirilüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf ol-vechle olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1159.

Sahife no: 155

Hüküm no: 658

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-ahir 1159 [1-10 Temmuz 1746]

Karahisâr-ı Şarkî nâ'ibine hüküm ki

Sen ki, Karahisâr-ı Şarkî kazası nâ'ibi Mevlânâ Ebûbekr zîde-ilmehusun, südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb kazâ-i mezbûr muzâfâtından Közir nâhiyesine tâbi' Vildiren nâm karye âhâlîlerinden sâdât-ı kirâm ve 'askeri tâ'îfesinden imâm Es-seyyid Mehmed ve Es-seyyid Mollâ Ali ve Es-seyyid Mustafâ ve Seyyid Osmân ve Seyyid Ömer ve Seyyid Ali ve diğ er Mehmed ve Seyyid Ahmed zîde-şerefuhum ile ve Ali Beşe ve Mustafâ Beşe ve Himmet Beşe dimekle ma'rûf kimesneler meclis-i şer'e varub bunlar sahihü'n-neseb sâdât-ı kirâmdan ve ityan-ı neseb eylediklerine İstanbul nükebasından yedlerinde ma'mûlün-bih hüccetleri olub ve merkûmun Ali ve Mustafâ ve Himmet sefere eş er sahih diriliğ e mutasarrîf dergâh-ı mu'allâm yeniçerîlerinden olmalarıyla üzerlerine edası lâzım gelen a'şâr-ı şer'iyelerin kânûn ve defter mücebince karyeleri sipâhîsine eda idüb kusûrları olamyub hilâf-ı kânûn rüsûm-ı ra'yyet talebiyle ta'addî olunmaları îcâb itmez iken sipâhîleri mezbûr kanâ'tat itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter rüsûm-ı ra'yyet ve koyun ve kuzu ve yemek ve sis akçesi ve sâ'ir nâm-ı bî-hûde ile akçe mütalabesiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmamağ la sipâhî-i mezkûrun hilâf-ı kânûn vech-i meşrûh üzere zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında âhvâlimizi der-devlet-i medara 'arz ü i'lâm

idivir deyu ilhah itmeleriyle ol-bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâki' hâlî bil-iltimâs 'arz eylediğin ecilden kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur.

Fî evâsıt-ı C. Sene [1]159.

Sahife no: 156

Hüküm no: 659

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-ahir 1159 [1-10 Temmuz 1746]

Anadolu vâlîsi ve Kars cânibi ser-'askeri sadr-ı esbak vezîr Ali Paşa'ya ve kâdîsına hüküm ki

Tîmâr karyelerinden İskenderiye kazâsı muzâfâtından Kövili nâhiyesine tâbi' Dolene Grad nâm karye re'âyâsı gelüb bunlar üzerlerine edası lâzım gelen a'şâr-ı şer'iyesi ve sâ'ir hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mücebince karyeleri sipâhîleri olanlara eda idüb karyelerinde Hasan nâm sipâhînin kata 'alâka ve alacağı olmayub bir dürlü ta'addî ve rencîde olunmaları îcâb itmez iken mezbûr kendü halinde olmayub mütegalibe ve sâ'ireden olmağla mücerred hacr ve celb-i mâl fuzûlî dürlü illet ve bahâne ile üzerlerine tasallut ve üzerlerine şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmadın bin yüz elli senesinde bunların hilâf-ı şer' ve kânûn ve bî-gayr-i hak fuzûlî mezruatların alub ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda hüccet-i şer'iyeleri olduğun mutasarrıflarından Ali nâm sipâhîyi vekîl eyledüğü ve hâlâ mezbûr ordu'yu hümâyûnda olduğun bildirüb hüccet-i şer'iyeleri mücebince şer'le görülüb mezbûrun hilâf-ı şer' ve kânûn ve bî-gayr-i hak fuzûlî ve tagallüben alduğu ol-mikdâr garetleri tamâmen tahsîl ve vekîlleri merkûme alıvrilüb bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek ve icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1159.

Sahife no: 156

Hüküm no: 660

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-ahir 1159 [1-10 Temmuz 1746]

Gümüş-hâne kâdîsına ve Gümüş-hâne emînine hüküm ki

İbrâhîm Paşa-zâde Mehmed zîde-kadrehu 'arz-ı hâl idüb bunun Gümüş-hâne kazâsına tâbi' Oltaba nâm karye sâkinlerinden Ebûbekr nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli senesinde cihet-i karz-ı şer'îden memhûr deyn teemessükü mücebince altı yüz gurûş alacak hakkı olub badema mehakimden şer'ân hükm ü tahsîli için ma'rifet-i şer'le habs olunmuş iken mezbûr meblağ-ı merkûmu virmedin bir tarik ile hâlâs ve fevt olmağla muhallefatına vaz'ü'l-yed olan karye-i mezbûre sâkinlerinden oğulları Hüseyin ve Ali ve İbrâhîm nâm kimesnelerden taleb eyledikte oğulları mezbûrlar dahi virmekde ta'allül ve muhâlefet ve ziyâde gadr ve ta'addî üzere oldukların bildirüb sadr-ı â'zam ağalarından ol-tarafa âher husûs için mübâşir ta'yîn olunan zîde-kadrehu ma'rifetiyle şer'le görülüb müteveffâ-yı mezbûrun muhallefatına vaz'ü'l-yed olan oğulları mezbûrlardan bit-tamâm tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1159.

Sahife no: 156

Hüküm no: 661

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-ahir 1159 [1-10 Temmuz 1746]

Gümüş-hâne kâdîsına ve Gümüş-hâne emînine hüküm ki

İbrâhîm Paşa-zâde Mehmed zîde-mecduhu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bundan âkdem Gümüş-hâne kasabasında sâkin kalpazan oğlu Osmân nâm kimesne ile bin yüz elli senesinde Gümüş-hâne'den Trabzon'a giderken esna-yı tarikde mezbûr Osmân bunun yanında mevcûd bin âltûn ile iki yüz elli cedid gurûşu ve bir boğça esvabına cem'ân âdemi nâm kimesneyi kurşun ile darb ve katl ve mebâliğ-i merkûmu ve esvabı hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak ahz ü kabz idüb belli ki, mezbûr ziyâde mütegalibeden olduğundan bu ana dek icrâ-yı hak olunmaduğun bildirüb sadr-ı â'zam ağalarından ol-tarafa âher husûs için mübâşir ta'yîn olunan

kıdvetü'l-emâsil-i ve'l-âkrân zîde-kadrehu ma'rifetiyle şer'le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak ahz ü kabz eylediği mebâliğ-i merkûmu ile esvabı bit-tamâm tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1159.

Sahife no: 156-157

Hüküm no: 662

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-ahir 1159 [11-20 Temmuz 1746]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîsına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî sancağında havâs-ı hümâyûnum mülhakâtından nefsi Karahisâr nâm-ı diğeri İsonya sâkinlerinden Seyyid El-Hâc Ömer ve El-Hâc Mustafâ ve diğeri Ömer ve dahi sâ'irleri südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb salifü'z-zikr nefsi Karahisâr nâm-ı diğeri İsonya'nın defter-i hâkânîde tahtında üç çiftlik der-nefs-i şehir mâlikâne vakf-ı zâviye-i Şeyh Yûsuf bağçe-hâ-i merdan-ı kala-i Karahisâr der-çiftlik-i mezbûre ber-vech-i maktû' ve bağçe-i Ahmed Halife veled-i Ali El-Hâc iki başdan ber-vech ve bağçe-i Monlâ hâliyâ der-tasarruf-ı Ali Çelebi ber-vech-i maktû' ve bağçe-i Hüseyin hâliyâ der-tasarruf-ı Halik veled-i Mahmûd 'an-merdan-ı ber-vech-i maktû' ve bağçe-i Osmân 'an-merdan ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâliyâ der-tasarruf-ı Ahmed ve Mehmed ve Mahmûd veled-i Osmân el-mezbûr ber-vech-i maktû' ve bağçe-i İskender der-yed-i Abdurrahman ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâliyâ der-tasarruf-ı İbrâhîm veled-i Mahmûd ber-vech-i maktû' ve bağçe-i Süleymân Birik ber-mûceb-i defter-i 'atîk ve bağçe-i Ali veled-i Ahmed 'an-merdan ber-mûceb-i defter-i 'atîk ve bağçe-i ma'-Receb der-tasarruf-ı Mevlânâ Himmet ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye ber-vech-i maktû' ve bağçe-i Hüseyin Beğ hâliyâ der-tasarruf-ı Ömer veled-i Ali Çavuş ber-vech-i maktû' ber-mûceb-i defter-i 'atîk ve bağçe-i Hacı Derviş ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâliyâ der-tasarruf-ı Hüseyin Hızır ve Hasan veled-i İbrâhîm ber-vech-i maktû' ve bağçe-i Darak Suyu hâliyâ der-tasarruf-ı Mahmûd veled-i Mollâ Yahya ber-vech-i maktû' ber-mûceb-i defter-i 'atîk ve bağçe-i Topçî Beğ ber-mûceb-i defter-i 'atîk ve bağçe-i Süleymân ber-mûceb-i defter-i 'atîk deyu defter-i hâkânîde mukayyed olan bağçelerden defter-i hâkânîde maktû' yazılıub ol bağlar bunların tasarruflarında olmağla hâsıl olan mahsûlâtlarından oşre muadil

maktû'larını mâlikâne ve dîvânî mutasarrıflarına eda idüb bir vechle rencîde ve remîde olunmaları îcâb itmez iken mâlikâne ve dîvânî mutasarrıfları kanâ'tat itmeyüb öşr talebiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ve defter zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca'at olundukda Karahisâr-ı Şarkî nâhiyesine tâbi' havâs-ı hümâyûnum mülhakâtından Karahisâr nâm-ı diğêr İsonya tahtında hâsıl dîvânî bin mâlikâne beş yüz akçe yazû ile üç çiftlik der-nefs-i şehir mâlikâne-i vakf-ı zâviye-i Şey Yûsuf ber-mûceb-i defter-i 'atîk meşihat der-tasarruf-ı Mahmûd veled-i Mustafâ Şeyh hâlâ meşihat der-tasarruf-ı Mustafâ veled-i Himmet ve Hüseyin ve Ali ber-vech-i iştirâk ba-berât-ı hümâyûn ve tahtında bağçe-hâ-i merdan-ı kala-i Karahisâr der-çiftlik-i mezbûr ber-vech-i maktû' iki başdan ber-mûceb-i defter-i 'atîk ber-vech-i maktû' senede yüz beş akçe yazû ile bağçe-i Ahmed Halife veled-i El-Hâc Ali iki başdan ve balada mezkûr defter-i hâkânîde mestûr olduğı vech ile ber-vech-i maktû' senede yazûlarıyla on dört 'aded bağçe-i sâ'ire dahi defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr olunduğun bi'l-fi'l defter emîni olan Mehmed Sa'îd dâme-mecduhu 'arz itmeğın defter emîni mûmâ-ileyhin 'arzi mûcebine 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1159.

Sahife no: 157

Hüküm no: 663

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-ahir 1159 [11-20 Temmuz 1746]

Kuruçay kâdısına hüküm ki

Kuruçay kazâsına tâbi' Refik nâm karyeden nâm kimesne gelüb bunun karye-i mezbûre toprağında vâki' beher sene zabt ü zirâ'at ve öşr ü resmin sâhib-i ârza eda eylediğı ma'lûmetü'l-hudûd yerleri her sene otı biçilür mutasarrıf olduğı çayırlarında âherin 'alâkası olmayub dahl olunmak îcâb itmez iken karye-i mezbûreden Holuk oğlu Mehmed ve 'ammîsi oğlu Mehmed nâm kimesneler hilâf-ı kânûn ve fuzûlî zabt ve gadr eylediklerin bildirüb yerleri ve çayırları fuzûlî zabt iden mezbûrlardan alıvırilüb hilâf-ı kânûn ta'allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediğı ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1159.

Sahife no: 157

Hüküm no: 664

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-ahir 1159 [11-20 Temmuz 1746]

Gercanis ve kâdîlarına hüküm ki

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in Kemâh kazâsı nâ'ibi Mevlânâ Hüseyin Fehmî zîde-ilmehu mektûb gönderüb Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'e varub mezkûrun Gercanis kazâsına tâbi' Mernik Deresi nâhiyesinde Kürmevî nâm karyede vâki' bi'l-fi'l zabt ü tasarrufunda tekâlîf alınmak îcâb ider hâne-i 'avârıza bağlu kadîmi re'âyâ emlak ve yerleri olmayub tekâlîf mütâlebesiyle ta'addî olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezbûre âhâlîsinden âshâb-ı agrazdan ba'zıları hilâf-ı kânûn 'avârız ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfden bizimle ma'ân hisse vir deyu mezbûru ta'addî ve rencîdeden hâlî olmamalarıyla mezkûrların hilâf-ı kânûn ol-vechle olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında vâki' hâlî hükm-i hümayûnum virilmek recâsına bil-iltimâs 'arz eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1159.

Sahife no: 157

Hüküm no: 665

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-ahir 1159 [11-20 Temmuz 1746]

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına ve voyvodasına ki

Kazâ-i mezbûre tâbi' Ezitdir nâm karye âhâlîsinden Sakar ve Abraham ve Mıgırdıç ve Toros ve Mardros ve Mitrar ve Artin ve Mihail ve diğer Toros ve Haçok ve Pilik ve Arnan ve dahi sâ'irleri gelüb yine kazâ-i mezbûre tâbi' Remir nâm karyeden İgva ve karındaşı Karabaş ve Melkon nâm zimmîler kendü halinde olmayub şerir ve gammaz olmağla daima kâdî ve nâ'ib ve subaşı ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'îfesi yanlarına varub fukarayı hilâf vâki' mevad isnadile ehl-i 'örfe gammaz ve tecrim ve akçeleri alınmağa bâ'is ve kendüleri dahi alub ve 'alâkaları olmaduğu ehl-i mesalihlerine bilâ-emr-i şerîf tekâlîf ve sâ'ir umûrlarına karışub beynlerinde ihtilafa bâ'is ve ta'addî itmeleriyle bundan âkdem mürâfa'a-i şer oldıklarında min-bad kendü

hallerinde olub umûrlarına karışmamak üzere ta'ahhüd ve taraf-ı şer'den hüccet-i şer'îye virilmiş iken yine ta'addiden hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye müceblerince ta'addileri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledükleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1159.

Sahife no: 157

Hüküm no: 666

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1159 [22-31 Mayıs 1746]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına ki

Karahisâr-ı Şarkî sâkinelerinden Aişe ve Rahime nâm hâtûnlar gelüb İstanbul'da vâki' cennet-mekân-ı firdevs-aşiyân Ebü'l-Feth Sultan Mehmed Han aleyhir-rahmeti vel-gufrân hazretlerinin binâ eylediği câmi'-i şerîfi evkâfından yine Karahisâr-ı Şarkî kasabasında binâ ve hissesi vakf bir kıta bakkal dükkânına icazeteyn ile bunların babaları Kara Mehmed nâm kimesne mutasarrıf iken fevt oldıkda bunlara intikâl-i adi ile intikâl ve bunlar dahi alel-iştirâk ve mutasarrıfeler ve icarelerin dahi taraf-ı vakfa eda idüb bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken dükkân-ı mezbûr be-kazâ'ullahî te'alâ muhterik oldıkda yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden eşirrâ ve mütegalibeden Kara Kürdoğlu Hüseyin dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve ol arsanın binâsı muhterik oldıktan sonra mütevellî-i vakfdan ba-temessük aldım vâkıflıktan çıkub benim mülküm olub sizin 'alâkanız kalmadı deyu bin yüz elli senesinde hevâsına tâbi' mütegalibeye istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî ve tagallüben arsa-i mezkûru zabt ve üzerine binâ ihdâs idüb ziyâde gadr ve ta'addî ve zûlm-i sarîh itmekle bundan âkdem yedinde olan senedât ve fetvâ-yı şerîfesi mücebince ısdar eylediği emr-i şerîfi ile mahallinde mürâfa'a-i şer'-i şerîf olunduklarında mezbûrun 'alâkası olmayub ta'addîsi men birle taraf-ı şer'den tenbih olunmuş iken mezbûr ziyâde eşirrâ ve mütegalibeden olmağla bir vechle ita'ât-ı şer'-i şerîf ve inkıyad-ı emr-i münîf itmeyüb mezbûrun elinde ve şer ve mekrinden aciz olub âhvâlleri diğergûn olduğun ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe ve temessükleri ve vakf-ı mezbûr mütevellîsi olan Hasan zîde-kadrehu tarafından dahi 'arz olduğun bildirüb şer'le görölüb dükkân-ı

mezbûrun hissesi yedlerinde olan fetvâ-yı şerîfe ve mütevellî-i vakf temessükü mücebince kema-kan bunlara zabt itdirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fi evail-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 158

Hüküm no: 667

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-ahir 1159 [11-20 Temmuz 1746]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Karahisâr kazâsı sâkinlerinden Firdevs nâm hâtûn gelüb bunun hâlâ zevci olan yine Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden Seyyid Hasan ibn Kubad nâm kimesne bunun nafaka ve kisve-bahâ ve sâ'ir levâzımını görmeyüb huzûr-ı şerde bin yüz elli senesinde mezbûrun üzerine yevmi onar akçe nafaka ve onar akçe kisve-bahâ ba-hüccet-i şer'îye takdîr olunmağla şimdi mezbûrun zimmetinde müctemi olan nafaka-i mukarresin mezkûr Hasan'dan talep ve almak istedikde hilâf-ı şer'-i şerîf virmekte ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledüğün ve tarafından nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb hüccet-i şer'îyesi mücebince şer'le görölüb nafaka-i mukarresin her ne ise tamâmen tahsîl ve alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1159.

Sahife no: 158

Hüküm no: 668

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1159 [22-31 Mayıs 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî kazâsı kâdîlarına ki

Abdurrahman zîde-kadrehu gelüb Karahisâr-ı Şarkî kazâsında vâki' Şeyh Behlûl Zâviyesi'nin yevmi bir akçe vazîfe ile bi'l-fi'l mâliye berât-ı şerîfim mücebince zâviyedâr ve vakfının mütevellîsi olub vakf-ı mezbûrun defter-i hâkânîde mukayyed karyelerinden Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' nâm karye re'âyâsının

üzerlerine edası lâzım gelen a'şâr-ı şer'îye ve sâ'ir hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikte âshâb-ı agrazdan ve nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub re'âyâsın tahrîk ve ihtilal ve mahsûl ü rüsûmun ahz ü kabza mümâna'at ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene [1]159.

Sahife no: 158

Hüküm no: 669

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1159 [22-31 Mayıs 1746]

Habsmane ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Habsmane kazâsına tâbi' Eğbizi nâm karye sâkinlerinden Mihoğlu Mustafâ Beğ dimekle ma'rûf kimesne gelüb yine Habsmane kazâsına tâbi' Hanlı nâm karye sâkinlerinden Uzun Hasan oğlu Hüseyin nâm kimesne kızı Emîne nâm bîkr-i baligayı bundan âkdem karındaşı Mehmed nâm kimesne ile ittifak ü izni ve mezbûrenin rızasıyla şühûd mahzarında Çukadar oğlu Halîl Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin yed ü ma'rifetiyle buna akd-i nikâh idüb menkuhası mezbûreye âheri bir vechle dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez ve nikâh üzerine nikâh-i vech-i şer'î sahih değil iken sâlifü'z-zikr Hanlı karyesi sâkinlerinden mütegalibeden Feslioğlu Kör Çavuş Mustafâ Beşe dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub hevâsına tâbi' ba'zı mütegalibe ve ve cebâbire kimesneler ile yek-dil ü yek-cihet ve menkuhası mezbûreyi iğfal ve hilâf-ı şer'-i şerîf kendüye akd-i nikâh idüb buna ol-vechle küllî gadr ve ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan nüte'addid fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildürüb fetâvâ-yı şerîf bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak üzere hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene 1159.

Sahife no: 158

Hüküm no: 670

Tarihi: [1-10] Receb 1159 [20-29 Temmuz 1746]

Karahisâr-1 Şarkî kâdîsına ve Karahisâr-1 Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki,

Sülehadan kıdvetü's-sülehai's-salikin Ali Halife zîde-salahu südde-i sa'âdetime 'arz-1 hâl idüb Karahisâr-1 Şarkîde vâki' Taş Mescid'in hasbi imâmı Es-seyyid Ali Halife fevtinden mutasarrıfı Seyyid Ahmed'in kasr-1 yedinden buna tevcîh ve hâlâ mâliye tarafından berât-1 şerîfimle bunun üzerinde olub hizmetinde kusûru ve dahl olunmak îcâb ider hali yoğiken Karahisâr-1 Şarkî sâkinlerinden ve âstânedede medresede sâkin diğer Ali Efendi kendi kavlı-i mücerrediyile mâliyede olan kuyûdâtına mugâyir 'askeriden berât ve ol-vechle gadr eyledüğün bildirüb bermûceb-i kuyûdât 'askeri kaydı terkîn ve mâliye berâtı mûcebince imâmet-i mezkûr kendüye zabt itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve mescid-i mezbûrun imâmeti Mahmûd mahlûlünden oğlu Es-seyyid El-Hâc Ali'ye yüz yigirmi sekiz senesinde kâdî 'arzıyla tevcîh ve üzerinde iken âherden bî-vech Mahmûd nâm kimesne müdâhaleden yüz otuz altı Şa'bân'ında ibkâ ba'dehu yüz kırk üç senesinde tecdîd-i berât eyledikten sonra bilâ-veled fevtinden elli dokuz senesi Rebiül-Âheri'nde 'arz-1 hâli mûcebince mezkûr diğer Ali'ye 'askeriden tevcîh ve berât ve hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan Anadolu muhâsebesi defterlerine mürâca'at olundukda Karahisâr-1 Şarkî'de vâki' Taş Mescid'in imâmeti bin seksen yedi târîhinden berü istimal olunan defterlerde Mahmûd üzerinde olub bin dokuz ve yüz altı ve yüz on beş senelerinde vâki' cûlus-1 hümâyûnlarda tecdîd-i berât eyleyüb üzerinde iken fevtinden yüz otuz târîhinden Es-seyyid Ali Halife veledes ba'dehu yüz otuz beş târîhinde ref'inden Mahmûd Halife'ye ve anın dahi kasr-1 yedinden otuz altı târîhinde sâhib-i evvel Es-seyyid Ali Halife'ye tevcîh ve kırk üç târîhinde vâki' olan cûlus-1 hümâyûnda tecid-i berât eyleyüb üzerinde iken fevtinden elli sekiz senesinde Ahmed Halife'ye tevcîh olundukdan sonra kasr-1 yedinden sene-i mezbûrede diğer Ali Halife'ye tevcîh ve hâlâ berât-1 şerîfimle üzerinde oldığı mestûr ve mukayyed ve fi'l-hakika bin seksen yedi târîhinden berü Anadolu muhâsebesinde mukayyed olduğu üzer Es-seyyid Ali Halife veledes ve anın dahi fevtinden elli sekiz senesinde Ahmed ve anın dahi kasr-1 yedinden mezbûr Ali Halife zîde-salahuya tevcîh ve mâliye tarafından berât olunub müteveffâ-yı mezbûrun üzerinde cihet

kalmış iken on bir aydan sonra yine müteveffâ-yı mezbûrun fevtinden olmak üzere diğer Ali Halîfe'nin 'askeriden berât itdirmesi yolunda olmamağla 'askeri kaydı terkîn ve mâliye kaydı mücebince zikr olunan imâmet merkûm Ali Halîfe zîde-salahuya zabt itdirilmek için emr-i şerîfim sūdûrını iftiharü'l-emâcid bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhu dahi i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'askeri kaydı terkîn ve mâliye berâtı mantuku üzere zabt itdirilmek emrim olmuşdur.

Fî evâil-i B. Sene [1]159.

Sahife no: 158

Hüküm no: 671

Tarihi: [1-10] Receb 1159 [20-29 Temmuz 1746]

Koylu Hisâr ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Dîvân-ı hümâyûnum kâtiblerinden kıdvetü'l-erbâbü't-tahrîr ve'r-rakim Mehmed Şefik gelüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında Koylu Hisâr nâhiyesinde Sinekli nam karye ve gayrîden sekiz bin dört yüz elli akçe tîmâra mutasarrıf Süleymân'ın tîmârıyla Akşehir nâhiyesinde Aydormas nâm karye ve gayrîden ze'âmete mutasarrıf dîvân-ı hümâyûnum kâtiblerinden müretteb kırk nefer şerhlülerinden Mehmed Şefik zîde-kadrehunun berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti âklâmından Agragos nam karye ve gayrîden altı bin altı yüz altmış beş akçesi semtlerine münâsib olduğundan rızalarıyla elli yedi senesi Cemaziye'l-Âheri'nin yedincü gününde sâbıka Kars cânibi ser-'askeri sadr-ı â'zam-ı sâbık Ahmed Paşa edamallahu te'alâ iclâlehu tarafından tevcîh ve berât itmek üzere iken mûmâ-ileyhin Agragos nâm karyeden olan hissesi ananesi mücebince sâhib-i evveline ibkâ ve kaydından ihrâc olundığına binâ'en ze'âmeti âklâmından Alalu nâhiyesinde Ekisk Vire nâm karyeden bin yedi yüz ve Akşehir nâhiyesinde Oğlakçı nâm karyeden beş yüz kırk ve Lavendarlu nâhiyesinde Debecik Ağzı nâm karyeden üç yüz ve Şemsüddin nâhiyesinde Adıs nâm karyeden altı yüz seksen cem'ân üç bin iki yüz altmış dört akçe hisseleriyle mübâdeleye razı olduğundan yedlerinde olan mîr-i mîrân tezkireleri hıfz ve ber-vech-i miran tevcîhatı iftiharü'l-emâcid bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım El-Hâc Mustafâ i'lâmıyla işbu bin yüz elli dokuz Cemaziye'l-Âheri'nin yiğirmi dokuzuncu gününde tevcîh ve zikr olunan sekiz bin dört yüz elli akçe hâlâ berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu elli iki bin iki yüz yetmiş

beş akçe ze'âmeti mülhakâtından olduğu mukayyed ve tîmâr-ı mezbûr elli yedi senesinde mîr-i mîrân tarafından ber-vech-i bala buna tevcîh ve ber-minvâl-i meşrûh âsitâneden dahi berât olunurken elli yedi ve elli sekiz senelerinde sâbıkî üzere tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu Karahisâr-ı Şarkî sükkânından Seyyid Hasan nâm kimesne fuzûlî ahz ü kabz ve tarafından subaşısı yedine virmeyüb gadr-i küllî eyledüğün bildirüb tîmâr-ı mezbûr sâbık üzere mübâdeleden ve mîr-i mîrândan tevcîh olunduğu günden tahvîli târîhine düşen mahsûl ü rûsûmu her kimden teveccüh ider ise tamâmen tahsîl ve tarafından vekîli nâm kimesneye alıvırilüb hilâf-ı kânûn tahvîl târîhine mahsûl ü rûsûmu tagallüben ahz ü kazb idenleri edada 'inâd ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sūdûrını istirham ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûna mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere mübâdeleden târîh-i mezbûrden mûmâ-ileyhin mutasarrıf olduğu kuyûdât âhkâmına ilhak ve tevcîh ü berât üzerinde olduğu mukayyed ve fi'l-hakika mûmâ-ileyh dîvân-ı hümâyûnumda evrak-ı mühimme tahrîriyle evkat-ı gûzar ve emek-dâr olduğu ve ze'âmeti mutasarrıfında tescîl olunmağla mübâdeleden tevcîh olunan tîmâr karyelerinin vâki' olan mahsûl ve rûsûmu kânûn üzere mîr-i mîrândan tevcîhi gününden tahvîl târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu tagallüben ahz ü kabz itmiş ise ala-eyyi hal bî-kusûr badel-ihrâc bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek için re'îsü'l-küttâbım mûmâ-ileyh tekrâr i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i B. Sene [1]159.

Sahife no: 159

Hüküm no: 672

Tarihi: [1-10] Receb 1159 [20-29 Temmuz 1746]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki,

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden Hüseyin Odabaşı dimekle ma'rûf kimesne gelüb bunun karye-i merkûme toprağında mutasarrıf olduğu emlâki için bir vechle müdâhale îcâb itmez iken bu diyâr-ı âhere gitdikde Kâdîoğlu Hasan Beşe dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub emlâk-i merkûmu fuzûlî ve hilâf-ı şer'-i şerîf zabt itmekle bu dahi diyâr-ı âherden gelüb emlâkin mezkûrden taleb ve

almak üzere iken almadın fevt oldıkda emlâk-i merkûme karye-i mezbûre sâkinlerinden oğlu ve karındaşı ve ve nâm kimesneler yedlerine düşmekle bu dahi vaz'ü'l-yed olan mezkûrlardan taleb ve almak istedikde makarr-ı mu'terif iken zamân mürûr eyledi ve kah mevrûsûmuz yedinde bulduk deyu hilâf-ı şer' virmeyüb gadr eyledüğün ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virüldüğün fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i B. Sene 1159.

Sahife no: 159

Hüküm no: 673

Tarihi: [1-10] Receb 1159 [20-29 Temmuz 1746]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Suşehri nâhiyesine tâbi' nâm karye âhâlîler gelüb karyelerine mutasarrıf olan nâm za'im bunların karyeleri su başılığın zalemeden Mahmûd ve Zebid oğlu Mehmed ve Yamalıklı oğlu İbrâhîm dimekle ma'rûf kimesnelere virüb mezkûrlar dahi a'sâr ve sâ'ir hukûk ve rûsûmların kânûn ve defter mücebince ahza kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde taleb ve cebren alduğundan gayrî nice bed'-i mezâlim ile re'âyâ fukarasını ta'addî ve rencîde ve perâkende olmalarına bâ'is ü bâdî oldukların bildirüb mezkûrları subaşılıktan ref ve yerlerine dindar ve müstakim ve re'âyâ fukarasına enfa' bir kimesneyi subaşı nasb olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i B. Sene 1159.

Sahife no: 159

Hüküm no: 674

Tarihi: [1-10] Receb 1159 [20-29 Temmuz 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm monlâsına hüküm ki

Erbab-ı tîmâr mütekaidlerinden Ahmed nâm mütekaid gelüb Erzûrûm sancağında ve nâhiyesinde çiftlik-i Hasan Çelebi nâm karye ve gayrîden bin beş yüz akçe tîmâra ber-vech-i tekaüd berât-ı şerîfimle mutasarrıf ve beher sene cebelü bedeliyesin kabzına me'mûr olanlara eda idüb kusûrı olmayub bir vechle dahl îcâb itmez iken Erzûrûm sâkinlerinden olup yine karye-i mezbûreden ol-mikdâr akçe tîmâra mutasarrıf olan müştereki Mehmed nâm kimesne kendü halinde olmayub tarik-i hileye salık ve mücerred bunun tîmârı kasr-ı yedinden olmak üzere elinden almak sevdâsıyla cebâbireden ba'zı kimesnelere istinâden bunun eşkinci berâtı tarafından karye-i mezbûrenin örş ü resmini ahz ü kabza vekîli olan Mehmed nâm kimesnenin yedinde bulunmağla bir takrîb ile cebren yedinden ahz ve kasr-ı yedinden olmak üzere itdürdüğü hüccet ile bunun tîmârını kendü tîmârına ilhaken mîr-i mîrândan tahvîl ü tezkire itdirüb gadr itmekle mağduriyetini müş'ar sen ki, Erzûrûm vâlisi vezîrim El-Hâc İbrâhîm Paşa edamallahu te'alâ iclâlehu ve Erzûrûm kâdîsı Mevlânâ Feyzullah-zâde El-Hâc Ahmed zîdet-fazâ'ilihusun, başka başka 'arz ve mücebince tîmâr-ı mezbûr merkûm Mehmed'in ref'inden bin yüz elli dokuz senesi Cemaziye'l-Âheri'nin yigirmi yedinci gününden buna ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve bin yüz elli sekiz ve elli dokuz senelerinin vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı berâtı mücebince bunun tahvîli târîhine düşmeğın mezbûr Mehmed'in cebâbireye istinâdı olmakdan nâşî benim dahi yedimde mîr-i mîrândan tahvîl ve tezkirem vardır deyu mugâyir-i defter-i hâkânî bunun tîmârını zabt eyledüğünden gayrî berâtı mücebince sene-i mezbûratda bunun tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rûsûmâtın dahi fuzûlî ve tagallüben ahz ü kabz ve gadr-i küllî eyledüğün bildirüb berâtı mücebince tîmârını ber-vech-i tekaüd kendüye zabt ve sene-i mezbûratda bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb mezkûrun mugâyir-i defter-i hâkânî fuzûlî ve tagallüben ahz ü kabz eyledüğü mahsûlât ve rûsûmâtı tamâmen tahsîl ve buna bî-kusûr alıvirilmek bâbında hükmi hümayûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere merkûm Mehmed'in ref'inden târîh-i merkûmede bunun

ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince ve kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâîl-i B. Sene 1159.

Sahife no: 160

Hüküm no: 675

Tarihi: [1-10] Receb 1159 [20-29 Temmuz 1746]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Kuzatdan Mustafâ zîde-fazlehu südde-i sa’âdetime ‘arz-ı hâl idüb Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi’ Çavuşlar nâm [karye] sâkinelerinden li-ebeveyn kız karındaşı Meryem nâm hâtûn bin yüz elli senesinde müteveffiyeye oldıkda terekesi ırs-i şer’le buna intikâl idüb âherden dahl olunmak îcâb itmez iken tereke-i müteveffiyeye-i mezbûreden Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden Kôr Ömer oğlu Hüseyin yüz doksan gurûş ve yine salifü’z-zikr Çavuşlar karyesi sâkinlerinden İbrâhîm Ağa ve Ali oğlu Ali nâm kimesne dahi doksan bir zincirli âltûnı ve Mütevellî oğlu İbrâhîm Beşe dimekle ma’rûf kimesne dahi altmış dört gurûş ve Kel Hasan nâm kimesne doksan bir gurûş hilâf-ı şer’-i şerîf ve bî-gayr-i hak fuzûlî ahz ü kabz idüb gadr itmeleriyle taleb eyledikde virmekde ta’allül ve muhâlefet üzere oldukların bildirüb şer’le görülüb kız karındaşı müteveffiyeye-i mezbûreden müntakil mezbûrun hilâf-ı şer’-i şerîf ve bî-gayr-i hak fuzûlî ahz ü kabz eyledikleri ol-mikdâr gurûş hakk-ı mevrûsesi tamâmen tahsîl ve mezbûrlardan buna alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâîl-i B. Sene 1159.

Sahife no: 160

Hüküm no: 676

Tarihi: [1-10] Receb 1159 [20-29 Temmuz 1746]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Fındıklı nâm karye sâkinlerinden ve ve nâm kimesneler gelüb bunların babaları Hasan nâm kimesne karye-i mezbûre toprağında vâki' ma'lûmetü'l-hudûd yerlere on beş seneden mütecâviz mutasarrıf ve zabt ü zirâ'at ider iken bundan âkdem fevt oldıkda ol-yerler be-hasbe'l-kânûn meccânen bunlara intikâl idüb bunlar dahi ol yerleri beş seneden berü zabt ü zirâ'at ve öşr ü resmin sâhib-i ârza eda idüb âherden bir vechle dahl olunmak icâb itmeyüb ve bu makûle on sene mürûr iden toprak da'vâsının istimâ'ı memnû' iken yine karye-i mezbûreden İstanbuli Hüseyin Odabaşı dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve ol-yerler sinîn-i merkûmeden mukaddem benim idi deyu nizâ' ve fuzûlî müdâhale ve zabt ü tasarruflarına muhâlefet ve ta'addiden hâlî olmadıkların ve bu bâbda şeyhü'l-islâmдан fetvâ-yı şerîfesi virüldüğün bildirüb mücebince 'amel olunub babaları müteveffâ-yı mezbûrden müntakil zikr olunan yerleri kema-kan bunlara zabt ü tasarruf itdirilüb mezbûr hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf ol-vechle dahl ü ta'arruz ve ta'addî itdirilmeyüb zâhir olan müdâhaleleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i B. Sene 1159.

Sahife no: 160

Hüküm no: 677

Tarihi: [11-20] Receb 1159 [30 Temmuz-8 Ağustos 1746]

Erzûrûm cânibi ser-'askeri sadr-ı esbak vezîrim Ali Paşa'ya kâdîsına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerî odalarından on altı bölüğün sâbıka çorbacısı olan Hüseyin zîde-kadrehu gelüb bundan âkdem Erzûrûm'da vâki' ordu'yu hümâyûnumda yeniçerî zâbiti olan kul kethüdâsı sâbık müteveffâ İsmâ'il'in

hidmetinde iken ol-vaktde yetmiş dokuz cema'atin Saki Bayrakdar nâm kimesneden bin yüz elli dört senesinde dört yüz kırk gurûşa olmak üzere Gürciyü'l-asl Osmân nâm gulam-ı mezkûr sene-i merkûmeden berü hidmetinde iken gulam-ı mezbûr Hokkavar kal'asından olmak üzere rûknünü isbât ve bâ-hüccet-i şer'îye sebîli şer'ân tahliye olunub ol-vechle mûmâ-ileyhe gadr-i küllî olunduğun ve mezkûr hâlâ ordu'yu hümâyûnumda olduğun ve tarafından gulam-ı merkûmu ahz ü kabz ve ordu'yu hümâyûnumda başyazıcı vekîli olan Osmân Efendi dimekle ma'rûf kimesneyi vekîl eyledüğün ve bu bâbda hüccet-i şer'îyesi olduğun bildirüb mücebince zâbiti ma'rifetiyle şer'le görilüb mezbûrun zimmetinde teveccüh iden meblağ-ı mezkûr tamâmen tahsîl ve vekîl-i merkûma bî-kusûr alıvırilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden zâbiti ma'rifetiyle mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1159.

Sahife no: 160

Hüküm no: 678

Tarihi: [11-20] Receb 1159 [30 Temmuz-8 Ağustos 1746]

Habs-mane ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Habs-mane kazâsına tâbi' Şihman nâm karye sâkinlerinden Feyzi nâm kimesne gelüb bunun babası Şihman-zâde Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesne yine Habs-mane kazâsına tâbi' Salûr nâm karye sâkinelerinden nâm bîkr-i baligayı bundan âkdem mezbûrenin babasının kız karındaşı Fâtıma nâm hâtûnun re'y-i vahidini ve mezbûrenin rızasıyla şühûd mahzarında buna akd-i nikâh idüb menkuhası mezbûreye şer'ân bir vechle dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken Habs-mane kazâsı sâkinlerinden Nuh oğlu Mustafâ Ağa dimekle mevsuf kimesne zuhûr ve kendü halinde olmayub mütegalibeden olmakdan nâşî hevâsına tâbi' eşkiyâyı başına cem ve varub mezbûre Fâtıma'nın hilâf-ı şer'-i şerîf nısfü'l-leylde hânesin basun menkuhası mezbûreyi ahz ve fuzûlî ve tagallüben ve cebren götürüb zabt idüb buna küllî gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda şeyhü'l-islâmıdan iki kıta fetvâ-yı şerîfe viirdüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb menkuhası mezbûre kendüye mezbûrden alıvırilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1159.**Sahife no: 161****Hüküm no: 679****Tarihi: [11-20] Receb 1159 [30 Temmuz-8 Ağustos 1746]**

Gümüş-hâne kâdısına ve Gümüş-hâne emînine hüküm ki

Torul kazâsı nâ'ibi Mevlânâ Mehmed Sa'id zîde-ilmehu südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb Gümüş-hâne mukâta'ası malından olmak üzere yevmi beş akçe vazîfe ile Burhâneddin Câmi'-i şerîfi müezzini Mehmed Halîfe zîde-salahu meclis-i şer'e varub müezzinlik-i mezbûr babası fevtinden bin yüz otuz üç senesi Receb-i Şerîfi'nin on altıncı gününde kendüye tevcîh ve berât ve ba'dehu cülus-ı hümayunum vuku'unda kırk üç senesi Rebiül-Evveli'nin on dokuzuncu gününde tecdîd-i berât idüb câmi'-i mezbûr müezzinliği hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub edâ-yı hizmet idüb bir dürlü dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken berâtı mücebince hizmeti mukabelesinde müstehak olduğu vazîfesi sen ki, Gümüş-hâne emîni mûmâ-ileyhsin, uhdende olan Gümüş-hâne mukâta'ası malından talep eyledikde defterde senin kaydın yokdur deyu mugâyir-i berât edada ta'allül ve muhâlefet ve mağdur olmağla yedinde olan berâtı mücebince hizmeti mukabelesinde müstehak olduğu vazîfesi güzeştesiyle tamâmen eda itdirilmek için 'arz idivir deyu ilhah ve iltimâsı ve fi nefsu'l-emr yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince tevcîh olunduğı günden bu vakte gelince hizmetinde kusûru olmadığı cümle âhâlinin ma'lûmu olub haber virmeleriyle ol-bâbda hükmi hümayûnum virilmek recâsına vâki' hâlî bil-iltimâs 'arz eyledüğü ecilden hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan Anadolu muhâsbesi defterlerine nazar olundukda vech-i meşrûh üzere Gümüş-hâne ve Erzûrûm mukâta'ası malından almak üzere yevmi beş akçe vazîfe ile Burhâneddin Câmi'-i şerîfi müezzinliği babası Mahmûd fevtinden târîh-i mezbûrde merkûm Mehmed Halîfe'ye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1159.

Sahife no: 161

Hüküm no: 680

Tarihi: [11-20] Receb 1159 [30 Temmuz-8 Ağustos 1746]

Karahisâr-1 Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-1 Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki

Erbâb-1 tîmârdan Osmân nâm sipâhî gelüb Karahisâr-1 Şarkî sancağında ve kazâsı muzâfâtından Emlâk nâhiyesinde İnaylu nâm karye ve gayrîden beş bin beş yüz altmış bir akçe tîmâra mutasarrıf Mehmed'in fevtinden tîmâr-1 mezbûr elli sekiz senesi Safer'inin altıncı gününden 'arz-1 hâli mücebince buna tevcîh ve tahvîli vardıkda merkûm Osmân'a mukaddem tevcîh ve tahvîl kaydını bozdırdığı derkar ve mahlu tîmârda mukaddem kaydını ref idenin tahvîli virilmek kaide-i kadîm olduğından mezkûr Ahmed'e cevâb ve Osmân berât itdirüb dahl îcâb itmez iken mezkûr Ahmed'in buyurulmuş 'arzi yedinde kaldığından mîr-i mîrân tarafından benim tevcîhim târîhi hakdürür deyu tezkire ve mezkûran Karahisâr-1 Şarkî'ye varub huzûr-1 şer'den senedlerin ibrâz ve merkûm Osmân'ın tevcîhi muteber olduğundan mîr-i mîrândan tezkire itdiren mezkûr Ahmed'in fîmâ-ba'd müdâhalesi men' ü def olunmak için Karahisâr-1 Şarkî kazâsı nâ'ibi Ebûbekr 'arzıyla sâhib-i evvel merkûm Osmân'a elli dokuz senesi Receb'inin on sekizinci gününden müceddeden ibkâ ve hâlâ berât-1 şerîfimle üzerinde olduğu tîmâr-1 mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde olan berâtı mücebince kendüye zabt ve tahvîl târîhine düşen mahsûlâtı ahz ü kabz itdirilüb mezkûr Ahmed'i ve âheri hilâf-1 defter-i hâkânî bir vechle dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i amirmede mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-1 mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i merkûmda buna ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berât-1 şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mücebince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1159.

Sahife no: 161

Hüküm no: 681

Tarihi: [21-30] Receb 1159 [9-18 Ağustos 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdisına hüküm ki

Erzûrûm mahallatından Tebrîz Kapsu Mahallesi sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan mefahirü's-sâdâtü'l-kirâm Seyyid İsmâ'îl ve Seyyid Salih ve Seyyid Bekr ve Seyyid Hüseyin ve Seyyid Ahmed ve Seyyid Mehmed zîde-şerefuhum ile Amine ve Şerîfe nâm hâtûnlar 'arz-ı hâl idüb bunların 'ammî-zâdesi mezbûre Amine'nin zevci ve mezbûre Şerîfe Hâtûn'un babası İstanbul nakibü'l-eşrafı iken bundan âkdem bin yüz elli senesinde fevt olan Seyyid Mahmûd'un muhalledat ve eşyâsı irs-i şer'le bunlar ve zevce-i metrukesi mezbûre Amine Hâtûn'a ve sülbiye kızı mezbûre Şerîfe Hâtûn'a intikâl idüb mütevellîye-i müteveffâ-yı mezbûrun terekesi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve kısmet-i adile ile taksîm ve ala-ma-farzullahi te'alâ her biri hisse-i şer'iyeleri ahz ü kabz idüb âherden bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken Erzûrûm kazâsına tâbi' Karapınar nâm karye sâkinlerinden eşirradan Ahmed ve Osmân ve Mustafâ ve Abdurrahman nâm kimesneler zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred celb-i mâl için bizler dahi müteveffâ-yı mezbûrun 'arûsiyet cihetinden vârisiyüz. Aldığınız mirasdan bizler dahi aluruz deyu müdâhale ve hevâlarına tâbi' kâdîya istinâden tedârik eyledikleri şahid-i zor ikamesiyle bunlardan hilâf-ı şer'-i şerîf hisse talebiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve müteveffâ-yı mezbûrun asubet cihetinden bunlardan gayrî vârisi olmayub ve yedlerinde hüccet-i şer'iyeleri olduğun ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i B. Sene 1159.

Sahife no: 162

Hüküm no: 682

Tarihi: [1-10] Şaban 1159 [19-28 Ağustos 1746]

Erzûrûm vâlisine Baybûrd ve kâdîlarına ki

Hokas nâm zimmî gelüb Baybûrd kazâsı sâkinlerinden ayan-ı vilâyet ve serdengeçdi ağalarından Mahmûd Ağa dimekle ma'rûf kimesne bunun kazâ-i mezbûrde aba-an-ced mutasarrıf olduğu emlâk ve eşyasından bin yüz elli senesinde bin beş yüz gurûşluk malını hilâf-ı şer'-i şerîf ve fuzûlî ve tagallüben zabt ve gadr-i küllî ve da'vâ murâd eyledikte hevâsına tâbî' mütegalibelere istinâden bir vechle icrâ-yı hak mümkün olmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-i hak zülmen zabt eyledüğü bin beş yüz gurûşluk emlâk ve eşyası alıvrilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i Ş. Sene 1159.

Sahife no: 162

Hüküm no: 683

Tarihi: [1-10] Şaban 1159 [19-28 Ağustos 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm monlâsına hüküm ki

Seyyid Osmân gelüb sâbıkâ âsitânede nakibü'l-eşraf iken bin yüz elli senesinde fevt olan Seyyid Mahmûd Efendî dimekle ma'rûf müteveffânın terekisi asabiye cihetinden buna ve Mecingerd kazâsına tâbî' Kolaşa Kenise karyesinden karındaşları Seyyid Mahmûd ve Mustafâ ve Abdurrahman ile Seyyid Ebûbekr ve Seyyid Hüseyin ve Seyyid Mehmed ve karındaşı ve hâlâ Erzûrûm sâkinlerinden Es-seyyid İsmâ'îl ve Es-seyyid Salih nâm kimesnelere badel-intikâl tereke-i mezbûrden bunun ve karındaşlarının hisselerine dahl olunmak îcâb itmez iken mezbûrun Ebûbekr ve Hüseyin ve Mehmed ve karındaşı ile mezbûran İsmâ'îl ve Salih birbirleriyle yek-dil ve müteveffâ-yı mezbûrun bizlerden gayrî vâris-i ma'rûfu yokdur deyu tereke-i müteveffâ-yı mezbûru bi'l-cümle ahz ve buna ve karındaşlarına gadr itmeleriyle bundan âkdem âsitânede sadr-ı Rûm huzûruna mürâfa'a-i şer olduklarında bu kendü

tarafından asaleten ve karındaşları taraflarından vekâleten hasımları mezbûrun ile derecede müsavi olub verasetini badel-isbât hisselerin mezbûrun Bekr ve Hüseyin ve Mehmed karındaşından ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye ahz idüb lâkin mezbûrun Salih ve İsmâ'îl âstânedede bulduklarından henüz hakların alamayub zimmetlerinde kalmağla anın dahi taleb eyledüğü mezbûran bî-vech-i şer'î virmekde ta'allül üzere oldukların ve bunu karındaşları mezbûrun taraflarından vekîl eylediklerin bildirüb zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görilüb ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye mezbûranın zimmetlerinde kalan hakların asaleten ve vekâleten buna alıvirilmek bâbında mer-i şerîfim recâ mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i Ş. Sene 1159.

Sahife no: 162

Hüküm no: 684

Tarihi: [1-10] Şaban 1159 [19-28 Ağustos 1746]

Akçaşehir kazâsı nâ'ibine hüküm ki (Sehven kayd olmuşdır.)

Hassa şahinci tîmâr karyelerinden Akçaşehir kazâsına tâbi' Doğancı nâm karye âhâlîsi 'arz-ı hâl idüb bunlar kendü hallerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addîleri olmayub ve karyelerinde savt istimâ' olunur hâlî mahalde kimesne maktûl bulunmayub ve üzerlerine dahi şühûd-ı 'udûl ile şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken nâm kimesne zuhûr ve ehl-i 'örf tâ'îfesiyle yek-dil ve sizin karyenizde benim mevrûsem nâm hâtûn maktûle bulunub katili nâ-ma'lûm olmağla dem-i diyetin sizlerden alurum deyu hilâf-ı şer'-i şerîf bunlara ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechle zâhir olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i Ş. Sene 1159.

Sahife no: 162

Hüküm no: 685

Tarihi: [1-10] Şaban 1159 [19-28 Ağustos 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Tercan ve kâdîlarına hüküm ki

Tercan kazâsına tâbi' Komnur nâm karye sâkinlerinden Karaca nâm zimmî 'arz-ı hâl sunub bunun oğlu Kayı nâm zimmî kendü halinde yine karye-i mezbûreye savt istimâ' olunur kimesnenin mülkü olmayan hâlî yerde bin yüz elli senesinde cerihan katl olunub katili ma'lûm olmağla kassam ve diyeti şer'ân ehl-i karyeden lâzım gelmiş iken icrâ-yı hak olunmaduğun ve bu bâbda fetvâ virildiğün bildirüb mücebince şer'le görilüb eda-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evail-i Ş. Sene 1159.

Sahife no: 162

Hüküm no: 686

Tarihi: [1-10] Şaban 1159 [19-28 Ağustos 1746]

Erzûrûm vâlisine ve İspir ve kâdîlarına hüküm ki,

Bogos ve Maros ve Agob nâm zimmî karındaşlar gelüb babaları Serkiz nâm zimmînin İspir kazâsına tâbi' Ekesür karyesi toprağında zabt ü zirâ'at ve oşr ü resmin sâhib-i ârz eda idegeldüğü ma'lûmetü'l-hudûd tarlaları olan mutasarrıf olduğu emlâkinde âherin 'alâkası olmayub ve üzerine dahi şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken mütegalibeden Melkon nâm zimmî bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer' ve kânûn fuzûlî zabt idüb bunların babaları mesfûr dahi taleb ve da'vâ üzere iken babaları ve mesfûr Melkon fevt olmalarıyla emlâk ve tarla-yı mezkûrlar karye-i mezkûrede sâkin oğulları semerci Avanos ve Agob nâm zimmîlerin yedlerine geçmekle mesfûrlardan taleb ve alub zabt murâd eylediklerinde babamız yedinde bulduk deyu hilâf-ı şer' ve kânûn ta'allül ve ol-vechle gadr eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb şer'le görilüb babalarından müntakîl emlâk ve yerleri alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i Ş. Sene 1159.

Sahife no: 162

Hüküm no: 687

Tarihi: [1-10] Şaban 1159 [19-28 Ağustos 1746]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Zîde-kadrehu gelüb mûmâ-ileyhin ber-mûceb-i temessük uhde ve iltizâmında olan Baybûrd hassı mülhakâtından nefis-i Baybûrd'un defterde mukayyed ehl-i zimmet ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından Simav ve oğulları Karakaş Serkiz ve Kalos ve Kirlik ve Artin nâm zimmîler kadîmi sâkin oldukları Baybûrd kasabasından kalkub varub Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Tomruk nâm karyede sâkin ve mütemekkin olmalarıyla ol-vechle hass-ı mezkûr mahsûlüne hazer olduğun bildirüb buldukları yerlerden kaldırılıb kadîmi sâkin oldukları Bayburud kazâsına nakl ü iskân itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere iskân itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i Ş. Sene 1159.

Sahife no: 163

Hüküm no: 688

Tarihi: [1-10] Şaban 1159 [19-28 Ağustos 1746]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî sancağı mütesellimine ki

Erbâb-ı tîmârdan Hasan veled-i Ahmed nâm sipâhî gelüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında Sis Orta Nâhiyesinde Kızıl Elma nâm karye ve gayrîden yedi bin yüz otuz üç akçe tîmâra mutasarrıf olub tîmârının baş kalemi olub müşterekiyle hudûdlarına dâhil sâlifü'z-zikr Kızıl Elma karyesinde âherin 'alâkası olmayub bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken şab-hâne emînleri tarafından hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve ol-vechle tîmârı mahsûlüne gadr olduğun bildirüb defter-i hâkânî mücebince ve berâtı mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve ta'addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Sisorta nâhiyesinde mürûr altı nefer re'âyâ ile karye-i Kızıl Elma hâsıl-ı karye-i Kızıl Elma bennâk ve cebe ve hınta yekûn-ı ma'-gayrehu beş bin iki yüz otuz sekiz akçe yazû ile defter-i mufassalda tahrîr ve defter-i icmâlde karye-i Kızıl Elma

Sis Orta deyu beş bin iki yüz otuz akçe yazûsundan dört bin yedi yüz akçesi ifrâz ve on beş benunet bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun on bin iki yüz otuz iki akçesi merkûm Hasan veled-i Ahmed'in tîmârı âklâmı baş kalemi müşterekiyle kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i Ş. Sene 1159.

Sahife no: 163

Hüküm no: 689

Tarihi: [21-30] Şaban 1159 [8-16 Eylül 1746]

Erzûrûm monlâsına hüküm ki

Sen ki, Üsküdar payesiyle Erzûrûm kâdisı olan Mevlânâ Feyzullah-zâde El-Hâc Ahmed zîdet-fazâ'ilihusun, südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb medîne-i Erzûrûm'un surunda vâki' Makoniye Medresesi'nin yevmi beş akçe vazîfe ile muidi olan sulehadan İsmâ'îl Halîfe zîde-salahu meclis-i şer'e varub muidlik-i mezkûr berât-ı şerîfimle üzerinde olub mezbûr ulum-ı akliye ile arasta ve salah ü takva ile pîrâste ve mehel-i merhamet ve müstehak-ı atıfet iken medrese-i mezkûrenin müderrisleri Musa ve Mehmed ve mütevellîsi Ahmed beher sene galle-i vakfi beyenlerinde taksîm ve mûmâ-ileyh İsmâ'îl Halîfe'nin berâtında beş akçe tahrîr ve ta'yîn olunmuşdur deyu galle-i vakfi bi'l-küllîye kendüleri ekl ü bel' idüb mezkûr İsmâ'îl Halîfe'ye gadr itmeleriyle herkes yedlerinde olan berâtlar mestûr olduğu vech üzere her biri beyenlerinde galle-i vakfi akçelerine göre taksîm ve her biri âhere gadr ve ta'arruz itmemeleri için sen ki, mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, sen 'arz ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Erzûrûm kazâsına tâbi' vakf-ı medrese-i Bakonya ber-müceb-i defter-i 'atîk hamam-i Haran der-nefs-i Erzûrûm Paşa iki ve Kavran-saray-ı 'aded iki deyu defter-i evkâfda muharrer kalemiyle tahrîr olundığı mestûr ve Anadolu muhâsebesi defterlerine nazar olundukda medrese-i mezbûrenin beş akçe vazîfe ile muidlik-i mezkûr İsmâ'îl Halîfe'nin üzerinde olduğu ve vazîfe-i mu'ayyene ile tevliyeti Ahmed'in ve müderrisliğinin yine vazîfe-i mu'ayyene ile sülüsü Musa Efendi ve sülüsânı Ömer Efendi üzerlerinde olduğu mestûr ve mukayyed olmağın bu suretde şart-ı vâkıf ve berâtları mücebince herkes öteden vazîfelerini ne vechle ola gelmişler ise yine ol-

vechle vazîfeleri alıvirilmek üzere emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan Mevlânâ El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sadır olmuştur deyu yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. Sene 1159.

Sahife no: 163

Hüküm no: 690

Tarihi: [11-20] Şaban 1159 [29 Ağustos-7 Eylül 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına hüküm ki

Zü'emâdan Ali zîde-kadrehu gelüb Hınıs Sancağında Göksü nâhiyesinde Çamurlu nâm karye ve gayrîden yigirmi yedi bin yedi yüz akçe ze'âmete kırk dokuz senesinden berü berât-ı şerîfimle mutasarrıf ve üzerinde ve bundan âkdem Erzûrûm ser-akseri hâlâ Haleb vâlisi olan vezîrim El-Hâc Ahmed Paşa edamallahu te'alâ iclâlehunun buyurıldısıyla ol-vaktde Rakka vâlisi olub Erzûrûm muhâfazasına ta'yîn olunan vezîr Ahmed Paşa'nın maiyetinde hidmete me'mûr olduğu hasebiyle kaydına şerh virilmiş iken emr-i 'âlî şerhi ref ve bayrağı altında mevcûd bulunmak için Kars'a azim olub musallat-ı adadan vüsûl müyesser olmadığı cümlelerin ma'lûmu iken alay beğisi Kars muhâfazasında nâ-mevcûdundan ze'âmeti âhere 'arz ve mîr-i mîrândan tezkire itdürdükde yedinde olan suret-i rûz-nâmçeye nazar olundukda vüsûle mani israd-ı tarik olduğu müslimînden sual ve 'arz ve i'lâm olunmasın iltimâs ve meclis-i şer'e gelüb haber ve bilâ-cürm mağdur olduğun sen ki, Erzûrûm vâlisi vezîr-i müşârün-ileyhsin, sen ve Erzûrûm kâdîsı Mevlânâ El-Hâc Ahmed Feyzi-zâde zîdet-fazâ'ilihu başka başka 'arz ve 'arzinız mûceblerince mîr-i mîrândan tezkire itdirenin ref'inden mûmâ-ileyh Ali zîde-kadrehuya bin yüz elli dokuz senesi Şa'bân'ının on birinci gününde ibkâ olunub hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve bin yüz elli sekiz ve elli dokuz senelerinin vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı berâtı mûcebince mûmâ-ileyhin tahvîli târîhine düşüb âherden dahl îcâb itmez iken mîr-i mîrândan tezkire itdiren mezbûr ba'zı mütegalibeye istinâdı olmakdan nâşî benim dahi yedimde mîr-i mîrândan tahvîl ve tezkirem vardır deyu mugâyir-i defter-i hâkânî bunun ze'âmetin zabt eyledükden gayrî berâtı mûcebince sene-i mezbûranda mûmâ-ileyhin berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rüsûmâtı dahi fuzûlî ve

tagallüben ahz ü kazb idüb gadr-i küllî eyledüğün bildirüb ze'âmet-i mezbûr bermûceb-i defter-i hâkânî kendüye zabt ve sene-i mezbûrandan mûmâ-ileyhin berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşüb mezkûrun mugâyir-i defter-i hâkânî fuzûlî ve tagallüben ahz ü kazb eyledüğü mahsûlât ve rûsûmâtı tamâmen tahsîl ve buna bîkusûr alvırilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayumuna mürâca'at olundukda ze'âmet-i mezbûr vech-i meşrûh üzere ref'inden târîh-i merkûmede buna ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Ş. Sene 1159.

Sahife no: 164

Hüküm no: 691

Tarihi: [21-30] Şaban 1159 [8-16 Eylül 1746]

Erzûrûm valisi vezîre ve İspir ve kâdîlarına hüküm ki

İspir kazâsına tâbi' Ekesor karyesinde sâkin Bogos ve karındaşları Marok ve Ohan ve Agob nâm zimmîler gelüb bunların babaları Serkiz nâm zimmî karye-i mezbûre toprağında mutasarrıf olduğu mülk menzil ve bağ ve mülk bostan ve sâ'ir emlâkini karye-i merkûmede sâkin akraz ve karındaşı Avanis nâm zimmîlerden istikrâz eylediği yigirmi beş gurûş mukabelesinde bin yüz elli senesinde rehn-i vaz' idüb ba'dehu almadın babaları mesfûr mürd olmağla emlâk-i mezbûrlar ile karye-i mezbûre toprağında babaları mesfûrun mutasarrıf olduğu tarlaları be-hasbe'ş-şer' ve kânûn bunlara intikâl idüb bunlar dahi meblağ-ı mezbûru mesfûrlara eda ve zikr olunan emlâkları zabt murâd eylediklerinde mesfûrlar virmediklerinden gayrî babalarından müntakil ol tarlaları dahi tagallüben zabt ve bunlara zabt itdirmeyüb gadr murâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğın bildirüb mûcebince şer'le görilüb alvırilüb zabt itdirilüb mesfûrları hilâf-ı şer'-i şerîf ve kânûn ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ş. Sene 1159.

Sahife no: 164

Hüküm no: 692

Tarihi: [1-10] Ramazan 1159 [17-26 Eylül 1746]

Erzûrûm vâlîsi vezîre Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına hüküm ki

Zeyneb nâm hâtûn gelüb bunun maskat-ı resleri Karahisâr-ı Şarkî olub bundan âkdem Süleymân nâm kimesnenin taht-ı nikâhında iken mezbûr Süleymân hal-i hayâtında ve kemâl-i akl ü sıhhatinde Karahisâr-ı Şarkî kasabası toprağında vâki' mutasarrıf olduğı kürümü mülk bağının nısfı buna hibe-i sahiha-i şer'îye ile hibe ve teslîm eyledikten sonra zevci mezbûr fevt olmağla terekesi zevce-i âherden olan kazâ-i mezbûr sâkinlerinden üvey oğlu İbrâhîm ile ügey kızı Emîne'ye ve bundan mütevellîde sagîre evlâdlarına intikâl itmiş iken kablet-taksîm bu zevc-i âheriyle İstanbul'a gelüb şimdi terekesin kabz iden ügey oğlu İbrâhîm ve mezbûre Emîne'den müteveffâ zimmetinde mihr-i muaccel hakkıyla mevhubesi olan nısf bağını talep eyledikde mihr hakkını virmediklerinden ma'âdâ biz babamız hibesini tutmazız deyu ta'allül ile küllî gadr murâd eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmдан müte'addid fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mücebince şer'le görilüb alıvrilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i N. Sene 1159.

Sahife no: 164

Hüküm no: 693

Tarihi: [1-10] Ramazan 1159 [17-26 Eylül 1746]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına ve voyvodasına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Ardir nâm karye âhâlîsinden Ohan veled-i Arakil nâm zimmî sülbiye-i kebîre kızı Kiyel nâm nasrâniye gelüb mezbûrenin karye-i mezbûre toprağında babası mesfûr Ohan'dan müntakil mülk menzil ile Fıtık Bağî dimekle ma'rûf bağında âherin 'alâkası olmayub bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezkûrden Kalos veled-i Serkis nâm zimmî bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf bunun mülk menzil ile bağını fuzûlî zabt itmekle terâfu'

olduklarında ve hüccet-i şer'îye virildiğün bildirüb buna zabt itdirilmek için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâil-i N. Sene [1]159.

Sahife no:164

Hüküm no: 694

Tarihi: [1-10] Ramazan 1159 [17-26 Eylül 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm monlâsına ki

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Mıgırdıç nâm zimmî gelüb bu ve zevci nâm nasrâniye kednü halinde olup hilâf-ı şer' kimesneye ta'addîleri yoğiken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden mütegalibe ve cebâbireden Kayserili oğlu Kara Mehmed ve Kara Hasan oğlu diğêr Mehmed nâm şakîler kendü hallerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve bin yüz elli senesinde mesfûr diyâr-ı âherde iken hânesine duhul ve zevci mesfûru darb-ı şedîd ile darb ve bizim senin zevcin mesfûr Mıgırdıç zimmetinde alacağım vardır deyu mesfûreyi kapudan taşra çıkarub ve üç yaşında olan uşağın yedinden ahz ve götürür iken ve mesfûre ol darbdan müteakiben helâk olmağla zimmî-i mesfûr mürâfa'a-i şer'-i şerîf olmak için mezbûrları da'vet-i şer' eyledikde hevâsına tâbi' ba'zı kimesnelere bezl-i irtîşa ile zimm-i mesfûru üç yüz gurûşdan çıkarmak sevdâsıyla hâlâ icrâ-yı hak olunmaduğün bildirüb şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i N. Sene [1]159.

Sahife no: 164

Hüküm no: 695

Tarihi: [1-10] Ramazan 1159 [17-26 Eylül 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Baybûrd kâdîlarına hüküm ki

Müteveffâ İbrâhîm Paşa-zâde Mehmed'in vereselerinden ve nâm kimesneler 'arz-ı hâl idüb Baybûrd kazâsına tâbi' Bulur nâm karye sâkinlerinden Bulur beği zevcesi nâm hâtûn ile oğlu Hüseyin nâm kimesne zimmetlerinde ba-temessük bin yüz elli senesinde cihet-i şer'den altı yüz altmış gurûş ve yine karye-i mezbûre

sâkinlerinden ermenî tâ'îfesinden nâm zimmîlerin zimmetlerinde altı yüz gurûş ve şa'îr-bahâ otuz gurûş ve Çorak karyesinde sâkin ve nâm kimesneler zimmetlerinde dört yüz gurûş ve Balyemez Osmân nâm kimesne zimmetinde iki yüz gurûş Oltun nâm zimmî zimmetinde altmış gurûş ve ermenî çiftçilerinden ma'lûmel-esâmî kimesneler zimmetlerinde birbirlerinin kefâletleriyle çiftlik bahâsı beş yüz gurûş ve altı 'aded camus ve iki 'aded öküz ve üç 'aded inek ve Sanbur karyesinde sâkin Bükese İsmâ'îl nâm kimesne zimmetinde değirmen icaresi yüz gurûş ve Çoraklı Yapar Ali nâm kimesne zimmetinde çiftlik mahsûlü devr-i keyl olunmuş yüz keyl hınta ve beş yüz keyl şa'îr ve def'a mezbûr Ali zimmetinde miras hukûkundan bin gurûş ve Saraycık karyesi sâkinlerinden Odili Mustafâ Beğ ve karındaşı Mustafâ Beğ demekle ma'rûf kimesneler zimmetlerinde birbirlerinin kefâletleriyle dokuz yüz gurûş memhûr deyn temessükleri mücebince müteveffâ-yı merkûm Mehmed'in alacağı olub almadın fevt oldıkda mebâliğ-i mezkûr ırs-i şer'le bunlara intikâl olduğun bildirüb sadr-ı â'zam ağalarından ol-tarafâ âher husûs için emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan zîde-kadrehu ma'rifetiyle şer'le görilüb mevrûsları müteveffâ-yı merkûmdan müntakil mebâliğ-i merkûmu bit-tamâm tahsîl ve alıvırilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i N. Sene 1159.

Sahife no: 165

Hüküm no: 696

Tarihi: [11-20] Ramazan 1159 [27 Eylül-6 Ekim 1746]

Erzûrûm vâlisine Erzûrûm kâdisına, Baybûrd ve Erzincân kâdîlarına hüküm ki

Baybûrd kazâsında vâki' Feraşad Beğ evlâdından hâlâ evkâfına ber-vech-i meşrûtiyet mütevellîsi olan kıdvetü'l-emâsil-i vel-âkrân Hüseyin bin Ya'kûb zîde-kadrehu gelüb ceddî vâkıf-ı mezbûrun vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında şart ve ta'yîn eylediği vech üzere Bulur nâm karyede vâki' binâ ve vakf eylediği câmi'-i şerîf ve imâret ile taamiyesine ve ehl-i mürtezekalarına sarf olunduktan sonra vakfin gallesinden fazlasını evlâd-ı evlâdına meşrûta ve ta'yîn eylediği defter-i hâkânî ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında mestûr ve mukayyed olub vâkıf-ı mûmâ-ileyhin vakfiyesinde ve defter-i hâkânîde medresesi kaydı ve müderris kaydı olmayub hilâf-ı şart-ı vâkıf bir dürlü âherden müdâhale ve ta'addî îcâb itmez iken Erzincân'dan birkaç nefer eşirrâ bundan âkdem âstâneye gelüb vakfin Erzincân kazâsında vâki' Örik nâm karyesini zabt için dürlü tezvîrat ile beynlerinde bir tevliyet ve bir mütevellî ihdâs ve bir medresesi ve Abdürrezzak ismine müderris kayd ü berât ve cihet mütâlebesiyle müderris-i merkûm vakf-ı mezbûrun zikr olunan Örik karyesini zabt ve kaydına istihkâkı için bâ-işâret-i şeyhü'l-islâmi nizâm ve bu vechile vakflarının ihtilaline bâ'is vakf-ı mezbûre ve evlâd-ı vâkıfa gadr-i küllî itmekle olbâbda istid'â-yı inayet itmeğin Baybûrd kazâsında vâki' Feraşad Beğ evlâd ü evlâdından hâlâ berât-ı şerîfimle mütevellîsi Hüseyin bin Ya'kûb'un vekîli Seyyid İsmâ'îl meclis-i şer' de vakf-ı mezbûr kurâlarından Örik nâm karyesinin sülûsânına Erzincân'da kâ'in câmi'-i kebîrde tedrîs şartıyla balada mestûrül-ism Abdürrezzak'ın kasr-ı yedinden mutasarrıfı Ahmed Efendi dimekle ma'rûf kimesne mahzarında vakf-ı mezbûrun nazırını evlâdan Salih hazır iken vâkıf-ı mûmâ-ileyh Feraşad Beğ'in Baybûrd kazâsında Bulur nâm karyede mu'allim-hânesi olub mu'allimi Seyyid Mustafâ mevcûd iken Şamâhı müftisi Abdürrezzak Efendi dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli senesi Zi'l-Ka'desi'nde vâkıf-ı merkûmun zikr olunan Bulur karyesinde on iki hücreli bir medresesi olub bi'l-küllîye harâb ve tedrîse mahal olmamak üzere sâlifü'l-beyân câmi'-i kebîrde tedrîs itmek şartıyla evvelen vazîfe-i mu'ayyene deyu kendüye tevcîh ve saniyen vazîfe-i mu'ayyene dört akçeden 'ibâret olub tedrîse kafidir deyu vakf-ı mezbûrun kurâlarından Erzincân'da vâki' mârû'z-zikr Örik

karyesini vazîfesi mukâbili kendüye tevcîh ve berât itdürdükden sonra karye-i mezbûrenin sülüsânını oğlu mezbûr Ahmed'e ve sülüsünü âher oğlu Mustafâ'ya fâriğ olmağla kurâ-i sâ'irenin hâsılı karye-i mezbûrde kâ'in câmi'-i şerîfi mürtezakasının vezâ'ifine ve imâretinin masrufatına vefa itmeyüb taraf-ı vakfa gadr ve harâbına bâ'is olmuşdur deyu nizâ' ve ta'addî ve mezbûr Ahmed karye-i mezkûre târîh-i mezkûrde Rumili kâdî-'askeri mevlânâ Pîrî-zâde Mehmed edamallahu te'alâ fazâ'ilihunun i'lâmı ve müteveffâ şeyhü'l-islâm Mustafâ Efendi'nin işâretiyle babam merkûma tevcîh olunmuş iken evlâd-ı vâkîf fuzûlî zabt itmekle elli dört senesi Muharrem'inde müşârün-ileyhin işâretleriyle babam mezbûre tevcîh olunub üzerinde iken bize kasr-ı yed itmişdir ve kurâ-i sâ'irenin hâsılı zikr olunan vezâ'if ve masârıfa vafidir deyu cevâb itmeğin tarafeynden kangısının takrîri vakı'a mutâbık oldığı bu tarafda ma'lûm olmamağla sâlifü'z-zikr Örik karyesinin îrâdı ve kurâ-i sâ'iresinin îrâdı ve câmi' ve imâretin vezâ'if ve masârıfı ne mikdâr oldığı sen ki, Erzûrûm vâlisî vezîr-i müşârün-ileyhsin, ma'rifetinle ve siz ki, Baybûrd ve Erzûrûm ve Erzincân kâdîları mûmâ-ileyhimsiz, mahallinde ala-tarikût-tafsîl defter ve i'lâm eylemeniz bâbında Rumili kâdî-'askeri olan Mevlânâ Es-seyyid Zeynelabidin El-Hüseyîn edamallahu te'alâ fazâ'ilihu i'lâm itmeleriyle mevlânâ-yı müşârün-ileyhin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı N. Sene 1159.

Sahife no: 165

Hüküm no: 697

Tarihi: [21-30] Ramazan 1159 [7-15 Ekim 1746]

Sâbıkda ocakda saksoncu başı olub âkdem Erzûrûm kal'ası muhâfazasında dergâh-ı mu'allâm yeniçerî zâbiti Hasan zîde-mecduhuya hüküm ki

Hâlâ ocakda kul kethüdâsı Mustafâ dâme-mecduhu ordu'yu nusret-makrunumda olan dergâh-ı mu'allâm yeniçerîleri ortalarından altmış dört cema'at ve on dokuz bölük ve kırk iki bölük ve elli iki bölük ortalarıyla emr-i 'âlî-i hazret-i penahi (...) maali-i menzilet şehzâde mirzalığı (...) âsitâne-i sa'âdetime irsâl ve isali ve maan kendüsü dahi gelmek husûsuçün emr-i 'âlîşanım sadır olub mûmâ-ileyhin yerine ordu'yu hümâyûnum yeniçeri zâbitliğine vekâleten bir iş-gûzar zâbit nasb olunması husûsu ve sen ocağın öteden berü emekdarı olub her vechle senden sadakat

ve kar-güzarlık memul olundığı üzere mûmâ-ileyhin yerine ordu'yu hümâyûnum yenîçerî zâbit nasb olunman fermânım olmağın ile irsâl olunmuşdur. İnşaallahu te'alâ vüsûlünde vech-i meşrûh üzere kul kethüdâsı mûmâ-ileyh ol-tarafdan kalkub âstâne-i sa'âdetime azim olduğundan sen ordu'yu hümâyûnum yenîçerî zâbitliği vekâleti umûrında kıyâm ve ol-tarafda olan turnacıbaşılar ve hasekiler ve çorbacı ve çavuşan ve serdengeçdi ağaları ve alemdarları ve on başıları ve bi'l-cümle neferât ve yoldaşları zâbit bilüb sözünden taşra ve reyinden hariç vaz ü hareketde bulunmayub ita'ât ve inkıyad üzere olalar ve sen dahi cümle umûrını kavaid-i âhkâm-ı şer'-i şerîf ve kânûn-i kadîm ve emr-i münîfim tatbik idüb neferât-ı mezbûrenin zabt ü rabtı ile sükkân-ı vilâyetin emn ü rahatlarına kemâl-i say ve ihtimâm idüb hilâfından hazer eylesin deyu bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yenîçerîleri ağası İbrâhîm Ağa dâme-luvvuhu tarafından mührlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için.

Fî evâhir-i N. Sene [1]159.

Sahife no: 166

Hüküm no: 698

Tarihi: [21-30] Ramazan 1159 [7-16 Ekim 1746]

Erzûrûm vâlisine Erzûrûm kâdisına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Şavgan deresi nâhiyesine tâbi' Danışmak nâm karyeden Kasım oğlu Monlâ Hasan nâm kimesne kendü halinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz ü ta'addîsi olmayub ve üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken yine nâhiye-i mezbûre tâbi' Vanzud nâm karye sükkânından Ali oğlu Eyüb nâm kimesne hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'îfesine istinâden bin yüz elli senesinde beş yüz gurûşu mütecâviz akçesin alub ziyâde gadr eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince şer'le görilmek ve hilâf-ı şer'-i şerîf aldığı ol-mikdâr gurûşu alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evahir-i N. Sene 1159.

Sahife no: 166

Hüküm no: 699

Tarihi: [1-10] Şevval 1159 [17-26 Ekim 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Kars vâlisine hüküm ki

Baybûrd sâkinlerinden Hacı Mehmed zîde-kadrehu gelüb Koyulhisâr sükkânından Koylu Receb dimekle ma'rûf kimesne ba'zı husûs ile Baybûrd kazâsına tâbi' müsafereten mûmâ-ileyhin hânesinde sâkin iken Gürciyül-asl Murtaza nâm gulamını tahrîk ve iğfal idüb bin sekiz yüz elli gurûş nakd akçe ve iki 'aded sim kılıç ve üç çift piştov ve bir halkalı kürk ve bir saat ve dahi ba'zı eşyâsıyla bir res dorı esbini alub ikisi dahi gice ile firâr idüb Tokat semtine gitdiler deyu haber aldığından ardlarına düşüb Tokad'a geldiğinde mezbûrlar ol-tarafa varmayub Erzûrûm ve Kars câniblerine firâr eylediklerin bildirüb siz ki, vezîr-i müşârün-ileyhümasız, mezbûrlar ma'rifetiniz ile tefahhus olunarak ele getirilüb akçe ve eşyâsıyla gulamı kendüye alıvirilüb ve mezbûr Receb'in şer'ân iktizâ iden tedibi icrâ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım yazılmışdır.

Fî evâil-i L. Sene 1159.

Sahife no: 166

Hüküm no: 700

Tarihi: [1-10] Şevval 1159 [17-26 Ekim 1746]

Erzûrûm vâlisine ve monlâsına hüküm ki

Erzûrûm kazâsı muzâfâtından Şavra Deresi nâhiyesine tâbi' Musa Danışmend nâm karye âhâlîsi südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunların karye-i mezbûre toprağında vâki' kadîmül-eyyâmdan berü koruya geldikleri mahsûs ve müstakil ma'lûmetü'l-hudûd kadîmi resmlü korularında âherin 'alâkası olmayub bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken civârlarında vâki' kurâ âhâlîsinden ba'zıları gelüb fuzûlî odun ve sâ'ir eşcârların kat' ve kadîme mugâyir ta'addî ve gadr-i küllî eylediklerin bildirüb mezbûrların hilâf-ı kânûn ve kadîme mugâyir ol-vechle zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i L. Sene 1159.

Sahife no: 166

Hüküm no: 701

Tarihi: [1-10] Şevval 1159 [17-26 Ekim 1746]

Erzûrûm vâlîsine ve monlâsına hüküm ki

Erzûrûm kazâsı muzâfâtından Şavra Deresi nâhiyesine tâbi' Musa Danışmend nâm karye sâkinlerinden Hacı-zâde Mehmed Beşe demekle ma'rûf kimesne sütte-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bu aba-an-ced dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden olub vâki' olan seferlerde mevcûdundan mağdur idüb kimesnenin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olmayub âherden bir vechle rencîde ve remîde olunmak icâb itmez iken Badıllı cema'atinden Zıbkı Beğ demekle ma'rûf kimesne cema'at-i mezbûre voyvodasıyla yek-dil ve mücerred celb-i mâl sevdâsıyla sen dahi cema'at-i mezbûrenin defterlü re'âyâsından imişsin deyu bundan rûsûm-ı ra'iyet ve sâ'ir bahâne ile hilâf-ı şer' ve kânûn akçe mütâlebesiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb mezbûrların hilâf-ı şer' ve kânûn rûsûm-ı ra'iyet ve sâ'ir bahâne ile akçe mütâlebesiyle zâhir olan müdâhale ve ta'addîlerin men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğin hilâf-ı şer' ve kânûn ta'addî itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâil-i L. Sene 1159.

Sahife no: 166

Hüküm no: 702

Tarihi: [21-30] Şevval 1159 [6-15 Kasım 1746]

Erzûrûm vâlîsine ve Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed ve oğulları Süleymân ve Musa nâm kimesneler ile Emîne nâm hâtûn sütte-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Dorbaylı Hüseyin nâm kimesnenin oğlu Halîl nâm şakî kendü halinde olmayub mezbûr Seyyid Ahmed diyâr-ı âherde iken bin yüz elli senesinde mezbûr Halîl kablel-vahîd zevcesi Zeyneb nâm hâtûnu katl kasdıyla menzîlini basub bir sagîr kızları ile mezbûre Zeyneb'i dahi hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak helâk idüb ziyâde gadr ve ta'addî ve zûlm-i sarîh ve fesad ü

şekavet eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmıdan müte'addid fetâvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mücebince şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i L. Sene 1159.

Sahife no: 166

Hüküm no: 703

Tarihi: [1-10] Zi'l-ka'de 1159 [15-24 Kasım 1746]

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı civârında vâki' kâdîsına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı âhâlîsi gelüb bunlar emr-i şerîfimle vâki' üzerlerine edası lâzım gelen tekâlîfleri emr ü defter mücebince eda idüb kusûrları olmayub ve kendü hallerinde olub kimesneye vaz ü ta'addîleri olmaduğun hâlâ Karahisâr-ı Şarkî kazâsında nâ'ib olan Ebûbekr nâm nâ'ib bin yüz elli senesinden berü bunların tekâlîfleri vukuunda kendü nefsiçün emr ü defterden ziyâde bunların üzerlerine sekiz dokuzar yüz gurûş tevzi ve cebren tahsîl eyledüğünden ma'âdâ hilâf vâki' mevad istinâdıyla bunların üzerlerine şer'ân bir nesne sâbit olmadın içlerinden ba'zılarının dahi hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak üçer beşer yüz gurûşların dahi alub küllî gadr eyledüğün bildirüb hilâf-ı şer' ve kânûn ve bî-gayr-i hak aldığı hakk-ı mikdâr âshâbına alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i ZA. Sene 1159.

Sahife no: 167

Hüküm no: 704

Tarihi: [21-30] Şevval 1159 [6-15 Kasım 1746]

Erbârüm vâlîsine ve mollâsına ve Pâsîn kâdîsına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Ali nâm sipâhî 'arz-ı hâl idüb Pâsîn sancağında Söylemez nâhiyesinde Deliklü Taş nâm karye ve gayrîden sekiz bin dört yüz doksan dokuz akçe tîmâra berât-ı şerifimle mutasarrıf olub tîmârı âklâmından yine livâ-i mezbûrde Anik nâhiyesinde iki bin beş yüz akçe yazûsu olan Malik Viranı nâm karye

müstakilen kayd ü berâtına dâhil olub âherden bir vechle dahl îcâb ider hali yoğiken yine-i livâ-i mezbûrde Koray nâhiyesinde Midille nâm karye ve gayrîden altı bin dört yüz doksan dokuz akçe tîmâra mutasarrîf olan Mehmed nâm sipâhî tîmârî âklâmından müşterekiyle kayd ü berâtına dâhil olan bin akçe yazûsu olan Karamari nâhiyesine tâbi' Şah Viran ma' mezra'a-i Sabırlu nâm karyeyi zabta kanâ'tat itmeyüb yazûları ve nâhiyeleri başka başka iken karye-i Şah Viran el-mezbûre müşerref harâb olub bunun müstakilen kayd ü berâtına dâhil sâlifü'z-zikr Malik Viran karyesi bir mikdâr mamurca olmağla karye-i mezbûre için kendünün müşterekiyle kaydına dâhil mârû'z-zikr Şah Viran karyesi olmak üzere hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve şahid-i zor ikâmeti ve mütegalibeye istinâden fuzûlî zabt ve mahsûlât ve rûsûmâtı tagallûben ahz ü kabz idüb ol-vechle gadr-i küllî eyledüğün bildirüb Anik nâhiyesine tâbi' mesbukü'z-zikr Malik Viran karyesi müstakilen tîmârî tarafından kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûr Mehmed'i ve âheri hilâf-ı defter-i hâkânî zikr olunan Malik Viran karyesine bir vechle dahl ü ta'arruz itdirmeyüb mugâyir-i defter-i hâkânî zâhir olan müdâhale ve ta'addîsin men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Anik nâhiyesine tâbi' Hamuni 'an-er-re'âyâ hass-ı ma' er-rûsûmî iki bin beş yüz akçe yazûsu olan Malik Viran nâm karye defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde 'an-mahsûlât deyu bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen merkûm Ali'nin tîmârî mülhakâtından olub ve Karamari nâhiyesine tâbi' on nefer müslimanan ve kırk bir nefer gîrân ve iki zemîn ile hass-ı bennâk ve hınta yekûn-ı ma'-gayrehâ on bin akçe yazûsu olan Şah Viran mezra'a-i Çayrlar nâm karye dahi defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde iki bin akçesi ifrâz ve Anik nâhiyesine tâbi' Taş nâm karye ve ma'-gayrehâ birikdirilüb beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçe olunan başka bir icmâl ve icmâl-i mezkûrun iki bin dokuz yüz doksan dokuz akçesi mezbûr Mehmed'in tîmârî mülhakâtı bâkîsi müştereki kaydlarında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i L. Sene 1159.

Sahife no: 167

Hüküm no: 705

Tarihi: ?

Karaman vâlisine kâdisına ve Doğan Hisârı kazâsı nâ'ibine hüküm ki,

Doğan Hisârı sâkinlerinden Abdullah ve Genc Arslan ve Abdülcelil ve Abdülhalim nâm kimesneler gelüb...

Hüküm iptal edilmiştir.

Sahife no: 167

Hüküm no: 706

Tarihi: [21-30] Şevval 1159 [6-15 Kasım 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden Tatoğlu Kancak nâm zimmî gelüb bu kendü halinde kimesneye vaz ü ta'addîsi olmayub üzerine şer'ân bir nesne sâbit olayub rencîde îcâb ider hali yoğiken yine kasaba-i mezbûre sâkinlerinden ziyâde eşirrä ve mütegalibeden Etmekçi oğlu Karabet ve Mazman oğlu Serkiz ve Erzincânlı Kirkor ve diğêr Serkiz ve Bogos ve Cıfıl oğlu Karaşad ve Etmekçi oğlu Avanis ve Abacı oğlu Serkiz ve dahi ba'zıları zuhûr ve şirrete salık ve birbirleriyle yek-dil ve mücerred celb-i mâl ve bunu akçeden çıkarmak kasdıyla biz seni umûrımızı görmeğe vekîl ve sen dahi bir müddet umûr ve husûsımızı görüb ol-vechle miyanemizde ahz ü ita cari olmuş idi. Ol müddetde belki zimmetinde akçemiz kalmış ola deyu bundan da'vâ ve mürâfa'a-i şer oldıklarında mesfûrların müddeaları lagv-ı mahz-ı şirret oldığı nümayan ve mu'ârazadan men olmuş iken mesfûr mündefî' olmadıklarından nâşî hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe ve kâdîya istinâden bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer' bunu ahz ü habs ve bin beş yüz gurûşdan mütecâviz akçesini gasb ve ziyâde gadr ve âhvâli diğêr-gûn olduğun bildirüb şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görölüb gasb olunan ol-mikdâr gurûş alıvırılıb icrâ-yı hak olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i L. Sene 1159.

Sahife no: 167

Hüküm no: 707

Tarihi: [1-10] Zilhicce 1159 [15-24 Aralık 1746]

Erzûrûm vâlisi vezîre ve Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden ve sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed ve oğulları Süleymân ve Musa ve Ali nâm kimesneler gelüb İstanbul'da vâki' cennet-mekân firdevs-aşiyân ebül-feth Sultan Mehmed Han tabe-serahu evkâfindan Karahisâr-ı Şarkî kazâsında vâki' Sakdışun bağçesi dimekle ma'rûf bağçe ve bir mikdâr arsa ve bir bab vakf menzil mutasarrıf olan mezbûr Seyyid Ahmed'in zevcesi Zeyneb nâm hâtûn ile oğlu Musa ve mezkûrunun vâlidesi ve karındaşları olub mutasarrıflar iken fevt olduklarında zikr olunan menzil ve bağçe ve arsadan nısfı be-hasbeş-şer oğulları ve nısf-ı âheri dahi taraf-ı vakfa intikâl itmekle bu dahi taraf-ı vakfa intikâl iden bağçe ve arsanın nısfını vakf-ı mezbûr mütevellîsi tarafından semen-i ma'lûm ile alınub yedine virilen memhûr temessük mücebince oğulları mezbûrun ile ber-vech-i iştirâk zabt ve üzerine ebniye binâ ve eşcâr gars ve yiğirmi dokuz seneden berü bilâ-nizâ' mutasarrıflar olub bir vechle dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmeyüb ve üzerlerine şühûd-ı 'udûl ile şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken ecânibden olub yine Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden Dimyadlı Hüseyin nâm kimesnenin oğlu eşirrâ ve mütegalibeden Musalu nâm kimesne zuhûr ve şirret ve tezvîrata sülûk ve zikr olunan bağçe ve menzil ve arsa benim amucam mülki imiş bana intikâl itmekle sizlerden alub zabt iderim deyu ol mikdâr sene mürûrundan sonra bunun haklarında kuvvet-i irtîşa ile mazul kâdîdan aldıkları müzevvir hüccet ibrâzıyla hevâsına tâbi' mütegalibeden Tokadlı oğlu İbrâhîm Efendi ve serdengeçdi ağalarından Hacı Mustafâ Ağa dimekle ma'rûf kimesneler ile ve eşirrâdan on nefer kimesnelerin iğva ve ianetleriyle bunu ahz ü kabz ahşam nâmazında menzilin basub cebren ve kahren ehl ü iyalini menzillerinden ihrâc ve fuzûlî ve tagallüben alub zabt üzere ziyâde gadr ü ta'addî ve kasd ü zûlm-i sarîh eyledüğün ve mezbûrun muin-i kesîreleri olmağla bir vechle mukavemet ve icrâ-yı hak mümkün olmayub âhvâlleri gayet diğergûn olduğun ve bu bâbda da'vâlarına mutâbık şeyhül-islamdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve senedât-ı sâ'ire mücebince şer'le görilüb zikr olunan bağçe ve menzil ve arsaları girü bunlara alıvirilüb ber-karâr-ı sâbık

kema-kan bunlara zabt itdirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i Z. Sene 1159.

Sahife no: 168

Hüküm no: 708

Tarihi: [1-10] Zilhicce 1159 [15-24 Aralık 1746]

Erzûrûm vâlîsine mevlânâ Erzûrûm kâdîsına hüküm ki

Zü'emâdan Abdullah zîde-kadrehu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında ve kazâsı muzâfâtından Çirmelü nâhiyesinde Han-i Viran nâm karye ve gayrîden yigirmi iki bin üç yüz akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden Avacık nâhiyesine tâbi' Akpınar nâm karye toprağında zirâ'tat ve hirâset idenlerden zirâ'tatlarıyla hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcebince müteveccih olan öşrlerin taleb eylediklerinde hilâf-ı kânûn ve defter virmekte ta'allül ve muhâlefet ve ol-vechle ze'âmeti mahsûlünün küllî kesr ü noksanına bâ'is ü bâdî oldukların bildirüb karye-i mezbûre toprağında zirâ'tat ve hirâset idenlerin zirâ'tatlarıyla hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcebince müteveccih olan a'sâr-ı şer'iyelerin alıvirilüb hilâf-ı kânûn ve defter bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Avacık nâhiyesine tâbi' karye-i Akpınar haric-i ez-defter ma'er-rüsûm deyu iki bin akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde karye-i Akpınar tâbi'-i Avacık iki bin beş akçe yazû-yı mezkûresinden bin beş yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehâ birikdirilüb üç bin akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtından olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i Z. Sene 1159.

Sahife no: 168

Hüküm no: 709

Tarihi: [1-10] Zilhicce 1159 [15-24 Aralık 1746]

Erzûrûm vâlisine ve mollâsına ve Tortûm kâdîsına hüküm ki

Zü'emadan Ebûbekr zîde-kadrehu 'arz-ı hâl idüb Tortûm Sancağında Casu Nâhiyesinde Aves nâm karye ve gayrîden yigirmi bin beş yüz akçe ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmeti âklâmından Ahmerik nâhiyesine tâbi' elli bin akçe yazûsu olan Dayıkan nâm karye müstakilen kayd ü berâtına dâhil olub âherden dahl olunmak icâb itmez iken âherden nâm kimesne zuhûr ve karye-i mezkûre için ben alurum, sana zabt itdirmem deyu hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve gadr murâd eyledüğün bildirüb karye-i mezbûre defter-i hâkânî ve yedinde olan berâtı mücebince ze'âmeti tarafından zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb âheri hilâf-ı defter-i hâkânî bir vechle dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda Ahmerik nâhiyesine tâbi' elli bin akçe yazûsu olan Dayıkan nâm karye müstakilen kayd ü berâtına dâhil olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i Z. Sene 1159.

Sahife no: 168

Hüküm no: 710

Tarihi: [1-10] Zi'l-ka'de 1159 [15-24 Kasım 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına ve Tercân kâdîsına hüküm ki

İbrâhîm zîde-mecduhu 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm ve Tortûm ve Pâsîn sancaklarında ve Sec'agin ve Gad nâhiyelerde As Kal'ası nâm karye ve gayrîden elli bin sekiz yüz on dokuz akçe ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmeti âklâmından Bircahsened nâhiyesine tâbi' on üç bin akçe yazar karye-i Kemleri ve iki bin akçe yazar mezra'a-i yalnız müştereğiyle mûmâ-ileyhin kayd ü berâtına dâhil olub ber-müceb-i defter-i hâkânî olunan karye ve mezra'ada ve defterde mukayyed re'âyâsında âherin 'alâkası olmayub bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken

ecânibden zümre-i cebâbireden olan kimesneler salifüz-[zıkr] olunan mezra'a ve karye ve defterlü re'âyâsına hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn fuzûlî müdâhale ve ta'addîlerinden re'âyâları perkanede vü perişân olmağla bu dürlü müşterekiyle mûmâ-ileyhime gadr-i küllî eyledikerin bildirüb sâlifü'z-zıkr karye ve mezra'a ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekiyle mûmâ-ileyhin tarafından su başısına zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb mârû'z-zıkr karye ve mezra'a ve deftere bir ferdi dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl [ve] mufassala mürâca'at olundukda Tercan kazâsında nâhiyesine tâbi' yigirmi iki nefer müselmânân ve on altı nefer gîrân re'âyâ ve bir zemîn ve hâsılı tahtlarında nim ve hınta ve şa'îr yekûn-ı ma'-gayrehâ on üç bin akçe yazû ile karye-i Rahgeri ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' hâsıl-ı ma' er-rûsûm iki bin akçe yazû ile mezra'a-i Baba Bekr defter-i mufassalda muharrer kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde karye-i Rahgeri ve mezra'a-i Baba Bekr deyu on beş bin akçe yazû ile tahrîr ve bin beş yüz akçesi ifrâz ve 'an-tîmâr deyu bir icmâl ve icmâl-i merkûm tamâmen mûmâ-ileyh İbrâhîm zîde-mecduhunun ze'âmeti mülhakâtı bâkîsi müştereki kaydında oldığı mestûr bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i ZA. Sene 1159.

Sahife no: 168

Hüküm no: 711

Tarihi: [1-10] Zi'l-ka'de 1159 [15-24 Kasım 1746]

Pâsîn ve kâdîlarına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerîlerinden ve ve ve dahi sâ'irleri 'arz-ı hâl sunub bunlara bi'l-fi'l sefer eşer sahih dirliğe mutasarrıf dergâh-ı mu'allâm yeniçerîleri olub ve Pâsîn kazâsına tâbi' Sübhan ve Uzun Ahmed nâm karyeler topraklarında zabt ü tasarruflarında ve tekâlîf alınmak îcâb ider hâneye bağılu emlâk ve yerleri olmayub tekâlîf talebiyle dahl olunmaları iktizâ itmez iken kurâ-i mezkûr âhâlîleri emr-i şerîfim ile vâki' olan tekâlîfi siz dahi virün deyu ve ehl-i 'örf tâ'îfesi taraflarından bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle hilâf-ı kânûn ta'addî ve rencîde

oldıkların bildirüb hilâf-ı kânûn tekâlîf mütâlebesiyle zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i ZA. Sene 1159.

Sahife no: 168

Hüküm no: 712

Tarihi: [1-10] Zi'l-ka'de 1159 [15-24 Kasım 1746]

Erzincân müftisi Es-seyyid Abdullah zîde-ilmehuya hüküm ki

Osmân İmam Neccar-zâde demekle ma'rûf kimesne gelüb Erzincân sükkânından yamaklar çavuşu olan Koltukçı Hafıtlı oğlu İbrâhîm nâm kimesne kendü halinde olmaduğundan başına bu merkûm İbrâhîm'in 'ammîsi Abdurrahman Beşe demekle ma'rûf kimesneden on beş yigirmi nefer kimesnenin mahzarında bâ-hüccet-i şer'îye işтира eyledüğü mülk menzile dahl olunmak îcâb itmez iken merkûm İbrâhîm zuhûr ve şirrete sülûk ve senin ammim Abdurrahman Beşe'den işтира eyledüğün menzili ben senden mukaddem işтира eylemişdim deyu kendü hevâ-dârları olan şahid-i zor ikâmet ile bin yüz elli senesinde bunun mülk-i müşterası olan mernzillerin fuzûlî ve hilâf-ı şer'-i şerîf zabt idüb ziyâde gadr ü ta'addî eyledüğün bildirüb sen ki, mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, husûs-ı mezbûre mütevellî olub fuzûlî zabt oluna mülk-i müşterası olan menzili kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden sen ki, Erzincân müftisi Mevlânâ Es-seyyid Abdullah zîde-ilmehusun, mütevellî ta'yîn olunmak için emr-i şerîfim sūdûrı bâbında bi'l-fi'l şeyhü'l-islâm olan Seyyid Mehmed Zeynî işâret itmeleriyle müşârün-ileyhin işâretleri mücebince mütevellî olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i ZA. Sene 1159.

Sahife no: 169

Hüküm no: 713

Tarihi: [1-10] Zi'l-ka'de 1159 [15-24 Kasım 1746]

Erzûrûm vâlisine ve Pâsîn ve kâdîlarına ki

Pâsîn kazâsına tâbi' Sübhan nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb karye-i mezbûre toprağında vâki' ma'lûmetü'l-hudûd dokuz kıta tarlalar ile bir kıta kadîmi çayıra aba-an-ced mutasarrıf olub her sene tarlaları zirâ'at ve çayırı tasarruf ve otun biçüb öşr ü resmi sâhib-i ârza eda idüb âherden bir vechle müdâhale olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezbûreden karındaşı oğlu Tağun Ahmed nâm kimesne benim sende alacağım olmağla tarlaları ve çayırları ben zabt iderim deyu hilâf-ı kânûn ve fuzûlî dört sene mukaddem zabt idüb gadr itmekle yedinde olan fetvâ-yı şerîfe ve senedâtı mûcebince merkûm Ahmed ile mürâfa'a-i şer oldıklarında ol çayır ve tarlalarda merkûm Ahmed'in bir dürlü 'alâka ve medhali olmayub fuzûlî zabt ve bu aba-an-ced mutasarrıf oldığı ledeş-şer zâhir ve buna hüküm ve merkûm Ahmed'in kasr-ı yedine tenbih birle kibel-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'îye ve i'lâm-ı şer'î ve zabtıçün virilen mürasele mûcebince çayır ve tarlaları bu alub zabt idüb zirâ'at itmek istedikde merkûm ol-vechle yine müdâhaleden hâlî olmaduğun [bildirüb] yedinde olan hüccet-i şer'îye ve i'lâm-ı şer'î ve fetvâ-yı şerîfe ve sâ'ir senedâtı mûcebince tarlaları ve çayırı kendüye zabt ü zirâ'at ve hirâset itdirilüb merkûm Ahmed'i hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i senedât dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i ZA. Sene 1159.

Sahife no: 169

Hüküm no: 714

Tarihi: [1-10] Zi'l-ka'de 1159 [15-24 Kasım 1746]

Erzûrûm vâlisî vezîre ve Pâsîn ve kâdîlarına hüküm ki

Pâsîn kazâsına tâbi' Sübhan nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb karye-i mezbûre sâkinlerinden bunun karındaşı oğlu Tağun Ahmed dimekle ma'rûf kimesneye bunun bin gurûş mikdârı deyni olub deynine makar ve muterif ve edada medhali yoğiken dayin-i merkûm Ahmed mücerred tagallüben bunu ahz ü habs teklîfi ile ta'addî ve rencîde eylediğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince 'amel olunub dayin-i merkûm hilâf-ı şer'-i şerîf ahz ü habs teklîfi ile ta'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i ZA. Sene 1159.

Sahife no: 169

Hüküm no: 715

Tarihi: [21-30] Zi'l-ka'de 1159 [5-14 Aralık 1746]

Pâsîn kâdisına hüküm ki

Pâsîn kazâsına tâbi' Sübhan nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb yine karye-i mezbûre sükkânından Tağun Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesneye bunun bin gurûş mikdârı deyni olub deyni makar ü muterif olub lâkin fakirül-hal olduğundan defîne eda-yı deyne kudreti olmayub tadrîci ve taksît ile eda-yı deyne razı iken dayin-i merkûm Ahmed mücerred taciz için tadrîc ve taksît ile almağa razı olmayub defa'âten alurum deyu bunu tazyik ve ahz ü habs teklîf ile rencîde ve ta'addî ve buna gadr-i küllî murâd eylediğün bildirüb mahallinde şer'le görülüb dayin-i merkûma olan meblağ-ı mezbûr deynini kudreti mertebe tadrîc ve taksît ile eda itdirilüb dayin-i merkûmun defa'âten talebiyle ve ahz ü habs teklîfi ile zâhir olan müdâhale ve ta'addîsin men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğün mahallinde şer'le görülüb defa'âten eda-yı deyne kudreti olmadığı sâbit olur ise tahammülüne göre taksît ile eda-yı deyn itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i ZA. Sene 1159.

Sahife no: 169-170

Hüküm no: 716

Tarihi: [1-10] Zi'l-ka'de 1159 [15-24 Kasım 1746]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan kıdvetüs-sâdâtül-kirâm Seyyid Ahmed zîde-şerefuhu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb tîmâr karyelerinden Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Nurşun Bağçesi nâm karyede vâki' ma'lûmetü'l-hudûd bir yere yetmiş seksen seneden berü hemşiresi Ümmügülsüm nâm hâtûn mutasarrîfe iken mezbûr müteveffiyeye olmağla oğlu kalmayub kânûn üzere tapuya müstehak oldukda bu dahi ol yerleri karye-i mezbûre sipâhîsinden resm-i tapu ile alub yedine virilen sâhib-i ârz temessükü mücebince zabt ü zirâ'at ve öşr ü resmin sâhib-i ârza eda idüb tâpûlu ve temessüklü yerlerine âherden bir vechle dahl ü ta'arruz îcâb itmeyub iken ecânibden olub eşirrâ ve mütegalibeden Timürbablı Hüseyin ve oğlu Halîl nâm kimesnelere zuhûr ve şirrete sülûk ve mücerred taciz ve celb-i mâl ve ızrâr kasdıyla ol-yerleri hemşiren mezbûre hal-i hayâtında bizlere ferağ itmiş idi ve kâh Sultan Mehmed Vakfı mütevellîsinden tapu ile aldık, yedimizde temessük vardır, yedinden alub bizler zabt ideriz deyu fuzûlî müdâhale ve bunun zabtına muhâlefet ve gadr-i küllî murâd itmeleriyle bundan âkdem Erzûrûm cânibi ser'askeri Ahmed Paşa tarafından mübâşir ta'yîn ve Karahisâr-ı Şarkî kâdîsı ve voyvodası ma'rifetiyle mahal-i nizâ' üzerinde mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında mezbûrların bir dürlü 'alâka ve medhalleri olmayub iddiaları lağv ü mahz-i şirret ve tezvîr olduğu şer'ân sâbit ve zâhir ve buna hükm ve mezbûrlara bî-vech müdâhale ve mu'ârazaları men ü kat'-ı nizâ' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'îye ve mücebince zabtıçün Karahisâr-ı Şarkî voyvodası Hüseyin zîde-mecduhu tarafından dahi bunun yedine buyurıldı virilmiş iken mezbûrlar ziyâde eşirrâ ve mütegalibe olmalarıyla bir dürlü memnû' ve mündefi' olmayub yine ol-vechle müdâhale ve nizâ'dan hâlî olmadığın yedinde fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îye ve sâhib-i ârz temessükü müceblerince bundan âkdem ısdar itdirdüğü emr-i şerîfim dahi mahalline vardukda bir dürlü ita'ât-ı şer'-i şerîf ve inkıyad-ı emr-i 'âlî olmayub muin-i kesîreleri ve ayan ve mütegalibeden ba'zı kimesnelere istinâdları olmağla bir vechle mukavemete iktidarı olmayub ellerinden aciz kalub âhvâlî gayet diğergün ve her vechle mağdur

olduğın ve bu bada da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmıdan yedine müte'addid fetâvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetâvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'îye ve sâhib-i ârz temessükü müceblerince 'amel olunub ol-yerler kema-kan buna zabt itdirilüb hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye ve fetâvâ-yı münîf ve sâhib-i ârz temessüküne mugâyir bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek emrim olmuştur.

Fî evâil-i ZA. Sene 1159.

Sahife no: 170

Hüküm no: 717

Tarihi: [11-20] Zi'l-ka'de 1159 [25 Kasım-4 Aralık 1746]

Habs-mane ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Habs-mane kazâsına tâbi' Kalur nâm karye sâkinelerinden Fâtıma nâm hâtûn gelüb bundan âkdem fevt olan karındaşı Ali nâm kimesnenin kızı Hadice nâm sagîrenin bu li-ebeveyn hâlâsı olub bundan gayrî kimesnesi olmayub bu sagîre-i mezbûreyi yanına alub be-hakkül-hadane terbiye ve imsake üzere olub âherden bir vechle dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken yine Habs-mane kazâsına tâbi' İhtima nâm karye sâkinlerinden ecânibden Koçoğlu Mustafâ Ağa dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub cebâbireden olmağın çukadarı olan mütegalibeden yine Habs-mane kazâsına tâbi' Salur nâm karyeden Saluroğlu Ahmed Ağa ve Fişalduk nâm karyeden Alaybeği oğlu Mustafâ ve İskefsir kazâsına tâbi' Yapraklı nâm karyeden Kürd İsmâ'îl ve Koç Halîl oğlu Mehmed Ağa ve Emir oğlu Osmân dimekle ma'rûf kimesneler ile müttefik ve bin yüz elli senesinin ramazan-ı şer'-i şerîf gice ile gelüb bunun menzilin basub mezbûr Mustafâ sagîre-i mezbûreyi fuzûlî ve cebren alub kendü menziline götürüb zabt idüb gadr ve te'addi eylediğün bildirüb ve bu bâbda şeyhü'l-islâmıdan fetvâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince mücebince mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı ZA. Sene 1159.

Sahife no: 170

Hüküm no: 718

Tarihi: [11-20] Zi'l-ka'de 1159 [25 Kasım-4 Aralık 1746]

Hâlâ Erzûrûm vâlisî El-Hâc İbrâhîm Paşa'ya hüküm ki

Bundan âkdem ocak bazirganı olub mürd olan Davîd nâm yahudinin eytamı 'arz-ı hâl idüb sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, mukaddemâ dergâh-ı mu'allâm yeniçerîleri ağası iken azl ve Erzûrûm eyâleti senin uhdene tevcîh olunub mansabına azimetin esnasında babaları yahudi-i mesfûre vireceğın zuhûr itmekle yüz yigirmi sekiz bin gurûşu virdiğının temessükünde ancak on bin gurûşu eda ma'âdâsı zimmetinde kaldığın inha ve ber-minvâl-i muharrer hâlâ zimmetinde olan yüz on sekiz bin gurûş alacaklarını ta'yîn olunan mübâşire bit-tamâm teslim ve bir an âkdem beraet-i zimmete ihtimâm-ı tam idüb tehir ü terahiye cevaz ve ruhsat gösterilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket eylemek fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdar ve ile irsâl olunmuşdur. İmdi vüsûlünde sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, ber-vech-i meşrûh yahudi-i mesfûrun zimmetinde olan ol mikdâr gurûş alacağın mübâşir-i mûmâ-ileyhe bir an âkdem tamâmen eda ve teslim ile beraet-i zimmetine ikdam ü ihtimâm ve mikdâr-ı zerre tehir ve tevsike ruhsat ve cevazdan ittika-i tam eylesesin. Şöyle ki, deynin olan meblağ-ı merkûmu edada nev-umma tehir ü tesvik idecek olur isen sonra cevâba kadir olamazsın. Ana göre hareket eylemek bâbında fermân-ı 'âlî-şân yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı ZA. Sene 1159.

Sahife no: 170

Hüküm no: 719

Tarihi: [11-20] Zi'l-ka'de 1159 [25 Kasım-4 Aralık 1746]

Erzûrûm vâlisî vezîr İbrâhîm Paşa'ya hüküm ki

Bundan âkdem ocak bazirganı olub mürd olan David nâm yahudinin eytamı südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, mukaddemâ dergâh-ı mu'allâm yeniçerîleri ağalığın esnasında elli sekiz senesi tevcîhatı şak idüb lâzım gelen caizatı ve îrâdatı tamâmen ahz eyledikten sonra hâlâ dergâh-ı mu'allâm yeniçerîleri ağası olan iftiharül-ümerail-ekabir İbrâhîm Ağa dâme-uluvvuhu sene-i

mezkûre tevcîhatı benim ocağa düşmüştür. Caizat ve îrâdatı isterim deyu babaları mesfûrden taleb ve îrâdat-ı merkûmeden kıstel-yevm hesabınca ağa-yı mûmâ-ileyh tarafına altmış beş bin gurûş iktizâ itmekle babaları mesfûr mebâliğ-i mezkûru ağa-yı mûmâ-ileyhe eda ve teslîm itmiş iken bu ana değın virmeyüb hâlâ zimmetinde kalduğın inha ve mebâliğ-i merkûm ta'yîn olunan mübâşire bit-tamâm teslîm ve bir an âkdem beraet-i zimmetine ihtimâm-ı tam idüb tehir ü terahiye cevaz ve ruhsat gösterilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket eylemek fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdar ve ile ırsâl olunmuştur. İmdi vüsûlünde sen ki, vezîr-i müşârün-ileyhsin, vech-i meşrûh [üzere] Yahudi-i mesfûrun zimmetinde olan ol-mikdâr gurûş alacağın mübâşir-i mûmâ-ileyhe bir an âkdem tamâmen eda ve teslîm ve eytam taraflarına isal ü teslîm ile beraet-i zimmetine ikdam ve ihtimâm ve mikdâr-ı zerre tehir ü tesvike ruhsat ve cevazdan ittika-i tam eyleyesin. Şöyle ki, deynin olan meblağ-ı merkûmu edada nev-umma tehir ü tesvik idecek olur isen sonra cevâba kadir olamazsın. Ana göre hareket eylemek bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sadır olmuştur.

Fî evâsıt-ı ZA. Sene 1159.

Sahife no: 170

Hüküm no: 720

Tarihi: [11-20] Zi'l-ka'de 1159 [25 Kasım-4 Aralık 1746]

Erzûrûm vâlisine İskifer kâdîsına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tâbi' Kozbağı nâm karye âhâlîsi karye-i mezbûrde vâki' Sûfi Ömer Paşa mescid-i şerîfinde imâm olan Osmân nâm kimesne kendü halinde olmayub iktidarı münafi su-i hali olub cema'ati iftiradan istikrah itmeleriyle ma'rifet-i şer'le bir mütedeyyin kimesneyi vekîl murâd eylediklerinde bî-vech-i şer'î ta'allül ve muhâlefet üzere olduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince 'amel olunub zâhir olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı ZA. Sene 1159.

Sahife no: 171

Hüküm no: 721

Tarihi: [11-20] Zi'l-ka'de 1159 [25 Kasım-4 Aralık 1746]

İskefsir ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî Sancağı'nda İskefsir Kazâsı'na tâbi' Kaladi nam karye sâkinlerinden Halîl ve Bekir ve Hüseyin nâm kimesneler gelüb karye-i mezbûrede vâki' mutasarrıf oldukları mülk menzillerin ittisalinde yine mülk-i müştera menzile mutasarrıf olan Bekir nâm kimesne ol menzil emlâkin bin yüz elli senesinde İskefsir kazâsı sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne semen-i ma'lûme ile bey ve teslim idüb bunlar dahi bey-i merkûmu istimâ' itdiği anda ittihaz-ı şüf'a idüb selabıtına bitâmâmühâ riayet idüb menzil-i merkûm emlâkin mezbûr Ahmed'den taleb ve da'vâ eylediklerinde bunlara hükm ve hüccet-i şer'îye ve cânib-i şer'den mürasele virilmiş iken mezbûr Ahmed mugâyir-i hüccet-i şer'îye virmekte ta'allül ve küllî gadr murâd eylediğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb ber-müceb-i fetvâ icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı [hak] olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı ZA. Sene 1159.

Sahife no: 171

Hüküm no: 722

Tarihi: [21-30] Zi'l-ka'de 1159 [25 Kasım-4 Aralık 1746]

Erzûrûm vâlisine Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki,

Sen ki, Karahisâr kazâsı nâ'ibi Ebûbekr zîde-ilmehusun, mektûb [gönderüb] Karahisâr-ı Şarkî bağçelerinden Nurşîn Bağçeleri nâm mevzîde vâki' bağçe üzerine varub akd-i meclis ve kazâ-i mezbûrden Timur Ballı Es-seyyid Hüseyin yediyle varid olan emr-i şerîfim mücebince mezbûr Hüseyin'in iltimâsıyla hasmı Es-seyyid Ahmed ihzar ve mezbûr Hüseyin'in yedinde olan hüccet-i şer'îye mücebince terâfu' ve sual olundukda mezbûr Ahmed mazmûn-ı hücceti inkâr ve mezbûr Hüseyin dahi hüccet-i mezkûrenin mazmûnun badel-isbât mezbûr Ahmed bî-vech mu'ârazadan men birle imza ve ta'addîsi men olunmuş iken mezbûr Ahmed kâni' olmayub âher gûna şirret

da'vâsına sülûk ve mücerred ızrâr ve akçeden çıkarmak sevdâsıyla bu makûle ibra-yı zimmet birle hüccet-i şer'îye virilen da'vânın istimâ'ı memnû' iken mugâyir-i hüccet-i şer'îye yine ta'addî ve tekrâr mürâfa'adan mündefi' olmayub ve bir güna da'vâ ve yine bî-vech ta'addî üzere olduğun cem-i gafir haber virdiklerinden sonra senin dahi ilmin muhit olmağla bu bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bil-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı âhkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mukayyed bulunmağın mukaddemâ sadır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i ZA. Sene 1159.

Sahife no: 171

Hüküm no: 723

Tarihi: [21-30] Zi'l-ka'de 1159 [25 Kasım-4 Aralık 1746]

Erzûrûm vâlîsine mevlânâ Erzûrûm kâdîsına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Ahmed nâm sipâhî südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm Sancağı'nda nâhiyesinde çiftlik-i Hasan Çelebi nâm karye ve gayrîden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tîmârı karyelerinden sâlifü'z-zikr çiftlik-i Hasan Çelebi karyesi toprağında ârâzî tasarruf idenlerden Ömer nâm kimesne fevt olub oğlu ve kızı ve baba bir er-karındaşı kalmayub tasarrufunda olan yerleri tapuya müstehak ve hakk-ı tapu yurdı üzerinde sâkine olmak şartıyla baba bir kız karındaşları Halime ve Şerîfe ve Aişe nâm hâtûnların olmağla hîn-i tapuda bî-garaz müslimanların takdîr eyledikleri resm ile mezbûrlara teklîf olundukda mezbûrlar karındaşları müteveffâ-yı mezkûrun sâlifü'z-zikr yerlerin bî-garaz müslimanlar takdîr eyledikleri resm-i tapu ile bundan âkdem âherden hevâlarına tâbi' mütegalibeden ba'zı kimesnelere istinâden ol yerleri fuzûlî zabt ü tasarruf idüb hilâf-ı kânûn ta'addî eylediklerin bildirüb ol bâbda kânûn üzere hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i ZA. Sene 1159.

Sahife no: 171

Hüküm no: 724

Tarihi: [11-20] Zi'l-ka'de 1159 [25 Kasım-4 Aralık 1746]

Milas ve kâdîlarına Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Milas kazâsına tâbi' Hamzalı nâm karyeden Ömer ve Eyyûb nâm kimesneler gelüb karye-i mezbûre toprağında vâki' bir mikdâr yerleri selâtin-i maziyyeden biri bunların cedleri nâm kimesneye hibe ve temlik ve yedine temlik-nâme-i hümâyûn virildikten sonra ol dahi ol yerlerin tasarruf ve gallesiyle karye-i merkûme toprağında vâki' tasarrufunda olan mülk bağçesi dahi tescil-i şer'î ve teslîm-i ilel-mütevellî birle vakf ü tevliyet ve tasarruf ve gallesin evlâdının batn-ı evvelinde olanlara şart ve ta'yîn eylediği vakfiye-i ma'mûlün-bihâ ve defter-i hâkânîde mukayyed ve bunlar vâkıfın evlâdının batn-ı evvelinden olub tevliyet-i tasarruf kendülere intikâl itmekle şart-ı vâkıf mücebince tevliyetleri hasebiyle ol-yerler ile bağçe-i mezbûreyi zabt ü tasarruf ve gallesin ahz ü kabz murâd eylediklerinde Milas kazâsı sâkinlerinden nâm kimesne zuhûr ve ol yer ve bağçeyi sizden mukaddem evlâdiyyet ve meşrûtiyet üzere mütevellî olan nâm kimesneden mülkiyet üzere satun aldum deyu muin-i kesîresine istinâden hilâf-ı şart-ı vâkıf zabtlarına muhâlefet ve gadr murâd eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince şer'le görölüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı ZA. Sene 1159.

Sahife no: 172

Hüküm no: 725

Tarihi: [11-20] Zi'l-hicce 1159 [25 Aralık-3 Ocak 1746]

Erzûrûm vâlisine Sivas vâlisi vekîli Zaralı-zâde Mehmed dâme-ikbâlehuya Karahisâr-ı Şarkî ve Sivas ve ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Büyük Erendir nâm karye âhâlisi südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Bekir Bölükbaşı dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub mütegalibeden olmağla hevâsına

tâbi' karındaşı Mustafâ nâm kimesne ile yek-dil ü yek-cihet ve ibadullaha isal-i mazarrat ve hetk-i ırz adet-i müstemirreleri olmakdan nâşî bin yüz elli senesinden berü enva-i fesad ü şekavete tasaddî ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve fuzûlî bunların menzillerine girüb Pakize kızlarına ve şâb-ı emred oğullarına ve ehl-i iyallerine ta'arruz ve hetk-i ırza ictirâ' ve şerr-i mazarratlarından bir vechle hânelerinde ikâmet idemeyecek halde olub âhvâlleri diğêr-gün olmağla da'vet-i şer' eylediklerinde bir dürlü ita'ât-ı şer' itmeyüb ve hâlâ mezbûrlar taht-ı hükümet ve kazâlarımızda mürûr ü 'ubûr üzere olmalarıyla henüz icrâ-yı hak mümkün olmaduğın bildirüb buldukları mahalde şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Z. Sene 1159.

Sahife no: 172

Hüküm no: 726

Tarihi: [11-20] Zi'l-hicce 1159 [25 Aralık-3 Ocak 1746]

Erzincân kâdisına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr âhâlisi gelüb bunlar üzerlerine edası lâzım gelen 'avârız ve îrâd-ı hazeriye ve seferiye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfleri cem'ine me'mûra ve a'sâr-ı şer'îye ve sâ'ir hukûk ve rüsûmları dahi sipâhîlerine eda idüb bir dürlü kusûrları olmayub rencîde ve remîde olunmak îcâb itmez iken kazâ-i mezbûrede sâkin Trabzonlu Debbağ ve Hasan oğlu Deli Süleymân Efendi dimekle ma'rûf kimesneler kendi halinde olmayub zaleme ve cebâbireden olmağla bin yüz elli senesinden berü tekâlîfleri vukuunda hilâf-ı şer'-i enver ve mugâyir-i emr ü defter kendi nefsiçün bî-gayr-i hak ma'lûmel-mikdâr ziyâde akçe zam ve kendüsü ekl ü bel' ve yine kazâ-i mezbûr sükkânından kölesi Ali ve hizmet-karları Hacı Murâd oğlu Halîl ve Kara Osmân nâm kimesleri karyelerine salyaneci nasb ü ta'yîn ve mezkûrlar dahi her birlerin hilâf-ı şer' ve bî-gayr-i hak darb-ı şedîd ile darb ve ba'zılarının sâkin oldukları karyelerini sipâhîlerinden iltizâm alub kölesi ve hidmet-karları mezbûrları üzerlerine tasallut ve hâsıl olan penbelerin vezn idüb şu kadar batman penbe öşri virin deyu hilâf-ı şer' ve kânûn ziyâde penbelerin ahz eylediklerinden gayrî ba'zılarının mutasarrıflar oldukları emlâklerin dahi bî-gayr-i hak fuzûlî ve cebren zabt idüb bunun emsali zülm ü ta'addîlerinin nihayeti olmayub mağdur oldukların bildirüb

mezkûrların hilâf-ı şer' ve kânûn fuzûlî ve zülmen aldıkları hak mikdârı her ne ise bades-sübut girü asahb-ı hukûka istirdad ve ihkâk-ı hak ve fimâ-ba'd vâki' olan zülm ü ta'addî men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Z. Sene 1159.

Sahife no: 172

Hüküm no: 727

Tarihi: [21-30] Zi'l-hicce 1159 [4-12 Ocak 1746]

Erzûrûm vâlisine Erzincân ve kâdîlarına hüküm ki

Kazâ-i Erzincân'da vâki' müteveffâ Gülâbî Beğ câmi'-i şerîfi evkâfının mütevellîsi olan Es-seyyid Mehmed Sa'îd zîde-kadrehu gelüb Erzûrûm sancağında kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Karakuş nâm karye tahtında zemîn-i Kara Kâdî der-karye-i mezbûre vakf-i Câmî'-i Gülâbî Beğ ve yine kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde karye-i Küskur nâm-ı diğere Genc Sükur an-mâlikâne vakf-ı Câmî'-i Gülâbî Beğ veleden ve semen-i mâlikâne ve tamâm dîvânî tîmâr ve Köni Özü nâm nâhiyesinde Yudam nâm karye tahtında evkâf-ı Câmî'-i Gülâbî Beğ an-çiftlik-i vakf-ı câmi'-i mezbûr ve zemîn-i Ebu İshak ve zemîn-i Alemdar vakf-i câmi'-i mezbûr deyu defter-i hâkânîde mukayyed ve mûmâ-ileyhin hâlâ berât-ı şerîfimle mütevellîsi olduğı câmi'-i mezbûrun vakfi olmağla zikr olunan çiftlik ve zemînler ve Küskur karyesinin semen-i mâlikânesi ber-mûceb-i defter-i hâkânî hâlâ câmi'-i mezbûr vakfi tarafından zabt ve vakfa 'a'îd olan mahsûlü kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz murâd eyledikte ecânbden ba'zı kimesneler hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve cânib-i vakfa 'a'îd olan mahsûlünün ahz ü kabzına mûmâna'at ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî âheri bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmirende mahfûz olan defter-i mufassala mürâca'at olundukda kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Karakuş rub' mâlikâne vakf-ı medrese-i Ahmediye ve semen-i mâlikâne vakf-ı han-kah-ı Hacı Ağa Fazlı ve semen-i mâlikâne ve dîvânî tîmâr-ı müselman neferen yedi ve gîrân neferen on üç ve zemîn 'aded yedi bağ bir ve mezra'a bir ve iki 'aded bir hâsıl-ı resm ü hınta yekûn-ı ma'-gayrehu otuz bir bin akçe evkâf-ı müteveffîye-i zemîn-i vakf-ı mescid karye-i mezbûre madam ki, karye-i

mezbûrede müselmanlar ve mescid olmaya nefsi-i Erzincân Halil Ağa câmi'ine sarf oluna ve zemîn-i Kara Kâdî der-karye-i mezbûre vakf-ı Câmî'-i Gülabî Beğ hâsıl seksen ve zemîn husûsa vakf-i Câmî'-i Hülabi hâsıl iki yüz ve yine kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde doksan beş nefer re'âyâ ve bir bağ ve iki 'aded zemîn ve hâsıl-ı tahtında ispenç ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehu on üç bin ve semen-i mâlikâne vakf-i Câmî'-i Gülabî Beğ altı yüz dokuz akçe yazûsu olan karye-i Küskur nâm-ı diğêr Genc Sükur semen-i mâlikâne vakf-ı Câmî'-i Gülabî Beğ veledes ve semen-i mâlikâne ve tamâm dîvânî tîmâr karye-i mezbûre beş hâne olub Diyârbekr ve Kürdistan'dan geçen asker ve ebna-i sebîlin metris-gahları ziyâde yaş olduğundan gayrî karye-i mezbûre kurbunda vâki' Baş Köprü dimekle ma'rûf cîsr harâb olub ebna-i sebîl vurudunda küllî usret çeküb her vechle ta'mîr ü termîmi lâzım olduğın ve karye-i mezbûrenin âhâlîsi cîsr-i mezbûru ta'mîr ü termîm itmek üzere zîkr olunan beş hâneleri bi'l-küllîye 'örfiye ve tekâlîfden emîn ü salim olmaları sebt ü defter olunub ve Köni Erzincân nâhiyesinde dokuz nefer müselmânân ve seksen nefer gîrân ve dört 'aded zemîn ve iki 'aded mezra'a ile karye-i Yudam nâm mâlikânenin sekiz sehmden bir sehmi vakf-ı medrese-i Kâdî İfthareddin yedi buçuk sehmi mâlikâne ve dîvânî tîmâr hâsıl-ı nim ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehu yigirmi beş bin evkâf-ı Câmî'-i Gülabî Beğ 'an-çiftlik-i vakf-ı câmi'-i mezbûre hâsıl dokuz yüz altmış dört ve zemîn-i Ebu İshak vakf-ı câmi'-i mezbûre ile hâsıl iki yüz altmış sekiz ve zemîn-i Alemdar vakf-ı câmi'-i mezbûr yigirmi kilenin hâsıl altmış akçe deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle başka başka tahrîr olunduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Z. Sene [1]159.

Sahife no: 173

Hüküm no: 728

Tarihi: [21-30] Zi'l-hicce 1159 [4-12 Ocak 1746]

Erzûrûm vâlisine, kâdisına ve Karahisâr-ı Şarkî nâibine ki

Ramon ve Avadik nâm zimmîler gelüb mesfûrların büyük babası nâm zimmî mürd oldıkda kazâ-i mezbûrde vâki' mutasarrıf olduğı Nurşin bağçelerinden bir kıta mülk bağçe ve bir mülk menzil ve ahur ve sâ'ir emlâk ve emvâl ü eşyanın üç sehmden bir sehmi bunların vâlideleri Maryem nâm nasrâniyeye ve iki sehmi

İranoğlu Bogos nâm zimmîye intikâl idüb ba'dehu mesfûre Maryem hissesin almadın halike olub mesfûr Bogos tagallüben zabt itmekle ba'dehu mesfûr Bogos mürd oldıkda ol bağçe ve menzil ve ahur ve sâ'ir emlâk ü eşyâsı kazâ-i mesfûr sâkinlerinden oğulları Aganik ve Narsim nâm zimmîler ile kız karındaşları Eya ve Şisan nâm nasrâniyelere intikâl itmekle bunlar dahi vâlideleri halik-i mesfûreden müntakil hisselerin mürd-i mesfûrun terekesin kabz iden vârislerinden taleb ve almak istediklerinde hilâf-ı şer'-i şerîf gıyablarında peyda eyledikleri müzevvir hüccet ile virmekte ta'allül ve muhâlefet eylediklerin ve fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb şer'le görilüb vâlideleri halik-i mesfûreden müntakil bağçe ve menzil ve ahur ve sâ'ir emlâk ve eşyâdan isâbet iden hisselerin mürd-i mesfûrun terekesin kabz iden vârislerinden alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve fetvâ-yı münîfeye mugâyir bir vechle ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Z. Sene [1]159.

Sahife no: 173

Hüküm no: 729

Tarihi: [21-30] Zi'l-hicce 1159 [4-12 Ocak 1746]

Erzûrûm vâlisine Erzincân ve kâdîlarına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Es-seyyid Mustafâ nâm sipâhî berât-ı şerîfimle mutasarrif oldığı tîmârı karyelerinden kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' Fozdi ve tevabi karyelerinin yüz elli ve elli senelerinin vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb âherden bir dürlü dahl olunmak îcâb itmez iken Erzûrûm sâkinlerinden Ömer oğlu Ali Efendî dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve tîmârı karyelerinin zikr olunan senelerde berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmuna fuzûlî müdâhale ve bunun ahz ü kabzına muhâlefet ve ta'addîden hâlî olmaduğun bildirüb bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen sinîn-i mezbûreyn mahsûlü buna ahz ü kabz itdirilüb mezkûru ve âheri bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Z. Sene 1159.

Sahife no: 173

Hüküm no: 730

Tarihi: [21-30] Zi'l-hicce 1159 [4-12 Ocak 1746]

Erzûrûm vâlisine Erzincân ve kâdîlarına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Hüseyin nâm sipâhî südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Köni Erzincân nâhiyesinde Nimgiyah nâm karye ve gayrîden on sekiz bin dört yüz akçe tîmâra mîr-i mîrân tezkiresiyle mutasarrıf Abdülmümin'in hüsn-i rızasıyla kasr-ı yedinden 'arz-ı hâl ve bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhunun i'lâmı mücebince bin yüz elli senesi Cemaziye'l-Evvelî'nin on dokuzuncu gününde kendüye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve Diyârbekir vâlisi vezîrim Abdullah Paşa edamallahu te'alâ iclâlehunun hizmetinde olmağla hizmetinde oldıkca bayrağı altında mevcûd değildir deyu tîmârına zarar gelmemek üzere bâ-emr-i 'âlî elli sekiz senesi Rebiü'l-Âheri'nin yigirmi üçüncü gününde kaydına dahi şerh virilüb tîmâr-ı mezbûre ecâ nibden bir vechle dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken ba'zı kimesneler hilâf-ı defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir fuzûlî müdâhale ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmun ahz ü kabzına mûmâna'at ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb tîmâr-ı mezbûre defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât âherden bir ferdi dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezbûrde merkûm Hasan'a tevcîh ve bâ-emr-i 'âlî kaydına şerh virilüb hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince zabt itdirilmek emrim olmuştur.

Fî evâhir-i Z. Sene 1159.

Sahife no: 173

Hüküm no: 731

Tarihi: [1-10] Muharrem 1160 [13-22 Ocak 1747]

Erzûrûm vâlisi vezîrim paşaya Mevlânâ Erzûrûm kâdîsı zîde-fazâ'ilihuya hüküm ki

Erzûrûm kazâsında vâki' ve ve dahi sâ'ir karyelerde sâkin Mollâ Ali bin Bayram ve diğêr Ali bin Abbas nâm kimesneler ile yedlerinde olan defter ve hüccet-i şer'iyede isimleri mezkûr olan ba'zı kimesneler gelüb ve bunlar Tercân kazâsına tâbi' Kahûd nâm karyenin aba-'an-ced defterlü re'âyâsından olmalarıyla hâlâ mütemekkin oldukları karyelerde emr-i şerîf ile üzerlerine edası lâzım gelen tekâlîfden hisselerine düşeni karyeleri âhâlîleri ile cem'ine me'mûr olanlara ve oturdukları yerlerde rüsûm-ı ra'iyetlerini dahi mezkûr Kâhûd karyesi zâbitlerine eda idüb âherden müdâhale olunmaları îcâb itmez iken karye perâkendesı zâbiti Mustafâ Ağa dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve siz benim zâbiti olduğum ekrad tâ'îfesinden Şifâfî aşiretinden imişsiz. Rüsûm-ı ra'iyetlerinizi alurum deyu müdâhale ve mezkûrları Ali ve diğêr Ali merkûm Mustafâ ile terâfu'-i şer olduklarında mezkûrların ve hüccet-i şer'iyede isimleri mestûr elli dört nefer kimesneler Kâhûd karyesi ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından oldukları şer'le sâbit ve zâbit-i merkûmun hilâf-ı kânûn ve defter rüsûmı ra'iyet mütâlebesiyle olan müdâhale ve ta'addîsi men birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'ie virilmiş iken memnû' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer'ie ve hilâf-ı kânûn yine ol-vechle müdâhale ve rencîde ve tacizden hâlî olmaduğun bildirüb hüccet-i şer'ie mûcebince 'amel olunub zâbit-i merkûmun mugâyir-i hüccet-i şer'ie ve hilâf-ı kânûn ve defter rüsûm-ı ra'iyet mütâlebesiyle zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i M. Sene 1160.

Sahife no: 174

Hüküm no: 732

Tarihi: [1-10] Muharrem 1160 [13-22 Ocak 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm mollâsına ve Memikzor ve kâdîlarına hüküm ki

Erzûrûm kal'ası dizdârı Mehmed zîde-hıfzehu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm ve Memikzor ve Gürcü Boğazı ve Hasan Keyf nâm mahallerin menzillerinin menzirciliği bin yüz elli sekiz senesinde bunun uhdesinde olmağla sene-i mezbûrede zikr olunan menzillerde sâkin kazâ âhâlîleri vâki' olan tekâlîf ve menzil umûrlarımızı gör. Her ne mikdâr mamulatın olur ise sana eda ideriz deyu buna emr ü ta'ahhüd itmeleriyle mezbûrların emr ü ta'ahhüdlerini müş'ar cânib-i şer'den yedine hüccet-i şer'îye virildikden sonra bu dahi ber-minvâl-i meşrûh emrlerin rü'yet ve şart-ı iltizâmı kendü malından yiğirmi yedi bin sekiz yüz elli gurûşu harc ü sarf itmekle mezbûrlar bunun masrufatından bir def'alık bin gurûşunu eda ve bâkî zimmetlerinde on yedi bin sekiz yüz elli gurûşu kalub ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye anı dahi taleb eyledikde virmekte ta'allül eylediklerin bildirüb şer'le alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i M. Sene 1160.

Sahife no: 174

Hüküm no: 733

Tarihi: [1-10] Muharrem 1160 [13-22 Ocak 1747]

Rumili vâlisine ve kâdîsı ve Karahisâr-ı Şarkî kazâsı nâ'ibine hüküm ki,

Nâm zimmî ile kız karındaşları İlya ve nâm nasrâniyeler gelüb Karahisâr-ı Şarkî sâkinlerinden Rum tâ'îfesinden Brasko nâm zimmî mürd oldıkda tasarrufunda olan mülk menzili karındaşı keşiş nâm zimmîye intikâl ve ba'dehu mesfûr zimmî dahi mürd oldıkda oğlu mesfûr ile kızları mesfûr nasrâniyelere ol menzil ırs-i şer'î intikâl idüb şer'ân bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ma'lûmel-esâmî zimmîler birbirleriyle yek-dil ve ol ol menzil mürd-i mesfûr Brasko zimmî keniseye vakf itmiş idin deyu hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî zabt ve bilâ-emr-i şerîf kenise idüb ol-vechle âhvâlleri diğergün olduğun ve da'vâlarına

muvâfık ve mutâbık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildürüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb babaları mürd-i mesfürden müntakil mülk menzilleri kendülere alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîfe zimm-i mesfûrların bir vechle 'inâd ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i M. Sene 1160.

Sahife no: 174

Hüküm no: 734

Tarihi: [11-20] Muharrem 1160 [23 Ocak-1 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisine Erzincân ve kâdîlarına ki

Zü'emâdan Salih ve Süleymân zîde-kadrehu gelüb Erzûrûm sancağında kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Hamansa nâm karye ve gayrîden otuz dokuz bin beş yüz akçe ze'âmete mutasarrıf Mustafâ'nın rızasıyla kasr-ı yedinden elli dokuz senesi zilkadesi'nin dördüncü gününden Kars cânibi ser'-askeri düstur-ı mükerrem muazzam ve muhterem nizâmül-alem sadr-ı esbak vezirim Ali Paşa edamallahu te'alâ iclâlehunun tarafından mûmâ-ileyh Salih veled-i Süleymân'a tevcîh olunub virilen tezkire mücebince iftiharül-emâcid-i ve'l-ekârım bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhunun i'lâmıyla bin yüz altmış senesi Muharrem'inin altıncı gününden âsitâne-i sa'âdetime tarafından berât ve hâlâ berât-ı şerîfimle mûmâ-ileyhin üzerinde ve ze'âmet-i mezbûru ber-müceb-i defter-i hâkânî zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtın ahz ü kabz murâd eyledikde mezbûr Mustafâ nadim oldum deyu yedinde olan berât-ı 'âlî-şânıma mugâyir ze'âmet-i mezbûru zabtına muhâlefet ve gadr sevdâsında oldığın bildirüb ze'âmet-i mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı 'âlî-şânım mücebince mûmâ-ileyhe zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı kânûn ve defter mücebince kendüye ahz ü kabz itdirilüb mezbûr Mustafâ'yı ve âheri hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda ze'âmet-i mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezbûrde mûmâ-ileyh Salih veled-i Süleymân'a tevcîh ve hâlâ

berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. Sene 1160.

Sahife no: 174

Hüküm no: 735

Tarihi: [11-20] Muharrem 1160 [23 Ocak-1 Şubat 1747]

Kemâh kâdîsına hüküm ki

Tîmâr karyelerinden kazâ-i mezbûre tâbi’ Baginik nâm karye âhâlîleri südde-i sa’âdetime ‘arz-ı hâl idüb bunlar karye-i mezbûre toprağında zirâ’atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinin ‘aynı öşrlerine kânûn ve defter mücebince harman vaktinde edaya razılar iken karyeleri sipâhîleri olan ve ve nâm sipâhîler harman vaktinde aynı öşrlerin almayub bunların üzerlerine biragub ba’dehu vâkitlü vakitsiz gelüb ezdiyâd bahâ ile kâh akçe talep ve kâh ayniyeti mesafe-i baidede harmana getürün deyu hilâf-ı kânûn ta’addiden hali olmayub mezbûrların ol-vechle olan ta’addîlerinden âhvâlleri diğer-gün olduğun bildirüb mezbûrların hilâf-ı kânûn ol-vechle olan ta’addîleri üzerlerinden men’ ü def’ olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. Sene 1160.

Sahife no: 175

Hüküm no: 736

Tarihi: [11-20] Muharrem 1160 [23 Ocak-1 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzincân ve kâdîlarına hüküm ki

Erzincân kazâsına tâbi’ Seküle nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mustafâ zîde-şerefuhu südde-i sa’âdetime ‘arz-ı hâl idüb bu kendü halinde olub kimesneye hilâf-ı şer’-i şerîf bir dürlü vaz ü ta’addîsi ve üzerine dahi şer’ân bir nesne sâbit ve zâhir olmayub bir vechle rencîde ve remîde olunmak îcâb ider hali yoğ iken karye-i mezbûre âhâlîsi zuhûr ve sen mukaddemâ nâm kimesneyi katl ve firâr eylemişsin. Ehl-i ‘örf tarafından öşr-dide nâmıyla bir mikdâr akçemiz alınmağa

sebeb oldun deyu iddia ve bu makûle sebeb-i da'vâsı memalik-i mahrusemde memnû' iken hilâf-ı şer'-i şerîf akçe talebiyle bunu ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildürüb fetvâ-yı şerîfe mücebince 'amel olunub mugâyir-i şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf karye-i mezbûr âhâlîsinin ol-vechle zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. Sene 1160.

Sahife no: 175

Hüküm no: 737

Tarihi: [11-20] Muharrem 1160 [23 Ocak-1 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisi vezîre ve Erzincân ve kâdîlarına hüküm ki

Ümmü nâm hâtûn gelüb Erzincân kazâsı sâkinlerinden bunun zevci Mehmed nâm kimesne bin yüz elli senesinde fevt oldıkda terekesi ırs-i şer'le mezbûre Ümmi ile kazâ-i mezbûre sâkinlerinden kızları Aişe ve Âmine nâm hâtûnlara intikâl itmekle mezbûre Ümmü'nin zevci müteveffâ-yı mezbûrden intikâl iden hissesin kızı mezbûreler ahz üzere ve kabz itmeleriyle bu dahi zevci müteveffâ-yı mezbûrden müntakil kızı mezbûrelerin fuzûlî ahz ü kabz eyledikleri hissesin taleb ve almak istedikde mezbûreler dürlü dürlü hile ve tezvîrata salike ve benim otuz sene mukaddem fevt olan vâlidemin babam müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde mehr olmak üzere ma'lûmel-mikdâr akçe alacağım var idi. Şimdi terekesinden aluruz deyu iddia ve bu makûle bilâ-özü-i şer'î on beş sene mürûr iden da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû' iken mezbûre Ümmü Hâtûn'un zevci müteveffâ-yı mezbûrden müntakil isâbet iden hissesin hilâf-ı şer'-i şerîf vormeyüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb mezkûre Ümmi Hâtûn'un zevci müteveffâ-yı mezbûrden müntakil isâbet iden hissesi terekesin kabz iden kızları mezbûrelerden alıvirilüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve bir vechle ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. Sene 1160.

Sahife no: 175-176

Hüküm no: 738

Tarihi: [11-20] Muharrem 1160 [23 Ocak-1 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisine ve kâdisına Karahisâr-ı Şarkî kazâsı naibine hüküm ki

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Halîl zîde-şerefuhu gelüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında kazâsı muzatafindan Uluhan Nâhiyesi'nde çiftlik-i Kışmazlu ma' zemîn-hâ-i Kûhî vakf-ı evlâd-ı Ak Musa der-karye-i Koman der-dest-i evlâd-ı el-mezbûr ber-mûceb-i vakf-nâme ve enâm bâ-berât-ı hümayûn ma'-resm-i asiyab deyu defter-i hâkânîde mukayyed deyu evlâd-ı vâkıfdan ve enâm-hân olub edâ-yı hizmet idüb zikr olunan vakf çiftliği vakfiyet üzere zabt murâd eyledikde sâlifü'z-zikr Koman karyesi sipâhîsi olan Seyyid Halîl veled-i İsmâ'îl ve Ömer veled-i Hasan ve Hasan ve Mehmed ve diğer Mehmed veled-i İshak nâm sipâhîler zuhûr ve karye-i mezbûrun kadîmden öşr ü resmi tîmârları alına gelen yerlerin öşr ü resmin ahz ü kabza kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî mârü'z-zikr Koman karyesinden vakf çiftlik yokdur ve kâh çiftlik-i mezbûrde senin 'alâkan yokdur deyu fuzûlî müdâhale ve çiftlik-i mezbûru merkûm Seyyid Halîl'in vakfiyet üzere zabtına muhâlefet ve ol-vechle gadr sevdâsında oldukların bildirüb çiftlik-i Dânişmendlü ma'-minhâ-i Kûhî vakf evlâd-ı o mütevellîsi der-karye-i Koman der-dest-i evlâd-ı el-mezbûr ber-mûceb-i vakf-nâme ve enâm-hân bâ-berât-ı hümayûn ma'-resm-i asiyab deyu defter-i hâkânîde mukayyed çiftliği ber-mûceb-i defter-i hâkânî taraf-ı vakfdan kendüye zabt itdirilüb sipâhî-i mezkûrları ve âheri hilâf-ı defter-i hâkânî dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz rûz-nâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Uluhan nâhiyesine tâbi' çiftlik-i Dânişmendlü ma'-zemîn-hâ-i Kûhî ve vakf-ı evlâd-ı Ak Musa der-karye-i Koman der-dest-i evlâd-ı el-mezbûr ber-mûceb-i vakf-nâme enâm-hân bâ-berât-ı hümayûn ma' resm-i asiyab her Cuma günü bir enâm-ı şerîf tilavet iderler hâliyâ-der-tasarruf-ı Seyyid Maksud ve Himmet veledân-ı Mahmûd ve Seyyid Musa ve Seyyid Halîl ve Seyyid İbrâhîm veledân-ı Seyyid Ali ve Seyyid Veli veled-i Seyyid İsmâ'îl ve Nasuh ve Ali birâderan ve Ebûbekr veled-i Hüseyin ve Osmân ve Abdurrahman 'an-evlâd-ı Dayıca Musa el-mezbûr vech-i meşrûh üzere enâm-hanlık idüb defter-i 'atık mûcebince tekâlif-i 'örfiyeden Ümmetlü der-ma' mahsûl hisse-i sâ'ir ber-mûceb-i defter-i 'atık hâliyâ der-tasarruf-ı Ömer veled-i Seyyid Maksud ve

İlyas veled-i Nasuh ve Mehmed ve Ömer veledân-ı Mustafâ ve Hüseyin veled-i Abdullah ve Halîl veled-i Seyyid Yûsuf ve İbrâhîm ve rûsûmi ve Mehmed veled-i Seyyid Mehmed ve Ali ve Mehmed veled-i Hüseyin veled-i Seyyid Musa ve Mahmûd veled-i Seyyid Himmet ve Himmet veled-i Mustafâ ve Mustafâ veled-i Oruç ve Mustafâ veled-i İsmâ'îl ve Ali veled-i Halîl 'an-evlâd-ı Ak Musa el-mezbûr bâ-berât-ı şerîf hâsıl iki yüz akçe yazûlarıyla defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve yine Gevâsî nâhiyesine tâbi' on sekiz nefer re'âyâ ve sekiz 'aded zemîn ve hâsılı tahtında bennâk ve hinta ve şa'îr yekûn-ı ma'-gayrehâ beş bin sekiz yüz akçe yazûsu olan karye-i Koman ol-dahi defter-i icmâlde bin iki yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehâ birikdirilüb beş bin dokuz yüz elli akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin sekiz yüz doksan iki akçesi merkûm Seyyid Hüseyin veled-i İsmâ'îl'in tîmârı mülhakâtı ve altı yüz akçesi dahi Uluhan nâhiyesinde Yörüklü nâm karye ve gayrîden üç bin akçesi Ömer veled-i Hasan'ın tîmârı âklâmı ve karye-i Koman el-mezbûrenin bir def'a dahi iki yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu birikdirilüb bin yüz akçe bir icmâl ve bir def'a dahi beş yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrha birikdirilüb bin akçe ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûrlar dahi tamâmen merkûm Seyyid Hüseyin'in tîmârı mülhakâtı ve karye-i Koman el-mezbûrenin bir def'a dahi yüz akçesi ifrâz ve Gevâsî nâhiyesinde Halidlü nâm karye ve ma'-gayrehâ birikdirilüb bin beş yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen Akşehir nâhiyesinde Surgeç nâm karye ve gayrîden on dokuz bin yüz yigirmi beş akçe tîmâra mutasarıf Hasan'ın tîmârı mülhakâtı ve karye-i Koman el-mezbûrenin yazû-yı mezkûrundan bir def'a dahi dört yüz akçesi ifrâz ve Emlâk nâhiyesinde Baylarınca nâm karye ve ma'-gayrehâ birikdirilüb üç bin dokuz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen Mehmed'in tîmârı ve karye-i Koman el-mezbûrenin bin akçesi dahi ifrâz ve Uluhan nâhiyesinde Bilgidi nâm karye ve gayrehu ile birikdirilüb iki bin akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen Bolman nâhiyesinde Yavi nâm karye ve gayrîden on üç bin altı yüz akçe tîmâra mutasarıf Mehmed veled-i İshak'ın tîmârı mülhakâtı bâkîsi müştereki kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. Sene 1160.

Sahife no: 176

Hüküm no: 739

Tarihi: [21-30] Muharrem 1160 [2-11 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlîsi vezîre ve kâdîsına ve Karahisâr-ı Şarkî nâ'ibine hüküm ki

Sen ki, Karahisâr-ı Şarkî kazâsı nâ'ibi Mevlânâ Ebûbekr zîde-ilmehusun, südde-i sa'âdetime mektûb gönderüb Karahisâr-ı Şarkî kazâsında vâki' Nurşin bağçesi sâkinlerinden Timürballı Seyyid Hüseyin zîde-şerefuhu Karahisâr-ı Şarkî sâkinlerinden mülk bağçe-i merkûm ile bir kıta mülk menziline bî-vech-i şer'î iddia iden Seyyid Ahmed nâm kimesne ile mukaddemâ sadır olan iki kıta evâmir-i şerîfem müceblerince mürâfa'a olduklarında mezbûr Seyyid Hüseyin'in yedinde olan hüccet-i şer'îyesi mücebince merkûm Seyyid Ahmed bî-vech mu'ârazadan men olunmuş iken adem-i ita'âtinden nâşî tekrâr mürâfa'a ve yine terâfu'dan men olunub yedinde olan hüccet-i şer'îye imza ve bi'd-defa'ât tenbih olunmuş iken yine kâni' olmayub ta'arruz ve 'inâd üzere musır olmağla mezbûr Seyyid Hüseyin masârif-ı bî-hûdeye uğrayub gadr ve bu makûle bir def'a şer'le görilüb kat-ı nizâ' ve fasl ü husumet ve ibrası ve ibra-yı zimmet birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'îye virilen emlâk da'vâsının istimâ'ı memnû' olmağla mezbûrun fimâ-ba'd bî-vech-i şer'î müdâhale ve mu'ârazadan men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki' hali âhâlî-i kazânın iltimâslarıyla 'arz ve ahlam kuyûdâtı tetebbu' olundukda mahallinde şer'le görilmek için mezbûr Timürballı Seyyid Hüseyin'in iltimâsıyla elli dokuz senesinde iki kıta evâmir-i şerîfem virüldüğü dîvân-ı hümâyûnumdan ihrâc olunmağla hüccet-i şer'îyenin mazmûnları şere muvâfık olub ala-vechi'l-câmi' sâbit oldukda bu makûle bir def'a şer'le görilüb fasl olunub kat-ı nizâ' birle hüccet-i şer'îye virilen da'vânın istimâ'ı memnû' olmağla hüccet-i şer'îye mücebince 'amel olunmak için emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i M. Sene 1160.

Sahife no: 176

Hüküm no: 740

Tarihi: [21-30] Muharrem 1160 [2-11 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisi vezîre ve Erzincân ve kâdîlarına hüküm ki

Fâtıma nâm hâtûn gelüb bunun Erzincân kazâsına tâbi' Oga nâm karye toprağında ammisi nâm kimesne ile bir kıta kürümü mülk bağçeye ber-vech-i iştirâk mutasarrıf iken ammisi mezbûr Fâtıma'nın izinsiz bin yüz elli senesinde fuzûlî bağçe-i mezbûreyi mezbûrenin hissesiyle maan kazâ-i mezbûr sâkinlerinden âherden nâm kimesneye bey itmekle mezbûre Fâtıma dahi bağçe-i mezbûrden hissesin zül-yed olan mezbûrden taleb ve zabt murâd eyledikde ben ol bağçeyi senin ammin mezbûrden satun aldum deyu hilâf-ı şer'-i şerîf virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görülüb bağçe-i mezbûrden hissesi alıvirilmek bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fi evahir-i M. Sene 1159.

Sahife no: 176

Hüküm no: 741

Tarihi: [21-30] Muharrem 1160 [2-11 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisine ve mollâsına ve Erzincân kâdîsına hüküm ki

Hâlâ Erzincân'da mezun-i bil-ifta olan Mevlânâ Seyyid Hacı Abdullah zîde-ilmehu südde-i sa'âdetime gelüb mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Erzincân sükkânından Erzûrûmî Mansûr-zâde Mustafâ Efendi dimekle ma'rûf kimesnede bin yüz kırk sekiz senesinde istikrâz eyledüğü ma'lûmel-mikdâr gurûş bunun üzerine beher sene devr-i şer'î ve ikdam-ı rubh olunmuş değil iken mezbûr bilâ-devr-i şer'î onu on iki hesabı üzere küllî akçesin aldığından ma'âdâ rayiçenin mürabahâsı nâmıyla dahi ma'lûmel-mikdâr akçesin almağla bilâ-devr-i şer'î mürabahâ nâmıyla aldığı asıla zam ve takas murâd eyledüğün mezbûr kâni' olmayub müctemi olan mürabahayı dahi aslına zam idüb bana müceddeden temessük vir deyu dürlü hile ile ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb

mûcebince şer'le görilüb mezbûrun mürabaha nâmıyla aldığı akçe aslına zam ve takas olunub mezbûrun hilâf-ı şer' ol-vechle olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i M. Sene 1160.

Sahife no: 177

Hüküm no: 742

Tarihi: Sene 1160.

Erzûrûm vâlisine ve Baybûrd ve kâdîlarına ki

Zü'emâdan alub gelüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Maloka nâm karye ve gayrîden yiğirmi iki bin akçe ze'âmet berât-ı şerîfimle üzerinde iken mahlûl gedik ilhak idinceye dek me'mûr olduğu hidemâtında mevcûd bulunmadı deyu ze'âmetine zarar gelmemek üzere Erzûrûm cânibi ser-'askeri vezîr Ahmed Paşa tarafından kaydına şerh virilüb memhûriyet virilüb bin yüz elli altı Şevvali'nin yiğirmi yedinci gününde defter-i hâkânîde olan kaydına şerh virilmekle mutasarrıfı Osmân on beş seneden berü Gümüş-hâne madeninin levâzım-ı külliyesinden olan kömür nakli hizmetinde ve hizmet-i merkûmede oldıkça ze'âmetine zarar gelmemek üzere kaydına şerh virilmeğin tarafından ze'âmeti mûmâ-ileyh Eyyub'a tevcîhden bu münahaza maden hizmetinde mevcûd olmağla hizmet-i merkûme mevcûd oldıkça ze'âmetine zarar gelmemek üzere kaydına şerh virilmek için istid'â ve vakıa hizmet-i madende lüzûmı olduğun darb-hâne emîni El-Hâc Seyyid Ahmed i'lâm ve mezbûr Eyyüb'a vehc-i meşrûh tevcîh ve berât ve kaydına şerh virilmekle kaydı meşrûh olduğuna binâ'en istid'âsı ve mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcebince tekrâr bu vechle dahi kaydına şerh virilmesinde beis olmaduğun re'îsü'l-küttâbım El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhu 'arz itmeğin maden hizmetinde oldıkça ze'âmetine [zarar] gelmemek üzere bâ-emr-i 'âlî bin yüz elli sekiz Receb'inin on ikinci gününde kaydına şerh virilüb lâkin 'arzı ref ve târîh-i fermândan altmış güne değin hizmet-i lâzimesine kıyâm eylemesiçün elli dokuz Şa'bân'ının on dördüncü gününde bâ-emr-i 'âlî kaydına şerh virilmekle ze'âmet-i mezbûr mûmâ-ileyhin berâtıyla üzerinde ve bundan âkdem gedik idinceye dek me'mûr olduğu hidemâtında mevcûd bulunmadı deyu ze'âmetine zarar gelmemek üzere müşârün-ileyh tarafından virilen şerh mûcebince elli altı senesi Şevval'inde âstâneden dahi kaydına şerh virilüb ba'dehu bunun selefi

Osmân'a Gümüş-hâne madeninin levâzım-ı külliyesi olan kömür nakli hizmetinde olmak üzere kaydına şerhi olmağla mûmâ-ileyh Eyyub'un dahi darb-hâne emîni Sa'dullah'ın ber-minvâl-i muharrer elli sekiz Receb'inde kaydına şerh virüldükden sonra târîh-i fermândan altmış günde değin hizmet-i lâzimesine kıyâm eylemesiçün elli dokuz Şa'bân'ının on dördüncü [günü] şerhi ref ve mûmâ-ileyhin ber-vech-i muharrer kaydı şerhlü iken elli dokuz Şa'bân'ın on dördüncü günü târîhiyle altmış güne değin bayrağı altında bulunmaz ise ze'âmeti âhere virilmek üzere şerhi ref olunub henüz müddet münkaziye olmadın ze'âmeti virilmek iktizâ itmez iken âherden El-Hâc Mehmed bunun için sadır olan fermân-ı 'âlîye adem-i ita'âtinden riayet itmeyüb müddeti hulul eyledi deyu sene-i mezbûre Şevval'inin üçüncü gününde Kars cânibi ser-akseri sadr-ı esbak vezîr Ali tarafından tezkire itdirdüb gadr ve mûmâ-ileyh Eyyub'un müddeti tamâmından sekiz gün mukaddem bayrağı altında nâ-mevcûdından olmak üzere ze'âmetinin âhere virilmesi bu anda olmaduğun re'îsü'l-küttâbım mûmâ-ileyhin i'lâmı merkûm Hacı Mehmed'in ref'inden sâhib-i mûmâ-ileyh Eyyub'a bin yüz altmış senesi Muharrem'inin on birinci gününde ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla ze'âmet-i mezbûru defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mücebince zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz ve murâd eyledikde ref olunan mezbûr Hacı Mehmed'i hilâf-ı defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir ze'âmet-i mezbûru zabtına ve bi'l-cümle vâki' olan mahsûl ve rûsûmunun ahz ü kabzına muhâlefet ve ol-vechle gadr sevdâsında olduğun bildirüb ze'âmet-i mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîf mücebince kendüye zabt ve bi'l-cümle vâki' olan mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir mîr-i mîrân tezkiresiyle ref olunan mezbûr Hacı Mehmed'i bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda ze'âmet-i mezbûr vech-i meşrûh üzere târîhçe-i mezbûrde mûmâ-ileyh Eyub'a ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve berâtı mücebince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Sene 1160.

Sahife no: 177

Hüküm no: 743

Tarihi: [21-30] Muharrem 1160 [2-11 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzincân kâdîsına hüküm ki

Medîne-i Erzincân sükkânından sâdât-ı kirâmdan Seyyid Feyzullah-zâde Seyyid Mehmed Sa'îd ve ammi-zâdesi Seyyid Abdurrahman zîde-şerefuhuma gelüb bunlar kendü hallerinde olub hilâf-ı şer' kimesneye vaz ü ta'addîleri yoğiken Erzincân mahallatından Çukur Mahallesi sükkânından otuz bir bölüğün neferâtından Haven oğulları Ya'kûb Beşe ve karındaşı Mustafâ Beşe dimekle ma'rûf kimesneler kendü hallerinde olmayub hevâlarına tâbi' birâderleri ile müttefik ve bunlar çiftliklerine giderler iken bin yüz elli senesinde badel-gurub katl kasdıyla elde harbende önlerine çıkub üzerlerine bi'l-hücûm kır atlarının dizginlerine yapışub bir takrîb ile yedlerinden halas olub lâkin şakî-i mezbûrların şerr ü mazarratlarından nâşî menzillerinden taşra çıkacak halleri kalmayub âhvâlleri diğergun olmağla hevâ-dârlarından Kör Ağa İbrâhîm Beşe dimekle meşhûr kimesne mezkûr Ya'kûb'u bıçak ile darb ve ol darbdan müteessiren fevt oldıkları ve Çolak Mustafâ ve İbrâhîm hevâ-dârlarıyla yek-dil ve mücerred adavetlerini icrâ ve kabahatlerini setr için şirrete sülûk ve merkûm Seyyid Abdurrahman için merkûm Ya'kûb'u anda çiğnedi, helâk eyledi deyu üzerine şühûd ü 'udûl şer'ân bir nesne sâbit olmadın müteveffâ-yı merkûm Ya'kûb'un karındaşı mezkûr Mustafâ yedimde keşf hücceti vardır ve bana şu kadar akçe deyn virin ve illâ sizi katl ideriz deyu tahvif ve hevâ-dârlarını üzerlerine musallat ve leyl ü nehar yolların bekleyüb ızrârdan hâlî olmadukların ve husûs-i mezbûr minvâl-i meşrûh üzere olduğunu müş'ar sen ki, Erzincân kâdîsı Mevlânâ Es-seyyid Mustafâ zîde-fazlehusun, sen dahi 'arz eylediğün ve bu bâbda hüccet-i şer'iyeye ve i'lâm virüldüğün bildürüb hüccet-i şer'iyeleri mücebince zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görilüb icrâ-yı hak ve şerr ü mazarratları üzerlerinden men' ü def olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledükleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i M. sene 1160.

Sahife no: 177

Hüküm no: 744

Tarihi: [21-30] Muharrem 1160 [2-11 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdîsına hüküm ki

Acemiyü'l-asl olan Avanis ve Matos ve Baron Agaman ve sâ'ir refikleri südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunlar yola rahi ve 'arzlarıyla mukayyed Toprak Kal'a kurbunda nâm mahalle geldüklerinde kendü hallerinde olub kimesneye vaz ü ta'addîleri olmayub üzerlerine şühûd-ı 'udûl ile şer'ân bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken Erzûrûm sâkinlerinden eşkiyâdan Saltros oğlu Magak nâm zimmî kendü halinde olmayub ba'zı mütegalibeye istinâden bin yüz elli senesinde zikri mebruz iden mahalde basub hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak bin gurûşdan mütecâviz akçelerin aldıklarından gayrî ana dahi kanâ'at itmeyüb her birinden birer âltûn gasb ve darb-ı şedîd ile darb ve hetk-i ırz ve şütûm-ı galîza ile şetm ve malların garet ve nice bed-i mezâlîm ile ta'addî ve rencîde ve gadr-i küllî eyledüğün bildirüb şer'le görülüb mesfûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak gasb ü garet eylediği ol-mikdâr gurûş ve âltûn ve sâ'ir emvâllerin alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görilmek emrim olmuştur.

Fî evâhir-i M. sene 1160.

Sahife no: 178

Hüküm no: 745

Tarihi: [21-30] Muharrem 1160 [2-11 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisi vezîre ve Baybûrd kâdîsına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Rüstem nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Mirvirik nâm karye ve gayrîden beş bin akçe tîmâra mutasarrıf vekîl ismi mevcûd ve cismi nâ-mevcûd ve Abdülbâkî'nin rağbet itmedüğünden tîmâr-ı mezbûr bin yüz elli dokuz senesi Receb'in sekizinci gününden kendüye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla berâtı mücebince tîmâr-ı mezbûru zabt ve tahvîli târihine düşen mahsûl ve rüsûmı ahz ü kabz murâd eyledikde bu makûle ze'âmet ve tîmârda hasad i'tibâr olunmayub ancak tahvîl târihi muteber iken mutasarrıf-ı sâbıkı mezbûran ana hasad-ı tereke benim zamânımda vâki' oldı ve kâh

berâtın sicille sonradan kayd itdirdük deyu hilâf-ı kânûn müdâhale ve mahsûl ve rûsûmunun ahz ü kabzına muhâlefet eylediklerin bildirüb tîmâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde olan berâtı mücebince kendüye zabt ve tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûrları ve âheri hilâf-ı kânûn ol-vechle ve sâ'ir bahâne ile müdâhale ve mu'âraza itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde merkûm Rüstem'e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî [mücebince] kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evahir-i M. sene 1160.

Sahife no: 178

Hüküm no: 746

Tarihi: [1-10] Safer 1160 [12-21 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Baybûrd kâdisına hüküm ki

Baybûrd kasabasında vâki' Sufî Şa'bân Beşe mescid-i şerîfinin berât-ı şerîfimle imâmı olan Abbas Halife südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb vâkıf-ı mezbûr kasaba-i mezbûrde vâki' mutasarrıf olduğu bir kıta bağçe ve üç 'aded dekâkîni mescid-i merkûmde imâm olanlara vakf ü şart idüb zikr olunan bağçe ve dekâkîne mescid-i merkûmdan mukaddemâ imâm olan İbrâhîm meşrûtiyet üzere nice müddet mutasarrıfı ve zikr olunan bağçe ve dekâkîn mescid-i merkûmde imâm olanlara meşrût olduğun ikrâr ve itiraf itmiş iken hâlâ mezkûr İbrâhîm fevt ve imâmet-i merkûm buna tevcîh olunmağla zikr olunan bağçe ve dekâkîni ber-vech-i meşrûta zabt murâd eyledikde vereseleri mevrûsûmuz müteveffâ-yı mezbûrun mülkidür deyu ikrârını bi'l-küllîye inkâr ve fuzûlî zabt ve gadr murâd eylediklerin ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesin olduğun bildirüb mücebince şer'le görilüb alıvırilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evail-i S. sene 1160.

Sahife no: 178

Hüküm no: 747

Tarihi: [1-10] Safer 1160 [12-21 Şubat 1747]

Köganis ve kâdîları, Gümüş-hâne emînine hüküm ki

Köganis kazâsına tâbi' Dagnıs nâm karye âhâlîlerinden Hüseyin ve Mustafâ ve Beşir oğlu İbrâhîm ve Mollâ İsmâ'îl ve Taşçı İsmâ'îl ve Osmân ve Bekir ve Salih ve Hasan ve Hüseyin ve dahi sâ'irleri gelüb bunların karye-i mezbûre toprağında kadîmden koruya geldükleri tâpûlu ve temessüklü mahsûs ve müstakîl korularıyla yine karye-i mezbûre toprağında dahi kadîmden koyun ve sâ'ir da'vârlarıyla kışlayub otundan ve suyundan intifâ' idegeldikleri defterde mukayyed tâpûlu ve temessüklü ve resmlü kışlâklarına zamânında çıkub kışlayub resmlerin dahi sâhib-i ârza eda idüb âherden bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken Koganis Kal'ası sâkinlerinden Ahmed bin Murâd ve Süleymân bin Veli ve Musa oğlu Yûsuf nâm kimesneler zuhûr ve zikr olunan koruların cebren ve kahren kırub ta'addî eylediklerinden gayrî kadîmi kışlâklarına dahi cebren çıkub bunlara ve hayvânâtlarına küllî müzâyaka ve gadr itmeleriyle bundan âkdem mezbûrlar ile mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında zikr olunan kuru ve kışlâk bunların tâpûlu ve temessüklü kadîmi kışlâk ve koruları olub mezkûrların 'alâkaları olmadığı şer'ân sâbit ve mezbûrlar bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men ve kat-ı nizâ' ve fasl-ı husumet birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'îye virilmiş iken mezbûrlar kâni' ve mündefi' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer'îye ve kânûn ü kadîm girü ol-vechle müdâhale ve ta'addîden hâlî olmaduğun ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb yedlerinde olan hüccet-i şer'îye ve fetvâ-yı şerîfe mücebberince mezbûrların hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye ol-vechle zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i S. sene 1160.

Sahife no: 178

Hüküm no: 748

Tarihi: [1-10] Safer 1160 [12-21 Şubat 1747]

Köganis ve kâdîlarına ve Gümüş-hâne emînine hüküm [ki]

Köganis kazâsına tâbi' Dagnıs nâm karye âhâlîlerinden Hüseyin ve Mustafâ ve Beşir oğlu İbrâhîm ve Mollâ İsmâ'îl ve Taşçı İsmâ'îl ve Osmân ve Bekir ve Salih ve Hasan ve Hüseyin ve dahi sâ'irleri gelüb bunların karye-i mezbûre toprağında kadîmden koruyı geldükleri tâpûlu ve temessüklü mahsûs ve müstakil korularıyla yine karye-i mezbûre toprağında dahi kadîmden koyun ve sâ'ir da'vârlarıyla kışlayub otundan ve suyundan intifâ' idegeldikleri defterde mukayyed tâpûlu ve temessüklü ve resmlü kışlâklarına zamânında çıkub kışlayub resmlerin dahi sâhib-i ârza eda idüb âherden bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken Koganis Kal'ası sâkinlerinden Ahmed bin Murâd ve Süleymân bin Veli ve Musa oğlu Yûsuf nâm kimesneler zuhûr ve zikr olunan koruların cebren ve kahren kırub ta'addî eylediklerinden gayrî kadîmi kışlâklarına dahi cebren çıkub bunlara ve hayvânâtlarına küllî müzâyaka ve gadr itmeleriyle bundan âkdem mezbûrlar ile mürafa'a-i şer'-i şerîf olduklarında olduklarında zikr olunan kuru ve kışlâk bunların tâpûlu ve temessüklü kadîmi kışlâk ve koruları olub mezbûrların 'alâkaları olmadığı şer'ân sâbit ve mezbûrlar bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men ve kat-ı nizâ' ve fasl-ı husumet birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'îye virilmiş iken mezkûrlar kâni' ve mündefi' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer'îye ve kânûn-ı kadîm girü ol-vechle müdâhale ve ta'addîden hâlî olmaduğun bildirüb yedlerinde olan hüccet-i şer'îye ve fetvâ-yı şerîfe mücebince 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye ol-vechle zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i S. sene 1160.

Sahife no: 179

Hüküm no: 749

Tarihi: [1-10] Safer 1160 [12-21 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdîsına hüküm ki

Erbâb-1 tîmârdan Yûsuf nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında kazâ-i mezbûr muzâfâtından kurâ-i Erzûrûm nâhiyesinde Lesgiriç nâm karye ve gayrîden beş bin akçe tîmâr mutaarrıfı Hasan'ın me'mûr olduğı Kars muhâfazası firârından elli yedi senesi Rebiül-Evveli'nin guresi târîhiyle ser-'asker tarafından kendüye tevcîh ve tezkire ve mücebince altmış senesi Muharrem'inin dokuzuncu gününde âsitâne-i sa'âdetimden dahi tevcîh ve hâlâ berât-1 şerîfimle üzerinde olub bir dürlü dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken âherden hilâf-1 defter-i hâkânî müdâhale olunduğun tîmâr-1 mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-1 şerîfim mücebince kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-1 defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât âherden bir ferdi bir vechle dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde merkûm Yûsuf'a tevcîh ve hâlâ berât-1 şerîfimle üzerinde olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i S. sene 1160.

Sahife no: 179

Hüküm no: 750

Tarihi: [1-10] Safer 1160 [12-21 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Bayburd ve kâdîlarına hüküm ki

Erbâb-1 tîmârdan Ahmed nâm sipâhî gelüb Erzûrûm Sancağı'nda Baybûrd nâhiyesinde Bâdiye nâm karye ve gayrîden on yedi bin altı yüz beş akçe tîmâr berât-1 şerîfimle mutasarrıf ve mezbûr olduğı hidemât-1 aliyemin cümlesinde mevcûd ve bir vechle dahl îcâb itmez iken mîr-alây-1 sâbık mücerred icrâ-yı garaz için mezkûr Ahmed'in kasr-1 yedinden aldığı ademînin terk-i hizmetinden olmak üzere Mustafâ nâm kimesneye 'arz ve gadr eylediğine nâhiyesinin zü'emâ ve erbâb-1 tîmârı şehâdet

ve berâtı dahi elinde olmağla tîmâr-ı mezbûrun ber-vech-i meşrûh Mustafâ nâm kimesne berât olması kizb-i sarîh oldığı nümayan olduğundan nâhiye-i mezkûre alay beğisi Hüseyin zîde-kadrehu ‘arzıyla bin [yüz] altmış senesi Safer’i guresinden buna ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğun bildirüb tîmâr-ı mezbûr karyeleri defter-i hâkânî ve berâtı mücebince zabt ve vâki’ olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât ref olunan mezkûr Mustafâ’yı ve âheri müdâhale ve ta’arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i ‘âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca’at olundukda vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde buna ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve berâtı mücebince zabt itdirilmek emrim olmuştur. Buyurdum ki.

Fî evâil-i S. sene 1160.

Sahife no: 179

Hüküm no: 751

Tarihi: [1-10] Safer 1160 [12-21 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisine, İrladi ve kâdîlarına hüküm ki

İrladi kazâsına tâbi’ Modus nâm karye sâkinlerinden Ahmed Beğ ve damadı Mehmed ve Hasan Beğ ve ve dimekle ma’rûf kimesneler gelüb bunlar karye-i mezbûre toprağında aba-an-ced zamânında davârlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifâ’ ve tahammülerine göre beher sene yaylak resmin sâhib-i ârza eda idgeldikleri ma’lûmetü’l-hudûd yaylaklarında kimesnenin ‘alâkası olmayub bir vechle müdâhale îcâb itmez iken İrladi kazâsı sâkinlerinden müteğallibeden İbrâhîm Ağa dimekle ma’rûf kimesne zuhûra gelüb ol yaylağı sâhib-i ârzdan aldım deyu bin yüz elli senesinde fuzûlî ve hilâf-ı kânûn zabt ve binâ ihdâs eylerim deyu ta’addî ve bunlar dahi yaylakların mezbûrdan taleb [ve] da’vâ ve mürâfa’a-i şer’-i şerîf olduklarında müddeaları vech-i şer’î üzere isbât eylediklerinde mezbûr ol yaylakda kata ‘alâkam yokdur ve zabtım fuzûlîdir. Hayvânâtı kaldırayım deyu ikrâr ve kıbel-i şer’den hüccet-i şer’iye virilüb ol esnada mezbûr fevt olmağla yaylak-ı merkûm karye-i mezbûreden oğlu Mehmed Emîn yedine düşmekle bu dahi vaz’ü’l-yed olan mezbûrdan taleb ve almak istediklerinde hilâf-ı kânûn babam yedinde

buldum deyu virmeyüb gadr eyledüğün ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince 'amel olunub alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i S. sene 1160.

Sahife no: 179

Hüküm no: 752

Tarihi: [1-10] Safer 1160 [12-21 Şubat 1747]

Erzûrûm vâlisî vezîre, Kuruçay ve kâdîlarına hüküm ki

Kuruçay kazâsına tâbi' Birakov nâm karye sâkinlerinden Ebûbekr nâm kimesne gelüb karye-i mezbûre toprağında ârâzî tasarruf idenlerden bunun babası bundan âkdem fevt oldıkda karye-i mezbûre toprağında tasarrufunda olan ma'lûmetü'l-hudûd yerlerin be-hasbel-kânûn meccânen buna intikâl idüb bu dahi babasından intikâl iden çayırını zabt ve otunu biçüb ve yerleri dahi zabt ü zirâ'at ve öşr ü resmin sâhib-i ârza eda idüb bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken karye-i mezbûrden ammisi oğlu Mehmed ve Çolak Ömer nâm kimesneler fuzûlî müdâhale ve yerleri ve çayırları zabt idüb hilâf-ı kânûn gadr eyledüklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb babasından müntakil yerleri ve çayırları fuzûlî ve tagallüben zabt idüb mezkûrlardan kendüye alıvirilüb mezkûrlara hilâf-ı kânûn ta'allül ve nizâ' itdirilmeyüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i S. sene 1160.

Sahife no: 180

Hüküm no: 753

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisine, Pâsîn ve kâdîlarına hüküm ki

Zü'emâdan İbrâhîm zîde-kadrehu gelüb Erzûrûm ve Tortûm ve Pâsîn sancaklarında Sevgat ve gayrî nâhiyelerde İn Kal'ası on bin sekiz yüz on dokuz akçe ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmeti mülhakâtından müstakilen kayd ü berâtına dahil Pâsîn sancağında Koray nâhiyesinde dokuz bin akçe yazûsu olan Kirdebar nâm karyede âherin kata 'alâka ve medhali olmayub bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken Köni nâhiyesinde dokuz bin akçe yazûsu olan Kördiyos nâm karyenin mâlikânesi vakf-ı zâviye-i Hokandar dîvânîsi tîmâr olmağla Kördiyos karyesinin malikanesi tarafında 'a'id olan mahsûlü Hokandar zâviyesi vakfi zâviydârı olanlar ahz ü kabza kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî sâlifü'z-zikr Kirdebar karyesiçün Kördiyos karyesidir deyu hevâlarına tâbi' şahid-i zor ikâmetile fuzûlî müdâhale ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmun tagallüben ahz ü kabz idüb ol-vechle ze'âmeti mahsûlünün kesr ü noksan tertîbine bâ'is ü bâdî oldukların bildirüb Koray nâhiyesinde dokuz bin akçe yazûsu olan sâlifü'z-zikr Kirdemar karyesi bermûceb-i defter-i hâkânî müstakilen kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmun kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî Hokandar zâviyesi vakfi zâviydârlarını ve âheri mûmâ-ileyhin sâlifü'z-zikr Kirdemar nâm karyesine bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb ol-vechle zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Koray nâhiyesine tâbi' yığirmi beş nefer re'âyâ ve hâsılı tahtında ispençe ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin akçe yazar karye-i Kirdemar defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde dört bin beş yüz akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçe 'an-tîmâr deyu bir icmâl ve dört bin beş yüz akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu beş bin beş yüz akçe ol-dahi 'an-tîmâr deyu başına bir icmâl ve icmâl-i mezbûrlar tamâmen merkûm İbrâhîm kaydında ve Köni nâhiyesine tâbi' dokuz nefer re'âyâ ve iki zemîn ve hâsıl-ı dîvânî resm-i ispenç ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin akçe yazar karye-i Kördiyos mâlikâne vakf zâviye-i Hokandar dîvânî tîmâr deyu ol-dahi defter-i

mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde [ve] defter-i hâkânîde mestûr olduğı üzere bin beş yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehâ iki bin akçe bir icmâl olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî sâlifü'z-zikr mûmâ-ileyh İbrâhîm'in ze'âmeti âklâmından olub dokuz bin akçe yazû ile mukayyed Kirdemar karyesinin icmâl ve mufassalı ve nâhiyesi başka dokuz bin akçe yazû ile mukayyed dîvânî tîmâr ve mâlikânesi vakf-ı zâviye-i Hokandar olan Kördiyos nâm karye dahi başka olub birbirlerinde 'alâkaları olmamak iktizâ eyledüğün bi'l-fi'l defter emîni Ebûbekr dâme-mecduhu 'arz itmeğin 'arızî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 180

Hüküm no: 754

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Pâsîn kâdisına hüküm ki

Ze'âmet karyelerinden Pâsîn kazâsına tâbi' İkiabad nâm karye âhâlîsi gelüb bunların karyeleriyle civârlarında vâki' Badılhan karyesi kurblarında cereyan iden sudan kadîmül-eyyâmdan berü bunlar zikr olunan Badılhan karyesi âhâlîsi ile ber-vecn-i münasafe karyelerine icrâ ve mezruatları saky ve intifâ' idegelüb bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken mezkûr Badılhan karyesi âhâlîsi kadîmisi ber-vech-i münasafe mezruatların saky ve intifâ'a kanâ'at itmeyüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve kadîme mugâyir ol suyu mecra-yı kadîmisi ihrâc ve müstakil kendü karyelerine icrâ itdirüb gadr ü ta'addî eyledüklerin bildürüb ol su mecra-yı kadîmi üzere icrâ itdirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve kadîme mugâyir zâhir olan ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek emrim olmuşdur.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 180

Hüküm no: 755

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Kemâh ve kâdîlarına hüküm ki

Ve ve ve dahi ba'zıları gelüb Kemâh kazâsında vâki' Kemâh kal'ası derûnunda bunların bi'l-fi'l zabt ü tasarruflarında tekâlîf alınmak îcâb ider 'avâriz-hânesine bağlu emlâk ve yerleri olmayub ve bu ana gelince tekâlîf talebiyle rencîde olundukları yoğiken kala-i mezbûr âhâlîsinden ba'zıları birbirleriyle yek-dil ve celb-i akçe sevdâsıyla 'avâriz ve sâ'ir emr-i şerîf ile vâki' olan tekâlîflerin siz dahi virin deyu hilâf-ı kânûn ve kadîm yedlerinde olan senedâtlarına mugâyir ta'addî eylediklerinden gayrî ehl-i 'örf tâ'îfesi taraflarından dahi bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle rencîde olunmamaları bildirüb hilâf-ı kânûn ol-vechle olan müdâhaleleri men' ü def' olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 180

Hüküm no: 756

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzûrûm mollâsına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan İsmâ'îl nâm sipâhî 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Erzûrûm kazâsı muzâfâtından Geçik nâhiyesinde Kamur nâm karye ve gayrîden sekiz bin iki yüz akçe tîmâr Mehmed veled-i Yûsuf ve diğêr Mehmed tahvîllerinden mîr-i mîrân tezkiresiyle mutasarrıf Yûsuf'un kasr-ı yedinden mîr-i mîrândan elli sekiz senesi Şevval'inin beşinci gününde kendüye tevcîh ve tezkire ve berât itmedin zayi itmekle Baybûrd alay beğisi Hasan 'arzıyla yüz altmış senesi Saferi'nin sekizinci gününde zayiden müceddeden tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğun bildirüb yedinde olan berâtı ve defter-i hâkânî mücebince tîmâr-ı mezbûr kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb âherden bir ferdi mugâyir-i kânûn ve defter dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz

olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde merkûm İsmâ'il'e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak emrim olmuştur.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 181

Hüküm no: 757

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm kâdîsına ve Tercan kâdîsına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Mehmed Haki nâm sipâhî südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm Sancağı'nda Tercan Nâhiyesi'nde nâm karye ve gayrîden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı tîmârı karyelerinin bin yüz elli yedi ve elli sekiz ve elli dokuz senelerinin vâki' mahsûlât ve rûsûmâtı berâtı mûcebince bunun tahvîli târîhine düşmekle bundan âkdem ahz ü kabz için tarafından Erzûrûm sâkinlerinden Çavuş-zâde Mehmed Efendi dimekle ma'rûf kimesneyi tevkil ve yedine memhûr temessük tîmârı karyelerini zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın bir mikdârın ahz ve bir mikdârı re'âyâsı zimmetlerinde kalduğundan ma'âdâ mezbûr maruzatında dahi üç seneden berü bir akçe virmeye göndermeyüb mağdur olduğın bildirüb zikr olunan senelerde bunun berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rûsûmâtı teveccüh idenlerden tahsîl ve alıvırılüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 181

Hüküm no: 758

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm kâdîsına Erzûrûm monlâsına, Tercan kâdîsına ki

Mehmed Haki zîde-kadrehu gelüb Erzûrûm sancağında Tercan nâhiyesinde Ra'keri nâm karye ve gayrîden berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldığı tîmârı karyelerinin berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rûsûmunda âherin 'alâkası olmayub hilâf-ı defter-i hâkânî bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken Tercan kazâsında sâkin Vicân beği Ahmed dimekle maruf kimesne kendü halinde olmayub eşkıyadan olmağla hevâsına tâbi' yetmiş seksen nefer mikdârı şekavet-pîşelerle karye-be-karye gezüb fukaraya dürlü dürlü cevr ü eza ve re'âyâsını dahi tahrîk ve ihlal birle ekserisini perâkende eylediğinden başka bin yüz elli senesinden berü mûmâ-ileyhin berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmuna dahi fuzûlî müdâhale birle cebren ahz ü kabz ve ziyâde gadr ü hayf eyledüğün bildirüb ber-minvâl-i muharrer ve mûmâ-ileyhin berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmundan şakî-i merkûmun zimmetinde sâbit olan hakkı her ne ise tamâmen tahsîl ve tarafından ademisine teslim itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum südürün istid'â ve iltimâs itmeğün mahalline şer ve kânûn üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şân sadır olmuştur.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 181

Hüküm no: 759

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm vâlîsine ve Baybûrd ve Erzincân ve kâdîlarına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Hasan veled-i Osmân nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Ya'kûb Âbdâl nâm karye ve gayrîden beş bin akçe tîmâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub baş kalemi olub müstakilen kaydına dahil sâlifü'z-zikr Ya'kûb Âbdâl ve tîmârı mülhakâtından Köni Erzincân nâhiyesine tâbi' karye-i Umûr-ı Eğrik Gedik ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' mezra'a-i İranlu deyu defter-i hâkânîde mukayyed karyeler ile mezra'a-i mezbûreyi zabt ve vâki' olan mahsûlât ve

rüsûmâtın kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz murâd eyledikte âherden ba'zıları kurâ-i mezbûr âhâlîlerinin yek-dil ve senin zikr olunan kurâ ve mezra'ada 'alâkan yokdur deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât müdâhale eylediklerin bildirüb sâlifü'z-zikr kurâ ve mezra'alarla ber-mûceb-i defter-i hâkânî ve berât müşterekleriyle kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmun kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî mezbûrları dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda Köni Erzincân nâhiyesine tâbi' on üç bin beş yüz akçe yazar Umûr-ı Eğrik nâm karye ve bin akçe yazar İranlu nâm mezra'a ile cem'ân on dört bin beş yüz akçe yekûnlarından iki bin akçesi ifrâz ve Baybûrd nâhiyesine tâbi' üç bin akçe yazar Ya'kûb Âbdâl nâm karye ile birikdirilüb beş bin akçe bir icmâl ve tamâmen ber-mûceb-i defter-i hâkânî merkûm Hasan veled-i Osmân zimmetinde olmağla bu takdîrce ber-mûceb-i taksîm karye-i Ya'kûb Âbdâl'dan üç bin ve karye-i Umûr Eğrik el-mezbûreden bin sekiz yüz altmış iki ve mezra'a-i İranlu el-mezbûreden yüz otuz sekiz akçe merkûm Hasan veled-i Osmân'ın hissesine isâbet ve iktizâ eyledüğün bi'l-fi'l defter emîni Ebûbekr dâme-mecduhu 'arz itmeğın 'arz mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 181

Hüküm no: 760

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Kemâh ve kâdîlarına ve Gümüş-hâne emîni zîde-mecduhuya hüküm ki

Gümüş-hâne karyelerinden Kemâh kazâsına tâbi' nâm karyeden Ecib oğlu Hacı Ömer nâm kimesne gelüb bunun kimesneye vireceği olmayub ve üzerine dahi şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken karye-i mezbûrede sâkin Mustafâ nâm müteveffânın sagîr oğlu Abdullah ve sagîre kızı Kerime'nin vasileri olan Muslu nâm kimesne zuhûr ve tezvîrata tasaddî ve cihet beyân itmedin tezvîr akçe ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında iddiası lagv-ı mahz olmağla mu'ârazadan men birle kibel-i şer'den hüccet-i şer'îye ve i'lâm-ı şer'î virilmiş iken mezbûr kâni' olmayub eşirradan Baba Denisoğlu Mehmed ve za'im İsa ve Dizdâr Ali dimekle meşhûr kimesneler ile yek-dil ve bin yüz elli senesinde bunu ahz ü hazb ve şütûm-ı galîza ile şetm ve hetk-i

ırz ve hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak yüz elli gurûşun gasb ve ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmıdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyesi mücebince şer'le görülüb bî-gayr-i hak gasb eylediği akçesi tahsîl ve alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 182

Hüküm no: 761

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisı vezîre, Tortûm kâdisına hüküm ki

Osmân nâm kimesne gelüb Tortûm Sancağı'nda Ahmedik nâhiyesinde Darnatar nâm karye ve gayrîden altı bin akçe tîmâr Osmân tahvîlinden Ahmed ve Ahmed'in dahi me'mûr olduğu Bervân kal'ası muhâfazasında nâ-mevcûdundan bin yüz kırk altı Saferi'nin yiğirmi sekizinci gününde buna tevcîh ve bunun dahi Kefe muhâfazası nâ-mevcûdundan âher tîmârlar ile birikdirilüb Avî nâm karyeden tîmâra mutasarrıf Ebûbekr'e ser-'asker paşadan bin yüz elli üç Rebiül-Evveli'nin yiğirmi altıncı gününde ilhaken tevcîh ve hâlâ üzerinde ve kırk altı senesi Saferi'nin yiğirmi sekizinci gününden elli üç senesine gelince tîmâr-ı mezbûr karyelerinin vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı bunun tahvîli târîhine düşüb ve liva-i mezbûr zü'emâ ve erbâb-ı tîmârının Kefe muhâfazası benâmedlerinden ze'âmet ve tîmârları mahsûlü bâ-fermân-ı 'âlî taraf-ı miriden ahz ü kabz olunmağla tîmâr-ı mezbûrun dahi mahsûlünden miriçün ahz olunan mahsûlden ma'âdâ tahvîli târîhine düşen mahsûlünden mezbûrun ahz ü kabz eylediği mahsûlün talep eyledikde mezbûr diğer Osmân tîmâr-ı mezbûrunu ref'inden Ahmed'e ve Ahmed'in ref'inden almışdır. Mahsûlü sana virmem deyu ta'allül ve ahz ü kabz ve buna bir nesne virmeyüb daima gadr olmağla bir dürlü mukavemete iktidarı olmayub ve mezbûr hâlâ kazâ-i mezbûrde olduğun bildirüb tîmâr-ı mezbûr ve tîmârının zikr olunan senelerde tahvîli târîhine düşüb miriçün zabt olunandan ma'âdâ mezbûrun fuzûlî ahz ü kabz ve zimmetinde olan mahsûl hakkı kendüye alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at

olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 182

Hüküm no: 762

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm vâlîsine ve Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına hüküm ki

Kıdvetüs-sâdâtül-kirâm Es-seyyid Mehmed zîde-şerefuhu südde-i sa’âdetime ‘arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin mütevellîsi ve nazırı olduğu Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Akşehr-i Abad nâhiyesine tâbi’ Güzel Kebîr nâm karyede vâki’ Ebül-Feth Sultan Mehmed Han tabe-serahunun câmi’-i şerîfi evkâfından olan karye-i mezbûre toprağında civârında vâki’ Güzel-i Sagîr ve dahi ba’zı karyeler âhâlîleri zirâ’at ve hirâset itmeleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden öşrlerin virmedin terkelerin kaldırub kendü karyelerine gönderüb vakf-ı şerîfe gadr eylediklerin bildirüb vakf-ı mezbûr karyesi toprağında hâsıl eyledikleri terekelerin vakf-ı mezbûr karyesinde harman idüb harman yerinde öşrlerin virmedin terekelerini kaldırmamaları bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 182

Hüküm no: 763

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Kıdvetüs-sâdâtül-kirâm Es-seyyid Mehmed zîde-şerefuhu gelüb kazâ-i mezbûrde vâki' mutasarrıf olduğu Han Çiftliği dimekle ma'rûf çiftliğinin davârlarına mahsûs mer'â yerlerinde âherin 'alâkası olmayub dahl olunmak icâb itmez iken Nâ'ibli kazâsına tâbi' Şevkile nâm karye âhâlîsinden eşkiyâdan Kürt Bulduk oğlu Süleymân ve damadı 'Acem ve Kızılbaş oğlu Mecnun dimekle ma'rûf şakîler ol yerleri biz sâhib-i ârzdan temessük ile aldık deyu hufyeten bir dam binâ ve bir mikdârını söküüb zirâ'at idüb çiftliği davârlarının müzâyakasına bâ'is olduğın bildirüb mezbûrlar zirâ'atden men ve ihdâs eyledikleri binânın zarar-ı şer'îsi def olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 182

Hüküm no: 764

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm İli vâlisine, Kelkîd ve Baybûrd ve Kögânîs kâdîlarına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Mustafâ veled-i Hüseyin nâm sipâhî sūdde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Kelkîd nâhiyesinde Ürüfe nâm karye ve gayrîden on sekiz bin iki yüz akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tîmârı mülhakâtından mahsûl-i adet-i ağnâm ve rujan-ı yaylak karye-i Ürüfe ve karyeden tahtına tâbi' Kelkîd ve karye-i Fokoris tâbi'-i Baybûrd ve karye-i Darı tâbi'-i Köganis deyu altı yüz akçe yazûsıyla müşterekiyle Mustafâ'nın kayd ü berâtına dahil olmağla sâlifü'l-beyân karyeler topraklarında tasarruflarında koyunları olan re'âyâ tâ'ifesinin kânûn ve defter mücebince mahsûl-i adet-i ağnâmlarıyla yenîçerî ve sâdât tâ'ifesinin dahi yüz elli 'adedinden ma'âdâsının kânûn ve defter mücebince adet-i ağnâm resmi müşterekiyle taleb eylediklerinde içlerinden ba'zıları hilâf-ı kânûn ve defter-i hâkânî bizler yenîçerî ve sâdâtdan ve sâ'ir 'askeri tâ'ifesindeniz ve ba'zıları dahi bizler

Gümüş-hâne hizmetindeniz deyu ta'allül ve tîmârı mahsûlüne gadr eylediklerin bildiürüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn mahsûlde ta'addî ve nizâ' itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Kelkîd nâhiyesinde elli iki nefer re'âyâ ve iç çiftlik ve üç zemîn ve hâsılı tahtında resm-i çift ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ on iki bin akçe yazar karye-i Ürüfe ve yine Kelkîd nâhiyesine tâbi' yigirmi iki nefer ve altmış dokuz nefer gîrân re'âyâ ve iki zemîn ve hâsılı tahtında çift ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ yigirmi beş bin akçe yazar karye-i Örumce ve yine Baybûrd nâhiyesine tâbi' yigirmi iki nefer müselmânân ve yetmiş dört nefer gîrân re'âyâ ve bir zemîn ve hâsılı tahtında çift ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ yigirmi bin altı yüz akçe yazar karye-i Fokoris ve yine Köganis nâhiyesinde seksen nefer re'âyâ ve hâsılı tahtında ispençe ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ on iki bin akçe yazar karye-i Arı defter-i mufassalda muharrer kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde mahsûl-i adet-i ağnâm ve rugan-ı yaylak karye-i Ürüfe ve karye-i Amafiçe tâbi'-i Kelkîd ve karye-i Fokoris tâbi'-i Baybûrd ve karye-i Mari tâbi'-i Köganis deyu altı yüz akçe yazû ile tahrîr ve on iki bin akçe yazar karye-i Erince el-mezbûre ma'-gayrehâ birikdirilüb yigirmi dört bin elli akçe ze'âmet deyu ve icmâl-i mezbûrun karye-i mezbûreden on iki bin akçe yazûsu on bin akçe olmak üzere bin bir senesinde tevkî'î kalemiyle ve icmâlde mahal-i tashîh ve icmâl-i mezbûrun on sekiz bin akçesi mezbûr Mustafâ veled-i Osmân'ın tîmârı bâkîsi müştereki kaydında oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 183

Hüküm no: 765

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisi vezîre ve Erzûrûm kâdîsına hüküm ki

Hassa silahşorlarımdan Mehmed ve karındaşı Mustafâ zîde-mecduhumanın berât-ı şerîfimle ber-vech-i iştirâk mutasarrıf oldukları ze'âmetleri mülhakâtından Cihan Beğlü aşireti re'âyâlarından Ahmed ve Mustafâ ve Ebûbekr ve Hüseyin nâm kimesneler gelüb bunlar aşiret-i merkûmenin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olub kazâ-i mezbûrde sâkin ve üzerlerine edası lâzım gelen hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mücebince Za'îmleri mûmâ-ileyhüma tarafından kabzına me'mûra eda idüb ve rakka iskânı perâkendelerinden olmayub rüsûm-ı raiyet mütâlebesi ve bir dürlü dahl ve rencîde olunmaları îcâb itmez iken rakka perâkendesini rüsûmı cem'ine me'mûr olanlar mücerred taciz ve celb-i mâl sevdâsıyla hilâf-ı kânûn ve defter fuzûlî ahz ü habs ve siz rakka iskânı perâkendesinden cema'ati re'âyalarındansız deyu hukûk ve rüsûmı nâmıyla bî-gayr-i hak küllî akçelerin alub âhvâlleri diğér-gûn olduğun bildirüb mezbûrlara hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechle bunlara ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan ta'addî men' ü def' olunmak hükm-i hümâyûn recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 183

Hüküm no: 766

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Gümüş-hâne kâdîsına ve Gümüş-hâne emîni zîde-mecduhu hüküm ki

Erbâb-1 tîmârdan Seyyid Ali nâm sipâhî gelüb Erzûrûm Sancağı'nda Kuriçay nâhiyesinde ve Kircikis nâm karye ve gayrîden sekiz bin iki yüz elli akçe tîmâra berât-1 şerîfimle mutasarrıf ve zikr olunan tîmârı karyelerinin bin yüz elli yedi ve elli sekiz ve elli dokuz senelerinin vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı bunun berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşüb kata âherin 'alâkası olmayub bir vechle dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmez iken Gümüş-hâne kazâsı sâkinlerinden mütegalibe ve cebâbireden Şah Şiraz oğlu Ebûbekr Beğ ve İnbaoğlu Nuğman dimekle ma'rûf kimesneler kendü hallerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve hilâf-1 kânûn fuzûlî ve tagallüben ahz ü zabt idüb küllî gadr ve ta'addî itdüklerin bildirüb sinîn-i merkûmede bunun berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşüb merkûmların hilâf-1 kânûn fuzûlî ve tagallüben ahz ü zabt eyledikleri mahsûlât ve rüsûmâtı tamâmen tahsîl ve mezbûrlardan kendüye alıvirilüb bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 183

Hüküm no: 767

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisine Kelkîd kâdîsına hüküm

Erbâb-1 tîmârdan Ebûbekr ve Ahmed nâm sipâhî gelüb Erzûrûm Sancağı'nda Kelkîd nâhiyesinde Alanhu nâm karye ve gayrîden yedi bin yedi yüz akçe tîmâra berât-1 şerîfimle mutasarrıf olub tîmârının baş kalemi olan müşterekiyle kayd ü berâtına dahil sâlifü'z-zikr Alanhu karyesi defter-i icmâlde yiğirmi beş bin akçe yazû ile tahrîr ve yazû-yı mezkûrundan altı bin akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu birikdirilüb yedi bin beş yüz akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun altı bin akçesinden icmâl bozulmamak üzere beş bin dokuz yüz akçesi mezkûr Ebûbekr veled-i Ömer'in tîmârı ve yine altı bin akçesinden icmâl bozulmamak üzere yüz akçesi dahi yine Kelkîd

nâhiyesinde Sakirmiş nâm karye ve gayrîden on sekiz bin dört yüz yetmiş üç akçe tîmâra mutasarrîf Hüseyin veled-i İbrâhîm'in tîmârı mülhakâtından iken mezbûr Hüseyin karye-i mezbûre icmâline dahil karyelerin mahsûl ve rûsûmundan berâtı yazûsuna göre hissesine düşeni almağa kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî karye-i Alanhu el-mezbûre icmâlinden bin akçe hissem vardır deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ziyâdeye tecâvüz eyledüğün bildirüb defter-i hâkânî ve berâtları mücebince 'amel olunub mezbûru hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât ziyâdeye tecâvüz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 183-184

Hüküm no: 768

Tarihi: [21-30] Safer 1160 [4-12 Mart 1747]

Erzincân kâdîsına hüküm ki

Seyyid Mahmûd Muhtarî ve El-Hâc Mehmed ve Hafız Mustafâ ve İbrâhîm ve Abdülbâkî zîde-mecduhum südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm Sancağı'nda mîr-i mîrân-ı eyâlet-i Erzûrûm haslarından Erzincân nâhiyesine tâbi' nefsi-i Erzincân ve mukâta'a-i boya-hâne nefsi-i Erzincân ve mukâta'a-i ihtisab nefsi-i Erzincân ile Köni Erzincân nâhiyesine tâbi' ve İskender nâm karye ber-vech-i mâlikâne iştirâken tevcîh ve başka başka berat-ı şerîfemle uhdelerinde olmağla taraflarından vekîlleri sâlifü'z-zikr nefsi-i Erzincân ve karye-i İskender el-mezbûre ve boya-hâne ve ihtisabı ve nefsi-i Erzincân ile karye-i mezkûreyi zabt ve topraklarında zirâ'at ve hirâset idenlerin hâsıl eyledikleri terekeleri öşrleriyle defterde mukayyed zimmî ra'iyet ve ra'iyeti oğullarının üzerlerine edası lâzım gelen resm-i ispençe ve sâ'ir hukûk ve rûsûmları ve boya-hâne ve ihtisab mukâta'alarının 'a'îdatın kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikde ecânibden ba'zıları defterlü zimmî re'âyâsının resm-i ispençe ve sâ'ir hukûk ve rûsûmlarıyla 'a'îdat-ı sâ'iresine müdâhale ve kabzına muhâlefet ve mukâta'a-i mezbûre mahsûlünün kesr ü noksanına bâdî oldukların bildirüb mukâta'a-i mezbûre defter-i hâkânî ve yedlerinde

olan berat-ı şerîfem mücebince taraflarından zabt ve defterde mukayyed zimmi re'âyâlarının resm-i ispençeleriyle sâ'ir mahsûlât ve rûsûmâtı ve 'a'îdat her ne ise kânûn ve defter mücebince tamâmen ahz ü kabz itdirilüb âheri hilâf-ı kânûn ve defter bir dürlü dahl ü ta'arruz ve müdâhale itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Erzincân nâhiyesine tâbi' mahallat ve zemîn ve hâsılı tahtında bin elli üç nefer ispençe ve hinta ve resm-i gevvâre ve deştîyânî ve tapu-yı zemîn yekûn-ı ma'-gayrehâ elli bin akçe yazû ile nefsi-i Erzincân ve Köni Erzincân nâhiyesine tâbi' mahallat ve zemîn ve hâsılı tahtında çift ve dört yüz doksan beş nefer ispençe ve hinta ve tîbe ve resm-i gevvâre ve deşt-bânî ve tapu-yı zemîn yekûn-ı ma'-gayrehâ elli beş bin akçe yazû ile karye-i İskender ve yine Erzincân nâhiyesine tâbi' fi-sene altmış bin akçe yazû ile mukâta'a-i boya-hâne nefsi-i Erzincân fi sene otuz beş bin akçe yazû ile mukâta'a-i ihtisab-i nefsi-i Erzincân ve defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde mîr-i mîrân-ı eyâlet-i Erzûrûm havâssından olub dahi yine [defter-hâne]-i 'âmiremde mahfûz olan baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda mîr-i mîrân-ı eyâlet-i Erzûrûm haslarından nefsi-i Erzincân ve ihtisab-ı nefsi-i Erzincân ile Köni Erzincân nâhiyesine tâbi' İskender nâm karye senede iki yüz elli gurûş hazîne-i 'âmirem ve iki bin guurş dahi Erzûrûm valilerine virmek üzere cem'ân iki bin iki yüz elli gurûş mal ve bin gurûş mu'accele ile bin yüz altmış senesi Muharrem'i guresinden zabt eylemek üzere mûmâ-ileyhin Seyyid Mahmûd Muhtârî ve İbrâhîm ve Abdûlbâkî ve El-Hâc Mehmed ve Hafız Mustafâ zîde-mecduhmanın ber-vech-i mâlikâne iştirâken başka başka beravat-ı şerîfemle üzerlerinde olduğu mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve berâtları mücebince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. sene 1160.

Sahife no: 184

Hüküm no: 769

Tarihi: [21-30] Safer 1160 [4-12 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisine vezîre, kâdîsına ve Karahisâr-ı Şarkî kazâsı nâ'ibine hüküm ki

Sâbika Karahisâr-ı Şarkî kazâsı nâ'ibi Ebûbekr zîde-ilmehu mektûb gönderüb Ömer zîde-salahu meclis-i şer'e varub Karahisâr-ı Şarkî'de vâki' Taş Mescid vakfının vazîfe-i mu'ayyene ile tevliyeti El-Hâc Seyyid Ali mahlûlünden bin yüz elli dokuz senesi Şa'bân'ının yigirmi yedinci gününde mûmâ-ileyh Ali Halîfe'ye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla tevliyet-i mezbûru yedinde olan berât-ı şerîfem mûcebince zabt murâd eyledikde ecânibden Seyyid Mustafâ ve Seyyid Ahmed Efendi dimekle ma'rûf kimesneler zuhûr ve yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir tevliyeti umûrına müdâhale ve zabtına muhâlefet ve gadr murâd itmeleriyle mezbûrların bî-vech zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına der-devlet-i medara i'lâm idivir deyu ilhah itmekle ol-bâbda vâki' hâlî mevlânâ-yı mûmâ-ileyh bil-iltimâs 'arz ve hazîne-i 'âmiremde mahfûz Anadolu muhâsebesi defterlerine nazar olundukda tevliyet-i mezbûr târîh-i mezkûrde ber-vech-i meşrûh mûmâ-ileyh Ali Halîfe'ye tevcîh ve vazîfe-i mu'ayyene ile hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtı mûcebince zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. sene 1160.

Sahife no: 184

Hüküm no: 770

Tarihi: [21-30] Safer 1160 [4-12 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve ve kâdîlarına hüküm ki

Kürd Hasan ve Bali ve Koli ve ve dahi sâ'irleri südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunların babaları ve vâlideleri âher mahallerden gelüb Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' ve ve nâm karyelerde tavattun ve bunlar dahi kurâ-i mezbûrede sâkin ve üzerlerine edası lâzım gelen emr-i şerîfimle vâki' tekâlîflerin kurâ-i mezbûre âhâlîleriyle maan eda ve kurâ-i mezbûre mutasarrıflarına virüb ve resmi defter-i hâkânîde Karahisâr-ı Şarkî hissesine hâsıl yazılan kışlâkda davârları kışlayub ve

bunların sâkin oldukları karyelerden resm-i kışlâk defterde hass-ı mezbûre hâsıl yazılmış değil iken Karahisâr-ı Şarkî hassı voyvodası bunlardan hilâf-ı kânûn ve defter resm-i kışlâk nâmıyla sekiz ve onar gurûşların alub ve bundan ma'âdâ müft ü meccânen yem ve yimeklerin dahi almağla zülm ü ta'addîsinin nihayeti olmaduğın bildirüb hilâf-ı kânûn ve defter resm-i kışlâk mütâlebesi ve âher bahâne ile hilâf-ı şer' ve kânûn zülm ü ta'addîsi üzerlerinden men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. sene 1160.

Sahife no: 184

Hüküm no: 771

Tarihi: [21-30] Safer 1160 [4-12 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisî vezîre ve Erzûrûm monlâsına ve İspir kazâsı nâ'ibine hüküm ki

İftiharül-emâcid-i ve'l-ekarım bi'l-fi'l sipâhîler ağası Hasan dâme-mecduhunun havâss-ı hümâyûnumdan ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle uhdesinde olan mukâta'ası karyelerinden İspir kazâsına tâbi' Bagisi nâm karye âhâlîlerinden Seyyid Yûsuf ve Hüseyin ve Mehmed ve Ali âhâlî-i karye-i mezbûre südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb karyeleri toprağında vâki' Marhan nâm cebel-i azimde Mirâncık Yaylağı dimekle ma'rûf yaylak bunların mahsûs ve müstakil tapulu kadîmi yaylakları olmağla müddet-i vafireden berü zamânında koyun ve sâ'ir davârlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifâ' ve tahammüllerine göre resmin sâhib-i ârza eda idüb âherin bir vechle 'alâkaları yoğiken civârlarında vâki' Sanuli nâm karyeden Monlâ Mustafâ ve Kürd Veli ve Monlâ Veli dimekle ma'rûf kimesneler ile sâ'ir karye-i mezbûre âhâlîleri yaylak-ı mezbûr bizimdir deyu hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kânûn fuzûlî civârlarında getirüb ra'y itdirüb bunlara gadr itmeleriyle bundan âkdem mürâfa'a-i şer olduklarında bir tarafı Urumbur karyesi sunurı ve bir tarafı dahi Tizun sunurı ve bir tarafı dahi Çakmaş karyesi ve bir tarafı İbrir karyesi sunurına müntehî bu hudûd ile mahdud yaylak bunların mahsûs ve müstakil yaylakları oldığı bî-garaz kimesnelerin şehâdetleriyle sâbit ve yaylak-ı mezbûr hükm ve mezbûrlar mu'ârazadan men birle taraf-ı şer'den hüccet-i şer'îye virilmiş iken mezbûrlar bir vechle kâni' olmayub yine hilâf-ı kânûn ve kadîm ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye nizâ'dan hâlî olmadıkların bildirüb hüccet-i şer'îyeleri mücebince 'amel olunub ol

yaylak ber-karâr-ı sâbık bunlara zabt itdirilüb mezbûrların hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîm ol-vechle ta'addîlerin men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. sene 1160.

ahife no: 184

Hüküm no: 772

Tarihi: [21-30] Safer 1160 [4-12 Mart 1747]

Tortûm ve kâdîlarına hüküm ki

Zü'emâdan Ebûbekr zîde-kadrehu gelüb Tortûm Sancağı'nda Hasu Nâhiyesi'nde Oviha ma' mezra'a-i Körlikar nâm karye ve gayrîden yigirmi bin beş yüz akçe ze'âmeti berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmetinin baş kalemi olub müşterekiyle kayd ü berâtına dahil sâlifü'z-zikr Oviha ma' mezra'a-i Gülkar karyesi ve icmâline dahil sâ'ir kurâ icmâllü ze'âmet karyelerinden olub ve makûle icmâllü ze'âmet karyeleri serbest olmak kânûn-i mukarrer olmağla vâki' olan cürm-i cinayet ve resm-i arusane ve kul ve câriye müjde-gâneleri ve sâ'ir bâd-ı hevâlarına haricden dahl olunmak îcâb itmez iken ecânibden yenîçerî ve sâdât ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'îfesi taraflarından hilâf-ı kânûn rüsûm-ı serbestiye ve sâ'ir bâd-ı hevâsının ahz ü kabzına muhâlefet olunduğun bildirüb kânûn üzere îcâb iden rüsûm-ı serbestiye ve sâ'ir bâd-ı hevâsı alıvirilüb hilâf-ı kânûn bir vechle müdâhale ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz rûz-nâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda Hasu nâhiyesine tâbi' on altı bin akçe yazûsu olan Oviha ma' mezra'a-i Gürkar defterde hükm nâm karye ve defter-i icmâlde ma'-gayrehâ birikdirilüb yigirmi bir bin akçe ze'âmet deyu bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun on bin iki yüz elli akçesi mûmâ-ileyh Ebûbekr'in ze'âmeti mülhakâtı bâkîsi müşterekiyle kaydında oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i S. sene 1160.

Sahife no: 185

Hüküm no: 773

Tarihi: [11-20] Muharrem 1160 [23 Ocak-1 Şubat 1747]

Koylu Hisâr ve kâdîlarına ve Karahisâr-1 Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki

Dîvân-1 hümâyûnum kâtiblerinden kıdvetü'l-erbâbü't-tahrîr Mehmed Şefik gelüb Karahisâr-1 Şarkî Sancağı'nda Koylu Hisâr nâhiyesinde Müttekelli nâm karye ve gayrîden sekiz bin dört yüz elli akçe tîmâra mutasarrıf Seyyid Hasan tahvîlinden mîr-i mîrân tezkiresiyle mutasarrıf Süleymân'ın tîmârıyla Akşehir nâhiyesinde Aydırmaş nâm karye ve gayrîden ze'âmete mutasarrıf dîvân-1 hümâyûnum kâtiblerinden müretteb kırk nefer şerhlülerinden mûmâ-ileyh Mehmed Şefik zîde-kadrehunun berât-1 şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti âklâmından Agrahos nâm karyeden altı bin altı yüz altmış beş akçesi sehmlerine münâsib olduğundan rızalarıyla elli yedi senesi Cemaziye'l-Evvelî'nin yedinci gününde sâbıka Kars cânibi ser'askeri sadr-1 â'zam-1 sâbık vezîrim El-Hâc Ahmed Paşa tarafından tevcîh ve berât itmek üzere iken mûmâ-ileyhin Agragos nâm karyeden olan hissesi ananesi mûcebince sâhib-i evvel ibkâ ve kaydından ihrâc olduğuna binâ'en ze'âmeti âklâmından Elmalu nâhiyesinde Eğrevire nâm karyeden yedi yüz ve Akşehir nâhiyesinden Oğlami nâm karyeden beş yüz kırk dört ve Bedirlü nâhiyesinde Depecikdar nâm karyeden ve Şemseddin nâhiyesinde Adıs nâm karyeden altı yüz seksen cem'ân üç bin iki yüz altmış dört akçe hisse ile mübâdeleye razı olduğundan yedlerinde olan mîr-i mîrân tezkireleri hıfz ve ber-vech-i mübâdele bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhu i'lâmıyla işbu bin yüz elli dokuz senesi Cemaziye'l-Âheri'nin yiğirmi dokuzuncu gününde tevcîh ve zikr olunan sekiz bin dört yüz akçe hâlâ berât-1 şerîfimle mutasarrıf olduğu elli iki bin iki yüz yetmiş beş akçe ze'âmeti mülhakâtından olduğu mukayyed ve tîmâr-1 mezbûr elli yedi senesinde ber-vech-i mübâdele mîr-i mîrân tarafından buna tevcîh ve ber-minvâl-i meşru hâstâneden dahi berât olunub sonra elli yedi ve elli sekiz senelerinde kânûn üzere tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmu Karahisâr-1 Şarkî [sâkinlerinden] Seyyid Hasan nâm kimesne fuzûlî ahz ü kabz ve tarafından subaşısına bir nesne virmeyüb gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb tîmâr-1 mezbûr kânûn üzere mübâdeleden mîr-i mîrândan tevcîh olundığı günden tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmu her kimden teveccüh ider ise tamâmen tahsîl ve bî-kusûr tarafından vekîli

nâm kimesneye alıvırilüb hilâf-ı kânûn tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmu tagallüben ahz ü kabz idenleri edada ‘inâd ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sūdûrını istirham ve defter-hâne-i ‘âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûna mürâca’at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere mübâdeleden târîh-i mezbûrden mûmâ-ileyhin mutasarrıf olduğu ze’âmetine ilhaken tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed ve fi nefsul-emr mûmâ-ileyh dîvân-ı hümâyûnumda umûr-ı mühimme tahrîriyle evkat-gûzar ve emek-dar olub ze’âmeti dahi gayet bî-hâsıl olmağla mübâdeleden tevcîh olunan tîmâr karyelerinin vâki’ olan mahsûl ve rüsûmu kânûn üzere mîr-i mîrândan tevcîhi gününden tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmu tagallüben her kim ahz ü kabz itmiş ise ala-eyyi hal bî-kusûr tahsîl ve edada bir dürlü ta’allül ve muhâlefet itdirilmemek için re’îsü’l-küttâbım mûmâ-ileyh tekrâr i’lâm itmeğın i’lâmı mûcebince ‘amel olunmak üzere bundan âkdem sadır olan emr-i şerîfimi Karahisâr-ı Şarkî sükkânından Ali Beğ-zâde Mustafâ ile ağalarından Hacı İbrâhîm nâm kimesnelere tarafından vekâlet temessükiyle irsâl ve bu ana değın bir haber zuhûr itmediğinden bu def’a ol tarafa âher husûs için mübâşir ta’yîn olunan kıdvetü’l-emâsil-i vel-âkrân Yepik Mustafâ zîde-kadrehu tarafından vekîl ve ber-minvâl-i meşrûh mîr-i mîrândan mûmâ-ileyh tevcîhi gününden tahvîli târîhine düşen sinîn-i merkûme mahsûl [ve] rüsûmını ma’rifet-i şer’le teftiş ü tefahhus ve her kimin zimmetlerinde sâbit olur ise bâ-yı hâl tahsîl ve bir dürlü ta’allül ve muhâlefet itdirilmeyüb ‘inâd ve muhâlefet üzere olanları der-devlet-i medara ‘arz olunmak için mukaddemâ sadır olan emr-i şerîfim mûcebince müceddeden emr-i şerîfim ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı âhkâma mürâca’at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virüldiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sadır olan emr-i şerîfim mûcebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı M. sene 1160.

Sahife no: 185

Hüküm no: 774

Tarihi: [11-20] Safer 1160 [22 Şubat-3 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Sen ki, Karahisâr-ı Şarkî kazâsı nâ'ibi Ebûbekr zîde-ilmehusun mektûb gönderüb sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed zîde-şerefuhu meclis-i şer'e varub Karahisâr-ı Şarkî'de vâki' Nûrsîn bağçeleri dimekle ma'rûf mahalde sâkin bundan âkdem babası Receb Ağa dimekle ma'rûf kimesne fevt oldıkda tasarrufunda olan bağçesi bunun ile Çelebi Mehmed ve kızı Fâtıma nâm hâtûnlara intikâl idüb ol bağçe kabil-i taksîm olmağla beynel-âhâlî ma'rifet-i şer'le herkes hisselerin taksîm ve hudûdların tecdîd ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'ie olunub herkes hisselerin zabt idüb ol bağçeden bunun hissesine şer'ân bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken karındaşı mezbûr Mehmed fevt oldıkda ol bağçeden hissesi irsen inasına intikâl itmekle inas-ı mezbûrun büyük babaları kazâ-i mezkûr sâkinlerinden Geçiz oğlu Hasan oğlu dimekle ma'rûf kimesne ile damadı Mehmed ve kızı Hümâ nâm hâtûn zuhûr ve şirrete sülûk ve mezbûr Es-seyyid Ahmed'in babasına müntakil bâ-hüccet-i şer'ie ol bağçeden ma'rifet-i [şer'le] ifrâz olunan hissesin bin yüz elli senesinde fuzûlî ve tagallüben zabt itmeleriyle ol bağçeden hissesi kendüye zabt itdirilüb mezbûrların kasr-ı yedlerine taraf-ı şer'den tenbih olundukda mütenebbih olmaduklarından yedinde olan hüccet-i şer'ie ve fetvâ-yı şerîfeye mugâyir zabt idüb ol-vechle gadr ü hayf itmeleriyle yedinde olan fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'ie mûcebince babası müteveffâ-yı mezbûr Receb'den müntakil ol bağçeden isâbet iden hissesi merkûm Es-seyyid Ahmed'e alıvirilüb zabt ü tasarruf ve mezbûr bir vechle dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâki' hâlî 'arz idivirüldiği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S. sene 1160.

Sahife no: 186

Hüküm no: 775

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1160 [13-22 Mart 1747]

Erzincân kâdisına hüküm ki

Hâlâ arpa emîni olan El-Hâc Halîl zîde-mecduhu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm Sancağı'nda kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Kôm nâm karye ve gayrîden yetmiş dokuz bin yüz akçe ze'âmete dîvân-ı hümâyûnum kitabeti kendüsü ilhakıyla berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmeti mülhakâtından kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' Makisin nâm karyenin tamâm mâlikânesinin dokuz sehminden iki sehmi Medrese-i Tahramah vakfı ve iki sehmi Medrese-i Kâdî İftihareddin vakfı ve bâkî beş sehmi ile tamâm dîvânîsi tîmâr ve mûmâ-ileyhin kayd ü berâtına dahil olmağla karye-i Makisi el-mezbûrenin mümtaz ve muayyen kadîmden tapu ile virilüb öşr ü resmi alınagelen ma'lûmetü'l-hudûd yerlere âherden bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken ve arz-ı miri vakf olmağla selatin-i maziyyeden beri bir kimesneye hibe ve temlik idüb eline mülk-nâme-i hümâyûn virdikden sonra ol-dahi ol-yerleri câmi'ine vakf eyledüğüne vakfiyeti ve mülkiyeti defter-i hâkânîde mukayyed olmak lâzım olub kâdî hüccetiyle ve âher vechile arz-ı miri vakf olmaz iken Erzincân'da vâki' Halîlullah Çelebi binâ eyledüğü câmi'-i şerfinin vakfının mütevellîsi olan nâm kimesne zuhûr ve karye-i mezbûre toprağında kadîmden öşr ü resmi ahz ü kabz olunagelen yerlerden ma'lûmetü'l-hudûd yerler için merkûm Halîlullah Çelebi hal-i hayâtında mutasarrıf iken senin selefin izniyle câmi'-i mezbûr hizasına vakf itmiş ol yerlerin öşr ü resmin ben alurum ve müstehakk-ı tapu oldıkda dahi tapu ile ben virürüm deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn müdâhale ve tagallüben öşr ü resmin alub ze'âmeti mahsûlüne gadr-i küllî eyledüğün bildirüb karye-i mezbûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî mâlikânesinden sehme mutasarrıf olanlar ile kendüye zabt ve hudûdu dahilinde olan yerlerde öşr ü resmi kadîmisi üzere ahz ü kabz itdirilüb karye-i mezbûrenin hudûdu dahilinde olan yerlere Halîlullah Çelebi vakfı olmak üzere iddia iden mütevellî-i mezkûru bir vechle dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i mufassala mürâca'at olundukda kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' beş nefer müselmânân ve yüz altmış üç nefer gîrân re'âyâ ve beş zemîn ile Makisi nâm karyenin tamâm

mâlikânesinin dokuz sehminden iki sehmi vakf-ı medrese-i Tahramah Beğ ve iki sehmi vakf-ı medrese-i Kâdî İftihareddin ve bâkî beş sehm mâlikâne ve tamâm dîvânî tîmâr ve hâsılı tahtında çift ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ otuz dört bin beş yüz akçe yazar ve dört sehm mâlikânenin on bin dört yüz kırk akçesinden beş bin iki yüz yigirmi akçe hisse vakf-ı medrese-i Tahramah Beğ ve ol-mikdâr akçe dahi vakf-ı Kâdî İftihareddin deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve karye-i mezbûrenin beş sehmi mâlikâne ve dîvân yazû-yı mezkûresiyle tamâmen mezbûrunları 'an-tîmâr olmak üzere dîvân-ı hümâyûnum kâtiblerinden mûmâ-ileyh kâtib El-Hâc Halîl Emîn matbah-ı 'âmire sâbık kaydında olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî sâlifü'z-zikr karye-i merkûmenin tamâm mâlikânesinin dokuz sehminden dört sehmi vakf ve beş sehm ile dîvânîsi mûmâ-ileyh kâtib El-Hâc Halîl tarafından zabt olunmak iktizâ eyledüğün bi'l-fi'l defter emîni olan Ebûbekr dâme-mecduhu 'arz itmeğın 'arızî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 186-187

Hüküm no: 776

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1160 [13-22 Mart 1747]

Erzûrûm vâlîsi vezîre ve Maçın ve Karahisâr-ı Şarkî kazâsı nâ'ibine hüküm ki

Ali Halîfe zîde-salahu gelüb Karahisâr-ı Şarkî'de vâki' Taş Mescid dimekle ma'rûf mescid-i şerîfin bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle imâmı ve vakfının mütevellîsi olmağla mescid-i mezbûr vakfının defter-i hâkânîde mukayyed ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında musarrah kadîmden cânib-i vakfdan ahz ü kabz olunagelen galle-i vakfa âherden dahl olunmak îcâb itmez iken havâs-ı hümâyûnumdan nefsi Karahisâr mukâta'ası voyvodası ile Şeyh Yûsuf Zâviyesi vakfı mütevellîsi zuhûr ve defter-i hâkânîde hass-ı hümâyûnum ve zâviye-i mezbûre vakfı tarafına ta'yîn ve tahsis olunan mezra'a ve çiftlikleri ber-mûceb-i defter-i hâkânî zabta kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî mescid-i mezbûr vakfının gallesine kadîme mugâyir müdâhale ve ta'addî ve gadr murâd eyledüklerin bildirüb mugâyir-i defter-i hâkânî ve kadîm zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Karahisâr-ı Şarkî nâhiyesine tâbi' mahallat ve neferât re'âyâ ve bir

mahalle ve çayır ile nefis-i Karahisâr nâm-ı diğer Kesriye ve tahtında hâsıl-ı dîvânî bin ve mâlikâne beş yüz akçe yazû ile çiftlik-i Oruç der-nefs-i şehir mâlikâne-i vakf-ı zâviye-i Şeyh Yûsuf ber-mûceb-i defter-i ‘atîk der-tasarruf-ı Mahmûd veled-i Mustafâ Şeyh bâ-berât-ı dîvânî tîmâr hâlâ meşihat der-tasarruf-ı Mustafâ veled-i Himmet bâ-berât-ı hümâyûn Hüseyin ve Ali ber-vech-i iştirâk ve tahtında bâ’anha-i merdan vâki’ Karahisâr der-çiftlik-i mezbûr ber-vech-i maktû’ iki başdan ve ber-vech-i maktû’ senede on akçe yazû ile bağçe-i Ahmed Halîfe veled-i Ali El-Hâc ma’-bağçe-i sâ’ire ve hâsılı tahtında ispençe ve ‘an-mahsûl dîvânî çiftlik-ha yekûn-ı ma’-gayrehu otuz bin akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr deyu icmâllü mir-liva-i Karahisâr-ı Şarkî mülhakâtından iken dergâh-ı mu’allâm yenîçerîleri ağası olan vezîr-i esbak paşa elli altı senesinde mâlikâne tevcih olunmak için liva-i mezbûr sancaklıktan ref ve yüz elli beş senesinde tevki’î kalemiyle havâs-ı hümâyûnuma tashîh olunub ve yine Karahisâr-ı Şarkî nâhiyesine tâbi’ hâsıl-ı ma’-rûsûm dokuz yüz akçe yazû ile mezra’a-i Elma Ağacı ol-dahi defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde şab-hâne-i Karahisâr karyelerinden Morun Kireç nâm karye ve gayrehu ile birikdirilüb havâs-ı hümâyûnum mülhakâtından olmak üzere tahrîr ve defter-i icmâlde ve Karahisâr kasabası tevabiinden Yay Hasan nâm karye kurbunda Pir Ali bin Mehmed nâm kimesnenin Taş Mescid mesalihi için galle-i vakf ve ta’yîn idüb dokuz yüz elli üç senesi târihiyle müverrah virilen vakfiye dahi defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere yüz kırk dört senesinde defter-i hâkânîde hıfz olunduğı bi’l-fi’l defter emîni olan Ebûbekr dâme-mecduhu ‘arz itmeğın mûmâ-ileyhin ‘arzı mûcebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 187

Hüküm no: 777

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1160 [13-22 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisine, Erzincân kâdîsına hüküm ki

Hâlâ arpa emîni olan kıdvetü'l-emâcid-i ve'l-ayan El-Hâc Halîl zîde-mecduhu gelüb Erzûrûm Sancağı'nda kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Köm nâm karye ve gayrîden yetmiş dokuz bin yüz bir akçe ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmetinin baş kalemi olan mezkûr Köm karyesi tahtında çiftlik-i der-tasarruf-ı Serkis veled-i Mıkrıç hâliyâ mâlikâne vakf-ı evlâd-ı Şehzâde binti Abdülgaffar ber-mûceb-i defter-i 'atîk deyu defter-i hâkânîne mukayyed olmağla çiftlik-i mezbûrun mâlikânesine mutasarrıflar olanlar çiftlik-i mezbûrun a'sâr-ı şer'iyesinden mâlikâne tarafına 'a'id olan rüsûm-ı a'sârı ahz ü kabza kanâ'tat itmeyüb nısf a'sâr-ı şer'iyeden ma'âdâ a'sâr ve rüsûmât ve tapu-yı zemîn be-hasbel-kânûn ve âher ferd bir dürlü 'alâkaları yoğiken rüsûmât ve tapu-yı zemîn mâlikâne tarafının hissesi vardır deyu hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve a'sâr ve rüsûmât ve tapu-yı zemînden mûmâ-ileyhe 'a'id olanı ahz ü kabza mûmâna'at ve ze'âmeti mahsûlüne küllî gadr olunduğün bildirüb karye-i mezbûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî rüsûmâta bir vechle dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' elli nefer re'âyâ elli nefer gîrân ve tahtında çiftlik-i der-tasarruf-ı Serkis veled-i Mıkrıç hâliyâ malikan evakf-ı evlâd-ı Şehzâde binti Abdülgaffar ber-mûceb-i defter-i 'atîk ve hâsılı tahtında ispençe ve hınta ve şa'îr istebani ve tapu-yı zemîn yekûn-ı ma'-gayrehâ yiğirmi dört bin akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde on dört bin akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu yiğirmi iki bin akçe ze'âmet deyu bir icmâl ve tamâmen defter-i hâkânîde mestûr oldığı üzere dîvân-ı hümâyûnum kâtiblerinden mûmâ-ileyh kâtib El-Hâc Halîl emîn-i matbah-ı 'âmire-i sâbık kaydında olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî çiftlik-i mezbûr mâlikânesi mutasarrıflarının karye-i mezbûre rüsûmâtında lakası olmayub mûmâ-ileyh kâtib El-Hâc Halîl zîde-mecduhu tarafından zabt olunmak iktizâ eyledüğün bi'l-fi'l defter emîni olan Ebûbekr dâme-mecduhu 'arz itmeğün 'arzı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 187

Hüküm no: 778

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1160 [13-22 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Baybûrd ve kâdîlarına hüküm ki

Baybûrd kazâsı sâkinlerinden Mustafâ nâm kimesne gelüb bunun Baybûrd kazâsına tâbi' Hayak Yûsufî nâm karye sâkinlerinden Keşîş oğlu Aleksân ve Çolak Vartân ve karındaşı Salost ve sâ'ir ma'lûmel-esâmî zimmîler zimmetlerinde bin yüz elli senesinde ma'lûmel-mikdâr akçe alacak istedikde dürlü illet ve bahâne ile virmekde ta'allül ve muhâlefet eyledüklerinden ma'âdâ buna garaz-ı dünyeviyeleri olmakdan nâşî birbirleriyle yek-dil ve şirrete sülûk ve mücerred taciz ve icrâ-yı garaz ve ahz-ı intikam için ibtal-i hak ve hased kasdıyla bunu mukaddemâ âsitâne-i sa'âdetim tarafından ve sâ'ir mahallinde ahz ve hevâlarına tâbi' tedârik eyledikleri şahid-i zor ikâmetiyle üzerine musallat ve da'vâ-yı tezvîrat kasdı ve sen bizim yerlerimizi be kâh menzillerimizi zabt eyledün deyu bunu hilâf-ı şer'-i şerîf rencide ve remîde ve zimmetlerinde olan hakkını virmeyüb ol-vechle gadr-i küllî sevdâsında oldukların bildirüb mahallinde şer'le görölüb mesfûrların zimmetlerinde üzerinde hakkını tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve mesfûrlar hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechle gadr ve ta'addî itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 188

Hüküm no: 779

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1160 [13-22 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisine, İskefsir ve kâdîlarına hüküm ki

Ulema ve sülehadan kîdvetüs-sulehais-salikin Şeyh Seyyid Himmet zîde-salahu gelüb İskifer kazâsında vâki' Bayram Çelebi ve Miran Hâtûn nâm-ı diğer İslime Hâtûn ve Şeyh Mehmed Vakfî'nın tevliyet ve meşihatine evaldiyyet ve meşrûtiyet üzere merhum ve mağfur Sultan Mehmed Han tâbe-serâhunun zamânlarından berü büyük babası Seyyid Şeyh Mehmed ve badel-fevt babası

İbrâhîm mutasarrıf olub babası dahi fevt oldıkda ber-mûceb-i şart-ı vâkıf nevbet-i tasarruf buna intikâl idüb lâkin bu diyâr-ı âherde hidemât-ı hümâyûnumda iken yine kazâ-i mezbûrden evlâdiyetde ‘alâkası olmayub haricden Hafız İsmâ’îl ve Osmân ve Ömer ve Ali ve diğêr Ömer ve Bekir ve Monlâ Mustafâ ve Şeyh Bekir ve Şeyh Osmân nâm kimesneler hilâf-ı şart-ı vâkıf evlâdiyyet iddiasıyla tevliyet ve meşihati üzerlerine berât ve buna gadr-i küllî eylediklerin ve yedinde beş kıta emr-i şerîf ve dokuz kıta hüccet-i şer’iye ve müte’addid fetâvâ-yı şerîfe ve vali buyrıldısı olduğun bildiürb ol-vechle hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde hüsemasıyla bil-muvacehe terâfu’-i şer ve vâki’ hal ‘arz olunmak [içün] emrim yazılmışdır.

Fî evâil-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 188

Hüküm no: 780

Tarihi: [1-10] Rebi’ül-evvel 1160 [13-22 Mart 1747]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzûrûm kâdîsına hüküm ki

Sarraf Manas zimmî gelüb bunun Erzûrûm’da sâkin Gedikçi Markar zimmî zimmetinde bin yüz elli cihet-i karz-ı şer’îden ber-mûceb-i temessük yüz kırk gurûş alacak hakkı olub meblağ-ı mezkûru mezbûrden defa’âtle taleb ve almak istedikde bî-vech-i şer’î edada ta’allül ve muhâlefet ve ibtal-i hak ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb şer’le görilüb mesfûrun deyn temessükü mûcebince zimmetinde meblağ-ı mezkûr tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer’le görilmek içün yazılmışdır.

Fî evâil-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 188

Hüküm no: 781

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1160 [13-22 Mart 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzincân kâdîsına hüküm ki

Zü'emâdan Mustafâ zîde-kadrehu 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm Sancağı'nda kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Hampasi nâm karye ve gayrîden otuz dokuz bin beş yüz akçe ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti âklâmından Köni Erzincân nâhiyesine tâbi' kışlâk-ı Şeyh Gani ve Mezbûr Ahuru nâm karyeler müstakilen kayd ü berâtına dahil olub âherden bir vechle dahl icâb ider hali yoğiken ecânibden ba'zıları sâlifü'z-zikr karyeler için nısfı bizimdir deyu hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve fuzûlî karyetan-ı mezbûrtanın mahsûl ve rüsûmlarının nısfını ahz ü kabz idüb agdr ve ta'addî eyledüklerin bildirüb karyetan-ı mezbûrtan ber-mûceb-i defter-i hâkânî müstakilen kendünün ze'âmeti tarafından zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı kânûn ve defter mûcebince vekîlin güzeştesiyle alıvirilüb hilâf-ı kânûn ve defter dürlü ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Köni Erzincân nâhiyesine tâbi' hâsıl-ı ma'-er-rüsûm ve iki bin akçe yazûsu olan kışlâk-ı Şeyh Gâ'ib ve on nefer re'âyâ ve bir hâsılın iki hâsıl-ı çift ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehu bin beş yüz akçe yazûsu olan mezbûr Ahûrî nâm karyeler defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde karye-i mezbûr Ahûrî tâbi'-i Köni Erzincân deyu bin akçe yazû ile tahrîr ve mârû'z-zikr kışlâk-ı Şeyh Gâ'ib nâm karye ile birikdirilüb üç bin akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mûmâ-ileyh Mustafâ'nın kayd ü berâtına dahil [oldığı] mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 188

Hüküm no: 782

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1160 [13-22 Mart 1747]

Erzincân ve kâdîlarına hüküm ki

Züeamadan Ahmed zîde-kadrehu gelüb mûmâ-ileyhin berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinden Erzincân nâhiyesine tâbi' Belkis ve ve tevabii karyelerinin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından ve ve ve ve dahi ba'zıları kadîmi karyelerinden kalkub varub taht-ı kazânızda vâki' kurâ ve kasabat ve ba'zı 'askeri çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla bu dahi ol-makûle defterlü re'âyâsın nakl ü iskân itdirmek murâd eyledikde hilâf-ı kânûn ta'allül ve muhâlefet idüb ze'âmeti mahsûlüne kesr ü noksan tertîbine bâ'is oldukların bildirüb ol-makûle defterlü re'âyâları kânûn üzere kaldırılıub kadîmi karyelerine nakl ü iskân itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evail-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 188

Hüküm no: 783

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-evvel 1160 [13-22 Mart 1747]

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına, Karahisâr-ı Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Kürene nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Yûsuf ve Seyyid Ali ve zîde-şerefuhu gelüb bunlar sahihün-neseb sâdât-ı kirâmdan olduklarına İstanbul nükebasından yedlerinde ma'mûlün-bih hüccet ve temessükleri olub kimesnenin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından değil iken Badıllı has mutasarrıfı olan Zeynel Beğ oğlu Mehmed Beğ dimekle ma'rûf kimesne sizler mültezimi olduğum hass-ı mezbûr re'âyâsındansız. Sizlerden rûsûm-ı ra'iyet deyu iddia ve bundan âkdem mürâfa'a-i şer olduklarında mültezim-i mezbûrun kata bunlardan 'alâkası olmadığı şer'ân sâbit ve mu'ârazadan men birle hüccet-i şer'îye virilmiş iken mezbûr mündefi' olmayub tekrâr mu'ârazadan hâlî olmaduğun bildirüb hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'îye zâhir olan müdâhale

ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 189

Hüküm no: 784

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-evvel 1160 [23 Mart-1 Nisan 1747]

Erzûrûm vâlîsi vezîre ve Tercan kâdîsına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan İsmâ'îl gelüb Erzûrûm Sancağı'nda Tercan-ı Süflâ nâhiyesinde Humpar ve Ma'an nâm karyeler ve gayrîden altı bin iki yüz kırk dokuz akçe tîmâr karındaşı Hüseyin'in Kars muhasarasında şehiden fevtinden ecdadı nanoparesi olmağla elli dokuz Şa'bân'ının sekizinci gününden kendüye tevcîh ve tezkere olunmuş iken mîr-alây Hüseyin kendi ihtiyar ve karındaşı mezbûr Hüseyin bilâ-veled fevt olmuş iken oğlu olmak üzere Hasan ismine 'arz ve tevcîh ve tezkire ve lâkin aslı olmayub gadr olduğu zâhir olmağla ref'inden Kars cânibi ser-'askeri sadr-ı esbak vezîrim Ali Paşa edamallahu te'ala iclâlehunun tezkiresi ve re'îsü'l-küttâbım El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhu i'lâmıyla yüz altmış senesi Saferi'nin altıncı gününde merkûm İsmâ'îl'e ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla yedinde olan berâtı ve defter-i hâkânî mücebince tîmâr-ı mezbûru zabt ve tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rüsûmun almak murâd eyledikte mîr-alây-ı merkûm ve âheri taraflarından hilâf-ı kânûn ve defter müdâhale ve mahsûl ve rüsûmunun ahz ü kabzına muhâlefet olunduğun bildirüb tîmâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve yedinde olan berâtı mücebince kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûru ve âheri hilâf-ı kânûn ve defter müdâhale ve mümâna'at itdirilmemek bâbında hükmi hümayûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde merkûm İsmâ'îl'e tevcîh ve ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı RA. Sene 1160.

Sahife no: 189

Hüküm no: 785

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-evvel 1160 [23 Mart-1 Nisan 1747]

Erzûrûm vâlîsi vezîre ve Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına hüküm ki

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Ahmed ve oğulları Süleymân ve Musa ve Ali nâm kimesneler gelüb Ebü'l-feth merhum Sultan Mehmed Han tâbe-serâhu evkâfindan Karahisâr-ı Şarkî kazâsında Nursîn Bağçesi dimekle ma'rûf bağçe ve bir mikdâr arsa ve vâkîf menzile merhum Seyyid Ahmed nâm kimesnenin zevcesi nâm hâtûn ile oğlu Musa mutasarrıflar iken fevt olduklarında nısfı be-hasbeş-şer oğulları mezbûruna ve nısf-ı âheri dahi taraf-ı vakfa intikâl itmekle mezbûr dahi taraf-ı vakfa intikâl iden nısf hisseyi mütevellî-i vakf tarafından semen ü ma'lûme ile alub yedine virilen temessük mücebince oğulları mezbûrun ile ber-vech-i iştirâk zabt ve bağçe-i mezbûre üzerine kendü malıyla binâ ihdâs ve eşcâr gars ve yiğirmi dokuz seneden berü bilâ-nizâ' mutasarrıf iken Mirbaylı Hasan'ın oğlu Halîl nâm kimesne zuhûr ve zikr olunan bağçe ve menzil ve arsa benim 'ammim mülki idi. Bana intikâl eyledi deyu iddia ve gıyabında kuvvet-i irtişa ile mazul kâdîdan aldığı müzevvir hüccet ibrâzıyla mütegalibeden Tokadlı oğlu İbrâhîm Efendi ve serdengeçedi ağalarından Hacı Mustafâ dimekle ma'rûf kimesnelere istinâd ve eşirradan sâ'ir on nefer kimesnelerin ianetleriyle menzilini basub cebren menzilinden ihrâc ve tagallüben zabt ve ahz ü habs itmekle fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb icrâ-yı hak olunmak için bundan âkdem emr-i şerîfim sadır olmuş iken mezkûrlar kâni' olmayub hilâf-ı inha ısdar eyledikleri emr-i şerîf ile rencîdeden hâlî olmamalarıyla iltimâslarıyla virilen emr-i şerîfim mücebince ihkâk-ı hak olunmak için emr-i şerîfim südürünü istid'â ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı âhkâma mürâca'at olundukda mezkûr Seyyid Ahmed ve oğulları Süleymân ve Musa ve Ali'nin iltimâslarıyla ber-minvâl-i meşrûh elli dokuz senesi evail-i Zi'l-Ka'desi'nde emr-i şerîfim virildikten sonra Karahisâr-ı Şarkî nâ'ibi Ebûbekr 'arzıyla hasmı mezbûr Seyyid Hasan'a dahi hüccet-i şer'iyesi mücebince altmış senesi Muharrem'i evailinde emr-i şerîfim virildiği mukayyed bulunmağın husûs-ı mezbûr de'âvî-i şer'iyeden olmağla mahallinde şer'le görilüb âher tarafına gadr ü himayeden ittika ve ala-eyyi hal ihkâk-ı hak ve fimâ-ba'd âher tarafın da'vâya tasaddî itmemek üzere kat ve hasm-ı madde-i nizâ' sa'y olunmak için siz ki, vezîr-i müş'ar ve mevlânâ-yı

mûmâ-ileyhümasız, size hitâben emr-i şerîfim sūdûrî için bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı RA. Sene 1160.

Sahife no: 189

Hüküm no: 786

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-evvel 1160 [23 Mart-1 Nisan 1747]

Erzincân kâdısına hüküm ki

Seyyid İshak gelüb zü'emâdan Hüseyin nâm za'îmin Erzincân kazâsına tâbi' berât-ı şerîfimle mutasarrıf oldığı Kem nâm karyesini bin yüz elli senesine mahsuben Sıddık ve Hasan Beşe dimekle ma'rûf kimesneler beş yüz gurûşa ber-vech-i iştirâk za'îm-i merkûmun yedinden zabt temessükü aldıktan sonra merkûm Seyyid İshak karye-i mezbûrenin iltizâmını sene-i mezbûreye mahsuben yüz seksen gurûş faiz ile mezbûrlardan alub yedine temessük virmeleriyle mezbûrların virdikleri zabt temessükü mûcebince meblağ-ı mezbûrun seksen gurûşunu ber-vech-i peşin mezbûrana virüb ma'âdâ altı yüz gurûşu dahi deyn temessükü virüb sene-i mezbûrede karye-i mezbûreyi tarafından vekîli Bıyık Ahmed nâm kimesne zabt ve mahsûl ve rüsûmu ahz ü kabz ve makbuzatı ancak dört yüz gurûşu baliğ ve ziyâdesine hâsıl olmayub iki yüz seksen gurûş zararı var iken mezbûr Sıddık fevt olmağla şerîki mezbûr meblağ-ı mezbûru tamâmen senden alurum deyu ta'addî ve rencîde s'adedinde olduğun ve bu bâbda hüccet-i şer'iyesi olduğun bildirüb vekîl-i mezbûrun makbuzatı mahallinde vukûfî olan âhâlîden mahallinde ma'rifet-i şer'le tefahhus ve vukuu ve sıhhati üzere 'arz ü i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilüb i'lâm olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı RA. Sene 1160.

Sahife no: 189

Hüküm no: 787

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-evvel 1160 [23 Mart-1 Nisan 1747]

Gümüşhâne kâdısına ve Gümüşhâne emînine hüküm ki

Ahmed Vasi 'arz-ı hâl idüb Gümüş-hâne sâkinlerinden çiftlik semeninden Mehmed Beğ dimekla ma'rûf kimesne zimmetinde ikrârıyla sâbit i'lâm-ı şer'îye mücebince bin yüz elli senesinden berü bin gurûş alacak hakkı olmağla meblağ-ı mezbûr kablel-ahz mezkûr Mehmed fevt olmağla Gümüş-hâne sâkinlerinden olup müteveffâ-yı mezkûrun terekesine vaz'ü'l-yed olan vârisleri ve ve nâm kimesnelerden varub taleb ve almak istediğinde hilâf-ı şer'-i şerîf virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledüklerin bildirüb mahallinde şer'le görilüb müteveffâ-yı mezbûrun ikrârıyla sâbit olan çiftlik-i mezkûr semeninden zimmetinde olan bin gurûş hakkını terekesinden ahz ü kabz iden vârislerinden mal-ı müteveffâdan bit-tamâm alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahalline şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı RA. Sene 1160.

Sahife no: 189

Hüküm no: 788

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-evvel 1160 [23 Mart-1 Nisan 1747]

Erzûrûm vâlîsine, Kemâh ve kâdîlarına hüküm ki

Kemâh kazâsında vâki' kurâ âhâlî-i fukarası südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunlar Erzûrûm valilerine virilmesi fermân olan îrâd-ı hazeriye ve seferiyelerini şürotları mücebince cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tadil ü tesviye üzere cem'ine me'mûr olanlara eda idüb bir vechle rencîde îcâb ider halleri yoğiken Kemâh kazâsı âhâlîleri birbirleriyle ittifak ve seferler vukuunda îrâd-ı seferiye ve sefersiz vaktlerde hazeriyeden hisselerine düşeni virmeyüb cümlesin bunların üzerlerine tevzi ve tahmil ve cebren tahsîl ve bundan âkdem tanzim-i hal eylediklerinde şürot mücebince 'amel olunub mugâyir-i şürot rencîde olunmamak için sadır olan emr-i şerîfimle mahallinde kasaba-i mezbûr âhâlîleriyle mürâfa'a-i şer'-i şerîf odlıklarında

mukayyed olan seferiye ve hazeriyeden kasaba-i mezbûre âhâlîsi ve kurâ âhâlîleri tadil ü tesviye vechi üzere hisselerin cümlesi bil-ittifak edaya razı ve ta'ahhüdlerini müşar kibel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmiş iken kasaba-i mezbûr âhâlîlerinden ba'zıları ol hüccet-i şer'iyeye mugâyir hisselerine düşeni virmeyüb bunlara tahmil sevâsıyla gadr ve ta'addî murâd eyledüklerin bildirüb hüccet-i şer'iyeleri mücebince şer'le görilüb cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer tadil ü tesviye vechi üzere hisselerine isâbet ideni cem'ine me'mûr olanlara eda eyledikten sonra ziyâde mütâlebesi ve sâ'ir vucuh-ı mezâlim ile taciz ve rencîde olunmayub himayet ve sıyanet olunmaları bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı RA. Sene 1160.

Sahife no: 190

Hüküm no: 789

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-evvel 1160 [2-11 Nisan 1747]

Erzûrûm kâdîsı zîde-fazlehuya hüküm ki

Ulemadan Osmân ve Mehmed zîde-salahu gelüb âshâb-ı hayrâtdan sâbıka kul kethudası olan müteveffâ İbrâhîm Ağa ve zağarcı başı Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesneler medîne-i Kars'da Su Kapsu dâhilinde binâ eyledikleri câmi'-i şerîfleri evkâfının mahmiye-i İstanbul'da sâkin nazır-ı vakf tarafından bunlar kaim-makam nazırları olmağla vakf-ı mezbûrun medîne-i mezbûrede vâki' vakfi akaratinin îrâd ve masârifinin mütevellîsi kazâ-i mezbûrden dergâh-ı mu'allâm yeniçerîlerinden nâm kimesnenin şer'le muhâsesin görüb mütevellî-i merkûmun ekl ü bel' eyledüğü mal-ı vakfi zuhûra getürmek murâd eyledükde hesap görmekten iba eyledüğün bildirüb şart-ı vâkif ve yedlerinde olan senedâtları mücebince zâbiti ma'rifetiyle şer'le muhâsesi görilmek bâbında emr-i şerîfim recâ [eyledüğü] ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 190

Hüküm no: 790

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-evvel 1160 [2-11 Nisan 1747]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî hassı voyvodasına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Temreze nâm karyede sâkin Ohan ve İnce Karamanik ve Şahin ve Bedros ve Taler ve ve nâm zimmîler gelüb bunların karye-i mezbûrede vâki' kadîmi bostanlarını saky ve intifâ' idegeldikleri mahsûs ve müstakil sularında âherin 'alâkası olmayub bir dürlü ve bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken karye-i mezbûrede sonradan bostan ihdâs iden Bagdasar ve Mıkırdıç ve Serkis nâm zimmîler fuzûlî bunların sularını ihdâs eyledikleri bostanlarına icrâ ve bunların bostanları harâb ve gadr-i küllî eylediklerin bildirüb ol-bâbda kânûn üzere emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 190

Hüküm no: 791

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-evvel 1160 [2-11 Nisan 1747]

Erzûrûm vâlîsi vezîre, Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Ohan nâm zimmî südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Temreze nâm karyede mutasarrıf oldığı mülk menzili kurbunda bostan ihdâs iden karye-i mezbûrde sâkin Bagdasar ve Mıkırdıç ve Serkis nâm zimmîler ifrâz eyledikleri bostana su icrâ itdir deyu bunun menzili kurbundan hark ihdâs ve bunun menziline zarar-ı şer'îsi olmağla bin yüz elli senesinde bunun menzili hedm olunub bu dahi icrâ-yı hak olunmak üzere fetvâ-yı şerîfe mücebince emr-i şerîfim ısdar eyledikde mesfûrlar ziyâde mütegalibeden olduklarından hevâlarına tâbi' ba'zı eşirrâ ile yek-dil [ve] ita'ât-ı şer'-i şerîf ve inkıyad-ı emr-i münîf itmediklerinden ma'âdâ fermânı dahi bezl-i rüşvet ile yedinden alub mündefi' olmaduğun bildürüb şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 190

Hüküm no: 792

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-evvel 1160 [2-11 Nisan 1747]

Erzûrûm vâlisine Baybûrd kâdisına hüküm ki

Ahmed nâm kimesne 'arz-ı hâl idüb bunun mîr-i mîrândan olub bundan âkdem fevt olan Veli Paşa zimmetinde bin yüz elli senesinden berü ber-mûceb-i defter-i kassam ve bâ-i'lâm-ı şer'î cihet-i kefâletden doksan üç bin yedi yüz on iki akçe ve cihet-i sâ'ireden dahi bir yük elli altı bin akçe alacak hakkı olmağla mebâliğ-i merkûmu paşa-yı mezkûrden kablel-ahz fevt oldıkda Baybûrd kazâsı sâkinelerinden olub terekesine vaziatül-yed olan kızı Fâtıma Hanım'dan taleb eyledikde virmekde ta'allül ve muhâlefet üzere olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildürüb fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer'le görülüb müteveffâ-yı merkûmun terekesine vaziatül-yed olan kızı mezkûreden mal-ı müteveffâdan ol-mikdâr akçe hak alıvirilüb ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 190

Hüküm no: 793

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1160 [12-21 Nisan 1747]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Orta Mahalle sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Hasan ve oğlu Es-seyyid Mehmed zîde-şerefuhuma gelüb Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden şekavet ile meluf ve daima ibadullahı hilâf-ı şer' ta'addî ve isal-i mazarrat ile tekdir adet-i müstemirresi olan Bağdadlı Gedik oğlu Mehmed nâm kimesnenin tahrîk ve iğvası yine kasaba-i mezbûreden kain-anası Hüsne ve kızları Atike ve Aişe nâm hâtûnlar ile merkûmetanın karındaşları Mustafâ nâm kimesne bundan âkdem zuhûr ve birbirleriyle yek-dil ve şirrete sülûk ve mücerred taciz ü tecrim ve celb-i mâl sevdâsıyla üzerlerine musallat ve ve mevrûsûmuz müteveffâ Kerem oğlu Hacı Mehmed'in malından sizin zimmetinizde âltûn ve sâ'ir zi-kıymet eşyâdan yigirmi kimesneden mütecâviz emvâl var imiş deyu

nizâ' ve da'vâya tezvîrata tasaddî ve tarafdarları üzerinde ayan ve mütegalibe ve kâdî ve ba'zı muzır kimesneler ile müttefik ve hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'îfesine istinâd ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf bunların menzillerin basub meval ü eşyâların nehb ü garet ve kendülerin ahz ü habs ve der-zincîr ve üzerlerine şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmadın bin beş yüz gurûşdan mütecâviz akçelerin gasb ve mezbûr Seyyid Mehmed'in ol-vaktde bir sagîr veledin dahi helâk ve ziyâde gadr ü ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfik şeyhü'l-islâmndan fetvâ-yı şerîfe virildiğın bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak zülmen gasb eyledikleri ol-mikdâr gurûşların tamâmen tahsîl ve kendülere alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i R. Sene 1160.

Sahife no: 190

Hüküm no: 794

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1160 [2-10 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine, kâdisına ve Karahisâr-ı Şarkî nâ'ibine hüküm ki

Kıvdetü-sâdâtül-kirâm Seyyid Mehmed zîde-şerefuhu gelüb Karahisâr-ı Şarkî Sancağında kazâsı muzâfâtından Suşehri nâhiyesine tâbi' Taru nâm karyede Behlül Zâviyesi vakfı oldığı defter-i hâkânîde mukayyed ve zâviye-i merkûmenin zâviye-dârlık ve tevabii mutasarrıfı nâm kimesnenin bundan [âkdem] bâ-hüccet-i şer'îye hüsn-i rızasıyla kasr-ı yedinden buna tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla uhdesine lâzım gelen hizmetini eda ve zâviye-i mezbûre vakfı olan sâlifü'z-zikr Mazu karyesini zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmun ahz ü kabz idüb bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken ve zâviye-i mezbûrenin evlâda meşrûtiyeti defter-i hâkânîde mukayyed değil iken ve nâm kimesneler evlâda meşrûtadır. Karye-i mezbûreyi meşrûtiyet üzere biz zabt ideriz deyu hilâf-ı defter-i hâkânî mücebiyle zâviye-i mezbûre vakfı tarafından kendü zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûrları evlâda meşrûtiyet iddiasıyla hilâf-ı defter-i hâkânî bir vechle dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i

mufassala mürâca'at olundukda Suşehri nâhiyesine tâbi' yigirmi üç nefer re'âyâ ve iki zemîn ve üç nefer mevkûf ve hâsılı tahtında bennâk ve hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ on bin akçe yazû ile karye-i Mazu vakf-ı zâviye-i Behlûl der-dest-i Mehmed ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâliyâ meşihat der-tasarruf-ı Mehmed veled-i Mevlânâ Ahmed bâ-berât ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâliyâ meşihat ve hitâbet der-tasarruf-ı Mevlânâ Budak bâ-berât ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâliyâ der-tasarruf-ı Salih Şeyh ve Mehmed bâ-berât-ı hümâyûn deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i Ra. Sene 1160.

Sahife no: 191

Hüküm no: 795

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1160 [12-21 Nisan 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Sivas vâlisi vekîli Zaralı-zâde Mehmed dâme-ikbâlehu ve Sivas'dan Erzûrûm'a varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara hüküm ki

Fî'l-asl Erzûrûm eyâletinde vâki' kazâların perâkende âhâlîleri südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunlar bundan âkdem ol-havâlîlere İ'mâm'ın istilasından nâşî çok vahşete zahib olmalarıyla biz-zaruri ehl ü iyalleriyle bi'd-defa'ât gelüb Sivas eyâletinde vâki' kuzat ve kurâda ikâmet idüb hâlâ seferler ber- taraf olmağla ehl-i iyalleriyle vatan-ı aslileri olan Erzûrûm eyâletinde vâki' kazâda ve kurâda sâkin oldukları yerlerine rucu murâd eylediklerinde mürûrlarına mûmâna'at olunduğın bildirüb Erzûrûm eyâletinde vâki' vatan-ı asliyelerine nakl ve mürûrlarına muhâlefet olunmamak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden merkûmlar Erzûrûm sâkinlerinden ise vatan-ı asliyelerine mürûra muhâlefet olunmamak için yazılmışdır.

Fî evâil-i R. Sene 1160.

Sahife no: 191

Hüküm no: 796

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1160 [12-21 Nisan 1747]

İsiri ve ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Süleymân zîde-kadrehu gelüb Habs-mane kazâsı sâkinelerinden Kara Hasan oğlu Mehmed Beğ dimekle ma'rûf kimesnenin zevcesi Hanife nâm hâtûn rızasıyla bunu oğulluk idüb malik olduğu üç yüz re's koyun ve bir sim raht ma' nefh ve bir âltûn izişe ve bir kemer sim kuşak ve dokuz re's camus ineği ve on re's kara sığır ineği ve altmış vukiyye bakır eşyâsını huzûr-ı şerde müslimîn muvacehesinde hal-i hayâtında ve kemâl ü akl-ı sıhhatinde hibe-i sahiha-i şer'îye ile hibe ve teslîm ve bu dahi tesellüm ve mukabelesinde mezbûre un virüb ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'îye virilmiş iken mezbûr müteveffîye olmağla İsiri sükkânından Göbekçi Hacı Ahmed dimekle ma'rûf kimesne hilâf-ı şer' ve bî-gayr-i hak bin yüz elli senesinde fuzûlî bî-vech hayvânât ve eşyâ-yı mezkûrları ahz ü kabz idüb ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi virüldüğün bildüb hüccet-i şer'îye ve fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görölüb alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i R. Sene 1160.

Sahife no: 191

Hüküm no: 797

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1160 [12-21 Nisan 1747]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve kâdîlarına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Ahmed veled-i Ahmed nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde karye-i Kösdî ma' mezra'a-i Üç Kilise ve gayrîden üç bin beş yüz akçe tîmâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub müşterekiyle kayd ü berâtına dahil karye-i Kösdî el-mezbûre toprağında çiftlik-i Pir Kılıç Şeyh ve Mehmed ve Şah Hüseyin 'an-ebna-i İlyas Şeyh ve Ebu Müslim veled-i Harak Şeyh mâlikâne çiftlik-i mezbûr vakf-ı mezbûrden deyu defter-i hâkânîde mukayyed olan çiftlikden ma'âdâ karye-i mezbûrenin hâsılı mahsub çiftlik-i der-tasarruf-ı Usta Hüseyin veled-i Hamza ve çiftlik-i Şah Mehmed Sipâhî ve mezra'a-i Bölük deyu mezra'a ve çiftliklerin

mâlikâne ve dîvânîleri müşterekiyle tîmârî mülhakâtından olub ve sâlifü'l-beyân çiftlik-i Pir Kılıç Şeyh deyu mukayyed çiftlik mâlikânesinden ma'âdâda vakfın 'alâkası yoğiken vakf-ı mezbûrun evlâdından olub çiftlik-i mezbûrun mâlikânesi vakfının mütevellîsi olanlar çiftlik-i mezbûrun vâki' olan mahsûlünden mâlikâne tarafına 'a'îd olan öşr mahsûlünü almağa kanâ'at itmeyüb ziyâdeye tecâvüz ve çiftlik-i mezbûrun dîvânî tarafına 'a'îd olan mahsûl ve rûsûm ile çiftlik-i der-tasarruf-ı Usta Hüseyin veled-i Hamza ve çiftlik-i Şah Mehmed Sipâhî ve mezra'a-i Bölük el-mezbûre dahi hilâf-ı defter-i hâkânî vakfiyyet iddiasıyla fuzûlî müdâhale ve birkaç seneden berü vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın tagallüben ahz ü kabz ve müşterekiyle tîmârî mahsûlüne gadr eyledüğün bildürüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub mâlikânesi vakf olmak üzere mukayyed Pir Kılıç Şeyh çiftlikin vâki' olan mahsûlünden mâlikâne tarafına 'a'îd olan vakf-ı mezbûrun tarafından ve dîvânî tarafına 'a'îd olan mahsûlât ve rûsûmâtıyla sâlifü'l-beyân mezra'a'a ve çiftliklerin cümle mahsûlât ve rûsûmâtı müşterekiyle tîmârî tarafından kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb çiftlik-i Pir Kılıç Şeyh el-mezbûrenin mâlikâne tarafına 'a'îd olan mahsûlünden ziyâdeye tecâvüz itdirilmeyün men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Baybûrd nâhiyesine tâbi' dokuz nefer re'âyâ ile karye-i Kösdî ve tahtında çiftlik-i Pir Kılıç Şeyh ve Mehmed ve Şah Hüseyin 'an-ebnâ-i İlyas Şeyh Ebu Müslim veled-i Harak Şeyh mâlikâne çiftlik-i mezbûr vakf-ı mezbûrun ber-müceb-i emr-i şerîf [ve] ber-muktezayı defter-i 'atîk ve der-tasarruf-ı Usta Hüseyin veled-i Hamza ber-müceb-i hüccet-i şer'îye ve çiftlik-i Şah Mehmed Sipâhî ber-vech-i mezra'aluk ber-müceb-i defter-i 'atîk hâliyâ der-tasarruf-ı Mustafâ veled-i Miri ve Nasuh veled-i Ali Şah ber-vech-i iştirâk resm ü öşrin virür ve mezra'a-i Bölük tâbi'-i karye-i mezbûre ve iki 'aded zemîn hâsıl-ı şa'îr ve hinta yekûn-ı ma-gayrehâ yedi bin beş yüz akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde Karye-i Kösdî ma' mezra'a-i Üç Kilise ve mezra'a-i Ebülük deyu dokuz bin altı yüz akçe yazû ile tahrîr ve beş bin akçesi ifrâz ve bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun iki bin beş yüz akçesi mezkûr Ahmed veled-i Ahmed'in kaydında bâkîsi müştereki kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Sahife no: 191

Hüküm no: 798

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-ahir 1160 [22 Nisan-1 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Seyyid Mehmed gelüb Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Su Şehri tâbi' Yazdı nâm karyede vâki' zâviyenin zâviyedârlık ve vakfının tevliyeti Seyyid Mehmed ve İbrâhîm nâm kimesneler kasr-ı yedinden bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle bunun üzerinde olmağla vakf-ı mezbûrun defterde mukayyed sâlifü'z-zikr Yazdı karyesi toprağında zirâ'at ve hirâset iden mezbûr İbrâhîm ve Hüseyin nâm kimesnelerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledükleri terekelerinden öşrlerin almak istedikde virmeyüb vakfi mahsûlüne gadr olunduğun bildürüb kânûn üzere öşrleri güzeştesiyle alıvirilmek için kânûn üzere emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1160.

Sahife no: 192

Hüküm no: 799

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1160 [12-21 Nisan 1747]

Erzûrûm vâlisi vezîre ve Erzûrûm kâdisına hüküm ki

Ahmed zîde-kadrehu gelüb Erzûrûm sancağında kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Dahrık nâm karye ve gayrîden kırk altı bin akçe ze'âmete karındaşı Süleymân ile iştirâken mutasarrıf olub merkûm Ahmed'in mukayyed olan dört buçuk nefer cebelü bedeliyesi yüz elli dokuz senesi Muharem'inde ref olunub alay beğinin bayrağı altında sefere eşmek şartıyla yedine berât virilmekle cebelü tahsîl-darı tarafından ta'arruz ve müdâhale olunmak iktizâ itmez iken liva-i mezbûrun cebelü tahsîldarı sene-i mezkûre için dahi merkûmdan dört buçuk nefer cebelü bedeliyesini tahsîl idüb gadr itmekle cebelü tahsîldarının fuzûlî ahz eyledüğü cebelü bedeliyesi kendüsünden redd ü tahsîl olunmak recâsıyla merkûm Ahmed istirham ve Erzûrûm eyâletinin elli dokuz senesi cebelü bedeliyesi tahsîli hâlâ Erzûrûm gümrük emîni İsmâ'îl dâme-mecduhuya der-uhde olunduğı ve merkûm Ahmed'in cebelüsü elli dokuz senesi Muharrem'inde ref olunduğundan sene-i mezkûre için kendüden cebelü bedeliyesi alınmak iktizâ itmemele mahallinde ma'rifet-i şer'le görilüb sene-

i merkûme için kendüsünden cebelü tahsîldarı cebelü bedeliyesi aldığı vâki' ise red itdirilmek üzere emr-i şerîfim tahrîri bâbında hâlâ baş defterdarım Mehmed dâme-üluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i R. Sene 1160.

Sahife no: 192

Hüküm no: 800

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1160 [12-21 Nisan 1747]

Erzûrûm vâlisine ve mollâsına hüküm ki

Mustafâ nâm kimesne 'arz-ı hâl idüb bunun babası müteveffâ Mehmed nâm kimesnenin Derûni Mustafâ nâm kimesneye ma'lûmel-mikdâr deyni olmağla Erzûrûm sâkinlerinden serdengeçdi ağalarından Deli Mehmed dimekle ma'rûf kimesneye babam müteveffânın mezkûr Derûni Mustafâ'ya olan deynini vir deyu bin yüz elli senesinde dokuz yüz elli beş kile hinta ve şa'îr virdiğinden gayrî mutasarrıf olduğu mülk çiftliği dahi ala-tarikül-emane mezkûr Deli Mehmed'e virüb ve mezkûr dahi zikr olunan hinta ve şa'îri mezkûr Derûni Mustafâ'ya virmeyüb zimmetinde kalmağla ba'dehu merkûm Derûni fevt oldıkda oğulları Ahmed ve Mehmed ve Bekir ve Ömer nâm kimesneler zuhûr ve bizim müteveffâ babamız mezkûr Mustafâ'nın senin baban müteveffâ Mehmed'de olan hakkı irsen bize intikâl eyledi deyu da'vâ ve meblağ-ı mezkûru bit-tamâm bundan ahz ü kabz eylediklerinden sonra bu dahi mezkûr Deli Mehmed'e virdiği ol-mikdâr hinta ve şa'îr ve çiftliği taleb eyledikde mücerred virmemek için kah müteveffâ Derûni Mustafâ'ya ve kah oğulları mezkûruna virdüm deyu hilâf-ı şer'-i şerîf virmekde ta'allül ve muhâlefet itmekle buna gadr-i küllî ve hayf eylediklerin bildirüb şer'le görülüb mezkûr Deli Mehmed'e virdiği ol-mikdâr hinta ve şa'îr ve çiftliği girü buna alvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i R. Sene 1160.

Sahife no: 192

Hüküm no: 801

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-ahir 1160 [22 Nisan-1 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine, İspir ve kâdîlarına hüküm ki

İspir kazâsına tâbi' Örtükme nâm karyeden Ahmed nâm kimesne sütte-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb karye-i mezbûrede sâkine Kezban nâm hâtûnu bu rızası ve ma'rifet-i şer'le kendüye akd-i nikâh idüb mezbûreyi almak istedikde âherden bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken karye-i merkûmeden eşirrâ ve mütegalibeden mezbûrenin sâbika kain-pederi olan Bozokoğlu dimekle ma'rûf İbrâhîm nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve mezbûre hâtûnu ben oğlum olan üç yaşında Süleymân nâm sagîre idecek idim deyu sagîr-i mezbûrun mezbûre hâtûn sütte vâlidesi iken ol-vechle rencîde ve bunun üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmadın hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve muhâlefet eylediğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâm dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb menkuhası mezbûre buna alıvirilüb mezkûr İbrâhîm'in hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve ol-vechle muhâlefet ve ta'addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1160.

Sahife no: 192

Hüküm no: 802

Tarihi: [1-10] Rebi'ül-ahir 1160 [12-21 Nisan 1747]

Erzûrûm vâlisine ve İspir ve kâdîlarına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarından olub darb-hâne-i 'âmirem emîni Mehmed Sadık dâme-mecduhu gelüb uhdesinde olan Çâr-sancak Mukâta'ası mülhakâtından Zahorân-ı Büzürg aşireti perâkendesinin sâbika kethüdâsı olan İspir kazâsı sâkinlerinden Kara Osmân nâm kimesne zimmetinde perâkende re'âyâdan cem ve tahsîl ve kabz eylediği mal-ı mukâta'adan bin yüz elli senesinden berü ma'lûmel-mikdâr alacak hakkı olub mûmâ-ileyhin tarafına eda ve teslim eylemeyüb hâlâ zimmetinde olduğun ve tarafından aşiret-i mezbûre kethüdâsı Musa nâm kimesneyi vekîl eylediğün bildirüb mezbûrun şer'le muhâsesebi görülüb zimmetinde

zuhûr iden hakkı tahsîl ve mezkûr Musa'ya alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i R. Sene 1160.

Sahife no: 192

Hüküm no: 803

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-ahir 1160 [22 Nisan-1 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine, Gercanis ve kâdîlarına hüküm ki

Gercanis kazâsı muzâfâtından Dikenli nâhiyesine tâbi' Elden Gitdi ve Aşura ve Bikir ve Bolak ve Zukar ve dahi sâ'ir kurâ âhâlîsi gelüb bunlar kendü hallerinde hilâf-ı şer' kimesneye vaz ü ta'addîleri olmayub şer'ân dahl olunmak îcâb itmez iken ekrad tâ'îfesinden Bâdıllı aşiretinden Şîrânlı Ömer Beğ ve oğlu Osmân Beğ ve karındaşı İsmâ'il Beğ ve Selim ve karındaşı Osmân ve Kara Mehmed dimekle ma'rûf kimesneler hevâ-dârları ekradile müttetik ve bin yüz elli senesinden berü varub karyeleri kurbunda konub hâsıl olan mahsûllerin itlaf ü izâ'et ve damların hedm ü harâb ve bağ ü bağçelerinin meyve eşcârların kat' ve bunun emsali zülm ü ta'addî ve hasaratlarının nihayeti olmayub şerr ü mazarratlarından bir dürlü mahallerinde sâkin ve mütemekkin olmaları 'adimül-imbkanda olduğun bildirüb şer'le görilüb itlaf ve izaat eyledikleri mahsûlât hedm eyledikleri damların tahminen kıymeti ile kat' eyledikleri eşcârlarının kaimen kıymeti alıvirilüb icrâ-yı hak ve şerr ü mazarratları üzerlerinden men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-i R. Sene 1160.

Sahife no: 193

Hüküm no: 804

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-ahir 1160 [22 Nisan-1 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine eyâlet-i Erzûrûm'da vâki' ve ve kâdîlarına hüküm ki

Murat nâm zimmî gelüb bunun bin yüz elli senesinde Erzûrûm'dan karban ile kalkub Haleb'e gelür iken Erzûrûm eyâletinde vâki' kazâsına dahil olduklarında kat'-i tarik eşkiyâsından olub fi'l-asl dahil oldukları kazâ-i mezbûre tâbi' Şatarlı nâm

karyeden Çarıklı kürdünden Salyakoğlu ve karındaşı ve Abbas ve karındaşı Hüseyin Kulu ve Zazaoğlu İsmâ'îl dimekle meşhûr şakîler bu makûle fesâd ve şekavet adet-i müstemirreleri olduğundan nâşî bunların üzerlerine gelüb iki bin iki yüz gurûş kıymetlü iki boğça emtiasını gasb ve dahi bunu soyub ve refiki Arabgir Sancağı mutasarrıfı Cafer dâme-ikbâlehunun hazîne-darı nâm kimesnenin yanında mevcûd ma'lûmel-mikdâr emvâlini dahi gasb itmeleriyle refiki mezbûr ile mezkûrların zâbitleri olan Reyhan zâbitine varub teşekki eylediklerinde refiki hazînedar-ı merkûmun gasb eyledikleri malı kendüye teslîm ve buna sen dahi iki yüz gurûşa sulh ol deyu cebr ve bu sulh olmayub ol-vechle henüz icrâ-yı hak olunmayub mağdur olduğun ve mezkûrlar hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr ü 'ubûr üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde şer'le görilüb gasb olunan ol-mikdâr emtiası tamâmen tahsîl ve bilâ-kusûr buna alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1160.

Sahife no: 193

Hüküm no: 805

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-ahir 1160 [22 Nisan-1 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlîsi vezîre, Erzincân ve ve kâdîlarına hüküm ki,

Mustafâ ve Osmân nâm kimesneler gelüb Erzûrûm sancağında kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Küskür nâm karye ve gayrîden on bir bin iki yüz elli akçe tîmâr mutasarrıfı Mehmed'in tarafından işbu altmış senesinde bâ-temessük bunların uhde ve iltizâmlarında olmağla zikr olunan kazâlarda vâki' tîmâr-ı mezbûr karyeleri re'âyâlarının üzerlerine edası lâzım gelen hukûk ve rüsûmları kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eylediklerinde mütegalibeden ba'zı kimesneler re'âyâyı tahrîk ve idlal ve hukûk ve rüsûmlarının ahz ü kabzına muhâlefet ve ta'addî ve gadr murâd eylediklerin bildirüb âherin âherin muhâlefet ve ta'addîsi men' ü def olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için ayzılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1160.

Sahife no: 193

Hüküm no: 806

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-ahir 1160 [22 Nisan-1 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Es-seyyid Mehmed zîde-şerefuhu gelüb mûmâ-ileyh Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Su Şehri nâhiyesinde vâki' Bardı Zâviyesinin hâlâ berât-ı şerîfimle zâviyedâr ve mütevellîsi olmağla şer'ân dahl îcâb ider hali yoğiken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden İbrâhîm nâm kimesne kendü halinde olmayub zâviye-i mezbûre vakfindan mukaddemâ Seyyid Mehmed'in iken Seyyid Mehmed fuzûlî zabt eyledi deyu merkûm İbrâhîm kazâ-i mezbûrden Hüseyin ve oğlu ve Ömer ve Yûsufcan oğulları ve nâm kimesneler ile müttefik ve birbirlerin tahrîk ve merkûmlar maktûlen fevt olan Pirabaşı Kürd Hamza Bölükbaşı dimekle ma'rûf şakînin akrabalarından olmağla şirrete sülûk ve hilâf-ı inha sâbîka Kars cânibi ser-'askeri tarafına teşekki ve mezbûr Hamza Bölükbaşının oda başısı Yunus nâm kimesneyi bin yüz elli senesinde otuz mikdârı levendat tâ'îfesiyle bunun üzerine mübâşir getürüb dürlü cevr ü eziyet ve mürâfa'a-i şer oldıklarında mezbûr İbrâhîm ve Seyyid Mehmed zâviye-i mezbûre ve tevliyeti dört yüz elli gurûş mukabelesinde bâ-hüccet-i şer'îye mûmâ-ileyhe kasr-ı yed eyledikleri ve kasr-ı yedlerinden berât-ı şerîfimle mûmâ-ileyhin üzerinde olduğu zâhir ve iddiaları lagv-ı mahz olub virilen hüccet-i şer'îyenin üzerine imza ve fetvâ-yı şerîfe mücebince ta'addîleri men' ü def' ve vâki' hal ser-'asker-i müşârün-ileyh tarafından i'lâm olunmuş iken mezbûr yine kâni' olmayub merkûm Kürd Hamza'nın baş ağası Badıllı Ebûbekr Bölükbaşı dimekle ma'rûf kimesneyi otuz mikdârı levendat ile bunun haremi menziline getürüb koyunlarını kırub mezkûr Ömer rüfekaları mezbûrlar ile bunun emvâl ü eşyâsını nehb ü garet idüb ziyâde gadr eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb şer'le gasb ü garet eyledikleri emvâl ü eşyâsı tahsîl ve alıvirilüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1160.

Sahife no: 193

Hüküm no: 807

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-ahir 1160 [22 Nisan-1 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Sivas vâlisi vekiline ve Erzûrûm monlâsına ve Sivas ve Karahisâr-ı Şarkî ve ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Geçüy nâm karye âhâlisinden Seyyid Ahmed ve ve nâm kimesneler 'arz-ı hâl idüb yine karye-i mezbûre sükkânından Mırt Ali dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli senesinde sarimlik töhmetiyle müttehim ve üzerine hüccet-i şer'îye olunub şerr ü mazarratı def olunmak üzere iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Mollâ Ahmed ve Osmân ve Küçük Mehmed dimekle ma'rûf kimesneler fîmâ-ba'd biz mezbûr Ali'ye kefil olub ve mezbûrden şer'ân edası lâzım gelen malı dahi malımızdan eda ideriz deyu kefil-i bil-mal olmuşlar ken mezbûrlar hevâlarına tâbi' Süleymân Bölükbaşı dimekle meşhûr kimesne ile yek-dil ve levendat eşkiyâsıyla bunların evleri üzerine nüzul ve on gün mikdârı meks ve müft ü meccânen yem ve yiyecek ve koyun ve kuzularından ma'âdâ hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak dört yüz seksen gurûşların dahi alub firâr ve hâlâ taht ü hükümet ve kazânuzda mürûr üzere oldukların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildürüb buldukları mahalde şer'le görülüb fetvâ-yı şerîfe mücebince hakları alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden buldukları mahalde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1160.

Sahife no: 194

Hüküm no: 808

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-ahir 1160 [22 Nisan-1 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisi vezîre ve Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Zeynel nâm sipâhî gelüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında kazâsı muzâfâtından Su Şehri nâhiyesinde Kanlu Taş nâm karye ve gayrîden on bir bin üç yüz akçe tîmâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tîmârının baş kalemi olan karye-i Kanlu Taş ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' çiftlik ma' çayır-ı Rayendiz der-karye-i

mezbûre ve mezra'a-i Depe Çukuru deyu defter-i hâkânîde mukayyed karye ve çiftlik ve mezariler müşterekiyle mezbûr Zeynel kayd ü berâtına dahil olmağla müştereki olanlar vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtından ber-mûceb-i defter-i hâkânî bunun berâtı yazûsuna göre hissesine düşeni virmeyüb noksan tekîfleriyle tîmârî mahsûlüne gadr olunduğın bildirüb zikr olunan kurâ ve çiftlik ve mezra'alar defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfim mûcebince müşterekiyle kendüye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmundan ber-mûceb-i taksîm ve yazûsuna göre hissesine isâbet iden ahz ü kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda Su Şehri kazâsına tâbi' yedi bin akçe yazar karye-i Kanlu Taş ve bin akçe yazûlarıyla çiftlik ma' çayır-ı Rayendiz der-karye-i mezbûre ve bin dokuz [yüz] elli akçe yazûlarıyla mezra'a-i Kor Çukuru ve yüz elli akçe yazû ile mezra'a-i Dere Çukuru birikdirilüb on bin elli akçe yekûnundan dört yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu on dokuz bin iki yüz akçe yekûnundan üç bin altı yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu beş bin altı yüz akçe bir icmâl ve yine Kanlu Taş el-mezbûre beş bin altı yüz akçe yazûyile çiftlik ve mezra'a-i mezbûrlar ile birikdirilüb sekiz bin altı yüz akçe yekûnundan bin sekiz yüz akçe ifrâz ve ol-dahi başka bir icmâl ve Kanlu Taş el-mezbûreden yüz buçuk ve çiftlikden on dört buçuk ve mezra'a-i Kor Çukuru el-mezbûreden yigirmi yedi buçuk ve mezra'a-i Dere Çukuru el-mezbûreden iki buçuk akçe isâbet iktizâ eyledüğün bi'l-fi'l defter emîni olan Mehmed Sa'îd dâme-mecduhu 'arz itmeğın 'arız mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1160.

Sahife no: 194

Hüküm no: 809

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-ahir 1160 [22 Nisan-1 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine, Erzûrûm kâdîsına hüküm ki

Şirvan âhâlisinden Alacahan zâbiti olan Haşim zîde-kadrehu gelüb mûmâ-ileyhin kazâ-i mezbûre sâkinlerinden yine âhâlî-i mezbûrden Emir Ali ve Abdürrezzak ve Mollâ Mikail ve ve ve dahi ba'zı kimesneler zimmetlerinde bin yüz elli senesinde ma'lûmel-mikdâr akçe alacağı olmağla mezkûrların zimmetlerinde

olan hakkını birkaç def'a talep ve almak murâd eyledikde ayan ve mütegalibeden ba'zı kimesnelere istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevâsında oldukların bildirüb şer'le görilüb mezbûrların zimmetlerinde olan alacağını bit-tamâm tahsîl ve bî-kusûr alıvirilüb ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1160.

Sahife no: 194

Hüküm no: 810

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1160 [2-10 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve kâdîlarına hüküm ki

Baybûrd kazâsına tâbi' nâm karyenin ehl-i zimmet re'âyâsı gelüb bunlar Baybûrd sâkinlerinden Hasan Ağa ve Osmân Ağa ve Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesnelerden istikrâz eyledikleri birer mikdâr akçe üzerine devr-i şer'î ve ikrâr-ı rubh olunmuş değil iken mezbûrlar rayiçeci tâ'ifesinden olmalarıyla bin yüz elli senesinden berü hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-devr-i şer'î rayiçe nâmıyla ikişer üçer gurûşların aldıklarından gayrî müşmiri rayiçe deyu virdikleri akçeden ziyâde talebiyle ta'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmдан fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1160.

Sahife no: 194

Hüküm no: 811

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1160 [2-10 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Sivas vâlisi vekîline ve Koyulu Hisâr ve ve Sivas kâdîlarına hüküm ki

Hasan nâm kimesne gelüb bu Koyulu Hisâr kazâsına tâbi' Kırıcık nâm karye sâkinlerinden olub kendü halinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz ü ta'addîsi

yoğine bir mahalle içinde kimesnenin mülki olmayan hâlî yerde cerihan katl olunub katili ma'lûm olmayan nâm maktûlün vereseşi bunun için katl eyledün deyu ifk-i iftira ve da'vâ eyledikde müddeasına yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden ve nâm kimesnelerin şehâdetleri şer'ân makbule değil iken mezbûrlar bin yüz elli senesinde bunun üzerine zor şehâdet eyleyüb gadr eylediklerinden ma'âdâ hevâlarına tâbi' ba'zı ehl-i 'örf tâ'îfesine istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak bir def'a üç yüz ve bir def'a yüz yigirmi gurûşun alub ziyâde ta'addî eylediklerin ve mezbûrlar taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr ü 'ubûr üzere oldukların bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb buldukları mahalde ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için ayzılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1160.

Sahife no: 194

Hüküm no: 812

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Evvel 1160 [31 Mayıs-9 Haziran 1747]

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına ve Bazar Suyu kazâsı nâ'ibine ve Karahisâr-ı Şarkî hassı voyvodası zîde-mecduhuya hüküm ki

Kıdvetüs-sâdâtü'l-kirâm Es-seyyid İsmâ'îl zîde-şerefuhu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından Halîl zîde-mecduhunun ve Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Ziri ve Agargos Canik sancağında ve gayrîde olan ze'âmeti mülhakâtından Bazar Suyu kazâsına tâbi' Karaca Ömer ve tevabi karyeleri işbu sene-i mübarekede bâ-temessük bunun uhdesinde olmağla kurâ-i mezbûre re'âyâlarının üzerlerine edası lâzım gelen hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itmek istedikde Halîl bin Orar dimekle ma'rûf kimesne re'âyâyı tahrîk ve ıdlal ile a'sâr ve sâ'ir hukûk ve rüsûmlarının ahz ü kabzına muhâlefet ve ta'addî ve gadr murâd eyledüğün bildirüb gadr ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 195

Hüküm no: 813

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1160 [2-10 Mayıs 1747]

Baybûrd ve kâdîlarına hüküm ki

Dîvân-ı hümayûnum kâtiblerinden Seyyid Mahmûd Muhtari ve zü'emâdan İsmâ'il ve Osmân zîde-kadrehu gelüb Erzûrûm sancağında ve kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Küskür nâm karye ve gayrîden elli üç bin sekiz yüz beş akçe ze'âmete mûmâ-ileyh Seyyid Mahmûd Muhtari ve yine nâhiye-i mezbûrede Sursad nâm karye ve gayrîden on dokuz bin dokuz yüz doksan dokuz ber-vech-i teknil yigirmi bin akçe ze'âmete dahi mûmâ-ileyh İsmâ'il Çolak ve yine nâhiye-i mezbûrede Tahmid nâm karye ve gayrîden yigirmi üç bin beş yüz akçe ze'âmete dahi mûmâ-ileyh Osmân başka başka beravat-ı şerîfemle mutasarrıflar olub ze'âmetleri âklâmından müşterekleriyle kayd ü berâtlarına dahil Baybûrd nâhiyesine tâbi' Sitoris nâm karyenin hâsılı tahtında bâd-ı hevâ hâsıl yazıldığından ma'âdâ icmâllû ze'âmet karyelerinden olub bu makûle ze'âmet karyeleri serbest olmak kânûn-ı mukarrer olmağla karye-i mezbûre serbestiyyetine ve sâ'ir bad-ı hevâsına haricden müdâhale ve re'âyâsına cevr ü ta'addî ve ahz ü habs olmak hilâf-ı kânûn iken Baybûrd voyvodaları ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'îfesi taraflarından rûsûm-ı serbestiyesine hilâf-ı kânûn müdâhale ve re'âyâsına cevr ü ta'addî ve habs ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is oldukların bildirüb karye-i mezbûrenin vâki' olan cürm ü cinayet ve resm-i arusane ve kul ve câriye müjde[ganeleri] ve sâ'ir bad-ı hevâsına hilâf-ı kânûn ve defter ve mugâyir serbestiyete müdâhale ve re'âyâsına cevr ü ta'addî ve ahz ü habs teklîfi ile rencîde olunmamak bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Baybûrd nâhiyesine tâbi' yüz yigirmi iki nefer re'âyâ ve bir mezra'a'a ile hâsıl-ı ispençe ve hinta ve bâd-ı hevâ ve resm-i arus yekûn-ı ma'-gayrehâ otuz bin akçe yazar Sitoris nâm karye defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yigirmi bin akçesi ifrâz kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' Tahmid nâm karye ve ma'-gayrehâ birikdirilüb kırk bin akçe ze'âmet bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun icmâl bozulmamak üzere yigirmi bin akçesinden dört bin beş yüz akçesi mûmâ-ileyh Seyyid Mahmûd Muhtari ve on bin iki yüz elli akçesi dahi merkûm İsmâ'il Çolak ve on altı bin iki yüz elli akçesi dahi

merkûm Osmân ve bâkîsi müşterekleri kaydlarında olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince serbestiyyet üzere zabt itdirilmek bâbında fermân-ı ‘âlî-şân yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1160.

Sahife no: 195

Hüküm no: 814

Tarihi: [21-30] Rebi’ül-evvel 1160 [2-11 Nisan 1747]

Erzûrûm vâlîsi vezîre, Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî’de vâki’ Ulaş nâm karyenin re’âyâları gelüb onlar karyelerin zirâ’at ve hirâset ve zirâ’atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerin öşrleriyle üzerlerine edası lâzım gelen sâ’ir hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mûcebince karyeleri zâbitlerien edada kusûrları yoğiken karyeleri zâbitleri olanlar kanâ’at itmeyüb vaktlü vaksiz üçer beşer atlu adem ile karyelerine varub fukaranın ehl ü iyalleriyle sâkin oldukları [hâneleri] üzerlerine konub müft ü meccânen yem ve yiyecek ve bal ve yağ ve koyun ve kuzu ve yumûrta ve tavuk ve odun ve ve ceviz ve sâ’ir bunun emsali nesnelere alub âhvâl-i fukara diğere-gun olduğun bildirüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle ta’addî ve rencide itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i RA. Sene 1160.

Sahife no: 195

Hüküm no: 815

Tarihi: [21-30] Rebi’ül-ahir 1160 [2-10 Mayıs 1747]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Ze’âmet karyelerinden Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Alacık nâhiyesinde Samcal nâm karye âhâlîsi karye-i mezbûreye mutasarrıf olan Abdi nâm za’im bunların karyesi subaşılığını zalemeden nâm kimesneye virüb mezbûr dahi karyelerine ziyâde atlu adem ile varub a’şâr ve sâ’ir hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mûcebince almağa kanâ’at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde taleb ve cebren aldığından ma’âdâ müft ü meccânen yeme ve yemek ve koyun ve kuzu ve

arpa ve saman ve tavuk ve yumûrta ve sâ'ir mekulatların alub ve nice bed'-i mezâlim ile fukarayı dürlü dürlü cevr ü eziyet ve âhvâlleri diğ'er-gun olduğun bildirüb mezbûr subaşılıktan ref ve re'âyâyâ enfa' ve müstakim ve dindar kimesne subaşı nasb olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1160.

Sahife no: 195

Hüküm no: 816

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1160 [2-10 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlsine, Karahisâr ve kâdîlarına hüküm ki

Hasan nâm kimesne gelüb bu kendü halinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz ü ta'addîsi olmayub ve üzerine dahi şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Unmuş Bağçeleri sâkinlerinden İshak oğlu Mehmed Beşe dimekle ma'rûf kimesne kendi halinde olmayub kâ'in-atası Mesîn Efendi dimekle arif kimesne kendüye muin olduğundan bin yüz elli senesinde hânesin basub vâlidesi Aişe nâm hâtûnun bir baruğun kırub ve bir sagîr veledin helâk eyledikten ma'âdâ ana dahi kanâ'at itmeyüb ehl-i 'örf tâ'îfesiyle müttefik ve elli sekiz buçuk gurûşun ahz idüb ziyâde gadr ü ta'addî ve âhvâli diğ'er-gun olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfik şeyhü'l-islâmdan müte'addid fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görülüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak aldıkları ol-mikdâr gurûş hakkı alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1160.

Sahife no: 196

Hüküm no: 817

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1160 [2-10 Mayıs 1747]

Maçka kâdisına ve Gümüş-hâne emîni zîde-mecduhuya hüküm ki

Maçka kazâsına tâbi' nâm karye sâkinlerinden Salih nâm kimesne südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden babası Osmân nâm kimesne hal-i hayâtında ve kemâl-i akl ü sıhhatinde karye-i mezbûrede vâki' mutasarrıf olduğu mülk menzilin ve mülk bağçe ve sâ'ir emvâl ve yerlerin ve eşyâsın buna ve karındaşı İbrâhîm nâm kimesne ile kız karındaşı Saliha nâm hâtûna ma'rifeti-i şer ve sâhib-i ârz ma'rifetiyle ferağ ve tefvîz ve hisse ta'yîn ü tashîh idüb birbirlerinin hisselerine müdâhale olunmayub ve babaları vefâtından sonra bilâ-nizâ' tasarruf üzere iken karındaşı merkûm İbrâhîm ile kız karındaşının zevci olan zaleme ve mütegalibeden İsmâ'îl nâm kimesne zuhûr ve zevcem mezbûrenin babası sana ezdiyad hisse virmişdir deyu ol-bahâne ile bunu ahz ve der-zincir ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf beş yüz gurûş ile yigirmi beş re's koyun ve araba akçesi nâmıyla altmış gurûşun dahi alub ziyâde gadr ve ta'addî eylediğün ve bu bâbda fetvâ virüldüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb mezbûrun zimmetinde ve hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechle aldığı koyun ve meblağ-ı merkûm hakkı girü buna alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1160.

Sahife no: 196

Hüküm no: 818

Tarihi: [11-20] Rebi'ül-ahir 1160 [22 Nisan-1 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Baybûrd kâdîlarına hüküm ki

Firdevs nâm hâtûn gelüb Baybûrd kazâsında vâki' Ferah-şâd evlâdından hâlâ evkâfına ber-vech-i meşrûta mütevellîsi olan oğlu Hüseyin bin Ya'kûb'un ceddi vâkıf-ı mezbûrun vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında mukayyed ve şart ve ta'yîn olunduğı vech üzere Pulur nâm karyede vâki' binâ ve vakf eylediği câmi'-i şerîf ve imâret arsa ile taamiyesine ve ehl-i mürtezekalarına sarf olundukdan sonra vakfının gallesinden

fazlasını evlâd-ı evlâd üzerine meşrûta ve ta'yîn eylediği defter-i hâkânî ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında mestûr ve mukayyed olup vâkif-ı mezbûrun vakfiyesinde ve defter-i hâkânîde medrese ve müderris kaydı olmayub hilâf-ı şart-ı vâkif bir dürlü dahl olunmak icâb itmez iken Erzincân'dan birkaç nefer eşirrà bundan âkdem âstâneye gelüb vakfının Erzincân kazâsında vâki' Örnek nâm karyesini zabt için dürlü tezvîrat ile bir tevliyet ve bir mütevellî ihdâs ve bir medrese dahi icâb ve Abdürrezzak [nâm] nâm kimesne müderris kayd ü berât ve hüccet mütâlebesiyle müderris-i merkûm vakf-ı mezbûrun zikr olunan Örnek karyesini zabt ve kaydına istihkam için bâ-işâret-i şeyhü'l-islâmi nizâm ve bu vechile vakfının ihtilaline bâ'is olmağla zikr olunan müderrislik kaydı ref ve terkîn olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve işâret-i şeyhü'l-islâmi mücebince sadır olan emr-i 'âlîye imtisalen mezbûre Firdevs'in berâtın olup tefahhusa bâ-fermân-ı 'âlî me'mûr olan hâlâ Erzûrûm vâlisi vezîrim El-Hâc İbrâhîm Paşa edamallahu te'alâ iclâlehu ile Erzûrûm kâdîsı Mevlânâ Mehmed Muhlis ve Baybûrd kâdîsı Ahmed ve Erzincân nâ'ibi Hasan zîde-fazlehumanın 'arzlarıyla Erzincân ve Baybûrd âhâlîlerinin iki kıta mahzarları ve senedât-ı sâ'ire ve kuyûdât ve bir kıta deftere nazar olundukda nezaret-i sadr-ı â'zamide evkâfdan Baybûrd kazâsında vâki' Feraşad Beğ evlâdından hâlâ evkâfına berât-ı 'âlî ber-vech-i meşrûta mütevellî Hüseyin bin Ya'kûb'un vekîli Es-seyyid İsmâ'il vakf-ı mezbûr kurâsından Örnek karyesinin sülüsânına Erzincân'da câmi'-i kebîrde tadrîs itmek şartıyla bâ-berât-ı 'âlî mutasarrıf olan Ahmed Efendi ibn Abdürrezzak mahzarında vâkif-ı mezbûr evkâfının gallesini Bulur nâm karyede vâki' câmi'-i şerîf ve imâreti ve mu'allim-hânesi hissesiyle taamiyesine ve fazlasını evlâd-ı evlâdına meşrûta idüb vakfiye ve sâ'ir kuyûdda kata medresesi yoğiken Şimahi müftisi Abdürrezzak ile elli senesi Zi'l-Ka'desi'nde hilâf vâki' vakf-ı mezbûrun Bulur karyesinde on iki hücreli bir medresesi olup bi'l-küllîye harâb olmağla tadrîse mahal olmamağla zikr olunan câmi'-i kebîrde tadrîs itmek şartıyla evvelen vazîfe-i mu'ayyene deyu kendüye tevcîh ve saniyen vazîfe-i mu'ayyene dört akçeden 'ibâret olmayub müderrise kafi vazîfedir deyu vakf-ı mezbûrun kurâlarında sâlifü'z-zikr Örnek karyesini vazîfe-i mu'ayyenesi mukâbili kendüye tevcîh ve berât itdirdikden sonra karye-i mezbûrenin sülüsânını oğlu mezkûr Ahmed'e ve sülüsünü âher oğlu Mustafâ'ya fâriğ olmağla kurâ-i sâ'iresinden hâsılı sâlifü'z-zikr câmi'-i şerîf ve imâreti hissesinin vezâ'ifine ve masârif-ı lâzımelerine vefa itmeyüb taraf-ı vakfa gadr ve harâbına bâ'is olmuştur deyu nizâ'a kasdın ve mezkûr Ahmed târîh-i merkûmda

bâ-i'lâm ve bâ-işâret babam merkûma tevcîh olunmuş iken evlâd-ı vâkîf fuzûlî zabt itmeleriyle elli dört senesi Muharrem'inde yine işâret-i şeyhü'l-islâmî ile babam mezbûre tevcîh olunub üzerinde iken ber-vech-i muharrer benimle karındaşım mezbûra kasr-ı yed itmişdir ve kurâ-i sâ'irenin hâsılı zikr olunan vezâ'if ve masârîfa kafidir deyu cevâb itmeleriyle tarafından kangısının takrîri vakı'a mutâbıktır ve Örnek karyesinin îrâdı ve kurâ-i sâ'iresinin îrâdı ve câmi' ve imâretinin vezâ'if ve masârîfı ne mikdârdır? İlam olunmak bâbında bundan âkdem sūdûr iden emr-i 'âlîşana imtisalen Örnek karyesinin senevi îrâdı beş yüz gurûş ve kurâ-i sâ'irenin îrâdı bin altı yüz gurûşa baliğ olub vezâ'if ve masârîfın beş bin gurûşa baliğ olmağla nisfina vafî olmayub vakf-ı mezkûre on beş bin gurûş mikdârı deyn tari olmuşdur ve vâkîf-ı mezkûrun vakfiyesinde medrese oldığın mestûr olmayub ancak on iki hücre tab-hânesi olduğu mestûr olmağla sâlifü'l-beyân tab-hâneyi medresedir deyu hilâf vâki' desisesiyle kendüye tevcîh itdirmişdir deyu bi'l-cümle âhâlînin haberlerini natıklar olub mezkûr Abdürrezzak'ın husûs-ı mezkûrde müddeiyesi ve taraf-ı vakfa gadri zâhir olmağla vakf-ı mezbûru ihya îrâdesiyle zikr oluna Örnek karyesini mezbûran Ahmed ve Mustafâ reflerinden kema-fi'l-evvel vakfiyyet ibkâ ve medrese ve müderrislik kaydları bi'l-küllîye terkîn olunub karye-i mezbûrenin tevliyet ve gallesine vakf-ı mezbûr mütevellîsi kurâ-i sâ'ire ile maan şart-ı vâkîf üzere tasarruf olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum sūdûrını bi'd-defa'ât recâ ile kâdî-'asker olan Mehmed Esad edamallahu te'alâ fazâ'ilihu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince terkîn ve vakfiyyet üzere ibkâ olunmak için bi'l-fi'l şeyhü'l-islâm ve müftiyül-enâm Mevlânâ Es-seyyid Mehmed Zeyni edmallahu te'alâ fazâ'ilihu işâret itmeleriyle müşârün-ileyhin işâretleri mücebince medrese ve müderrislik kaydları bi'l-küllîye ref ve terkîn olunub vakfiyyet ibkâ ve şart-ı vâkîf üzere zabt itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1160.

Sahife no: 197

Hüküm no: 819

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1160 [2-10 Mayıs 1747]

Gümüş-hâne kâdîsına hüküm ki

Gümüş-hâne kazâsı âhâlîsi gelüb bunların kasabaları toprağında koyun ve sâ'ir davârları ra'y olunub otundan ve suyundan intifâ' idgeldikleri mahsûs ve müstakil

mer'âlarında âherin 'alâkası olmayub dahl olunmak îcâb itmez iken ve nâm zimmîler zuhûr ve ol yerler bizim babamız nâm zimmînin mülk arsası imiş. Mürd oldıkda bize intikâl eyledi deyu âhere bey ideriz deyu da'vâ ve mürâfa'a olunduklarında bunların mahsûs ve müstakil mer'â yerlerinden olduğu şer'ân sâbit ve nizâ'ları men birle hüccet-i şer'îye virilmişiken tekrâr yine müdâhaleden hâlî olmadukların bildirün men olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1160.

Sahife no: 197

Hüküm no: 820

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1160 [2-10 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisi vezîre, Erzincân kâdisına hüküm ki

Ze'âmet karyelerinden Erzincân kazâsına tâbi' Torulhan nâm karye sâkinelerinden Fâtıma nâm hâtûn südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bunun zveci Alemdar İbrâhîm karye-i mezbûre toprağında Köknar Deresi dimekle arif beş çimrik tohum istiab ider ma'lûmetü'l-hudûd bir kıta tarlaya on seneden mütecâviz mutasarrıf ve zabt ü zirâ'at üzere iken fevt oldıkda oğlu ve kızı ve baba bir erkarındaşı ve sâ'ir tapu âshâbından kimesnesi olmayub yerleri kânûn üzere tapuya müstehak olmağla bu karye-i mezbûre mutasarrıfı olan Bekir ve Ahmed ve Süleymân Za'îmlerden resm-i tapusuyla olub üç sene mikdârı mutasarrıf ve zabt ü zirâ'at ve öşr ü resmin sâhib-i ârza eda idüb bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken mütegalibeden Sırık nâm kimesne bin yüz elli sekiz senesinde fuzûlî ve tagallüben zabt ve hilâf-ı kânûn gadr ve ta'addî eylediğün bildirüb yedinde olan temessükü mücebince yerleri alıvırilüb buna zabt itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1160.

Sahife no: 197

Hüküm no: 821

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Evvel 1160 [21-30 Mayıs 1747]

Hüküm olmağla müceddeden tahrîr olunmuşdur.

Fî evasıt-ı CA. Sene 1160.

Sahife no: 197

Hüküm no: 822

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1160 [2-10 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Baybûrd ve kâdîlarına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Mehmed çukadar-ı sadr-i âli nâm sipâhî 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm sancağında Baybûrd nâhiyesinde Girasur nâm karye ve gayrîden on dört bin altı yüz elli akçe tîmâr Osmân ve Mustafâ tahvîlinden ve yine nâhiye-i mezbûreden Halsu İlya nâm karye ve gayrîden tîmâr dahi Süleymân'ın Kars muhâfazası nâ-mevcûdundan Mehmed'e tevcîh ve yiğirmi beş bin dokuz [yüz] elli akçelik üzere berâtıyla üzerinde iken merkûm Mehmed maktûlen fevt olmağla elli sekiz Zi'l-Ka'desi'nin on beşinci gününden ser-'asker-i sâbık Mehmed Paşa tarafından merkûm Mehmed çukadar-ı sadr-ı âliye tevcîh ü tezkire ve âstâneden dahi mutasarrıf iken paşa maiyetinden firâr eyledikde sene-i mezbûre Zil-Hiccesi'nin on sekizinci gününde Hacı İbrâhîm'e tevcîh ve tahvîl olunub lâkin merkûm Mehmed'in tevcîhi târîhi mukaddem olduğu Hacı İbrâhîm'in elli dokuz Safer'inin beşinci gününde merkûm çukadar-ı sadr-ı âli Mehmed'e ibkâ ve berât ve sadr-ı sâbık Hasan Paşa'nın defterlûsü olmak üzere cebelü defterinde kaydına şerh virilmiş iken merkûm Osmân zuhûr ve zikr olunan on dört bin altı yüz elli akçe Girasur tîmârını merkûm Mehmed çukadar-ı sadr-ı âlinin ref'inden elli dokuz senesi Şevval'inin yiğirmi yedinci gününde ibkâ ve hâlâ berâtıyla üzerinde olub lâkin merkûm Mehmed çukadar-ı sadr-ı âlinin ze'âmeti âklâmından mezkûr Osmân'a ibkâ olunan sâlifü'z-zikr on dört bin altı yüz elli akçe tîmâr karyelerinin elli dokuz senesinde olan mahsûl ve rûsûmun merkûm Mehmed çukadar-ı âlinin berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb ve bu makûle tîmârda hasad i'tibâr olunmayub tahvîli târîhi muteber ve tarafından taşir ve ahz ü kabz ve der-anbar idüb mahsûl ü rûsûma müdâhale iktizâ itmez iken merkûm

Osmân tîmâr-ı mezbûr buna ibkâ ve berât olundı ve hasad benim tahvîlim târîhine düşdü deyu vech-i meşrûh üzere merkûm Mehmed çukadar-ı sadr-ı âli tarafından taşir ve der-anbar olunan mahsûl ve rûsûmun ahz ü kabz eyledüğün bildirüb berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu alıvirilüb bir vechle ta'allül ve nizâ' itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere mestûr ve mukayyed bulunmağın tîmâr-ı mezbûr mârû'z-zikr elli dokuz senesinin mahsûl ve rûsûmu Mehmed çukadar-ı sadr-ı âlinin berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşüb taşir ve der-anbar olunmuş iken merkûm Osmân'ın fuzûlî ahz ü kabz eylediği vâki' ise mahallinde ma'rifet-i şer'le görülüb fuzûlî ahz eylediği mahsûl ve rûsûmu girü tarafından vekîli Ali'ye alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim sūdûriçün bi'l-fi'l re'îsü'l-küttâbım olan El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhu i'lâm itmeğın mûmâ-ileyhin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1160.

Sahife no: 197

Hüküm no: 823

Tarihi: [21-30] Rebi'ül-ahir 1160 [2-10 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlîsine, İskefsir kâdîsına hüküm ki

Kasaba-i mezbûre tâbi' Ermenî nâm karye sâkinlerinden Salih nam kimesne gelüb bu karye-i mezbûr toprağında vâki' ma'lûmetü'l-hudûd tarlalara yine karye-i mezbûrde sâkine Gevher nâm hâtûn ile ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar iken müştereki mezbûre Gevher müteveffiye olub oğlu kalmayub ol-yerlerden hissesi kânûn üzere tapuya müstehak ve hakk-ı tapu müştereki olduğu i'tibârıyla bunun olmağla ol yerlerden müteveffiye-i mezbûrenin hissesin sâhib-i ârzdan resm-i tapu ile alub zabt ü tasarruf idüb be-hasbel-kânûn dahl ü ta'arruz olunmak îcâb itmeyüb ve kızun anaya ve anadan kıza tapu fermân olunmamış iken müteveffiye-i mezbûrenin kızları Zeliha ve Aişe ve Fâtıma nâm hâtûnlar zuhûr ve zevcleri Ali ve Ömer nâm kimesneler ile müttefik ve hakk-ı tapu bizimdür. Ol tarla ve çayırardan vâlidemiz hissesin senden aluruz deyu hilâf-ı kânûn müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların ve bu bâbda şeyhülislamdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb

mûcebince ‘amel olunub mezbûrelerin hilâf-ı kânûn müdâhaleleri men olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1160.

Sahife no: 197

Hüküm no: 824

Tarihi: [21-30] Rebi’ül-ahir 1160 [2-10 Mayıs 1747]

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı civârında vâki’ Mevlânâ ve kâdîsına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı âhâlîleri gelüb bunlar emr-i şerîfimle üzerlerine edası lâzım gelen tekâlîflerin emr ü defter mûcebince eda idüb kusûrları yoğiken kazâlarında nâ’ib olan İbrâhîm nâm nâ’ib ziyâde tamakar olduğundan bin yüz elli senesinden berü beher salyaneden emr ü defterden ziyâde kendü nefsiçün sekiz dokuzar yüz guruş zam ve cebren tahsîl idüb gadr ve âhvâli ziyâde diğergun ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ’is ü bâdî olduğun bildirüb şer’le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer’-i şerîf ve muhayir-i emr ü defter aldığı hakk-ı fukara girü âshâbına alıvirilüb icrâ-yı şer’ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i R. Sene 1160.

Sahife no: 198

Hüküm no: 825

Tarihi: [11-20] Rebi’ül-ahir 1160 [22 Nisan-1 Mayıs 1747]

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına ve Karahisâr-ı Şarkî hassı voyvodası zîde-mecduhuya hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sükkânından kıdvetüs-sâdâtül-kirâm İbrâhîm zîde-şerefuhu gelüb kazâ-i mezbûr muzâfâtından olan nevâhîden Güzir nâhiyesi sâkinlerinden Kuzucu Ömer ve Kaya Ali oğlu İbrâhîm ve Hacı Abdürrezzak oğlu Hüseyin ve Akşehir Abada nâhiyesinden Ebûbekr ve Hasan nâm kimesneler ve Arakil nâm zimmî ve Martuval nâhiyesinden Murtaza ve Musa ve Ali ve Su Şehri nâhiyesinden Seyyid Ali Efendi ve Mollâ Mehmed ve Mehmed ve Ulucara nâhiyesinden Es-seyyid Mustafâ ve Seyyid Osmân ve Yakacık nâhiyesinden Uzunoğlu Hasan ve Kahker oğlu

Seyyid Mustafâ ile Tâbirza karyesi kethüdâsı Bagdasar ve Gümüş-hâne madeni kethüdâsı Totos ve Vazil nâm zimmîler ve nevâhî-i mezbûreler âhâlîlerinden sâ'ir ma'lûmel-esâmî kimesneler mûmâ-ileyhi tekâlîf ve sâ'ir umûr ve husûsların görmek üzere rızalarıyla bâ-hüccet-i şer'îye vekîl nasb ve vâki' olan husûslarına be-nefsü'r-rücu akçe sarfına emr itmeleriyle mûmâ-ileyh aceze-i mezbûrların umûrlarına binâ'en bin yüz elli senesinde kendü mal ve mezbûrların umûr ve husûslarıçün on bin gurûşun harc ü sarf idüb taleb eyledikde edada ta'allül eylediklerin bildirüb şer'le görilüb meblağ-ı mezbûre tahsîl ve kendüye alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahalline şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı R. Sene 1160.

Sahife no: 198

Hüküm no: 826

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1160 [11-20 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına hüküm ki

Şeyh Seyyid Mehmed zîde-şerefuhu gelüb Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Su Şehri nâhiyesinde Bardi Zâviyesi'nin nısf hissesiyle nısf-ı âherinin dahi sülüsânı ve yevmi bir akçe ile tevliyeti başka başka beravat-ı şerîfemle mûmâ-ileyh Es-seyyid Mehmed'in ve nısfının bâkî kalan sülüsü dahi Hüseyin ve Abbas nâm kimesnelerin berât-ı şerîfimle üzerlerinde olmağla mezkûran Hüseyin ve Abbas zâviye-i mezbûrenin vakfından sülüs hisseye 'a'id olan mahsûlü almağa kanâ'at itmeyüb zâviye-i mezbûrenin cümle mahsûlünden üç hissede bir hisse aluruz deyu kendüleri ve taraflarından vekîlleri İmamoğlu Hasan nâm kimesne nizâ' ve zâviyenin bi'l-cümle mahsûlünden üç hissede bir hissesini fuzûlî zabt idüb gadr eylediklerin bildirüb mezbûrları zâviye-i mezbûrenin vakfından sülüs hisseye 'a'id olan mahsûlünden ziyâdeye tecâvüz ve dahl ü ta'arruz itdirilmeyüb men' ü def' ve ziyâde aldıkları girüye alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve hazîne-i 'âmiremde mahfûz olan Anadolu muhâsebesi defterlerine nazar oldundukda Karahisâr-ı Şarkî kazâsında Su Şehri nâhiyesinde Badri Zâviyesi vakfının yevmi bir akçe ile tevliyeti Es-seyyid Mehmed ve zâviydârlığının nısfı yine Es-seyyid Mehmed'in ve nısfının sülüsân hissesi dahi Es-seyyid Mehmed'in ve nısfının sülüsü dahi Hüseyin ve

Abbas'ın beravat-ı şerîfemle üzerlerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın berâtları mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 198

Hüküm no: 827

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1160 [11-20 Mayıs 1747]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Mehmed Halîfe zîde-salahu gelüb Karahisâr-ı Şarkî kazâsı muzâfâtından Akşehir-abâd nâhiyesine tâbi' Mekin nâm karyede vâki' câmi'-i şerîfin yevmi iki akçe ile imâm ve hatibi Osmân nâm kimesne müstehak olduğu vazîfesini câmi'-i mezbûr vakfi olub bunun mütevellîsi olduğu karye-i mezbûrenin mâlikânesinden müctemi olan mal-ı vakfdan almağa kanâ'tat itmeyüb karye-i mezbûrenin mâlikânesi mahsûlünü bi'l-cümle ben zabt iderim deyu yedinde olan berâtına mugâyir rencîdeden hâlî olmadığın bildirüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca'at olundukda Akşehir-abad nâhiyesine tâbi' on altı nefer re'âyâ ve on dört nefer mevkûf ve dört zemîn ile karye-i Mekin mâlikâne mülk-i Seydî Ahmed ve Yar Ahmed hâliyâ ber-müceb-i hüccet-i şer'îye mülk-i mübeyyi' Şah Veli dîvânî tîmâr ve ber-müceb-i defter-i 'atîk hâliyâ mülk-i mevrûs Mehmed Çeribaşı ve Kenan ve Ali ve Abdülfettah ve Süleymân ebna-i Şah Veli el-mezbûr ve Hasan Paşa ve Mor ve Selçuk ve mahal-i Şah Hâtûn binân-ı Şah el-mezbûre ve Salih ve Morbeğ zevcan-ı Şah Veli el-mezbûr ber-müceb-i defter-i 'atîk hâliyâ hisse-i Ali ve Mor Paşa ve Selçuk ve Hasan ve Muhsin ve Abdülfettah ve Hasan Paşa mülk-i mevrûs İbrâhîm veled-i Ali el-mezbûr ve hisse-i bintan-ı mülk-i mevrûs Şah Hâtûn el-mezbûr ve hisse-i Süleymân ve Mehmed hâlâ vakf-ı câmi'-i karye-i mezbûre ber-müceb-i hüccet-i şer'îye ve vakfa dîvânî tîmâr ve hâsıl-ı dîvânî bennâk ve hinta ve yekûn-ı ma'-gayrehâ on yedi bin yedi yüz ve mâlikâne elli bin dokuz yüz yigirmi akçe yazû ile defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere defter-i mufassalda muharrer kalemiyle

tahrîr ve defter olunmuştur. Bi'l-fi'l defter emîni olan Mehmed Sa'îd dâme-mecduhu 'arz itmeğin 'arızî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 198

Hüküm no: 828

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1160 [11-20 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzûrûm eyâletinde vâki' kâdîlara hüküm ki

Abdurrahman zîde-kadrehu gelüb sâbıka İspir muhassılı müteveffâ Veli Paşa'nın hal-i hayâtında müşârün-ileyhde olan alacağından altı yüz gurûşunu silahdarlık hizmetinde olan nâm kimesneye bin yüz elli senesinde havale-i mutlaka ile havale ve ol-dahi havaleyi kabul eyledikten sonra eğerçi havaleyi kabul itmişdim amma meblağ-ı mezkûr almadın müşârün-ileyh fevt oldu. Var terekesinden taleb eyle deyu hilâf-ı şer'-i şerîf edada ta'allül ve muhâlefet ve ol-vechile gadr murâd eyledüğün ve merkûm hâlâ taht-ı hükümet ve kazânızda mürûr ü 'ubûr üzere olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mûcebince bulunduğu mahalde şer'le görilüb ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe meblağ-ı mezkûre merkûmdan tahsîl ve kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden bulunduğu mahalde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 199

Hüküm no: 829

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1160 [11-20 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlîsine, Erzincân kâdîsına hüküm ki

Abdurrahman zîde-kadrehu gelüb kazâ-i mezbûre tâbi' Öğrük nâm karye toprağında ârâzî tasarruf idenlerden nâm zimmî tasarrufunda olan ma'lûmetü'l-hudûd ve'l-kıt'a tarlalarını rızası ve sâhib-i ârz ma'rifetiyle buna ferağ ve tefvîz ve bu dahi tefavvuz ve yedine virilen sâhib-i ârz temessükü mûcebince her sene zabt ü zirâ'at ve öşr ü resmin sâhib-i ârza eda idüb dahl olunmak îcâb itmez iken mesfûr

zuhûr ve bunun yedinde olan sâhib-i ârz temessüküne mugâyir hilâf-ı kânûn kah ferağına nadim oldum kah dürlü illet ve bahâne ile müdâhale ve rencide eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb yedinde olan fetvâ-yı şerîfe ve sâhib-i ârz temessükü mücebince şer'le görilüb ol yerler kendüye zabt ü tasarruf itdirilüb mesfûru hilâf-ı fetvâ-yı şerîfe ve hilâf-ı kânûn müdâhale ve mu'âraza itdirilmeyüb zâhir olan müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eykledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 199

Hüküm no: 830

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Evvel 1160 [11-20 Mayıs 1747]

İskefser ve kâdîlarına, Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

İskefser kazâsına tâbi' Ermenî nâm karye sâkinlerinden Salih nâm kimesne gelüb bunun karye-i mezbûre toprağında vâki' zabt ü zirâ'at ve öşr ü resmin sâhib-i ârza eda idegeldüğü tâpûlu ve temessüklü ma'lûmetü'l-hudûd yerlerinde âherin 'alâkası olmayub dahl olunmak îcâb itmez iken yine karye-i mezbûrede sâkin mütegalibe ve cebâbireden Ali nâm kimesne ol yerleri bin yüz elli senesinde mugâyir-i kânûn fuzûlî ve tagallüben zabt itmekle ba'dehu bu ol yerleri mezkûrden da'vâ ve girü alub zabt idüb lâkin mezkûrun ol yerleri zabt eylediği senenin noksan ârâzisini taleb eyledikde hilâf-ı şer'-i şerîf virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında olduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb mezkûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn tagallüben zabt eylediği senenin noksan ârâzisini bilâ-ta'allül tahsîl ve bî-kusûr alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 199

Hüküm no: 831

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Evvel 1160 [21-30 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine, Erzûrûm mollâsına hüküm ki

Erzûrûm sâkinlerinden Seyyid Ali zîde-şerefuhu ile Mollâ İsmâ'îl dimekle ma'rûf kimesne gelüb bunlar kendü hallerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz ü ta'addîsi olmayub ve üzerlerine dahi şer'ân bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine Erzûrûm sâkinlerinden Kafırbaşı oğlu Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub nehb-i emvâl ve katl-i nüfus adet-i müstemirresi olduğundan ma'âdâ bin yüz elli senesinde merkûm Seyyid Ali ile mismar ta'bîr keyl ile kırk yedi mismar buğday ber-vech-i iştirâk işтира itmeleriyle merkûmun ademisi nâm zimmî mezkûr buğdayı âhere bey ve akçeyi ahz itmiş iken akçeyi virmemek için dürlü dürlü şirrete sülûk ve buğdayı levend tâ'îfesi fagiy eyledi deyu hilâf-ı şer'-i şerîf taalül eyledüğünden gayrî iki def'a bunun menzilinî basub bunu ahz ve hilâf-ı şer'-i şerîf şütum-ı galiza ile şetm ve hetk-i ırz ve nice dürlü cevri eziyet eyleyüb ve bî-gayr-i hak ve fuzûlî yüz on gurûşunu vir def dahi yüz elli gurûşunu vir def dahi otuz iki gurûşunu vir def dahi bir res atını vir, kılıç vir, tüfengini ve yüz gurûşu dahi nakd akçesini aldığından ma'âdâ iki def'a ikişer mismar buğdayını dahi alub ve yine sene-i mezbûrde mezkûr İsmâ'îl kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Şeyh Efendi'nin karındaşı oğlu Mehmed Çelebi sen mezkûr Ali'ye şehâdet eyledün deyu altmış gurûşun aldığından ma'âdâ merkûm Ali'nin dahi yüz on gurûşun alub mezbûrlar mütegalibeden olmağla bir dürlü mukavemete kudretleri olmayub ihkâk-ı hak olunmayub âhvâlleri gayet diğergun ve perîşân olduğun bildirüb şer'le görülüb vech-i meşrûh üzere merkûmların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak cebren ve zülmen aldıkları ol-mikdâr gurûş ve emvâli alıvirilüb bir dürlü ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1160.

Sahife no: 199

Hüküm no: 832

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Evvel 1160 [21-30 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve kâdîlarına hüküm ki

Gümüşhâne sâkinlerinden Sağır Yûsuf nâm kimesne südde-i sa'âdetime gelüb bunun ehl ü iyali Baybûrd kazâsında olmağa Baybûrd sâkinlerinden Hazîne-dar oğlu Osmân Ağa ve oğlu Alemdar Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesneler kendü hallerinde olmaduklarından nâşî bin yüz elli senesinden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak bunun hânesi ittisalinde yer olmuş keçi alub ve iki gulamını ve iki câriyesini ayardub kira ile kaçırub zayi ve çiftlikde komşusu bulmaları ve beş 'aded saman-hânesini hedm ü harâb ve ol-vechle ziyâde gadr ü ta'addî ve mezkûrların muin-i kesîresi olduğundan henüz icrâ-yı hak olunmaduğun bildirüb ma'rifet-i şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1160.

Sahife no: 199

Hüküm no: 833

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Evvel 1160 [21-30 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve kâdîlarına hüküm ki,

Baybûrd kazâsına tâbi' Vartanas nâm karyeden Ahmed Beşe dimekle ma'rûf karındaşı gelüb bunların vâlideleri Fadime nâm hâtûn bin yüz elli senesinde Baybûrd kal'ası sâkinlerinden Kôr Açak dimekle ma'rûf nâm kimesneye menziline hidmet ider iken mezbûrun Baybûrd sâkinelerinden kızı nâm hâtûn vâlideleri mezbûreyi tûfeng kurşunıyla darb ü cerh ve ve katl ve ziyâde gadr ü ta'addî itmekle bundan âkdem da'vâ s'adedinde olduklarında mezbûrenin kuvvet-i mâliyesi sebebiyle bezl-i rüşvet ile muin-i kesîresine istinâden ta'allül ve henüz icrâ-yı hak olunmaduğun bildirüb da'vâlarına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildürb mücebince şer'le görilüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1160.**Sahife no: 200****Hüküm no: 834****Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Evvel 1160 [21-30 Mayıs 1747]**

Erzûrûm vâlîsine ve Tercan kâdîsına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Ahmed nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Tercan nâhiyesinde Fas nâm karye ve gayrîden on bir beş yüz akçe tîmâr üzerinde ve hidemâtın küllîsinde mevcûd iken hânesine sarık girüb malını garet ve bu ana değin izin virilmekle vilâyetinden avdeti esnasında Kars kal'ası muhasara olunub duhulü mümkün olmayub Hasan kal'asında kalub alay beğisi Musa tama-i hamından nâşî me'mûr oldığı Kars muhâfazasında nâ-mevcûddur deyu Erzûrûmi İsmâ'il Efendi dimekle ma'rûf kimesneye sebt-i tîmâr olmak üzere Ali ismine 'arz ve elli yedi senesi Ramazan'ının yedinci gününde mîr-i mîrândan tezkere ve âstâneden berât itmekle ordu'yu hümâyûnumdan sadır olan buyurıldı mücebince sancaklusundan sual olundukda isimleri ve nâhiyeleri ve baş kalemleri tahrîr olunan iki nefer erbâb-ı tîmâr sebt tîmâridir deyu şehâdet eyledikleri ordu re'îsü'l-küttâbım vekîli Seyyid Mehmed Hıfzî i'lâmla elli dokuz senesi Şevval'inin on üçüncü gününden Kars cânibi ser'askeri sadr-ı esbak vezîr Ali Paşa edamallahu te'alâ iclâlehu tarafından mezkûr Ali'nin ref'inden merkûm Ahmed'e ibkâ ve tevcîh olunub ve virilen tezkire mücebince hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla berâtı ve defter-i hâkânî mücebince tîmâr-ı mezbûr kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz murâd eyledikte hilâf-ı defter ve kânûn mûmâna'at ve muhâlefet olundığın bildirtüb ber-müceb-i defter-i hâkânî tîmâr-ı mezbûr kendüye zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı ahz ü kabz itdirilüb mezbûr İsmâ'il'i ve âheri hilâf-ı kânûn ve defter ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde merkûm Ahmed'e ibkâ ve ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1160.

Sahife no: 200

Hüküm no: 835

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Evvel 1160 [21-30 Mayıs 1747]

Torul kâdîsına, Gümüş-hâne emînine hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Hasan nâm sipâhî gelüb Trabzon sancağında Torul nâhiyesinde Silva nâm karye ve gayrîden altı bin akçe tîmâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub Torul nâhiyesine tâbi' kırk iki nefer re'âyâ ve iki mezra'a ve bir asyab ve hâsılı tahtında bennâk ve ispençe ve hınta ve şa'ir yekûn-ı ma'-gayrehâ dört bin yüz yigirmi akçe yazû ile karye-i Silva ber-vesc-i serbestiyet deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde karye-i Silva deyu üç bin yüz yigirmi akçe yazû ile tahrîr ve ma'-gayrehu birikdirilüb on iki bin sekiz yüz yetmiş bir akçe bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun altı bin akçesi mezkûr Hasan'ın tîmârî bâkîsi müştereki kaydında olub karye-i Silva el-mezbûreyi ber-mûceb-i defter-i hâkânî serbestiyet üzere müştereki zabt ve toprağında zirâ'at ve hirâset idenlerin zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcebince müteveccih olan a'sâr ile defterde mukayyed zimmî ra'iyet ve ra'iyeti oğullarının üzerlerine edası lâzım gelen resm-i ispençe ve sâ'ir hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mûcebince taleb ve almak murâd eyledikde zirâ'at idenlerden ba'zıları birbirleriyle yek-dil ve biz hâsıl olan terekemizden öşr virmeyüb siz de bir mikdâr akçe maktû' viririz deyu ve selefînize dahi maktû' virirdik deyu hilâf-ı kânûn ta'allül ve dürlü iddiası dahi mücerred resm-i ispençelerin virmemek sevdâsıyla her birleri dürlü illet ve bahâne ile kânûn ve deftere mugâyir ta'allül ve tîmârî mahsûlüne gadr olunduğın bildirüb karye-i mezbûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî serbestiyet üzere müşterekiyle kendüye zabt ve toprağında zirâ'at idenlerin hâsıl eyledikleri terekelerinden müteveccih olan öşrleri defterde mukayyed zimmî ra'iyet ve ra'iyeti oğullarının üzerlerine edası lâzım gelen resm-i ispençe ve sâ'ir hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mûcebince müşterekiyle kendüye tamâmen alıvirilüb re'âyâsına hilâf-ı kânûn ta'allül ve zirâ'at idenlere dahi maktû' teklifiyle muhâlefet itdirilmeyüb öşrleri kânûn ve defter mûcebince tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümayûnuma ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1160.

Sahife no: 200

Hüküm no: 836

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Evvel 1160 [21-30 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Es-seyyid Halim zîde-şerefuhu gelüb bunun hal-i sigarında kasaba-i mezbûrde sâkin El-Hâc Ömer Efendi dimekle ma'rûf kimesne vasisi iken vesayeten zabtında olan bunun ammisinden müntakil malından ma'lûmel-mikdâr akçesini hakim-i re'ysiz ba'zı kimesnelere ikraz ve teslîm idüb ba'dehu mezbûrlardan almamağla bu şimdi irişüb baliğ oldıkda mezbûrun hesabını görüb yedinde mevcûd olan malını alub âhere virdiği meblağ-ı mezbûru tazmin itdirmek murâd eyledikde haremim Nafis'dedir. Var al deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve buna gadr murâd eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görilüb alıvirilüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1160.

Sahife no: 200

Hüküm no: 837

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Evvel 1160 [21-30 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve kâdîlarına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Hasan ve Ali nâm sipâhîler gelüb Erzûrûm sancağında Gedik Beş nâhiyesinde, Basdı ve Yağmur Deresi nâhiyesinde Aramlu nâm karyeler ve gayrîden sekiz bin dokuz yüz akçe tîmâr ber-vech-i iştirâk hâlâ berât-ı şerîfime bunların üzerlerinde olub ve bin yüz elli ve senelerinin vâki' mahsûlât ve rüsûmâtı bunların berâtı mücebince tahvîli târîhine düşüb taraf-ı âherden müdâhale îcâb itmez iken Baybûrd kazâsı sükkânından ve nâm kimesneler sinîn-i mezkûrede bunların berâtları mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rüsûmâtların hilâf-ı kânûn fuzûlî ahz ü kabz ve ziyâde gadr eyledüğün bildirüb berâtları mücebince tahvîli

târîhlerine düşen mahsûlât ve rûsûmâtından mezkûrların ahz ü kabz itdükleri mahsûl ve rûsûm her ne ise alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1160.

Sahife no: 201

Hüküm no: 838

Tarihi: [21-30] Cemaziye’l-Evvel 1160 [31 Mayıs-8 Haziran 1747]

Gercanis ve kâdîları zîde-fazlehumaya ve Gümüş-hâne emînine ki

Erbâb-ı tîmârdan Salih nâm sipâhî gelüb Erzûrûm Sancağı’nda Koganis nâhiyesinde Ribat der-kurb-i karye-i kala-i Koganis ma’-mahalle-i Mahmûd nâm karye ve gayrîden dokuz bin sekiz yüz kırk dört akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tîmârının baş kalemi olan sâlifü’z-zikr karye-i Ribat der-kurb-ı kala-i Koganis ma’-mahalle-i Mahmûd el-mezbûrenin hâsılı tahtında resm-i mive-i bağçe deyu defter-i hâkânîde tîmârına hâsıl yazılmağla karye-i mezbûre toprağında vâki’ müstakil mivesi satılır kadîmi bağçelerinin hâsıl olam mivvelerinden öşre muadil resmlerin âshâbından müşterekiyle taleb ve almak murâd eyledikde ol bağçe âshâbı olanlar birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve bizim tasarrufumuzda olan bağçelerimizden ancak iki yüz yigirmi akçe maktû’ viririz. Öşre muadil resm virmeziz deyu hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve ta’allül eylediklerin bildirüb sâlifü’l-beyân karye-i Ribat der-civâr-ı kala-i Koganis ma’-mahalle-i Mahmûd el-mezbûre toprağında vâki’ müstakil mivesi satılır kadîmi bağçeleri olanların hâsıl olan mivvelerinden öşre muadil resmleri alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i ‘âmiremde mahfûz rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca’at olundukda Koganis nâhiyesine tâbi’ on dört nefer re’âyâ ve hâsılı tahtında ispençe ve hinta ve şa’îr ve resm-i mive-i bağçe yekûn-ı ma’-gayrehâ altı bin akçe yazûsu olan karye-i Ribat der-civâr-ı kala-i Koganis ma’-mahalle-i Mahmûd deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde iki bin iki yüz akçesi ifrâz ve ma’-gayrehâ birkdirilüb üç bin akçe bir icmâl ve karye-i mezbûrun altı bin yüz akçe yazû-yı mezkûrundan yedi yüz akçesi dahi ifrâz ve yine Koganis nâhiyesinde Okuviran nâm karye ma’-gayrehâ birkdirilüb bin beş yüz akçe

olduğı başka bir icmâl ve icmâl-i evvelin üç bin akçe yazû-yı mezkûrundan iki bin üç yüz kırk dokuz akçesiyle icmâl-i saninin dahi bin beş yüz akçeleri merkûm Salih'in tîmârı mülhakâtı bâkîsi müştereki kaydında olduğı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 201

Hüküm no: 839

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Evvel 1160 [31 Mayıs-8 Haziran 1747]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Zagina karyesinde sâkin Es-seyyid İbrâhîm ve Seyyid Ya'kûb zîde-şerefuhuma gelüb bunların babaları nâm kimesne bundan âkdem fevt oldıkda karye-i mezbûrede vâki' mülk değirmanı irs-i şer'le bunlar ile büyük karındaşları Seyyid İsmâ'il'e ve karye-i mezbûreden vâlideleri Raziye nâm hâtûna intikâl itmiş iken vâlideleri mezbûre hissesini zabta kanâ'at eylemediğinden nâşî hisseme ve mehriye tuta değirman-ı mezkûrın zabt iderim ve kâh karındaşınız mezbûr İsmâ'il bana bey' eyledi ve kah virdi deyu bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf mütegaliben zabt ve karye-i mezbûrde sâkin mezbûr İsmâ'il'in oğlu Yûsuf nâm kimesneye bey' idüb ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfik şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri bulunduğün bildirüb mücebince şer'le görölüb değirman-ı mezbûrden hisseleri bunlara alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 201

Hüküm no: 840

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Evvel 1160 [31 Mayıs-8 Haziran 1747]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Magdıror ve İhvador ve nâm zimmîler gelüb Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' İzirid nâm karyede sâkin Zakar nâm zimmî bunların babaları Vartan nâm zimmîyi

bin yüz elli senesinde deyn îcâb ider ağac ile darb ve ol darbdan müteessiren babaları mesfûr mürd olmağla deyni taleb eylediklerinde virmekte ta'allül ve muhâlefet üzere olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görülüb deyni alıvırılüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 201

Hüküm no: 841

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Evvel 1160 [21-30 Mayıs 1747]

Gümüshâne kâdîsına ve Gümüshâne emînine hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Ali ve Hasan nâm sipâhiler gelüb Erzûrûm Sancağı'nda Gümüshâne kazâsı muzâfâtından nâhiyesine tâbi' Basri ve Aranlu nâm karyeler ve gayrîden sekiz bin dokuz yüz akçe tîmâr ber-vech-i iştirâk hâlâ berât-ı şerîfimle bunların üzerlerinde olub ve bin yüz elli senelerinin vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtı bunların berâtları mücebince tahvîlleri târîhine düşüb ba'zı mevani sebebiyle re'âyâları zimmetlerinde kalmağla taleb eylediklerinde mugâyir-i kânûn virmekte ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb berâtları mücebince tahvîlleri târîhlerine düşen sinîn-i mezkûrelerinin mahsûlât ve rûsûmâtı kânûn ve defter mücebince alıvırılüb mugâyir-i kânûn bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1160.

Sahife no: 202

Hüküm no: 842

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Evvel 1160 [31 Mayıs-8 Haziran 1747]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Rizi nâm karye âhâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edası lâzım gelen 'avârız ve îrâd-ı hazeriye ve seferiye ve sâ'ir emr-i

şerîfimle vâki' tekâlîfi edaya razılar olub ve yine kazâ-i mezbûre tâbi' Folalı nâm karye âhâlîlerinden ve ve nâm kimesneler ile nefsi Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden ve dahi sâ'irlerinin bunlar karyeler toprağında bi'l-fi'l zabt ü tasarruflarında hâne-i 'avârıza bağılu kadîmi emlâk ve yerleri olmağla üzerlerine edası lâzım gelen tekâlîfden hisselerine düşeni talep eylediklerinde mezkûrlar mücerred virmemek için biz sizin karyeler toprağında zabt ü tasarrufumuzda olan yerlerimizi zirâ'at idüb ve zirâ'atimiz ile hâsıl olan mahsûlâtımızı kendi mülkümüz üzerine götürüb anda harman ideriz deyu hilâf-ı kânûn virmekde ta'allül eylediklerinden nâşî hisselerin bunlara çekdürmediklerinden perâkende vü perîşân olmalarına bâdî oldukların ve bu bâbda şeyhü'l-islâmıdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb hisselerine düşen tekâlîfleri bunlar ile maan eda itdirilüb hilâf-ı kânûn ol-vechle ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 202

Hüküm no: 843

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Evvel 1160 [31 Mayıs-8 Haziran 1747]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Rizi nâm karye sâkinlerinden Kasbar ve Kırkor ve ve nâm karındaşlar gelüb bunların Karahisâr sâkinlerinden Mustafâ Efendi dimekle ma'rûf kimesneye yüz elli senesinde doksan gurûş deynleri olmağla edaya razılar iken bunlar ba'zı husûsların rü'yet için diyâr-ı âhere azim olduklarında mezkûr bunların kırk beş sumar arpa ve buğday ve otuz yedi buçuk gurûşluk samanların ahz ve âhere bey ve akçesin alub kendi umûrına iştirâk ve gadr eyledikten ma'âdâ vâlidelerin Horik nâm nasrâniyeyi cebren dama kapayub darb-ı şedîd ile darb ve müsafir ve deyn îcâb ider alet ile urub bî-gayr-i hak katl ve ziyâde gadr eyledüğün bildürüb şer'le görilüb şer'ân îcâb iden deyni alivirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 202

Hüküm no: 844

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Evvel 1160 [31 Mayıs-8 Haziran 1747]

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Rizi nâm karye re'âyâlarından Kasbar ve Kirkor ve ve dahi sâ'irleri gelüb karye-i mezbûre kurbunda vâki' Bazar Yolu dimekle ma'rûf tarikden kadîmden berü bunlar ve sâ'irleri hayvânlar ile dağa ve sâ'ir mahallere mürûr ü 'ubûr idegelüb kadîme mugâyir müdâhale îcâb itmez iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Hacı Osmânoğulları ve nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet ve zikr olunan tarik-i amin üzerine divar çeküb sedd-i bend ve imrardan men ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına mutâbık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kadîm ihdâs eyledikleri divarlarının zarar-ı şer'lerin men' ü def' ve kadîmisi üzere mürûr ü 'ubûrlarına muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 202

Hüküm no: 845

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Evvel 1160 [31 Mayıs-8 Haziran 1747]

Erzûrûm vâlîsine ve Pâsîn ve kâdîlarına hüküm ki

Ulemadan kıdvetü'l-ulemail-mütebahhirin Şeyh İbrâhîm Halife zîde-ilmehu 'arz-ı hâl idüb Pâsîn Sancağı'nda Pâsîn muzâfâtından Köni nâhiyesinde Kordölüs nâm karyenin defter-i hâkânîde mâlikânesi vakf-ı zâviye-i Çevgandar dîvânîsi birkaç nefer erbâb-ı tîmârın kayd ü berâtlarına dâhil ve hâlâ zâviye-i mezbûrenin berât-ı şerîfimle zâviyedârı olub âherin 'alâkası olmayub bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken Erzûrûm ve Torkum ve Pâsîn sancaklarında Sev'ayin ve gayrî nâhiyelerde Hasan kal'ası ve gayrîden kırk bin sekiz yüz on dokuz akçe ze'âmete mutasarrıf İbrâhîm ze'âmeti mülhakâtından Kuzay nâhiyesinde Kirdemar karyesin müşterekiyle zabtına kanâ'at itmeyüb mâlikânesi zâviyedârı olduğu Çevgandar zâviyesi vakfi ve

dîvânîsi tîmâr olan sâlifü'z-zikr Kördiyos karyesi için benim ze'âmetim âklâmındandır deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir fuzûlî müdâhale ve karye-i mezbûre âhâlîsi üzerlerine musallat ve enva-i cevri ile vâki' olan mahsûl ve rûsûmun tagallüben ahz ü kabz ve karye-i mezbûre âhâlîsinin perkande vü perîşân olmalarına bâ'is ü bâdî ve ol-vechle zâviye-i mezbûre vakfına gadr itmekle sâlifü'z-zikr Kördiyos karyesinin ber-mûceb-i defter-i hâkânî mâlikânesi zâviye-i mezbûre vakfı tarafından ve dîvânîsi dahi dîvânî mutasarrıflarına zabt ve vâki' olan mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî dahl ü ta'arruz itdirilmemek için bundan âkdem defter-i hâkânî kuyûdâtı ve hâlâ defter emîni olan iftiharül-emâcid-i ve'l-ekârım Mehmed dâme-mecduhunun 'arzı mûcebince sadır olan emri-i şerîfimle mahalline varid hüccet za'im-i mezkûrun subaşısı olan zaleme ve mütegalibeden Çavuşoğlu Mehmed dimekle ma'rûf kimesne sadır olan emri-i şerîfime adem-i ita'ât ve mugâyir-i defter-i hâkânî dürlü illet ve bahâne ile zabtına muhâlefet ve ta'addî eyledüğün bildirüb defter-i hâkânî ve mukaddemâ sadır olan emri-i şerîfim mûcebince 'amel olunub mugâyir-i defter-i hâkânî bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Köni nâhiyesine tâbi' dokuzar re'âyâ ve dört zemîn ile karye-i Kördiyos mâlikâne vakf-ı zâviye-i Çevgandar 'an-kayd-ı Çevgandar ve dîvânî tîmâr ve hâsıl-ı dîvânî resm-i ispençe ve zabt yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin ve mâlikâne-i mezbûre üç bin akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde dokuz bin akçe dîvânî yazûsundan bin beş yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin akçe bir icmâl ve bin akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin üç yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve iki bin beş akçesi dahi ifrâz ve ma'-gayrehu iki bin akçe ol-dahi başka bir icmâl ve bin akçesi dahi ifrâz ve İnik nâhiyesine tâbi' İrtak nâm karye ve gayrehu birikdirilüb ikişer yüz akçeler dahi başka başka iki 'aded icmâl ve icmâl-i evvel ve sani ve sülüs Ahmed fevtinden ve icmâl-i rabii ve hamis hâlâ der-dest-i taksîm ve icmâl-i sadir ve sabinin ikişer bin akçesi Mustafâ ve Ahmed ve ikişer bin akçeleri dahi İsmâ'îl kaydlarında ve Kuzay nâhiyesine tâbi' yiğirmi beş nefer re'âyâ ve hâsıl-ı ispençe ve hınta yekûn-ı ma'-gayrehâ dokuz bin akçe yazar karye-i Kıryad defter-i mufassalda muharrer kalemiyle ol-dahi tahrîr ve defter-i icmâlde dört bin beş yüz akçesi ifrâz ve ma'-gayrehâ beş bin dokuz yüz akçe bir icmâl ve dört bin beş yüz akçesi dahi ifrâz

ve ma'-gayrehâ beş bin beş yüz akçe ol-dahi başka bir icmâl ve tamâmen icmâl-i mezbûrlar İbrâhîm kaydında oldığı mestûr ve dîvân defterlerinde mahfûz olan kuyûd-ı âhkâm görüldükde ber-mceub-i defter-i hâkânî tarafeynin icmâl ve mufassalları başka olub balada zikr olundığı üzere Köni nâhiyesinde olan Kördiyos nâm karyenin dokuz bin akçe dîvânîsi erbâb-ı tîmârın üç bin akçe mâlikânesi Çevgandar zâviyesi vakfî tarafından ve Kozay nâhiyesinde dokuz bin akçe yazûsu olan Kirdibar nâm karye dahi mûmâ-ileyh İbrâhîm tarafından zabt olunub birbirlerinde 'alâkaları olmamak iktizâ eyledüğün ve defter emîni mûmâ-ileyh mukaddemâ 'arz ve 'arzı mûcebince 'amel olunmak için emr-i şerîfim virüldüğü mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve mukaddemâ sadır olan emrim üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 203

Hüküm no: 846

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Evvel 1160 [31 Mayıs-8 Haziran 1747]

Erzürüm ve Trabzon valilerine, Bazar Suyu ve Trabzon ve kâdîlarına hüküm ki

Sâdât-ı kirâmdan Gedik Ali-zâde Seyyid Osmân ve Seyyid Feyzullah 'arz-ı hâl idüb bunlar kendü hallerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz ü ta'addîsi yoğiken Bazar Suyu sâkinlerinden olub öteden berü cebâbire ve eşkiyâdan olan Uzun Ali oğlu Ali Bayrakdar ve karındaşı Halîl ve Kodil ve Köse Hüseyin oğlu Kara Memiş ve karındaşı Sunullah ve Yunus oğlu Halîl nâm kimesneler kendi hallerinde olmayub hevâlarına tâbi' eşkiyâlar ile yek-dil ve bin yüz elli senesinde menzillerin basub emvâl ü eşyâların garet eylediklerinden gayrî menzillerin ihrak-ı bi'n-nar idüb ziyâde gadr ve ta'addî ve mezkûrlar taht-ı kazâlarınızda firâr üzere oldukların bildirüb buldukları mahalde şer'le görilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 203

Hüküm no: 847

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Evvel 1160 [31 Mayıs-8 Haziran 1747]

Karahisâr-ı Şarkî kâdîsına ve Bazar Suyu kazâsı nâ'ibine ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Ze'âmet karyelerinden Bazar Suyu kazâsına tâbi' Karaca Ömer ve Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Zîri ve Agragos ve ve nâm karyelerin re'âyâ fukarası gelüb bunların zaimleri olan Halîl nâm za'im bunların karyelerine re'âyâya enfa olan kimesneyi subaşı itmeyüb tama-ı hamlarından nâşi her kim ezdiyad akçe virirlerse ana virürüm deyu bu sene-i mübarekede Halîl Bayrakdar dimekle ma'rûf kimesneyi subaşı ta'yîn idüb mezbûr dahi ben ezdiyad akçe virdüm deyu bunların üzerlerine musallat ve hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mücebince almağa kanâ'at itmeyüb ziyâde talebiyle fukarayı cevri ta'addî ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is olduğun bildirüb mezbûr subaşılıktan ref ve re'âyâya enfa bir müstakim kimesneyi subaşı nasb olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 203

Hüküm no: 848

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Evvel 1160 [31 Mayıs-8 Haziran 1747]

Erzûrûm vâlîsine ve Erzincân kâdîsına hüküm ki

Kazâ-i mezbûrde Hacı Yûsuf Efendi Vakfı'nın evlâdiyyet ve meşrûtiyet üzere mütevellîsi olan Fâtıma nâm hâtûn ile 'unefadan Ahmed nâm kimesne gelüb Erzincân kazâsı sâkinlerinden yeniçerî serdengeçdi ağalarından Seyyid Mehmed nâm kimesnenin bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak vakf-ı mezbûrun nukud-ı mevkûfe ve dükkân icare ve sâ'ir galle-i vakfî hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i şart-ı vâkıf fuzûlî ahz ü kabz idüb taleb ve almak istedikde mücerred celb-i mâl kasdıyla dürlü illet ve bahâne ile virmekde ta'allül ve muhâlefet ve ziyâde gadr murâd eyledüğün bildirüb zâbiti ma'rifetiyle şer'le görülüb mezkûrun mugâyir-i şart-ı vâkıf fuzûlî ve cebren ahz eyledüğü nukud ve dükkân icaresi ve sâ'ir zimmetinde

sâbit ve müteveccih olan mal-ı vakf her ne ise tamâmen tahsîl ve bî-kusûr bunlara alıvırilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i CA. Sene 1160.

Sahife no: 203

Hüküm no: 849

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Ahir 1160 [10-19 Haziran 1747]

Erzûrûm vâlisine, Hıms ve kâdîlarına hüküm ki

Erzûrûm sâkinlerinden Uzun Mustafâ Ağa-zâde Mustafâ Ağa dimekle ma'rûf kimesne gelüb Hıms kazâsına tâbi' Duman nâm karye sâkinlerinden Ali nâm kimesne tîmârımı sana kasr-ı yed itdürem deyu bin yüz elli senesinde bir def'a yedi re's deve ile yüz gurûşunu ve bir def'a bin gurûş kıymetlü biniş çuka kaplı iki müstamel kürkünü ve bir def'a dahi yüz gurûş ile biniş çukaya kaplı dilki nafesi kürkünü alub tîmârını virmeyüb akçe ve eşyâ ve deve hâlâ mezbûrun zimmetinde kalub bundan âkdem taleb eyledikde eşkiyâdan olmağla dürlü illet ve bahâne ile virmeyüb gadr ve ta'addi eyledüğün ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb şer'le görilüb zimmetinde olan ol-mikdâr akçe ve eşyâ ve deve tamâmen tahsîl ve mezbûrların alıvırilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görilmek için emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâil-i C. Sene 1160.

Sahife no: 203

Hüküm no: 850

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Ahir 1160 [10-19 Haziran 1747]

Habs-nâme ve kâdîlarına ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Habs-mane kazâsına tâbi' Narî nâm karyede dergâh-ı mu'allâm yeniçerîlerinden Sarı Ahmed oğlu Ahmed nâm yeniçerî gelüb bu kendü halinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz ü ta'addîsi ve üzerine dahi şer'ân bir nesne sâbit ve

zâhir olmayub bir vechle ta'addî ve rencîde olunmak îcâb itmez iken yine Habs-
 mane kazâsına tâbi' İmza nâm karyeden Nuhoğlu Mustafâ Ağa ve Uzun Sinan nâm
 karyeden Hızır oğlu Ahmed Ağa ve Ak Kilise nâm karyede Hızır oğlu Mustafâ Ağa
 demekle ma'rûf kimesneler kendü hallerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve bin yüz
 elli senesinde mezbûr Nuh oğlu Mustafâ bunun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak
 fuzûlî ve tagallüben otuz sağman koyunların alub bir müddet zabt itmekle ol
 yerlerden mezbûrun yedinde ma'lûmür-re's fûrû' hâsıl olmağla mezbûrden zikr
 olunan koyunlarıyla fûrû'unu talep ve almak istedikde mezbûr dürlü illet ve bahâne
 ile virmekde ta'allül ve muhâlefet idüb küllî gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda
 da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince
 şer'le görilüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak fuzûlî aldığı ol-mikdâr
 re's koyunlarıyla hâsıla olan fûrû'ları mezbûrdan tamâmen tahsîl ve kendüye
 alıvirilüb bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak
 olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğün mahallinde şer'le görilmek için
 yazılmışdır.

Fî evâil-i C. Sene 1160.

Sahife no: 204

Hüküm no: 851

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Ahir 1160 [10-19 Haziran 1747]

Baybûrd kâdîsına hüküm ki

Zü'emâdan ve Rizorzahümâ ile erbâb-ı tîmârdan ve nâm sipâhîler gelüb
 Erzûrûm sancağında Erzincân ve Kelkîd ve nâhiyelerinde berât-ı şerîfimle mutasarrîf
 oldukları ze'âmet ve tîmârları karyelerinden nâhiye-i mezkûrlara tâbi' ve ve tevabii
 karyelerinin defterde mukayyed Müslim ve zimmî ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından
 ba'zıları kadîmi karyelerinden kalkub civârlarında vâki' evkâf karyelerinden
 Baybûrd kazâsına tâbi' Bulur nâm karyede sâkin ve mütemekkin olmalarıyla
 taraflarından subaşları olanlar ol-makûle defterlü re'âyâlarını karye-i mezkûreden
 kaldırub kadîmi karyelerine nakl ü isakn itmek istediklerinde içlerinden ba'zıları
 mugâyir-i kânûn ve defter ta'allül ve muhâlefet ve ol-vechle ze'âmet ve tîmârları
 mahsûlüne gadr murâd eylediklerin bildirüb kurâ-yı mezbûrenin ol-makûle defterlü
 re'âyâları buldukları mahalden kaldırilub kadîmi karyelerine nakl ü iskân

itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere iskân itdirilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i C. Sene 1160.

Sahife no: 204

Hüküm no: 852

Tarihi: [1-10] Cemaziye'l-Ahir 1160 [10-19 Haziran 1747]

Habs-mane ve kâdîlarına hüküm ki

Mustafâ ve Mehmed zîde-salahuma gelüb Karahisâr-ı Şarkî sancağında Habs-mane nâhiyesinde zâviye-i Derviş Hasan veled-i Bektaş der-karye-i Ak Fatma tamâm mahal-i hatar olmağın ber-mûceb-i hükm-i hümayûn mukarrer zâviye bend olundu. Elinde olan yeri mâlikânesiyle ayende ve revendeye hizmet ide. Ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâlâ der-tasarruf-ı Derviş Bayezid ve Emrullah bin Hasan bin Bektaş el-mezbûr bâ-berât-ı hümayûn ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâlâ der-tasarruf-ı Veli ve Hüseyin ve Burak ve Ahmed ve Bünyad ve diğer Ahmed bâ-berât-ı hümayûn nefer ayru zemîn zâviye-i mâlikâne 'an-bennâk hâsıl dört yüz yigirmi akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve yine Habs-mane nâhiyesine tâbi' bir nefer mevkûf ile karye-i Ak Fatma zemîn-i Hacı der-dest-i Hüseyin ve Hıdır ve Mehmed ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâsıl-ı ma'-er-rüsûm iki bin akçe yazû ile ol-dahi defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde nefsi-i şehri-i Karahisâr ve ma'-gayrehâ birikdirilüb liva-i Karahisâr-ı Şarkî hassı mülhakâtından iken hass-ı mezbûr tevki'î kalemiyle sancaklıktan ref ve elli beş senesinde havâs-ı hümayûnuma tashîh olunub ve yine Habs-mane nâhiyesine tâbi' on iki nefer re'âyâ ile müselleme der-karye-i Ak Fatma hass-ı hümayûn hâsıl-ı ma'-er-rüsûm iki bin yüz akçe yazû ile ol-dahi defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr olunub ve mûmâ-ileyhüma zâviye-i Derviş Hasan veled-i Bektaş el-mezbûrenin bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle zâviyedâr ve vakfının mütevellîsi olmalarıyla karye-i Ak Fatma el-mezbûre toprağında zâviye-i mezbûre vakfi olan zemîn-i hinta ve vâki' olan mahsûlden mâlikâne tarafından 'a'id olan mahsûlün kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz murâd eyledikte âherden bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken hass-ı hümayûn voyvodası olanlar karye-i Ak Fatma el-mezbûre toprağında hîn-i tahrîrde mir-liva hassı tarafına tahrîr ve tahsis olunub öşr ü resmin kadîmül-eyyâmdan berü mir-liva hassı tarafından alınagelen yerleri zabt ve

öşr ü resmin almağa kanâ'tat itmeyüb zâviye-i mezbûre vakfı olan zemîn-i mezbûrun zâviye tarafına 'a'id olan mahsûlüne dahi hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kadîm fuzûlî müdâhale ve vakf-ı şerîfe gadr-i küllî eylediklerin bildirüb defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunub voyvoda-i mezbûrun hilâf-ı defter-i hâkânî zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundudka vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i C. Sene 1160.

Sahife no: 204

Hüküm no: 853

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Evvel 1160 [21-30 Mayıs 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzincân kâdîsına hüküm ki

Erzincân sâkinelerinden Ümmü Gülsüm nâm hâtûn gelüb bunun vâlidesi Aişe nâm hâtûn Erzincân kazâsına tâbi' Mahallecik karyesi toprağında mutasarrîfe olduğu tahminen bir buçuk sumâr tohum istiab ider bir tarafı Deli Beşir oğlu tarlası ve bir tarafı tarik-i am ile mahdud ve bir tarafı Murâd Beğoğlu tarlalarını hüsn-i rızası ve sâhib-i ârz ma'rifetiyle bunun karındaşı İbrâhîm nâm kimesneye ferağ ve tefvîz ve bu merkûm ile tefavvuz ve alub ber-vech-i iştirâk zabt ü zirâ'at ve öşr ü resmin sâhib-i ârza eda iderler iken merkûm İbrâhîm ol yerlerde hissesin âhere ferağ ider oldıkda bu müşterek buldığı agyarına il virdiği bahâ ile almağa talib iken mezbûra virmeyüb hilâf-ı defter bin yüz elli dokuz senesinde ecânibden Erzincân sâkinlerinden Deli Balta oğlu dimekle ma'rûf Ahmed nâm kimesneye virdiğinden gayrî bunun hissesini dahi fuzûlî mezkûra ferağ idüb ol-dahi hevâsına tâbi' kâdîya istinâden tagallüben buna gadr-i küllî olduğun ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mûcebince 'amel olunmak bâbında kânûn üzere hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı CA. Sene 1160.

Sahife no: 205

Hüküm no: 854

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Ahir 1160 [20-29 Haziran 1747]

Erzûrûm vâlisine, Mevlânâ Erzûrûm kâdîsı zîdet-fazâ' ilihuya hüküm ki

Medîne-i Erzûrûm sâkinlerinden Hüseyin bin Ömer nâm kimesne gelüb medîne-i mezbûre mahallatından Câmî'-i Kebîr Mahallesi sâkinlerinden Ahmed bin Süleymân nâm kimesne mutasarrıf olduğu elli re's koyunların kışladub Abril'in onuncu gününde getirüb teslim eylemek üzere şahidin huzûrunda buna teslim bu dahi elli re's koyunların alub kışladub emri üzere Abril'in onuncu gününde getirür iken bunun ta'ammüdü ve taksirsiz şiddet-i şitada ol koyunlar helâk olmağla şer'ân buna nesne lâzım gelmez iken mezbûr zuhûr ve bundan âkdem mürâfa'a-i şer' olduklarında husûs-ı merkûm vech-i meşrûh üzere olduğın bu şühûd-ı 'udûl ile isbât ve bunun üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmayub mu'ârazadan men birle kibel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmiş iken ol hüccet-i şer'iyeye mugâyir dahl ve nizâ'dan hâlî olmaduğın bildirüb hüccet-i şer'iyesi mücebince 'amel olunub men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1160.

Sahife no: 205

Hüküm no: 855

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Ahir 1160 [20-29 Haziran 1747]

Erzûrûm vâlisine, kurâ-yı Erzincân ve kâdîlarına hüküm ki

Nişan-ı hümâyûnum virilen dîvân-ı hümâyûnum çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil-i ve'l-âkrân Seyyid Mustafâ Çavuş zîde-kadrehu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Erzûrûm Sancağı'nda kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Mormama nâm karye ve gayrîden otuz bin beş yüz doksan bir akçe ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub yine nâhiye-i mezbûrede çiftlik-i ipegi der-karye-i Kirargah ve gayrdien üç bin doksan bir akçe tîmârın mutasarrıfı Yûsuf'un Kars muhâfazasında nâ-mevcûd ve terk-i hizmetinden ile hissesine Receb'in yedinci gününden mîr-alây İsmâ'îl 'arziyla mîr-i mîrân tarafından Hüseyin'e ve tîmârıyla mûmâ-ileyhin ze'âmeti âklâmından

Arvanis nâm karye ve gayrîden iki bin yedi yüz akçesiyle mah-ı mezbûrun on üçüncü gününden yine mîr-i mîrân tarafından mübâdele ve tezkire ve âsitânedен mûmâ-ileyhe berât ve dahl îcâb itmez iken Erzincân sâkinlerinden mütegalibeden Cancı oğlu Mehmed Ali'ye sülûku ve mezbûr Yûsuf için Kefe cânibinde ve tabur muharebelerinde ve yoklamada mevcûd ve mezunen vilâyetine gelüb elli dört senesinde dahi eyâlet-i Erzûrûm'a ve Kars kal'asına me'mûr oldundukda mezkûr Yûsuf varmış iken mîr-alây İsmâ'il tamaından nâ-mevcûddur deyu tîmârını Hüseyin'e 'arz ve mîr-i mîrândan tezkire ve tefvîz virmek için Seyyid Mustafâ Çavuş ile mübâdele ve Yûsuf'a gadr olmuşdur deyu mûmâ-ileyhin ref'inden tarafgirleri olan birkaç nefer alay-beğilerinden mazhar ve tezkire ve âstânedен berâtdan sonra mezbûr Yûsuf'un kasr-ı yedinden Mustafâ'ya tevcîh ve Cancı oğlu Mehmed'in Yûsuf ismine sebt-i tîmârı iken fevt oldıkda karındaşı oğlu sabi Mustafâ'ya ve ba'dehu sebt-i tîmârı olduğundan Seyyid İbrâhîm ve anın dahi kasr-ı yedinden tekrâr sabi Mustafâ'ya mîr-i mîrândan tezkereden sonra sabiye kasr-ı yedinden hilâf olduğundan gayrî Osmân veled-i Abdullah'a berât olunub bu vechle mûmâ-ileyhe gadr ve tîmâr-ı mezbûran elli iki senesinde Kefe yoklamasına Hüseyin yoklanub ve elli üç senesinde Hüseyin'in fevtinden Yûsuf'a ve Yûsuf'un Kefe cânibinde yoklamada olduğu kizb-i sarîh olduğundan elli dört senesinde dahi mezbûr Yûsuf'un Kars muhâfazasında nâ-mevcûd olduğu vâki' olduğuna cümle zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr şehâdetlerinden gayrî bir bahâne ile ismden isme geçüb mûmâ-ileyhden ref olalıdan berü vâki' olan seferlerde tîmâr-ı mezbûr için kimesne bulunmayub sebt tîmârı ve vucuh ile mûmâ-ileyhin hakk-ı sarîh olduğuna Sinca kal'ası şeyhlerin ve mûmâ-ileyhin ref'inden elli beş senesi Zi'l-Ka'desi'nde Yûsuf'a ibkâ olundukda Kefe yoklamasında mevcûd idi deyu mahzar olduğuna binâ'en ibkâ ve Kefe'de âher kimesne yoklandığından başka hâlâ alay beği Mahmûd dahi ref olalıdan berü bayrağı altında kimesne mevcûd bulunmayub hak her vechle Mustafâ Çavuş'undur deyu 'arz ve 'arız ve re'îsü'l-küttâbım olan El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhunun i'lâmı mücebince mezbûrunun reflerinden bin yüz altmış senesi Cemaziye'l-Ahiresi'nin on üçüncü gününde mûmâ-ileyhe ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğun bildirüb tîmâr-ı mezbûr ber-müceb-i defter-i hâkânî mûmâ-ileyhe zabt ve berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu kânûn ve defter mücebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûrları ve âheri mugâyir-i defter-i hâkânî dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz rûz-

nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1160.

Sahife no: 205

Hüküm no: 856

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Ahir 1160 [20-29 Haziran 1747]

Erzûrûm vâlîsi vezîre ve Karahisâr-ı Şarkî kâdisına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tâbi' Rizi nâm karye sâkinlerinden dergâh-ı mu'allâm yenîçerîleri ve serdengeçdi ağalarından Seyyid Derviş zîde-kadrehu gelüb bunun bası El-Hâc İbrâhîm nâm kimesne bundan âkdem fevt oldıkda muhallefati ve kazâ-i mezbûr muzâfâtından Kûh-i Zîr nâhiyesine tâbi' Tinik nâm karyede vâki' mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu iki göz mülk değirmanı ve mülk mive eşcârları ve değirmen dibeği irs-i şer'le iki nefer karındaşlarına intikâl idüb âheren bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Sekban Bölükbaşı Osmân dimekle ma'rûf şakî kendü halinde olmayub hevâsına tâbi' eşkiyâ ile yek-dil ve bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf zabt ve bu dahi emr-i şerîf ısdar ve varub emlâk-ı mevrûselerin taleb ve da'vâ eyledikde mezkûr ziyâde mütegalibeden olmağla emr-i şerîfe adem-i ita'ât ve ol-vechle icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak mümkün olmaduğın ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mücebince şer'le görilüb fuzûlî zabt eylediği emlâk-ı mevrûsesi alıvirilüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın siz ki, vezîr-i müşar ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhümasız mahallinde şer'le görilüb ihkâk-ı hak olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1160.

Sahife no: 205

Hüküm no: 857

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Ahir 1160 [30 Haziran-9 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine, Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Çakraz nâm karye sâkinlerinden Hasan nâm kimesne gelüb karye-i mezbûre toprağında bunun yedinde olan sâhib-i ârz temessükü mücebince yiğirmi seneden berü mutasarrıf olub zabt ü zirâ'at ve öşr ü resmin sâhib-i ârza eda idegeldiği ma'lûmetü'l-hudûd tarlasında âherin bir vechle 'alâkası yoğiken karye-i mezbûreden İmam Osmân dimekle ma'rûf kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve ol-yerler sinîn-i merkûmeden mukaddem benim tasarrufumda idi deyu hilâf-ı kânûn müdâhale ve ta'addîden hâlî olmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâm dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince şer'le 'amel olunub mezbûrun hilâf-ı kânûn ol-vechle zâhir olan müdâhalesi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel oluna deyu yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1160.

Sahife no: 206

Hüküm no: 858

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Ahir 1160 [20-29 Haziran 1747]

Erzûrûm vâlisine, Erzûrûm monlâsına hüküm ki

Erzûrûm sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb Pâsîn Sancağı'nda Kuzay nâhiyesinde Ahadcik nâm karye ve gayrîden yedi bin iki yüz elli akçe tîmâr mutasarrıfı Ahmed'in Kefe muhâfazasında nâ-mevcûd olduğundan yüz elli senesinde Receb'in on beşinci günü târîhiyle Kefe cânib-i ser-'askeri vezîr Mehmed Paşa tarafından Süleymân'a tevcîh ve tahvîl hükmî virmele elli iki senesi Rebiül-Evvel'inin yiğirmi altıncı gününde Mehmed veled-i Ahmed'e tevcîh ve berât ve ba'dehu sene-i mezbûre Zilkadesi'nin yiğirminci altıncı gününde mezbûr Mehmed veled-i Ahmed'in yeniçerî zümresinden olub Süleymân'ın kasr-ı yedinden alub tîmâr-ı mezbûru me'kel eyledi deyu ref'inden diğeri Süleymân alub hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub ve lâkin mukaddemâ Ahmed'in nâ-mevcûdundan alan ve Süleymân ve Süleymân'ın kasr-ı yedinden berât iden Mehmed tîmâr-ı mezbûrun

zabtıçün bunu vekîl nasb itmeleriyle taraflarından tîmâr-ı mezbûru bil-vekale zabt ve berâtları mûcebince tahvîllerine düşen mahsûlât ve rûsûmâtı ahz ü kabz ve merkûman Süleymân ve Mehmed'e virüb diğêr Süleymân tarafından merkûmanın berâtları mûcebince tahvîlleri târîhine düşüb vekâleti hasebiyle ahz ü kabz eylediği mahsûl ve rûsûmı içün rencîde ve remîde olunmak îcâb itmez iken mezkûr diğêr Süleymân kendünün berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşen senelerin mahsûl ve rûsûmun ahz ü kabza kanâ'at itmeyüb ol senelerin mahsûl ve rûsûmu dahi benim tahvîlim târîhine düşmüşdür deyu kavlı-i hodiyla hilâf-ı kânûn ve defter mezbûran Süleymân ve Mehmed'in berâtları mûcebince tahvîlleri târîhine düşüb bil-vekale ahz ü kabz ve mezbûraba teslim eylediği mahsûl ve rûsûmu senden alırım deyu bir takrîb ile peyda eylediği buyurıldıyla bunu rencîde ve remîde ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb hilâf-ı kânûn ol-vechle rencîde ve remîde itdirilmeyüb zâhir olan ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere elli senesi Receb'inin on beşinci gününden Süleymân'a tevcîh ve elli üç senesi Rebiül-Evveli'nin yigirmi ikinci gününde kasr-ı yedinden Mehmed veled-i Ahmed'e tevcîh ve berât ve ba'dehu sene-i mezbûre Zi'l-Ka'desi'nin yigirmi altıncı gününde ref'inden diğêr Süleymân'a tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1160.

Sahife no: 206

Hüküm no: 859

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Ahir 1160 [20-29 Haziran 1747]

Erzûrûm vâlisine ve monlâsına hüküm ki

Masat nâm zimmî gelüb mesfûr Erzûrûm sâkinlerinden Ali Ağa dimekle ma'rûf kimesne ile habbâzlıkda şirket-i 'inân ile şirketleri olmağla iki yüz elli gurûş şirketi imal iderler iken bilâ-nakd mal-ı şirkete bin yüz elli senesinde zarar terettüb itmekle ol zararı re's-i mallarına göre şer'ân çekmek lâzım gelür iken mezbûr Ali razı olmayub cümle zararı sen çek deyu hilâf-ı şer'-i şerîf gadr s'adedinde olduğun ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb

mûcebince ‘amel olunub mugâyir-i fetvâ-yı şerîfe ta’allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1160.

Sahife no: 206

Hüküm no: 860

Tarihi: [21-30] Cemaziye’l-Ahir 1160 [30 Haziran-9 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine, Erzûrûm monlâsına hüküm ki

Baybûrd kazâsında vâki’ müteveffâ Feraşad Beğ Vakfı’nın evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere hâlâ berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Hüseyin zîde-kadrehu gelüb vakf-ı mezbûrun meşrûtiyet üzere mütevellîsi olan müteveffâ babası Ya’kûb nâm kimesne Erzûrûm sâkinlerinden Mübâşir-zâde Mustafâ Efendi dimekle ma’rûf kimesneden istikrâz eylediği altı bin iki yüz gurûşu eda itmedin babası mezbûr fevt olmağla meblağ-ı merkûm beher sene devr-i şer’î ve iltizâm-ı rubh olmuş değil iken bu babasının deynine takas olmak üzere bin yüz elli bir senesinden berü mezkûr Mustafâ’nın emriyle tarafından meblağ-ı merkûmun ahz ü kabzına vekîli olan yine Erzûrûm sâkinlerinden kethüdâsı Hacı Ahmed’in oğlu İbrâhîm nâm kimesneye yedinde olan defter mûcebince def’a def’a virdiği akçe on bin gurûşu tecâvüz itmekle mezbûr Mustafâ ile muhâsebe görüb babası müteveffâ mezbûrun temessükü ve akçenin ziyâdesini almak istedikde mezkûr Mustafâ mücerred temessükü virmek benim senden asl mal ve mürabahadan alacağım vardır ve İbrâhîm’den bir akçe almadım deyu cevâb ve emrini inkâr ve gadr sevdâsında olmağla yedinde olan defter mûcebince meblağ-ı merkûm için İbrâhîm’e virdiği akçenin ma’rifet-i [şer’le] hesabın görüb zimmetinde zuhûr iden hakkı tahsîl ve merkûm Mustafâ’ya babası deyni için eda ve babasının temessükünü almak murâd eyledikde merkûm İbrâhîm muhâsebe görmeden ibâ eylediğün ve bu bâbda da’vâsına muvâfık şeyhü’l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb mûcebince mezkûr İbrâhîm’in ma’rifet-i şer’le hesabı görölüb zimmetinde olan meblağ-ı merkûm tamâmen mezkûr Mustafâ’ya teslîm ve babasının deynine takas ve ziyâdesiyle babasının temessükü alıvirilmek bâbında hüküm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere mahallinde şer’le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1160.

Sahife no: 206

Hüküm no: 861

Tarihi: [11-20] Cemaziye'l-Ahir 1160 [20-29 Haziran 1747]

Erzurüm vâlisine, Şiran ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî sâkinlerinden Es-seyyid Mehmed zîde-şerefuhu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb bu kendü halinde olub ta'addîsi yoğiken üzerine dahi şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken Şiran kazâsına tâbi' Köfni nâm karyeden Köfniogulları dimekle ma'rûf Ahmed ve Süleymân nâm kimesneler hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak altı yüz gurûşu gasb ve ziyâde gadr eylediklerin ve fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb gasb eyledikleri ol-mikdâr gurûşların alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı C. Sene 1160.

Sahife no: 207

Hüküm no: 862

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Ahir 1160 [30 Haziran-9 Temmuz 1747]

Erzurüm vâlisi vezîre, Baybûrd kâdîsına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Hasan nâm sipâhî gelüb Baybûrd nâhiyesinde Gesus nâm karye ve gayrîden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu beş bin akçe tîmârı karyesi mahsûlünden bin yüz elli senesinden der-anbar mahsûlün kazâ-i [mezbûr] sâkinlerinden eşkiyâdan serdengeçdi Cafer nâm kimesne hevâsına tâbi' beş altı nefer kimesneler cebren ve kahren anbarını kırub iki yüz kileden mütecâviz mahsûlünü fuzûlî ahz idüb ziyâde gadr ve ta'addî eyeldüğün bildirüb zâbiti ma'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb ber-vech-i muharrer anbarını kırub fuzûlî aldığı ol-mikdâr keyl mahsûlünü alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1160.

Sahife no: 207

Hüküm no: 863

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Ahir 1160 [30 Haziran-9 Temmuz 1747]

Baybûrd ve kâdîlarına hüküm ki

Baybûrd kazâsında Bulur nâm karyede vâki' müteveffâ Ferahşad Beğ Câmi'-i şerîfi ve imâreti evkâfının evlâdiyyet ve meşrûtiyet üzere berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan kıdvetü'l-emâsil-i verl-âkrân Hüseyin zîde-kadrehu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl evkâf-ı mezbûr karyelerinden taht-ı kazânızda vâki' Bulur ve sâ'ir tevabii karyelerinin resm-i cürm-i cinayet ve resm-i arusane ve kul ve câriye müjde-gânesi ve sâ'ir bâd-ı hevâsı defter-i cedid-i hâkânîde müstakilen vakfa hâsıl yazılıb taraf-ı âherden dahl olunmak îcâb itmez iken mîr-i mîrân ve mir-liva ademleri ve voyvoda ve mütesellim ve ve subaşı ve ehl-i 'örf tâ'îfesi taraflarından hilâf-ı kânûn ve defter müdâhale ve re'âyâ fukarasını rencîde ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is ve vakf-ı mezbûrun mahsûlüne ve câmi'-i şerîfinin harâbına ve imâretinin tatiline bâdî oldukların bildirüb men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1160.

Sahife no: 207

Hüküm no: 864

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Ahir 1160 [30 Haziran-9 Temmuz 1747]

Baybûrd vâlisine ki

Müteveffâ Ferahşad Beğ Evkâfı karyelerinden Baybûrd kazâsına tâbi' Bulur nâm karye sâkinlerinden Mustafâ gelüb vakf-ı mezbûrun defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olub ve elli altmış seneden berü karye-i mezbûrde sâkin olmağla üzerlerine edası lâzım gelen 'avârız ve imdâd-ı hazeriyye ve seferiye ve sâ'ir emr-i şerîfim ile vâki' olan tekâlîfden tahammülüne göre hissesine düşeni cem'ine me'mûr olanlara karye-i mezbûre âhâlîsi maan eda ve sâ'ir hukûk ve rüsûmunu dahi ra'iyet ve ra'iyeti olduğu karye-i mezbûr zâbiti olanlara eda idüb bir dürlü kusûrı olmayub ve havâs-ı hümayûnumdan karye-i mezbûrde ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olmayub hilâf-ı kânûn bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken hass-ı

mezbûr zâbiti ve kâh tarafından ademleri zuhûr ve mücerred celb-i akçe için sen bizim zâbiti olduğumuz hass-ı merkûmun defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından imişsin. Senden rüsûm-ı ra'iyet aluruz deyu ta'addî ve hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'îfesiyle yek-dil ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak küllî akçesin alub ziyâde gadr ve ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb zâbiti mezkûrun hilâf-ı şer'-i şerîf zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' ü def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1160.

Sahife no: 207

Hüküm no: 865

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Ahir 1160 [30 Haziran-9 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsına tâbi' Tomarza nâm karyeden Arzotin nâm zimmî gelüb karye-i mezbûreden Hürremşah oğulları dimekle ma'rûf Vartuvan ve Baron ve Arotin nâm zimmîlerin karye-i merkûme kurbunda söğüd ağaçlarının dalları bunun karye-i mezbûre kurbunda Utmuş nâm mahalde aba-'an-ced mutasarrıf olduğu kasar-hânesi civârında çayır üzerine uzanub çayıra zararı olmağla bu ol dallardan şer'le def-i zarar mümkün olanı mezbûrlara şer itdirüb olmayanı kat' itdürmek murâd eyledikde mezbûrlar ziyâde eşirrâ ve mütegalibeden olduklarından nâşî ta'allül eylediklerinden gayrî bunun yine mahal-i merkûmda sâlifü'z-zikr kasar-hânesiyle çayırı kurbunda vâki' arsa-i haliyede olan seyl suyunun mecrasına mesfûrlar taş divar binâ idüb mecrayı sed itmekle seyl geldikçe bunun kasar-hânesiyle çayırını basub zararı olmağla mesfûrlara zararını bu def itdürmek istedikde mesfûrlar def itmeyüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledüklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan müte'addid fetâvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görilüb ber-müceb-i fetâvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1160.

Sahife no: 208

Hüküm no: 866

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Ahir 1160 [30 Haziran-9 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Hınıs ve kâdîlarına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Halîl nâm sipâhî gelüb Hınıs Sancağı'nda ve nâhiyesinde Karabudak nâm karye ve gayrîden sekiz bin akçe tîmârın mutasarrıf Ali'nin ismi mevcûd ve cismi nâ-mevcûd olduğundan altı bin sekiz yüz akçesi elli dokuz senesi Cemaziye'l-Âheri'nin yedinci gününde sâbık Kars cânibi ser-'askeri sadr-ı esbak vezîrim Ali Paşa tarafından kendüye tevcîh ve tezkere ve âstâne-i sa'âdetimden berât olunduktan sonra yedinde olan berâtın zayi itmekle kasr-ı yedine i'tibâr olunmamak şartıyla alay beğisi Ali zîde-kadrehu 'arziyla zayiden bin yüz altmış senesi Cemaziye'l-Uhrasının on altıncı gününde müceddeden ibkâ ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olmağla tîmâr-ı mezbûru ber-mûceb-i defter-i hâkânî zabt ve tevcîhi gününden berü vâki' olan mahsûl ve rüsûmu ahz ü kabz murâd eyledükde merkûm Halîl zayi olan berâtı bir takrîb ile âherin yedine göstermekle ismini hakk ve Hasan ismi tahrîr ve tîmâr-ı mezbûr ancak defter-i hâkânî kuyûdâtına mugâyir berât ile Hasan üzerindedir deyu mezbûr Hasan babalığı İsmâ'îl nâm kimesne ile yek-dil ve tîmâr-ı mezbûru fuzûlî zabt ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtın serd eyledüğü buyurıldı ile ahz ü kabz idüb ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb tîmâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve atik ve cedid berâtı mûcebince kendüye zabt ve elli dokuz Cemaziye'l-Uhrâsı'nın yedinci gününden berü vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı kânûn ve defter mezbûran Hasan ve İsmâ'îl'i ve âheri bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tîmâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere nevâhî-i mezkûrede merkûm Halîl'e tevcîh ve berât ve ba'dehu zayiden ibkâ ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1160.

Sahife no: 208

Hüküm no: 867

Tarihi: [21-30] Cemaziye'l-Ahir 1160 [30 Haziran-9 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve kâdîlarına hüküm ki

Baybûrd kazâsında vâki' Feraşad Beğ evkâfının evlâdiyyet ve meşrûtiyet üzere mütevellisi olan Hasan zîde-kadrehu gelüb bu kimesneye umûrımı gör ve mikdâr akçe harc idersen vekîlimden al deyu emr idüb akçe havale itmiş değil iken evkâf-ı mezbûr karyelerinden Baybûrd kazâsında vâki' Bulur nâm karye sâkinlerinden Seyyid Şeyh İsmâ'îl ziyâde hilekâr ve eşirrâdan olmağla Baybûrd kazâsında sâkin bunun tarafından vekîli olan nâm kimesne varub beni Hüseyin Beğ umûrını görmek için vekîl eyledi ve harc ü sarf eylediğim akçeyi senden almak üzere havale eyledi deyu bin yüz elli senesinde vekîl-i mezbûrdan bunun malından bin altı yüz gurûş ve bir re's at ve ve bir at kesmesi ve Bağdad 'abâsın alub ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda da'vâsına muvâfik fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb şer'le görilüb mezkûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-i hak ol-vechle aldığı akçe ve at ve kesme ve 'abâsı kendüye alıviirlüb icrâ-yı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâhir-i C. Sene 1160.

Sahife no: 208

Hüküm no: 868

Tarihi: [1-10] Receb 1160 [9-18 Temmuz 1747]

Koylu Hisâr ve Karahisâr-ı Şarkî voyvodasına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Ali nâm sipâhî südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Karahisâr-ı Şarkî Sancağı'nda Koyluhisâr Nâhiyesi'nde Giresûs ve yine Koylu Hisâr kazası muzâfâtından Hasanköy nâhiyesinde Köline ve nâhiye-i mezbûre tâbi' Katsana ve yine Koylu Hisâr nâhiyesinde Milsami ve nâhiye-i mezbûre tâbi' Üsküder ve yine kazâ-i mezbûr muzâfâtından Akşehir nâhiyesinde İhsar ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' Eski Görül ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' Alanbaş Palası nâm karyeler ma'-gayrehâ birikdirilüb on beş bin akçe yekûnlarından dokuz bin iki yüz akçesi ifrâz ve

gayr-i ez-büründü ‘an-ze’âmet deyu yine Akşehir nâhiyesine tâbi’ Eski Görül nâm karye ve gayrîden on iki bin sekiz yüz akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu karyelerini müşterekleriyle zabt ve vâki’ olan mahsûlât ve rûsûmâtından berâtı yazûsuna göre hissesine isâbet ideni kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz murâd eyledikde müşterekleri olanlar berâtları yazûlarından ziyâdeye tecâvüz ve ol-vechle tîmârı mahsûlünün kesr ü noksan tertîbine bâ’is ü bâdî oldukların bildirüb sâlifü’z-zikr kurâyı ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekiyle zabt ve vâki’ olan mahsûlât ve rûsûmâtından berâtı yazûsuna göre hissesine isâbet iden kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî müştereklerini berâtları yazûlarından ziyâdeye tecâvüz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i ‘âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca’at olundukda defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere Koylu Hisâr nâhiyesine tâbi’ beş bin akçe yazar karye-i Girasus ve Hasanköy nâhiyesine tâbi’ üç bin akçe yazar İhsar nâm karyenin dahi iki bin sekiz yüz akçesi ifrâz ve beş bin akçe yazar Eski Görül nâm karyenin dahi iki bin dört yüz akçesi ifrâz ve beş bin akçe yazar Alanbaş Palası nâm karyenin dahi bin yedi yüz akçesi ifrâz ve birikdirilüb on beş bin akçe yekûnlarından dokuz bin iki yüz akçesi ifrâz ve gayr-i ez Büründü ‘an-ze’âmet deyu yine Akşehir nâhiyesinde Eski Görül nâm karye ve gayrîden tîmâra mutasarrıf merkûm Ali’nin kaydı dahilinde olmağın ber-mûceb-i taksîm karye-i Girasus el-mezbûreden üç bin altmış sekiz ve karye-i Köline el-mezbûreden altı yüz on üç ve karye-i Katsana el-mezbûreden altı yüz on üç ve karye-i Balbay el-mezbûreden üç yüz altmış yedi ve karye-i Üsküder el-mezbûreden üç yüz elli ve karye-i İhsar el-mezbûreden bin yedi yüz on sekiz ve karye-i Eski Görül el-mezbûreden bin dört yüz yetmiş iki ve karye-i Alanbaş Palası el-mezbûreden bin kırk akçe merkûm Ali’nin hissesine isâbet iktizâ eyledüğün bi’l-fi’l defter emîni olan Mehmed Sa’îd dâme-mecduhu ‘arz itmeğın ‘arzı mûcebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i B. Sene 1160.

Sahife no: 209

Hüküm no: 869

Tarihi: [1-10] Receb 1160 [9-18 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine, Tercan ve kâdîlarına hüküm ki

Ebûbekr nâm kimesne gelüb bu Kars cânibinden Tercan kazâsına bin yüz elli senesinde geldiğinde Tercan sâkinlerinden Ahmed Beğ dimekle ma'rûf kimesne hevâsına tâbi' on nefer eşkiyâ ile üzerine hücum ve üzerinde mevcûd dört yüz elli guruş ile bir Hayderî raht ma'-reşme ve başlık ve bir palaska ve iki çift piştov ve bir mikdâr abası ve bir âl kapud ve iki şali biniş ve üç kaftan ve iki baldar entari ve beş tob donluk şal ve iki şal kuşak ve yigirmi dört zirâ' zincîr-bâb hatâ'î ve dört çift kadife yasdık ve bir re's katır ve iki re's at ve sâ'ir eşyâları bin beş yüz gurûşluk malın gasb ve ziyâde gadr ve ta'addî üzere oldukların bildirüb şer'le görilüb gasb olunan ol-mikdâr nukud ve eşyâ alıvirilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i B. Sene 1160.

Sahife no: 209

Hüküm no: 870

Tarihi: [1-10] Receb 1160 [9-18 Temmuz 1747]

Karahisâr-ı Şarkî ve kâdîlarına hüküm ki

Karahisâr-ı Şarkî kazâsı sâkinlerinden Bihâbet nâm zimmî südde-i sa'âdetime gelüb bunun yine kazâ-i mezbûr sükkânından ve ve nâm zimmîler zimmetlerinde bin yüz elli senesinden berü hukûk-ı şer'iyeden birer mikdâr akçe alacak hakkı olub taleb eyledikde virmekde ta'allül ve muhâlefet ve mürâfa'a-i şer olmak için da'vet-i şer' eyledikde ita'ât-i şer itmeyüb mütemerridinden olmalarıyla bu dahi mesfûrunu meclis-i şer'e ihzar için mübâşir ta'yîn ve ücret-i mübâşiriye şer'ân mütemerrid-i mesfûrundan lâzım gelmiş iken virmekde ta'allül üzere oldukların ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan muvâfik fetvâ-yı şerîfe virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mûcebince 'amel olunub ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfîm recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır.

Fî evâil-i B. Sene 1160.

Sahife no: 209

Hüküm no: 871

Tarihi: [1-10] Receb 1160 [9-18 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine, Baybûrd ve kâdîlarına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Ali nâm sipâhî gelüb Erzûrûm Sancağı'nda Baybûrd nâhiyesinde Magil nâm karye ve gayrîden berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu altı bin akçe tîmârı karyelerinin bin yüz elli altı senesinden berü vâki' olan dört senelik mahsûlât ve rûsûmâtı berâtı mücebince bunun tahvîli târîhine düşüb âherden bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken ecânibden Baybûrd sâkinlerinden mütegalibe ve cebâbireden serdengeçdi ağası Halîl nâm kimesne kendü halinde olmayub daima fesad ve şekavet üzere olduğundan hilâf-ı kânûn fuzûlî zabt idüb buna gadr-i küllî eyledüğün bildirüb sene-i mezbûrelerde berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu kendüye ahz ü kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâil-i B. Sene 1160.

Sahife no: 209-210

Hüküm no: 872

Tarihi: [11-20] Receb 1160 [19-28 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine hüküm ki

Erzûrûm Sancağı'nda Vâdî-i Vânik nâhiyesinde Armahulus nâm karye ve gayrîden üç bin akçe iki kılıç tîmâr mutasarrıfı 'İvaz'ın Kars muhâfazası nâ-mevcûdundan İ's'aibil nâhiyesinde Ulukış nâm karye ve gayrîden dört bin yedi yüz akçe tîmâr dahi bilâ-sâhib olduğundan birikdirilüb elli altı senesi Şa'bân'ının yigirmi dokuzuncu gününde mîr-i mîrândan mezbûr Ali'ye tevcîh ve virilen tezkere mücebince elli dokuz Rebiül-Evvelisi'nde âstâneden berât olunduktan sonra Arilhulus nâm karyeden üç bin akçe tîmâr mîr-i mîrândan tezkiresiyle İvaz'ın üzerinde iken mîr-alây-ı sâbıkın mezkûr İvaz'a 'arzı olmağla Kars muhâfazası nâ-mevcûdundan âher tîmâr ile birikdirilüb kendi taalluku Ali'ye 'arz ve ser-'asker paşa tarafından tezkere ve berât ve mezkûr İvaz'a gadr olduğun nâhiye-i mezbûrenin zü'emâ ve erbâb-ı tîmârı şehâdet eylediklerinden gayrî eyâlet-i mezbûrenin zü'emâ

ve erbâb-ı tîmârının dahi ma'lûmlarıdır deyu Arilhulus nâm karye tîmârı Kemâh alay-beğisi Ali 'arzıyla mezbûr Ali'nin ref'inden sene-i mezbûre Cemaziye'l-Evvelisi'inde mezkûr İvaz'a ibkâ ve berât ve Ulukış nâm karye ve gayrîden dört bin yedi yüz akçe iki kılıç tîmârı mutasarrıf Ali İskaç nâm karyeden âhere tîmâra dahi mutasarrıf ve iki tîmâr tasarrufu hilâf-ı kânûn olduğundan Ulukış nâm karye tîmârı elli dokuz Şevvali'nin yigirmi üçüncü gününde ser-'asker sadr-ı esbak vezîrim Ali Paşa edamallahu te'alâ iclâlehu tarafından İsmâ'il'e tevcîh ve virilen tezkire mûcebince âstânededen dahi berât mezra'a-i İskaç ve gayrîden sekiz bin yedi yüz akçe tîmâr dahi elli dört rûz-nâmçesinde berâtla Ali üzerinde iken tahvîlinden tîmâr-ı mezkûrun tarafından beş bin akçesi mutasarrıfı Mehmed'in Kars muhâfazasında bayrağı altında nâ-mevcûdından âher tîmâr ile birikdirilüb elli yedi Ramazan'ında miran-ı miran tarafından ve Bekir veled-i Ömer'e tevcîh ve virilen tezkire mûcebince âstânededen dahi tevcîh ve tîmâr-ı mezkûrun iki bin yedi yüz akçesi mezkûr Ali'nin kaydında kaldığı defter-i hâkânî ve mîr-i mîrân ve âhkâm kuyûdâtında mukayyed ve mezbûr Ali Arilhulus nâm karye ve gayrîden üç bin akçe tîmâr 'arzının Kars muhâfazası nâ-mevcûdundan Ulukış nâm karye ve gayrîden dört bin yedi yüz akçe tîmâr dahi bilâ-sâhib olduğundan birikdirilüb ser-'asker-i sâbık Ahmed Paşa tarafından kendüye tevcîh ve tezkire ve âstânededen berât ve bu ana gelince bayrağı altında bir an müttefik olmayub edâ-yı hizmet ve tîmârına bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken şimdi sefer de ber- taraf olmağla tîmâr-ı mezbûrî sebt itmek için Kemâh alay-beğisi Ali tamamından nâşî mezkûr İvaz için seferde mevcûd idi deyu üç bin akçe Arilcülüs nâm karye tîmârını mezkûr İvaz'a ibkâ ve ana dahi kanâ'at itmeyüb mezkûr Ali için üzerinde âher tîmârı vardır ve iki tîmâr tasarrufu hilâf-ı kânûndur deyu kizb-i sarîha ile üzerinde kalan Ulukış nâm karye ve gayrîden dört bin yedi yüz akçe tîmârını dahi âhere 'arz ve berât ve gadr eyledüğün sancakluları mahzar itmeleriyle fi'l-vâki' âher tîmârı var ise talibine virilmek üzere tîmâr-ı mezkûr kendüye ibkâ olunmasın istirham için bu makûle alay beği 'arzıyla virilen tîmârın 'arz-ı hâl ile ibkâsı nâ-münâsib olmağla sen ki, Erzûrûm vâlîsi vezîrim müşârûn-ileyhsin, ma'rifetiyle hasımıyla mahallinde mürâfa'a ve hakikat-i hal sancaklusundan ve sâ'ir vukûfi olanlardan gereği gibi sual ve 'arz ü i'lâm olunmak için emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fî'l re'îsü'l-küttâbım olan El-Hâc Mustafâ dâme-mecduhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Sahife no: 210

Hüküm no: 873

Tarihi: [11-20] Receb 1160 [19-28 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine vezîre ve Erzincân ve kâdîlarına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Hasan veled-i Mahmûd nâm sipâhî gelüb Erzûrûm sancağında Köni Erzincân nâhiyesinde Köke nâm karye ve gayrîden sekiz bin akçe tîmâr bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle bunun üzerinde olub ve vâki' olan sefer-i hümâyûnumda mevcûd olub berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rûsûmâtında âherin 'alâkası olmayub bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken Erzincân sâkinlerinden serdengeçdi ağalarından zaleme ve mütegalibeden Abdülgani ve İsmâ'îl ve Ahmed ve Yahya nâm kimesneler hilâf-ı kânûn ve fuzûlî ba'zı kimesnelere istinâden bin yüz elli yedi senesinden beru bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rûsûmâtın fuzûlî müdâhale ve ahz idüb gadr eylediklerin bildirüb berâtı mücebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rûsûmu alıvırilüb icrâ-yı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1160.

Sahife no: 210

Hüküm no: 874

Tarihi: [11-20] Receb 1160 [19-28 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Milas kazâsı nâ'ibine hüküm ki

Sen ki, Milas kazâsı nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Yahya zîde-ilmehusun, sütte-i sa'âdetime mektûb gönderüb kazâ-i mezbûre tâbi' Hâtûn Viranı nâm karye âhâlîsinden ma'lûmel-esâmî kimesneler meclis-i şer'e varub bunlar vâki' olan 'avâriz ve imdâd-ı seferiye ve hazeriye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki' tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine isâbet ideni cem'ine me'mûr olanlara edaya razılar iken yine kazâ-i mezbûre tâbi' Yuşan nâm karyeden ayan ve mütegalibeden ba'zıları yek-dil ve mücerred kendü tekâlîflerin tahfif için bunların üzerlerine tahammüllerinden ziyâde tahmil ve cebren tahsîl ve edaya takatleri kalmayub âhvâlleri diğêr-gûn ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is ü bâdî oldukların

bildirüb tahammüllerine göre hisselerine düşen tekâlîfi tamâmen cem'ine me'mûr olanlara eda eylediklerinden sonra tahammüllerinden ziyâde tahmili ve sâ'ir mezâlîm ve ta'addîyat ile cevr ü eziyet itdirilmemek bâbında vâki' hâlî bil-iltimaz 'arz eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1160.

Sahife no: 210

Hüküm no: 875

Tarihi: [11-20] Receb 1160 [19-28 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine ve İskifer ve kâdîlarına hüküm ki

Niksar'da vâki' müteveffâ Hadım Ali Ağa hamam ve çeşme vakfının evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere yevmi iki akçe vazîfe ile berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan sâdât-ı kirâmdan Seyyid Mehmed zîde-şerefuhu gelüb Karahisâr-ı Şarkî Sancağı'nda İskifer nâhiyesinde karye-i Centi Yûsuf mâlikâne mülk-i 'Înayet Çelebi ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâlâ mülk-i mevrûs İdris veled-i Mehmed ve Ümmühani ve Çoban bin Mehmed el-mezbûre ve Hasan veled-i Ahmed 'an-evlâd-ı Ali yüz akçe deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve karye-i mezbûrun mâlikânesi mezkûrların evlâdı mülki iken bin yüz otuz dört târihinde mezkûrların evlâdından zikr olunan mâlikânenin nısfını müteveffâ-yı mezbûr Hadım Ağa hâtûn alub kîbel-i şer'den yedine virilen hüccet-i şer'iyeye mûcebince mülk-i müşterası olan nısfî mâlikânesi vakf ve mâlikâne tarafına 'a'îd olan mahsûlden Niksar kazâsı mahallatından Yûsuf Şah Mahallesi'nde binâ eylediği çeşmenin su kuyularında ta'mîr ü termîme sarf olunmak üzere ta'yîn ve vakf-ı mezbûrun tevliyeti karındaşı Mustafâ'ya ve badel-vefât evlâd-ı evlâdının eslahına şart eylediği vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında mestûr ve bu mezbûr Mustafâ'nın evlâdından ve ber-mûceb-i şart-ı vâkıf hâliyâ mâliye tarafından virilen berât-ı şerîfimle vakf-ı mezbûrun mütevellîsi olub uhdesinde lâzım gelen umûr-ı tevliyeti sadakat ve istikâmet üzere rü'yet ve karye-i mezbûrenin taraf-ı vakfa 'a'îd olan nısf mâlikânesi mahsûlüne âherden bir vechle dahl olunmak îcâb itmez iken âherden Veys ve oğulları Ömer ve Ahmed zuhûr ve biz müteveffâ 'Înayet Çelebi evlâdınızdır. Yedimizde 'askeri tarafından berâtımız dahi vardır deyu ol hüccet-i şer'iyeye ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâya mugâyir müdâhale ve gadr murâd eylediklerin bildirüb hüccet-i şer'iyeye ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâ mûcebince şer'le

görlüb hilâf-ı şer’-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer’iye ve vakfiye-i ma’ûlün-bihâ ol-vechle zâhir olan müdâhale ve ta’addileri men’ ü def’ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i ‘âmiremde mahfûz olan defter-i mufassala mürâca’at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve hazîne-i ‘âmiremde mahfûz Anadolu muhâsebesi defterlerine nazar olundukda Niksar’da Hadım Ali Ağa hamam ve çeşmesi vakfının tevliyeti diğêr Es-seyyid Mehmed veled-i Mehmed ‘an-eslah evlâd-ı vâkıf yevmi iki akçe vazîfe ile hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mukayyed bulunmağın defter-hânesi ve berâtı mücebince ‘amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1160.

Sahife no: 211

Hüküm no: 876

Tarihi: [11-20] Receb 1160 [19-28 Temmuz 1747]

Üsküdar’dan Kemâh’a varınca vâki’ olan kâdîlara ve nâ’iblere ve zâbitana hüküm ki

Eyâlet-i Cezair’in gedüklülerinden Mustafâ zîde-mecduhu gelüb mûmâ-ileyhin hidmetinde olub bundan âkdem vilayatına gezmek üzere izin virilen Kemâhlı Dizdâr Mehmed nâm kimesne gezdükden sonra mûmâ-ileyhin kürklerinden bir sırt samuru yeşil çuka ferace kürk ve bir yeşil çuka kontoş cild kürk ve gayrî eşyâsı sarika ve zayi olmağla kürkleri ve sâ’ir eşyâsı merkûm Dizdâr Mehmed’in zimmetinde olduğun bildirüb mezbûr bulunduğu mahalde refiki ile ve muy-tâb kebîr çuka helkisi dahi eşyâsıyla maan mübâşir ma’rifetiyle âstâne-i sa’âdetime ihzar ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın ta’yîn olunan çavuş zîde-kadrehu ma’rifetiyle rüfekasıyla maan merkûm Mehmed bulunduğu mahalde ahz ve yanında mevcûd bi’l-cümle emvâl ü eşyâsıyla âstâne-i sa’âdetime ihzar olunmaları bâbında fermân-ı ‘âlî-şân yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1160.

Sahife no: 211

Hüküm no: 877

Tarihi: [11-20] Receb 1160 [19-28 Temmuz 1747]

Karahisâr-1 Şarkî ve kâdîlarına ve Karahisâr-1 Şarkî hassı voyvodasına ki

Ali nâm kimesne südde-i sa'âdetime 'arz-1 hâl idüb Karahisâr-1 Şarkî Sancağı'nda ve Karahisâr-1 Şarkî kazası muzâfâtından Körid nâhiyesinde Kuyumcu nâm karye ve gayrîden iki bin akçe gedik tîmâr ile kala-i Karahisâr-1 Şarkî müstahfızlığı Seyyid Abbas ref'inden bin yüz elli senesi Rebiül-Evveli'nin on üçüncü gününden buna tevcîh ve berât ile üzerinde iken bunun için 'Acem ümerasından olub katildir deyu gedik tîmâr-1 mezbûru bin yüz altmış Rebiül-Âheri'nin altıncı gününden merkûm Seyyid Abbas bir tarik ile ref'inden alub berât itmekle gedik tîmâr-1 mezbûr karyelerinin vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtından berâtı mücebince hizmeti mukabelesinde müstehal olduğu mahsûl ve rûsûmun ahz ü kazb murâd eyledikde mezbûr Seyyid Abbas hilâf-1 kânûn fuzûlî müdâhale ve ahz ü kabzına muhâlefet ve ta'addî eyledüğün bildirüb berâtı mücebince hizmeti mukabelesinde müstehak olduğu mahsûl ve rûsûmu bun alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan rûz-nâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda gedik tîmâr-1 mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezbûrde merkûm Ali'nin ref'inden mezbûr Seyyid Abbas'a tevcîh ve berât ve hâlâ berât-1 şerîfimle merkûm Seyyid Abbas üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince kânûn üzere male olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1160.

Sahife no: 211-212

Hüküm no: 878

Tarihi: [11-20] Receb 1160 [19-28 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzincân kâdîsına hüküm ki

Zü'emâdan Abdullah zîde-kadrehu gelüb Erzûrûm Sancağı'nda kurâ-yı Erzincân nâhiyesinde Haravis nâm karye ve gayrîden otuz bin sekiz yüz akçe ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub ze'âmeti âklâmından müşterekiyle kayd ü berâtına dâhil Köni Erzincân nâhiyesine tâbi' Hashasi nâm karye toprağında kadîmi bağlar ile ba'zı çâr-divar ve zemînden ve kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' Rabir nâm karye toprağında bir kıta bağçe ve çâr-divardan defter-i cedit-i hâkânîde maktû' yazılmağla âshâbından öşre maktû'ların taleb olundukda biz defterde yazıldığı akçe maktû' virüb öşre muadil virmeyüz deyu hilâf-ı kânûn ta'allül eylediklerinden ma'âdâ karyetan-ı mezbûrtan toprağında ba'zı yerleri dahi âshâbı maktû' virmek üzere sâhib-i ârzdan peyda eyledikleri temessük ile bir müddetden berü maktû' virmeleriyle ol-makûlelerin tasarruflarında olan yerlerinin hâsıl olan mahsûllerinden kânûn ve defter mücebince aynı öşrleri taleb olundukda dahi biz öteden berü şu kadar akçe maktû' viregelmişiz. Aynı öşr virmeyüz deyu hilâf-ı kânûn ve defter muhâlefet ve ol-vechle ze'âmeti mahsûlüne kesr ü noksan terettüb eyledüğün bildirüb defter-i hâkânîde mukayyed kadîmi bağlar ve çâr-divar ve zemînlerden öşre muadil maktû'ları ve ta'allül iderler ise aynı öşrleri ve tahrîrden sonra hâsıl 'arz tezkeresi ve sâ'ir vechile maktû' viregelenlere dahi tasarruflarında olan yerlerinin hâsıl olan terekelerinden kânûn ve defter mücebince aynı öşrleri alıvirilüb hilâf-ı kânûn ve defter âshâbına ta'allül ve âhere muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz rûz-nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Köni Erzincân nâhiyesine tâbi' karye-i Hashasi rub' mâlikâne vakf-ı zâviye-i Seydî Ömer Şîr üç rub' mâlikâne ve dîvânî tîmâr dört nefer müselmânân ve yüz iki nefer gîrân ve 'an-bağ-ı çâr-ı divar-ı Mansur hâliyâ debbağ der-tasarruf-ı Mustafâ ve Yahya veled-i Ahmed ber-müceb-i defter-i 'atîk hâliyâ der-tasarruf-ı Emrullah veled-i Mustafâ ber-vech-i maktû' ber-müceb-i tezkire-i İbrâhîm mülk 'an-zü'emâ-i karye-i mezbûre kat' on yedi buçuk kilelik bedel-i öşr fi sene elli akçe ve 'an-bağ-ı çâr-divar Mansur veled-i Karaca Kethüdâ hâliyâ nısf bağ-ı mülk Arif veled-i Emir Ali ber-müceb-i defter-i 'atîk hâliyâ der-tasarruf-ı Arif el-mezbûre

kat' on yedi kilelik ber-vech-i maktû' bedel-i öşr fi sene elli akçe ve bağ ma' zemîn-i Kahya Hüseyin der-tasarruf-ı Abdülkerim ve Abdüssamed ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâliyâ der-tasarruf-ı Ahmed Çelebi veled-i Mehmed Çelebi ez-za'im ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye kat' on bir kilelik ber-vech-i öşr-i bedel fi sene altmış akçe ma' bâgât-ı sâ'ire dokuz ve zemîn iki hâsıl-ı nîm-vech ve ispençe ve hınta ve şa'îr ve resm-i bostan ma'-mîve ve mukâta'at yekûn-ı ma'-gayrehâ on beş bin yedi yüz ve rub' mâlikâne vakf-ı zâviye-i mezbûre bin dört yüz on sekiz akçe ve bağ m'a zemîn-i Emir Ali ve Ahmed veledân-ı Melik Mahmûd der-tasarruf-ı Mustafâ ve Yahya ve mülk-i Salih ve Gülâbîber-mûceb-i defter-i 'atîk hâliyâ der-tasarruf-ı Kılı Hayreddin ve Mehmed ve Şah Çelebi veledân-ı Melik Salih ve Ahmed ve Ali kat'ebât kırk kilelik ber-vech-i maktû' fi sene yüz altmış akçe ve bağ-ı mülk-i Hace Ahmed nısf bağ der-tasarruf-ı Hüseyin ve nıf bağ der-tasarruf-ı Mehmed veled-i Ahmed ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâliyâ der-tasarruf-ı Hamza veled-i Hüseyin ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye ber-vech-i maktû' fi sene kırk akçe ve bağ-ı der-tasarruf-ı Kâtib Hasan 'an-merdân-ı kal'a-i Erzincân ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâliyâ der-tasarruf-ı Kâtib Zülfikar veled-i Hasan iki kıta on kilelik ber-vech-i maktû' fi seksen beş akçe ve çâr-divar-ı Ali veled-i Emir Ali ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâliyâ der-tasarruf-ı Hacı Mehmed ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye ber-vech-i maktû' bir kıta sekiz kilelik fi sene elli elli akçe ve çâr-divar der-tasarruf-ı Mahmûd veled-i Ahmed ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye kıta üç kilelik ber-vech-i maktû' bedel-i behre fi sene on beş akçe ve bağ ma' çâr der-tasarruf-ı Çeri veled-i Emir hâliyâ der-tasarruf-ı Murâd veled-i Serkis ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye ber-vech-i maktû' bir kıta sekiz kilelik fi sene elli akçe ve bağ-ı Seydî Hân Kâdî der-tasarruf-ı Abdülkerim Çelebi ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye ber-vech-i maktû' bir kıta beş kilelik bedel-i mihre fi sene yüz yigirmi akçe ve bağ-ı Seydîhân Çelebi hâliyâ der-tasarruf-ı Ahmed Çelebi za'im ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye ber-vech-i maktû' bedel-i mihre fi sene altmış akçe ve zemîn-i vakf-ı Câmî'-i Halîl ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâsıl yigirmi bir akçe ve bağ ma' zemîn der-karye-i mezbûre vakf-ı zâviye-i Seydî 'Acemşîr Gâzî ber-mûceb-i defter-i 'atîk hâsıl yüz akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde üç bin beş yüz akçesi ifrâz ve kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' Hudâveş nâm karye ve ma'-gayrehâ birikdirilüb yigirmi dört bin akçe ze'âmet bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun iki bin akçesi mûmâ-ileyh Abdullah bâkîsi müştereki kaydında ve kurâ-yı Erzincân nâhiyesine tâbi' karye-i Zabir altı nefer re'âyâ ve iki nefer gîrân ve yedi

zemîn ve bir çiftlikde bağçe ve çâr-divar der-tasarruf-ı Kasım sipâhî ber-mûceb-i hüccet-i şer'îye ber-vech-i maktû' bedel-i mihre fî sene otuz akçe hâsıl-ı çift ve nîm ve ispençe ve hinta ve şa'îr ve resm-i bostan ma'-mîve ve 'an-hadîs hinta ve şa'îr yekûn-ı ma'-gayrehâ yığirmi bin akçe yazû ile ol-dahi defter-i mufassalda tahrîr ve defter-i icmâlde bir def'a iki bin akçesi ifrâz ve ma'-gayrehâ üç bin beş yüz ve bir def'a dahi üç bin akçesi ifrâz ve ma'-gayrehâ üç bin beş yüz akçe iki 'aded icmâller olub icmâl-i evvelin beş yüz altmış ve icmâl-i saninin dahi iki bin akçeleri yine mûmâ-ileyh Abdullah'ın ze'âmeti âklâmı bâkîsi müşterekleri kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın kânûn ve defter mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1160.

Sahife no: 212

Hüküm no: 879

Tarihi: [11-20] Receb 1160 [19-28 Temmuz 1747]

Erzûrûm vâlisine ve Erzûrûm kâdîsına hüküm ki

Erbâb-ı tîmârdan Ali nâm sipâhî sütte-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb Pâsîn sancağında Söylemez nâhiyesinde Dikilütaş nâm karye ve gayrîden sekiz bin dört yüz doksan dokuz akçe tîmâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tîmârı âklâmından İnlık nâhiyesinde iki bin beş yüz akçe yazûsu olan Yayık Viranı nâm karye müstakilen kayd ü berâtına dâhil olub âherden bir vechle dahl îcâb ider hali yoğiken yine liva-i mezbûrde İpek nâhiyesinde Alaca nâm karye ve gayrîden yığirmi iki bin yedi yüz doksan dokuz akçe ze'âmete mutasarrıf diğêr Ali nâm kimesne ze'âmeti âklâmından yine liva-i mezbûrde Kara Yazı nâhiyesinde olub müşterekiyle kayd ü berâtına dâhil Şah Viran ma'-mezra'a-i Çayırca nâm karyeyi zabt itmeyüb yazıları ve nâhiyeleri başka başka iken mezbûr diğêr Ali bunun müstakilen kayd ü berâtına dâhil sâlifü'z-zikr Yayık Viranı karyesini hilâf-ı defter-i hâkânî kendünün müşterekiyle kaydına dâhil Karayazı nâhiyesinde olan Şah Viran ma' mezra'a-i Çayır-ı Koca karyesi olmak üzere mütegalibeye istinâden fuzûlî müdâhale ve zabt murâd eyledüğün bildirüb sâlifü'l-beyân Yayık Viranı karyesi ber-mûceb-i defter-i hâkânî müstakilen kendüye ve vâki' olan mahsûlât ve rüsûmâtı kânûn ve defter mûcebince ahz ü kabz itdirilüb mezbûr Ali za'îmi ve âheri hilâf-ı defter-i hâkânî

mârü'z-zikr Yayık Viranı 'an-er-re'âyâ deyu defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve 'an-mahsûlât deyu merkûm Ali Sipâhî'nin tîmârı mülhakâtından olub Karayazı nâhiyesine tâbi' on nefer müselmânân ve kırk bir nefer gîrân ve iki zemîn ile hâsıl-ı bennâk ve hınta yekûn-ı ma'-gayrehâ on bin akçe tamâmen Ali'nin ze'âmeti oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebinece ['amel] olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı B. Sene 1160.

Sahife no: 212

Hüküm no: 880

Tarihi: [21-30] Receb 1160 [29 Temmuz-7 Ağustos 1747]

Erzûrûm vâlisine ve İskifer kâdîlarına hüküm ki

Medîne-i Niksar'da medfûn Sinan Beğ Niksar kazâsına tâbi' Başçiftlik nâm karyede binâ eyledüğü câmi'-i şerîf ve mu'allim-hâne ve tekyesinin evkâfının mütevellîsi olan zîde-kadrehu südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüb İskifer nâhiyesine tâbi' Kayalar nâm karyenin mâlikânesi beş sehm olub iki buçuk sehmi vakf-ı mu'allim-hâne-i Sinan Beğ ve yine nâhiye-i mezbûre tâbi' İdril nâm karyenin dahi mâlikânesinin on altı sehmden on beş sehmi dört sehm olub üç sehmi vakf-ı mescid-i Sinan Beğ der-Niksar ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' Maluc nâm karyenin dahi mâlikânesi vakf-ı tekye-i Sinan Beğ deyu defter-i hâkânîde mukayyed ve dîvânîleri tîmâr iken zikr olunan Kayalar ve İdril nâm karyelerin dîvânîleri elli dokuz senesi Muharrem'inin onuncu gününde sadr-ı â'zam-ı sâbık Hasan Paşa'nın Kayalu karyesinde binâ eyledüğü câmi'-i şerîfine vakf olmak üzere tevki'î kalemiyle tashîh olunmağın tarafından zabtına me'mûr Osmân Ağa dimekle ma'rûf kimesne karyetan-ı mezbûrtanın dîvânîleri tarafına 'a'îd olan mahsûlât ve rûsûmâtı ahz ü kabza kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter mâlikâneleri tarafına 'a'îd olan mahsûlâta dahi bermûceb-i defter-i hâkânî taraf-ı vakfdan ahz ü kabzlarına muhâlefet eyledüğün bildirüb karyetan-ı mezkûrtanın mâlikâneleri tarafına 'a'îd olan mahsûlât bermûceb-i defter-i hâkânî sâ'ir hissedarlar ile Sinan Beğ Vakfı tarafından ahz ü kabz itdirilüb mezbûr Osmân'ı ve âheri mâlikâne tarafına 'a'îd olan mahsûlâta bir dürlü dahl ü ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve defter-hâne-i 'âmiremde mahfûz olan defter-i evkâf ve mufassala mürâca'at olundukda Sivas sancağında Niksar

nâhiyesine tâbi' yüz kırk altı nefer re'âyâ ve dört zemîn ve bir çayır ve sekiz nefer hizmetkaran ve çiftlik zâviye ile karye-i Baş Çiftlik-i Sinan Beğ ki, karye-i mezbûre kendüye tâbi' mezra'alar ile makrur-i kadîmin üzere sadaka olunub eline hükm-i hümâyûn virilmiş ve hem karye-i mezbûrede bir câmi' ve bir tekye binâ idüb karye-i mezbûrenin on beş sehmden bir sehmi Sinan Beğ el-mezbûr ve bâkî on dört sehmi ber-vech-i müdavale Sinan Beğ'in mülkü olduktan sonra zâviye-i mezbûreye vakf itdiği sebebden ber-mûceb-i hüccet-i şer'iyeye sebt-i defter olundu. Mefruz ve hâsıl ma'-gayr mezra'a-i Koriça Göl ve Argon ve niyabet ve nîm ü hinta yekûn-ı ma'-gayrehâ on bir bin yüz akçe yazû ile defter-i mufassalda muharrer kalemîyle tahrîr ve Karahisâr-ı Şarkî sancağında ve İskifer nâhiyesine tâbi' iki nefer re'âyâ ve bir zemîn ile karye-i Kayalu mâlikâne mülk-i evlâd-ı Yûsuf Şah Beğ hâlâ mâlikâne-i vakf-ı mu'allim-hâne-i Sinan Beğ ve beş sehmin iki buçuk sehmi altı sehmi olub bir sehmi der-dest-i Mustafâ Gazi ve ve beş sehmi on beş sehmi olub on sehmi Mehmed ve İkrâm Hâtûn evlâdlarından Seydî İbrâhîm elinde ve bâkî iki buçuk sehmi dahi vakf-ı mu'allim-hâne-i Sinan Beğ ber-mûceb-i vakfiye dîvânî tîmâr ber-mûceb-i defter-i 'atîk ve hâsıl beş bin beş yüz ve mâlikâne iki bin ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' yigirmi iki nefer re'âyâ ve bir zemîn ile karye-i İdril mâlikâne mülk-i evlâd-ı Ya'kûb Şah Beğ hâlâ mâlikâne on altı sehmi olub bir sehmi vakf-ı zâviye-i Ali Bâlî ve bâkî kalan bir sehmi dört sehmi olub üç sehmi vakf-ı mescid-i Sinan Beğ der-Niksar ve hâsıl-ı ma'-er-rûsûm ve asyab yekûn-ı ma'-gayrehâ beş bin yüz elli ve mâlikâne üç bin dört yüz ve yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' yetmiş üç nefer re'âyâ ve beş zemîn ve bir mezra'a ve bir çayır ve bir hassa çiftlik ve dört nefer mevkûf ile karye-i Maluc mâlikâne vakf tekye-i Sinan Beğ der-karye-i Başçiftlik ve hâsılı tahtında hinta ve şa'ir yekûn-ı ma'-gayrehâ yedi bin ve mâlikâne iki bin sekiz yüz akçe yazûlar ile defter-i mufassalda muharrer kalemîyle başka başka tahrîr ve ba'dehu Kayalu ve nâman karyeler el-mezbûrların dîvânîleri sadr-ı â'zam-ı sâbık vezîr Hasan Paşa'nın Kayalu karyesinde binâ eyledikleri câmi'-i şerîflerine vakf olmak üzere yüz elli dokuz senesinde tevki'î kalemîyle tashîh olunmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî karye-i mezbûrelerin mâlikânelerinde Hasan Paşa Vakfı'nın 'alâkası olmadığın bi'l-fi'l defter emîni olan Mehmed Sa'îd 'arz itmeğın 'arzı mûcebince 'amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhir-i B. Sene 1160.

SONUÇ

1 numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'nin 131-212. Sayfalarda geçen hükümlerin incelendiği bu çalışmada, Erzurum'un XVIII. yüzyıldaki siyasi, sosyal ve ekonomik durumuna dair kesitler sunulmuştur. Defterde geçen 327 hüküm içerisinde sayıca en fazla hüküm güvenlik meseleleri başlığı altında bulunmaktadır. Hırsızlık, darp ve katl, eşkıyalık ve para ile mal gaspı halk arasında çözülmeye uğraşılan başlıca güvenlik sorunlarıdır. Ekonomik durumdaki kötüleşme ve halkın içerisinde bulunduğu çaresizlik insanları çoğu zaman meşru olmayan yollara sevk etmiştir. Kişi veya guruplar halkın para ve kıymetli eşyalarını gasp etmekten çekinmemiş, bu durumu kolay yoldan kazanç elde etme kapısı olarak görmüştür. Eşkıya zümresinin yol kesme ve hane basma gibi faaliyetleri halkın huzurunu kaçırmış, can ve mal güvenliği zafiyete uğramıştır. Ancak bu durum yöneticiler tarafından daima engellenmek istenmiştir. Merkezden gelen talimatlar, taşradaki yöneticilerin aldığı tedbirler ve suçlara karşılık verilen cezalar güvenlik sorunlarını en aza indirmek için gösterilen çabalardandır. Bu tür durumlar karşısında gelen şikâyetler ise gerek eyalet yöneticileri gerekse merkez idarecileri tarafından dikkatle incelenmiş ve haklı ile haksız ayrımı sürekli olarak gözetilmiştir. Yönetici sınıf halkı mağdur etmemek adına suç işleyen kişi veya guruplara gerekli cezaları uygulamaktan kaçınmamıştır. Ahkâm defterlerinde suçlulara verilecek cezalar ayrıntılı biçimde belirtilmese de hükümlerde geçen “mahallinde şer'le görülmek babında emrim yazılmışdır, defter-i hakani mucebince amel olunmak için yazılmışdır, bulunduğu mahalde şer'le görülmek emrim olmuştur” gibi terimler ile gerekli kurum ve idarecilere yetki verilmiştir. Böylece taşrada bulunan idarecilerin kendi inisiyatiflerince ceza vermelerine müsaade edilmiş olup adalet temelinde hiçbir güvenlik mağduriyetine izin verilmemiştir.

Defterde güvenlik meseleleri sonrasında sayıca ikinci sırada diğer konu başlıklı hükümler bulunmaktadır. Bu başlık altında sosyal hayata dair ipuçları içeren hükümlere rastlanmaktadır. Nikâh akdi, boşanma, miras, yaşanan göç olayları ve su anlaşmazlıkları gibi konular bu başlık altında incelenmektedir. Bu hükümler ile halk arasında günlük hayatta karşılaşılan durumlara dair fikir edinilmesi kolaylaşabilir. Örneğin yaşanan su anlaşmazlıkları ile bölgesel su sorunları, arazi sulama durumu veya suyun kolay ulaşılabilirliği gibi birçok küçük detay öğrenilebilir. Yine miras ile

ilgili hükümlerde ölen kişinin geride bıraktığı eşyalara bakılarak halkın ekonomik durumu hakkında yorumlar yapılabilir.

Üçüncü sırada yer alan vergi hususu ise çeşitli alt başlıklarda incelenebilir. Burada dikkati çeken hususların başında haksız vergi talepleri gelmektedir. Taşrada bulunan idarecilerin veya halk arasında sözü geçen ayan ve eşraftan bazı kimselerin fakir halktan vermesi gerekenden fazla vergi talep etmeleri sık rastlanan bir durumdur. Bu durum karşısında zor durumda kalan halk çareyi yine adalet içinde aramış ve bu taleplerden yana zor durumda olduklarını merkeze iletmışlerdir. Devlet ise bu durum karşısında daima mazlum ile zalimi ayrı tutmuş ve yöneticileri daima bu tür hatalar yapmamaları için uyarmıştır. Suçu sabit olan yöneticiler ise başta sürgün cezası olmak üzere çeşitli cezalar ile karşılık almışlardır. Yöneticilerin bu yola başvurmalarının altında yatan sebeplerden başlıcası ekonomik açıdan yaşanan buhranlardır. Bunun yanında konforlu yaşam sürme isteği de yapılan usulsüzlüğün gerekçelerinden biri olarak gösterilebilir. Haksız vergi dışında çoğu zaman uydurma vergiler (tekâlif-i şakka) ile de halkın sırtından para kazanılmak istenmiş ancak buna da müsaade edilmemiştir. Bunların yanı sıra bazen halk vergi vermekten kaçmayı seçmiş ve vergi toplamak üzere görevlendirilen kişilere karşı çıkmışlardır. Ahkâm defterlerinde rastlanan bu tür vergi başlıkları dışında elde edilecek kazanımlardan biri de vergi türlerinin öğrenilmesi ve şartlarının anlaşılmasıdır. Araziden alınan vergiler, öşr vergileri, imdad-ı hazeriye ve seferiye gibi vergiler ile gayrimüslimlerden alınan vergiler bu tür davalarda kazanım sağlayacak bilgiler içerisinde.

Defterde geçen bir diğer husus toprak meseleleridir. Ahalinin yaşadığı sınır anlaşmazlıkları, toprak için yapılan kavgalar, bir şekilde elde edilen toprağın işleme ve kazanım hakkı ve daha birçok konuda bilgi veren bu tür meselelere sıkça rastlanmaktadır. Miras yoluyla elde edilen toprağın paylaşımı çoğu zaman anlaşmazlığa neden olmuş ve ahaliden kimseler birbirlerinin toprağına fuzuli müdahalelerde bulunmaktan kaçınmamıştır. Çoğu zaman elde edilen mahsul veya mahsulden elde edilen geliri gasp etme durumları ölümle dahi sonuçlanan kavgaları beraberinde getirmiştir.

Sonuç olarak; toplumda karşılaşılan sorunların kayıtlarından oluşan ahkâm defterleri bizlere bir yerin idari, siyasi, adli, sosyal ve ekonomik yapısı hakkında bu

ve benzeri bilgiler veren önemli arşiv vesikalarından biridir. Bir şehrin veya bir bölgenin yerleşim yerleri ve isimleri, bölge ahalisinin durumu ve karşılaştıkları problemler bu vesikalar sayesinde büyük ölçüde tahlil edilebilmektedir. Özellikle Erzurum gibi Şer'iyeye Sicili tutulmayan bölgeler için ise Ahkâm defterleri başvuru kaynakları arasında ilk sırada yer alabilir. Bu nedenle öneminin kavranması ve üzerine yapılan çalışmaların yoğunlaşması birçok hususta araştırmacılara destek olacaktır. Erzurum'un 1 numaralı Ahkâm Defteri'nde özet ve transkripsiyon olarak sunulan hükümlerin ilgili kısmında da kişilerin birbirleri ve devlet yöneticileri ile olan münasebetleri ve şikâyetleri incelenmiştir. XVIII. yüzyılda devletin içerisinde bulunduğu siyasi, sosyal ve ekonomik durumun toplum yapısındaki değişimine ve bu değişimin Erzurum'daki yansımalarına yapılan çalışma kapsamında ışık tutulmak istenmiştir. Şikâyetlere bağlı kayıtlara bakılarak söylenebilir ki; yaşanan durumların olumlu/olumsuz yansımalarına karşı devlet daima haklı-haksız ayrımı göstererek kararlar almıştır. Alınan bu kararlar ise adalete verilen önemin ve hak ile adalet prensiplerinden vazgeçilmediğinin bir göstergesidir.

KAYNAKLAR

1.Araştırma ve İnceleme Eserler

- Afyoncu, E. (1994). Defterhane. *TDVİA*. C.9, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Ahışhalı, R. (1999). Divân-ı Hümâyun teşkilatı. *Osmanlı*. C.6, ss. 24-33, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.
- Aydın, M. (2015). Osmanlı Divan teşkilatı ve 1281-1296/1864-1879 tarihli 19 numaralı Erzurum vilayet ahkâm defterinin tarihi kıymeti, *Current Research in Social Sciences*, C.1, S.3, ss. 69-83.
- Baytimur, S. O. (2018). Osmanlı Devleti'nde hırsızlık suçları ve uygulanan cezalar (1789-1839), *Studies Of The Ottoman Domain*, C.8, s, 91-108.
- Cevger, G. (2012). *1 Numaralı ve 1155-1158/1742-1745 tarihli Karaman ahkâm defterinin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi (ss.1-60)*. Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Çiçek, H. (2011). *1 Numaralı ve 1155-1162/1742-1749 tarihli Erzurum ahkâm defteri'nin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi (ss.65-130)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Devellioğlu, F. (2012). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi.
- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü (DAGM). (2010.) *Başbakanlık Osmanlı arşivi rehberi*. İstanbul: Başbakanlık Basımevi.
- Emecen, F. M. (2005). Osmanlı divanının ana defter serileri: Ahkâm-ı Mirî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C.3, S.5, ss.107-139, İstanbul.
- Güler, İ. (2000). XVIII. yüzyılda Osmanlılarda nüfus hareketleri olarak iç göçler, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, S.36, ss.155-211. İstanbul.
- Halaçoğlu, Y. (2014). *XIV-XVII. yüzyıllarda Osmanlılarda devlet teşkilatı ve sosyal yapı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Kul, M. (2011). *1 Numaralı ve 1155-1162/1742-1749 tarihli Erzurum ahkâm defteri'nin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi (ss.1-65)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi.

- Kütükoğlu, M. (2006). Mühimme Defteri, *TDVİA*, C.31, ss. 520-523, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Kütükoğlu, M. S. (2018). *Osmanlı belgelerinin dili (diplomatik)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Mumcu, A. (1994). Divân-ı Hümâyün, *TDVİA*. C.9, ss. 430-432, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Özel, A. (1988). Ahkâm, *TDVİA*, C.1, ss. 550-551. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Öztop, F. (2015). Suç cetvellerine göre Osmanlı Devleti'nde "adam öldürme suçu: Aydın vilayeti örneği (1908-1916), *TİDSAD*, C.2, ss. 75-85.
- Pakalın, M. Z. (1993). *Osmanlı tarih deyimleri ve terimleri sözlüğü*. İstanbul: MEB.
- Sahillioğlu, H. (1988). Ahkâm Defteri, *TDVİA*, C.1, ss.551, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Şemseddin Sami. (2017). *Kâmûs-ı Türkî*. İstanbul: Yeditepe.
- Susam, F. ve Karadeniz, Y. (2019). 18. yüzyılın ortalarında Erzurum'da güvenlik meselesi (H. 1155-1162/M. 1742-1749 tarihli 1 numaralı Erzurum Ahkâm Defteri'ne göre), *Asia Minor Studies*, C.7 S.2, ss.220-230, Kilis.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1988). *Osmanlı merkez ve bahriye teşkilatı*, Ankara: Türk Tarih Kurumu.

2.Arşiv Vesikaları

Erzurum Ahkâm Defterleri. No: 1 (Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Divan-ı Hümayun Kalemi Sicilleri)

EKLER

Ek 1. E.A.D. 1. 131-132

A. {DVNS.AHK.ER.d.00001

134

133

Handwritten text in Arabic script, including marginal notes and a large central block of text. The text appears to be a historical or administrative document, possibly a treaty or a record of events. The script is dense and fills most of the page area.

Handwritten numbers 134 and 133 are visible in the top left and top right corners of the pages, respectively.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Feyzanur SUSAM

Doğum Yeri: Sivas

Doğum Tarihi: 06.08.1995

EĞİTİM DURUMU

Lisans Öğrenimi: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tarih Bölümü

Yüksek Lisans Öğrenimi: Amasya Üniversitesi Tarih Bölümü

Bildiği Yabancı Diller: İngilizce

BİLİMSEL FAALİYETLER

- a) Yayınlar: Susam, F. ve Karadeniz, Y. (2019). 18. yüzyılın ortalarında Erzurum'da güvenlik meselesi (H. 1155-1162/M. 1742-1749 tarihli 1 numaralı Erzurum Ahkâm Defteri"ne göre), *Asia Minor Studies*, C.7 S.2, ss.220-230, Kilis.

İLETİŞİM

E-posta Adresi: feyzanursusam15@gmail.com